

Tilinpäätös 2023

Bokslut 2023

Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen 25.3.2024

Sisällysluettelo / Innehållsförteckning

Toimintakertomus / Verksamhetsberättelse	4
Kunnanjohtajan esipuhe / Kommundirektörens förord.....	4
1 Olennaiset tapahtumat taloudessa ja toiminnassa / Väsentliga händelser i ekonomin och verksamheten	6
1.1 Sipoon kunnan hallinto / Sibbo kommuns förvaltning	6
1.2 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys / Den allmänna och lokala ekonomiska utvecklingen	13
1.3 Sipoon kunnan toimintaympäristö ja talouden kehitys / Sibbo kommuns verksamhetsmiljö och utvecklingen av kommunens ekonomi	16
1.3.1 Työllisyystilanne / Sysselsättningsläget	22
1.3.2 Maankäyttö ja asuminen / Markanvändning och boende	23
1.3.3 Elinkeinotoiminta / Näringsverksamhet.....	25
1.3.4 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen Sipoossa / Främjande av välfärd och hälsa i Sibbo	26
1.4 Ympäristö / Miljö	27
1.5 Kunnan henkilöstö / Kommunens personal	30
1.6 Arvio todennäköisestä kehityksestä / Bedömning av den sannolika utvecklingen	32
1.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista / Bedömning av de viktigaste riskerna och osäkerhetsfaktorerna samt övriga faktorer som påverkar utvecklingen av verksamheten	33
2 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä / Redogörelse för kommunens interna kontroll och riskhantering	35
3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus / Räkenskapsperiodens resultat och finansiering av verksamheten	40
3.1 Tilikauden tuloksen muodostaminen / Räkenskapsperiodens resultat	40
3.2 Toiminnan rahoitus / Finansiering av verksamheten	45
3.3 Rahoitusasema ja sen muutokset / Den finansiella ställningen och förändringar i den	48
3.4 Kokonaistulot ja -menot / Totala inkomster och utgifter	51
4 Kuntakonsernin toiminta ja talous / Kommunkoncernens verksamhet och ekonomi	52
4.1 Kuntakonsernin rakenne / Kommunkoncernens struktur	52
4.2 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä / Sammanställning av de samfund som ingår i koncernbokslutet	52
4.3 Konsernin toiminnan ohjaus / Styrning av koncernens verksamhet	53
4.4 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat / Väsentliga händelser inom koncernen	56
4.5 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä / Uppskattning av koncernens sannolika kommande utveckling	56
4.6 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä / Redogörelse för anordnande av	

koncernövervakning	57
4.7 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut / Koncernbokslutet med nyckeltal	59
5 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet / Behandling av räkenskapsperiodens resultat och balanseringsåtgärder för ekonomin	62
5.1 Tilikauden tuloksen käsittely / Behandling av räkenskapsperiodens resultat	62
6 Talousarvion ja strategian toteutuminen / Budgetutfallet och genomförandet av strategin	63
6.1 Valtuustokauden keskeiset toimenpiteet ja mittarit / Centrala åtgärder och mätare för fullmäktigeperioden	63
6.2 Tavoitteiden toteutuminen / Uppnående av målen	65
6.3 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen / Utfallet av anslag och beräknade inkomster ...	81
6.4 Käyttötalouden toteutuminen / Utfallet av driftsekonomin	82
6.4.1 Keskusvaalilautakunta - Centralvalnämnden.....	82
6.4.2 Tarkastuslautakunta / Revisionsnämnden	83
6.4.3 Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen	83
Konsernipalvelut / Koncerntjänster	84
6.4.4 Sivistysvaliokunta / Bildningsutskottet	92
Varhaiskasvatus / Småbarnspedagogik	93
Koulutus / Utbildning	95
Arki ja vapaa-aika / Vardag och fritid	99
6.4.5 Tekninen valiokunta, Rakennus ja ympäristövaliokunta / Tekniska utskottet, Byggnads- och miljöutskottet	118
Yhdyskunta ja ympäristö / Samhälle och miljö	118
6.4.6 Peruskunta yhteensä / Primärkommunen totalt.....	144
6.5 Tuloslaskelmaosan toteutuminen / Resultaträkningsdelens utfall	145
6.6 Investointien toteutuminen / Investeringsdelens utfall.....	147
6.7 Rahoitusosan toteutuminen / Finansieringsdelens utfall	154
6.8 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta / Sammanfattning av hur anslag och inkomstbudgetar har uppnåtts.....	156
7 Tilinpäätöslaskelmat / Bokslutskalkyler	158
7.1 Tuloslaskelma / Resultaträkning.....	158
7.2 Rahoituslaskelma / Finansieringskalkyl.....	159
7.3 Tase / Balansräkning	160
7.4 Konsernilaskelmat / Koncernkalkyler	161
8 Tilinpäätöksen liitetiedot / Noter till bokslutet	165
9 Sipoon Vesi, liikelaitos / Sibbo Vatten, affärsverk	189
10 Tilinpäätöksen allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä / Unvertecknande av bokslutet och revisionsanteckningar	223
11 Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat / Handlingar som bekräftar bokslutet	224

Toimintakertomus / Verksamhetsberättelse

Kunnanjohtajan esipuhe / Kommundirektörens förord

Sipoon valtuustossa on 43 jäsentä kokoonpanon ollessa seuraava. Suomen ruotsalainen kansanpuolue 14 jäsentä, Kansallinen Kokoomus 13 jäsentä, Perussuomalaiset 5 jäsentä, Vihreä liitto 4 jäsentä, Suomen Sosialidemokraattinen Puolue 3 jäsentä, Liike Nyt 3 jäsentä ja Suomen Keskusta 1 jäsen. Kunnanvaltuuston puheenjohtajana toimi Ari Oksanen (Kok.) ja kunnanhallituksen puheenjohtajana Kaj Lindqvist (RKP).

Sipoon positiivinen kehitys jatkui vuoden 2023 aikana. Asukasmäärä kasvoi hieman edellisvuotta enemmän ja kasvua oli 1,2 % (277 henkilöä) asukasmäärän ollessa vuoden lopussa 22 590 henkilöä. Asukasmäärältään Sipoo on Suomen 46. suurin kunta. Kasvun odotetaan jatkuvan myös lähivuosina.

Kasvu alkoi Söderkullasta, ja on laajentunut Nikkilään. Lähivuosina kasvu laajenee edelleen Talmaan. Sipoon kasvu vaikuttaa luonnollisesti myös palveluverkon muotoutumiseen, josta on 2023 aikana tehty selvitys ja työ jatkuu tästä eteenpäin vuotuisena palveluverkkosuunnittelun prosessin muodossa.

Sosiaali- ja terveystoimen siirryttyä Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle kuntaan jäävä henkilöstöorganisaatiota uudistettiin tarkastelun ja vaihtoehtoisten organisaatiomallien arvioinnin jälkeen. 1.5. uudistunut organisaatio muodostuu arjen ja vapaa-ajan, konsernipalvelujen, koulutuksen, varhaiskasvatuksen sekä yhdyskunnan ja ympäristön toimialoista. Alkuvuoden kehitys- ja kaavoituskeskusta johtanut kehitysjohtaja Pirjo Sirén erosi kunnan palveluksesta 10.5. ja kuluvan vuoden aikana uusina toimialajohtajina aloittivat koulutusjohtaja Tommi Eränpalo elokuussa ja yhdyskuntajohtaja Albert Andersson syyskuussa. Arjen ja vapaa-ajan toimialaa johtaa Jukka

Fullmäktige i Sibbo har 43 ledamöter och sammansättningen är följande. Svenska folkpartiet i Finland 14 ledamöter, Samlingspartiet 13 ledamöter, Sannfinländarna 5 ledamöter, Gröna förbundet 4 ledamöter, Finlands Socialdemokratiska Parti 3 ledamöter, Rörelse Nu 3 ledamöter och Centern i Finland 1 ledamot. Ari Oksanen (Saml) var ordförande för fullmäktige och Kaj Lindqvist (SFP) var ordförande för kommunstyrelsen.

Den positiva utvecklingen av Sibbo fortsatte under år 2023. Befolkningen ökade en aning mer än året innan. Tillväxten var 1,2 procent (277 personer) och befolkningen uppgick till 22 590 personer i slutet av året. Sett till befolkningsmängd är Sibbo Finlands 46:e största kommun. Tillväxten förväntas fortsätta även under de kommande åren.

Tillväxten inleddes i Söderkulla och har nu utvidgats till Nickby. Under de närmaste åren sprider sig tillväxten vidare till Tallmo. Sibbos tillväxt inverkar naturligtvis också på utformningen av servicenätet. År 2023 gjordes en servicenätutredning, och arbetet fortsätter som en årlig process för servicenätplaneringen.

Efter att social- och hälsovården överfördes till Östra Nylands välfärdsområde förnyades personalorganisationen som blev kvar i kommunen efter granskning och evaluering av alternativa organisationsmodeller. Organisationen förnyades den 1 maj och består av följande sektorer: koncerttjänster, samhälle och miljö, småbarnspedagogik, vardag och fritid samt utbildning. Utvecklingsdirektör Pirjo Sirén, som ledde Utvecklings- och planläggningscentralen i början av året, avgick från kommunens tjänst den 10 maj, och under det innevarande året började två nya sektordirektörer sitt arbete: utbildningsdirektör Tommi Eränpalo i augusti och samhällsdirektör Albert Andersson i september. Jukka Pietinen leder sektorn för vardag och fritid, kommundirektör Mikael Grannas leder koncerttjänster och Mervi Keski-Oja leder

Pietinen, konsernipalveluja kunnanjohtaja
Mikael Grannas ja varhaiskasvatusta Mervi Keski-
Oja.

Valtuusto hyväksyi lokakuussa sopimuksen yhteisestä toimielimestä julkisten työvoimapalveluiden järjestämiseksi Keravan kaupungin ja Sipoon kunnan välillä. Päätöksen myötä Keravan kaupunki ja Sipoon kunta aloittivat yhteisen työllisyysalueen käytännön valmistelun. Uusi työllisyysalue aloittaa toimintansa 1.1.2025.

Voimassa olevan kuntastrategian yksi perusedellytys strategian onnistumiselle on "Asukkaiden hyvinvointi ja turvallisuus". Tähän kytkeytyy valtuustokauden keskeinen tavoite "Parannetaan nuortemme hyvinvointia". Jotta pystymme uudessa organisaatiossa vahvemmin priorisoimaan tätä tavoitetta, kunta solmi joulukuussa kunnanhallituksen päätöksen mukaisesti viisivuotisen yhteistyösopimuksen Islantilaisen Planet Youth -järjestön kanssa lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämisen mallista, mikä toimii ns. sateenvarjona koko kunnan lasten ja nuorten hyvinvoinnin pitkäjänteiseksi kehittämiseksi.

Kunnan kasvaessa olemme pyrkineet strategian mukaisesti parantamaan tuottavuutta laskemalla ulkoisia toimintakuluja asukasta kohti. Vuonna 2022 luku oli 6 787 euroa per asukas sisältäen sote-toiminnot. Sote-toiminnot vähennettynä luku oli 4 009 euroa per asukas. Vuonna 2023 tätä vastaava luku oli 3 610 euroa per asukas, joten tämä tavoite täyttyi. Tilikauden tulokseksi ennen tontinmyyntituloja muodostui 0,0 M€ vuonna 2022. Vuonna 2023 se oli -0,86 M€. Tässä tavoitteessa emme valitettavasti ole onnistuneet, koska teimme 4,9 miljoonan euron edestä ylimääräisiä kertaluonteisia alaskirjauksia. Kunnan tulos sisältäen vesiliikelaitoksen oli 3,8 M€ (13,7 M€ vuonna 2022) ja ylijäämä 5,8 M€ (15,3 M€ vuonna 2022). Ero johtuu 9,7 M€ korkeammasta tontinmyynnin tasosta 2022. Kunnan lainamäärä alitti budjetoidun tason 107,5 M€ ollen 101,3 M€. Muutosta edellisvuodesta oli -5,9 M€, jolloin toteutunut lainamäärä oli 107,2 M€. Lainamäärä per asukas laski 322 euroa, ollen nyt 4 484 euroa / asukas.

sektorn för småbarnspedagogik.

I oktober godkände fullmäktige avtalet mellan Kervo stad och Sibbo kommun om ett gemensamt organ för ordnande av arbetskraftsservice. I och med beslutet inledde Kervo stad och Sibbo kommun den praktiska beredningen av ett gemensamt sysselsättningsområde. Det nya sysselsättningsområdet inleder sin verksamhet den 1 januari 2025.

En av grundförutsättningarna för att den giltiga strategin ska lyckas är "Invånarnas välbefinnande och säkerhet". Till denna grundförutsättning anknyts fullmäktigeperiodens centrala mål "Vi förbättrar våra ungdomars välbefinnande". För att den förnyade kommunorganisationen skulle kunna ge detta mål en högre prioritet, ingick kommunen ett femårigt samarbetsavtal om en modell för främjande av barns och ungdomars välbefinnande med den isländska organisationen Planet Youth enligt kommunstyrelsens beslut. Modellen fungerar som en s.k. paraply för långsiktig utveckling av barns och ungdomars välbefinnande i hela kommunen.

I takt med att kommunen växer har vi försökt förbättra produktiviteten i enlighet med strategin genom att minska de externa verksamhetskostnaderna per invånare. År 2022 var siffran 6 787 euro per invånare inklusive social- och hälsovården. Utan social- och hälsovården var siffran 4 009 euro per invånare. År 2023 var motsvarande kostnader 3 610 euro per invånare, så detta mål uppnåddes. Räkenskapsperiodens resultat före tomtförsäljningsinkomsterna var 0,0 miljoner euro år 2022. År 2023 var beloppet -0,86 miljoner euro. Detta mål uppnåddes tyvärr inte eftersom vi gjorde tilläggsnedskrivningar av engångsnatur till ett värde av 4,9 miljoner euro. Kommunens, inklusive vattenaffärsverkets, resultat var 3,8 miljoner euro (13,7 milj. euro år 2022) och överskottet 5,8 miljoner euro (15,3 milj. euro år 2022). Skillnaden beror på att tomtförsäljningen var 9,7 miljoner euro mer år 2022. Kommunens lånebelopp underskred det budgeterade beloppet på 107,5 miljoner euro och var 101,3 miljoner euro. Ändringen jämfört med året innan var -5,9 miljoner euro och det förverkligade lånebeloppet var 107,2 miljoner euro. Lånebeloppet per invånare sjönk med 322 euro och är nu 4 484 euro per invånare.

Mikael Grannas

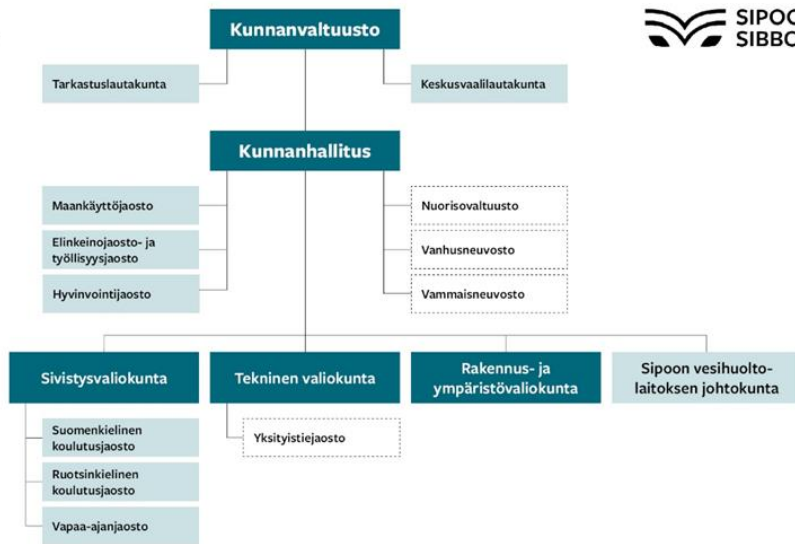
1 Olennaiset tarpeet taloudessa ja toiminnassa /

1.1 Sipoon kunnan hallinto / Sibbo kommuns förvaltning

Luottamushenkilöorganisaatio/Päätöksenteko - Förtroendeorganen/Beslutsfattning

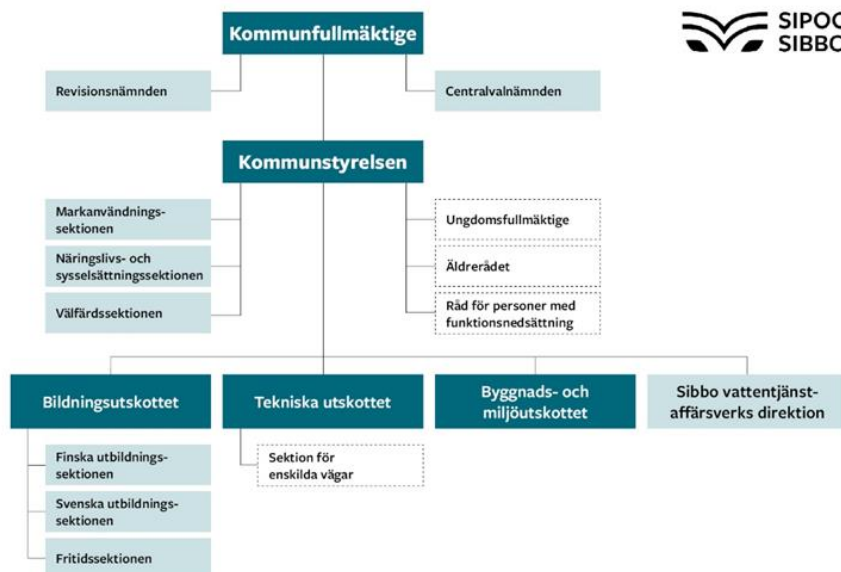
Sipoon kunnan
toimielinorganisaatio

8.2.2023

Förtroendeorganen
i Sibbo kommun

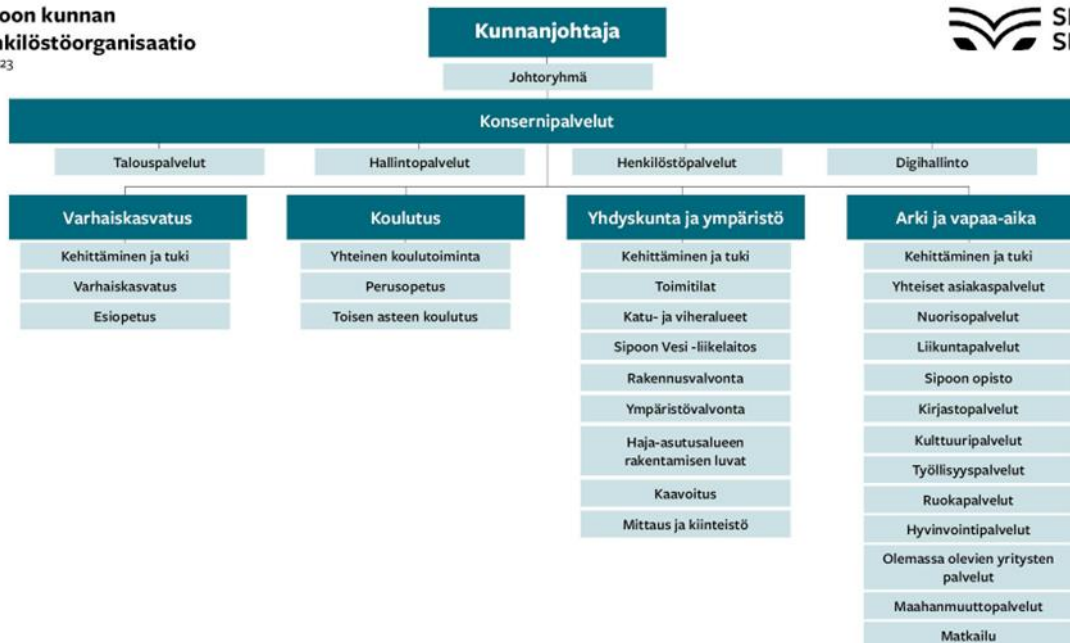
8.2.2023

Henkilöstöorganisaatio / Personalorganisationen

Sipoon kunnan
henkilöstöorganisaatio
1,5-2023

Personalorganisationen
i Sibbo kommun
1,5-2023

Luottamuselinten kokoonpano sekä toimialojen johtavat viranhaltijat 31.12.2023 / Förtroendeorganens sammansättning och sektorernas ledande tjänsteinnehavare 31.12.2023

Valtuusto/Fullmäktige, 43 jäsentä/ledamöter

Puheenjohtaja/Ordförande

1. varapuheenjohtaja/1:a viceordförande

2. varapuheenjohtaja/2:a viceordförande

3. varapuheenjohtaja/3:e viceordförande

Ari Oksanen (Kok./Saml)

Kicka Lindroos (RKP/SFP)

Ilkka Sillanpää (PS/Sannf)

Tapio Virtanen (SDP) kv/kfge 5.6.2023 § 49

Valtuuston voimasuhteet/Styrkeförhållandena i fullmäktige

Suomen ruotsalainen kansanpuolue/Svenska folkpartiet i Finland

Kokoomus/Samlingspartiet

Perussuomalaiset/Sannfinländarna

Vihreät/De Gröna

Sosialidemokraatit/Socialdemokraterna

Liike Nyt/Rörelse Nu

Keskusta/Centern

14 jäsentä/ledamöter

13 jäsentä/ledamöter

5 jäsentä/ledamöter

4 jäsentä/ledamöter

3 jäsentä/ledamöter

3 jäsentä/ledamöter

1 jäsen/ledamot

Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen, 11 jäsentä/ledamöter

Kaj Lindqvist, puheenjohtaja/ordförande (RKP/SFP)

Tuomas Alaterä, 1. varapuheenjohtaja/1:a viceordförande
(Kok./Saml) kv/kfge 4.9.2023 § 72

Jenni Lastuvuori, 2. varapuheenjohtaja/2:a viceordförande
(PS/Sannf)

Suvi Vuoksenranta (Kok./Saml) kv/kfge 4.9.2023 § 72

Antti Skogster (Kok./Saml)

Ritva Tarvainen (Kok./Saml)

Micaela Röman (RKP/SFP)

Clara Lindqvist (RKP/SFP)

Tom Sundbäck (RKP/SFP)

Roy Harkimo (Liik./RN) kv/kfge 5.6.2023 § 50

Marketta Mattila (Vihr./Gröna)

Esittelijä/Föredragande: Kunnanjohtaja/Kommundirektör

Varajäsenet/Ersättare

Karl-Erik Oljemark (RKP/SFP)

Juhani Rantala (Kok./Saml)

Esa Kantee (PS/Sannf) kv/kfge 5.6.2023 § 53

Satu Pärssinen (Kok./Saml) kv/kfge 4.9.2023 § 72

Jani Asunmaa (Kok./Saml)

Anders Söderling (Kok./Saml) kv/kfge 6.2.2023 § 6

Kicka Lindroos (RKP/SFP)

Caroline Högel-Starck (RKP/SFP)

Tim Kankfelt (RKP/SFP)

Maria von Flittner (Liik./RN) kv/kfge 5.6.2023 § 51

Sini-Pilvi Saarnio (Vihr./Gröna)

Kunnanjohtaja/Kommundirektör

Talousjohtaja/Ekonomidirektör

Henkilöstöpäällikkö/Personalchef

Chief Digital Officer

Hallintopäällikkö/Förvaltningschef

Mikael Grannas

Pekka Kivilevo

Jan Rosenström

Ethel Eriksson

Jenni Björksten

Maankäyttöjaosto/Markanvändningssektionen, 7 jäsentä/ledamöter

Juhani Rantala, puheenjohtaja/ordförande (Kok./Saml)

Kicka Lindroos, varapuheenjohtaja/viceordförande (RKP/SFP)

Ritva Tarvainen (Kok./Saml)

Rasmus Lindroos (Liik./RN)

Jarkko Sinda (PS/Sannf)

Tanja Åkerfelt (RKP/SFP)

Karl-Erik Oljemark (RKP/SFP)

Kunnanhallituksen edustaja/Kommunstyrelsens representant: Maria von
Flittner (kh/kst 25.9.2023 § 298)

Varajäsenet/Ersättare

Max von Hellens (Kok./Saml)

Micaela Röman (RKP/SFP)

Peter Nortamo (Kok./Saml)

Claudia Lundberg (Liik./RN)

Eero Hult (PS/Sannf)

Mia Wikström (RKP/SFP)

Tom Sundbäck (RKP/SFP)

Esittelijät/Föredraganden: yhdyskuntajohtaja/samhällsdirektör, kaavoituspäällikkö/planläggningschef, tonttipäällikkö/tomtchef, toimialan kehittämispäällikkö/utvecklingschef för sektorn

Yhdyskuntajohtaja/Samhällsdirektör
Kaavoituspäällikkö/Planläggningschef
Tonttipäällikkö/Tomtchef
Toimialan kehittämispäällikkö/Utvecklingschef för sektorn

Albert Andersson

Toni Sepperi
Lari Sirén

Elinkeino- ja työllisyysjaosto/Näringslivs- och sysselsättningssektionen, 5 jäsentä/ledamöter

Antti Skogster, puheenjohtaja/ordförande (Kok./Saml) kv/kfge
11.12.2023 § 118

Carola Juselius, varapuheenjohtaja/ viceordförande (RKP/SFP)

Jonas Lindström (RKP/SFP)
Anneli Koivu (Kok./Saml)
Sari Rissanen (SDP)

Varajäsenet/Ersättare
Peter Nortamo (Kok./Saml)

Marianne Andersson-Lindqvist (RKP/SFP)
Annika Sarén (RKP/SFP)
Mika Myllynen (Kok./Saml)
Mari Nikkanen (SDP) kv/kfge
6.2.2023 § 13

Kunnanhallituksen edustaja/ Kommunstyrelsens representant:
Marketta Mattila

Esittelijät/Föredragande: toimialajohtaja, arki ja vapaa-aika/ sektordirektör, vardag och fritid, elinkeinopäällikkö/näringslivschef, työllisyyspäällikkö/sysselsättningschef

Toimialajohtaja, arki ja vapaa-aika/Sektordirektör, vardag och fritid
Elinkeinopäällikkö/Näringslivschef
Työllisyyspäällikkö/Sysselsättningschef

Jukka Pietinen
Katri Roivainen
Henna Piilo

Hyvinvointijaosto / Valfärdssektionen, 9 jäsentä/ledamöter

Lilli Kahri, puheenjohtaja/ordförande (Vihr./Gröna)

Ilkka Sillanpää, varapuheenjohtaja/viceordförande (PS/Sannf)

Bodil Weckström (RKP/SFP)

Juuso Tuulinen (Vihr./Gröna)

Suvi Vuoksenranta (Kok./Saml)

Henrik Gustafsson (RKP/SFP)

Kadir Turan (Kok./Saml)

Monika Hämäläinen (Kesk./C)

Pauliina Räike (SDP) kv/kfge 6.2.2023 § 12

Kunnanhallituksen edustaja/Kommunstyrelsens representant: Micaela Röman

Esittelijät/Föredragande: toimialajohtaja, arki ja vapaa-aika/sektordirektör, vardag och fritid, ruokapalvelupäällikkö/kostservicechef, työllisyyspäällikkö/sysselsättningschef

Toimialajohtaja, arki ja vapaa-aika/Sektordirektör, vardag och fritid
Ruokapalvelupäällikkö/Kostservicechef
Työllisyyspäällikkö/Sysselsättningschef

Varajäsenet/Ersättare
Maarit Kivimäki (Vihr./Gröna)
Markus Pietikäinen (PS)
Maria Forss (RKP/SFP)
Riitta-Kaisa Kosonen (Vihr./Gröna)
Jaana Kiviluoma (Kok./Saml)
Simon Sällström (RKP/SFP)
Pasi-Ilkka Väyrynen (Kok./Saml)
Hannu Maliniemi (Kesk./C)
Eva Kuntsi (SDP)

Jukka Pietinen
Tiina Soikkeli
Henna Piilo

Tarkastuslautakunta/ Revisionsnämnden, 5 jäsentä/ledamöter

Thomas Sundström, puheenjohtaja (RKP/SFP)

Markus Söderqvist, varapuheenjohtaja (Kok./Saml)

Laura Laakso (Vihr./Gröna)

Varajäsenet/Ersättare
Ann-Christin Nokelainen (RKP/SFP)
Anders Backström (Kok./Saml)
Harri Lehtonen (Vihr./Gröna)

Danita Westphal (Liik./RN) kv/kfge 4.9.2023 § 73
Timo Bonsdorff (PS/Sannf)

Maria Thelén (Liik./RN)
Jarkko Haverinen (PS/Sannf)

Ammattitilintarkastuksesta vastasi/För den professionella
revisionen svarade
KPMG Oy Ab
Tilintarkastaja/Revisor Martin Slotte, JHT/OFGR, HT/GR

Keskusvaalilautakunta/Centralvalnämnden, 5 jäsentä/ledamöter

Sture Lindqvist, puheenjohtaja/ordförande (RKP/SFP)
Liisa Jankkari, varapuheenjohtaja/viceordförande (Kok./Saml)
Mervi Hursti (PS/Sannf)
Maija-Liisa Sahlbom (Vihr./Gröna)
Sami Siltaloppi (SDP)

Varajäsenet/ Ersättare
1. Janica Bergström (Liik./RN)
2. Kalle Vihtari (Kesk./C)
3. Tiina Sinkkonen (KD)
4. Timo Maaranen (Vas./VF)
5. Hans-Eric Christiansson (RKP/SFP)

Sivistysvaliokunta / Bildningsutskottet, 9 jäsentä/ledamöter

Charlotta Engblom, puheenjohtaja/ordförande (RKP/SFP)
Tuomas Alaterä, varapuheenjohtaja/viceordförande (Kok./Saml)
Satu Pärssinen (Kok./Saml)
Markku Metsola (Kok./Saml)
Jari Malm (PS/Sannf)
Mari Berg (RKP/SFP)
Hans-Peter Lindgren (RKP/SFP)
Mari Nikkanen (SDP) kv/kfge 6.2.2023 § 11
Tiina-Maria Levamo (Vihr./Gröna)
Kunnanhallituksen edustaja/Kommunstyrelsens representant:
Antti Skogster
Esittelijät/Föredragande: koulutusjohtaja/utbildningsdirektör,
varhaiskasvatusjohtaja/direktör för småbarnspedagogik,
toimialajohtaja, arki ja vapaa-aika/sectordirektör, vardag och fritid

Varajäsenet/Ersättare
Laura Günsberg-Sandström (RKP/SFP)
Anders Backström (Kok./Saml)
Peter Nortamo (Kok./Saml)
Juha Salo (Kok./Saml)
Brita Ekebom (PS/Sannf) kv/kfge 6.2.2023 § 9
Caroline Högel-Starck (RKP/SFP)
Christoffer Hällfors (RKP/SFP)
Jon Korhonen (SDP)
Anna-Karoliina Vilonen (Vihr. /Gröna)

Koulutusjohtaja/Utbildningsdirektör
Varhaiskasvatusjohtaja/Direktör för småbarnspedagogik
Toimialajohtaja, arki ja vapaa-aika/Sektordirektör, vardag och fritid
Opetuspäällikkö/Undervisningschef
Nuorisopalvelupäällikkö/Ungdomsservicechef
Liikuntapalvelupäällikkö/Servicechef för idrottstjänster

Tommi Eränpalo
Mervi Keski-Oja
Jukka Pietinen
Riikka Strandström
Mia Liljeberg
Katriina Sahala

**Suomenkielinen koulutusjaosto / Finska
utbildningssektionen**, 5 jäsentä/ledamöter

Juha Salo, puheenjohtaja/ordförande (Kok./Saml) kv/kfge
2.10.2023 § 87
Hilla Honkanen, varapuheenjohtaja / viceordförande (Vihr./Gröna)
Arild Moen (RKP/SFP)
Kia Lindström (Kok./Saml)
Jenni Savolainen (Kesk./C)
Kunnanhallituksen edustaja/Kommunstyrelsens representant:
Jenni Lastuvuori
Esittelijät/Föredragande: koulutusjohtaja/utbildningsdirektör,
opetuspäällikkö/undervisningschef

Varajäsenet/Ersättare
Juuso Tuulinen (Vihr./Gröna)
Micaela Röman (RKP/SFP)
Pauliina Tapio (Kok./Saml)
Sonja Hällfors (Kesk./C)

Ruotsinkielinen koulutusjaosto / Svenska

utbildningssektionen, 5 jäsentä/ledamöter

Caroline Högel-Starck, puheenjohtaja/ordförande (RKP/SFP)
Jaana Korkeila-Långsjö, varapuheenjohtaja/viceordförande (Kok./Saml)

Anders Selén (Vihr./Gröna)

Christoffer Hällfors (RKP/SFP)

Mårten Ullberg (Liik./RN)

Kunnanhallituksen edustaja/ Kommunstyrelsens representant:

Ritva Tarvainen

Esittelijä/Föredragande: koulutusjohtaja/utbildningsdirektör

Varajäsenet/Ersättare

Mari Berg (RKP/SFP)

Anders Söderling (Kok./Saml)

Jens Hannuksela (Vihr./Gröna)

Hans-Peter Lindgren (RKP/SFP)

Michaela Suomi (Liik./RN)

Vapaa-ajanjaosto / Fritidssektionen, 5 jäsentä/ledamöter

Satu Pärssinen, puheenjohtaja/ordförande (Kok./Saml)

Joonas Vainio, varapuheenjohtaja/viceordförande (PS/Sannf)

Juha Kopra (Kok./Saml)

Claudia Lundberg (Liik./RN)

Rune Packalén (RKP/SFP)

Kunnanhallituksen edustaja/Kommunstyrelsens representant:

Tom Sundbäck

Esittelijä/Föredragande: toimialajohtaja, arki ja vapaa-aika/sektordirektör, vardag och fritid

Varajäsenet/Ersättare

Pauliina Tapio (Kok./Saml)

Suvi Kettunen (PS/Sannf) kv/kfge 5.6.2023 § 54

Joonas Kosonen (Kok./Saml)

Peter Forsström (Liik./RN)

Kenneth Albrecht (RKP/SFP)

Tekninen valiokunta / Tekniska utskottet, 9 jäsentä/ledamöter

Tim Kankfelt, puheenjohtaja/ordförande (RKP/SFP)

Jokke Härmä, varapuheenjohtaja/viceordförande (Kok./Saml)

Simo Lehvonen (Kok./Saml)

Pirkko Buddas (Kok./Saml)

Risse Koponen (PS/Sannf)

Laura Günsberg-Sandström (RKP/SFP)

Jenni Sadeimies (Vihr./Gröna)

Kunnanhallituksen edustaja/ Kommunstyrelsens representant: Suvi

Vuoksenranta (kh/kst 11.9.2023 § 281)

Esittelijät/Föredragande: yhdyskuntajohtaja/samhällsdirektör,

tilapalvelupäällikkö/lokalservicechef, kuntatekniikan

päällikkö/kommunteknisk chef, toimialan

kehittämispäällikkö/utvecklingschef för sektorn

Varajäsenet/Ersättare

Jonas Lindström (RKP/SFP)

Jani Tiainen (Kok./Saml)

Sukhardarshan Gill (Kok./Saml)

Jaana Korkeila-Långsjö (Kok./Saml)

Jari Hursti (PS/Sannf)

Charlotta Engblom (RKP/SFP)

Anna-Karoliina Mattila (Vihr./Gröna)

Yhdyskuntajohtaja/Samhällsdirektör

Tilapalvelupäällikkö / Lokalservicechef

Kuntatekniikan päällikkö / Kommun teknisk chef

Toimialan kehittämispäällikkö / Utvecklingschef för sektorn

Investointipäällikkö / Investeringschef

Albert Andersson

Juha Pohjonen

Marjo Bruun

Lari Sirén

Marika Kämppi

Rakennus- ja ympäristövaliokunta / Byggnads- och

miljöutskottet, 7 jäsentä/ ledamöter

Esa Kantee, puheenjohtaja / ordförande (PS/Sannf)

Martin Andersson, varapuheenjohtaja / viceordförande (SFP)

Anders Söderling (Kok./Saml)

Varajäsenet/Ersättare

Risse Koponen (PS/Sannf)

Christer Lindqvist (RKP/SFP)

Michael Saarikoski (Kok./Saml)

Pauliina Tapio (Kok./Saml)
Roy Harkimo (Liik./RN)
Mia Wikström (RKP/SFP)
Sini-Pilvi Saarnio (Vih.r./Gröna)
Kunnanhallituksen edustaja/ Kommunstyrelsens representant:
Tuomas Alaterä (kh/kst 13.2.2023 § 49)
Esittelijät/Föredragande:
rakennusvalvontapäällikkö/byggnadstillsynschef,
ympäristövalvontapäällikkö/miljötillsynschef,
lupavalmistelupäällikkö/lovberedningschef,
yhdyskuntajohtaja/samhällsdirektör

Rakennusvalvontapäällikkö/Byggnadstillsynschef
Ympäristövalvontapäällikkö/Miljötillsynschef
Lupavalmistelupäällikkö/Lovberedningschef
Yhdyskuntajohtaja/Samhällsdirektör

Sipoo Vesi, johtokunta / Sibbo Vatten, direktion, 5

jäsentä/ledamöter
Stefan Sandström, puheenjohtaja / ordförande (RKP/SFP)
Jani Rämäkkö, varapuheenjohtaja / viceordförande (Kok./Saml)
Maria Forss (RKP/SFP)
Kjell Grönqvist (SDP)
Brita Ekebom (PS/Sannf)
Kunnanhallituksen edustaja: Clara Lindqvist
Esittelijät/Föredragande: liikelaitosjohtaja/affärsverksdirektör,
yhdyskuntajohtaja/samhällsdirektör

Liikelaitosjohtaja/Affärsverksdirektör
Yhdyskuntajohtaja/Samhällsdirektör

Jaana Laine (Kok.)
Peter Forsström (Liik./RN) kfg 21.3.2022 § 18
Tanja Åkerfelt (RKP/SFP)
Jenni Sademies (Vih.r./Gröna)

Ulla-Maija Upola
Christel Kyttälä
Lotta Pelto-Timperi
Albert Andersson

Varajäsenet/Ersättare
Christer Lindqvist (RKP/SFP)
Ari Tamminen (Kok./Saml)
Marianne Andersson-Lindqvist (RKP/SFP)
Sari Rissanen (SDP)
Ilkka Janhunen (PS/Sannf)

Matti Huttunen
Albert Andersson

1.2 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys / Den allmänna och lokala ekonomiska utvecklingen

Julkinen talous

Julkinen talous on sitkeästi alijäämäinen ennustevuosina 2024-2026. Talouskasvu kääntyi hienoiseen laskuun vuonna 2023 ja on vaiheaa myös vuonna 2024. Inflaation aiheuttama menojen kasvu heikentää julkisen talouden rahoitusasemaa. Verotulojen kasvu on vaisua, ja alijäämä heikkenee vuonna 2024 reilusti yli 3 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Seuraavina vuosina alijäämä kohenee hiljalleen hallituksen toimien ja talouskasvun ansiosta. Julkisia menoja rasittavat kuitenkin useat aiemmin päätetyt toimet, korkomenojen kasvu ja mittavat puolustushankinnat.

Julkinen velka nousee vuonna 2023 yli 75 prosenttiin ja vuoteen 2028 mennessä yli 85 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Sopeutustoimista huolimatta velkasuhde kasvaa edelleen. Valtionhallinto, kunnat ja hyvinvointialueet ovat kaikki alijäämäisiä ja kerryttävät velkaa vuosittain.

Valtionhallinnon rahoitusasema on alasektoreista heikoin. Alijäämä heikkenee vuonna 2023 yli 3 prosenttiin ja edelleen vuonna 2025 yli neljään prosenttiin suhteessa BKT:hen. Menoja kasvattavat aiemmin sovitut panostukset mm. varautumiseen, T&K-menoihin ja hävittäjähankintoihin. Hallituksen päättämiä sopeutustoimia kohdistuu myös valtion menoihin. Verotulojen kasvu on aneemista talouden hidastumisen myötä.

Paikallishallinnon alasektoreista kuntahallinto jää edelleen alijäämäiseksi, ja alijäämä syvenee hintojen nopean kasvun ja investointien seurauksena. Ikääntyvä rakennuskanta, muuttoliike ja infrarakentaminen pitävät kuntien investointimenot korkealla. Vuosi 2023 näyttää kuntahallinnossa kohtuullisen hyvältä, vaikkakin kulutusmenojen kasvu on ollut nopeampaa kuin aiemmin arvioitiin. Toisaalta investointimenoja on kertynyt selvästi viime vuotta vähemmän. Kuntahallinnon rahoitusaseman arvioidaan olevan lähellä tasapainoa vuosina 2023 ja 2024. Alijäämät syvenevät vuosina 2025–2028 n. 0,3–0,4 prosenttiin suhteessa BKT:hen mm. nopeasti

De offentliga finanserna

De offentliga finanserna visar ihållande underskott under prognosåren 2024–2026. Den ekonomiska tillväxten avtog något år 2023 och förblir svag även år 2024. De ökade utgifterna som beror på inflationen belastar de offentliga finansernas finansiella ställning. Skatteinkomsterna ökar svagt, och underskottet ökar 2024 rejält till över 3 procent av BNP. Under de följande åren minskar underskottet så småningom tack vare regeringens åtgärder och den ekonomiska tillväxten. De offentliga utgifterna belastas dock av flera tidigare beslut om åtgärder, ökande ränteutgifter och stora försvarsrelaterade upphandlingar. Den offentliga skulden ökar år 2023 till över 75 procent och fram till 2028 till över 85 procent av BNP. Trots anpassningsåtgärderna fortsätter skuldkvoten att öka. Statsförvaltningen, kommunerna och välfärdsområdena visar underskott som ökar varje år.

Av undersektorerna har statsförvaltningen den sämsta finansiella ställningen. Underskottet ökar år 2023 till över 3 procent och fram till 2028 till över 85 procent av BNP. Utgifterna ökas av de tidigare överenskomna satsningarna på bl.a. beredskap, forsknings- och utvecklingskostnader och upphandlingar av jaktplan. Regeringens anpassningsåtgärder riktas också mot statens utgifter. Skatteinkomsterna ökar anemiskt i och med att ekonomin har saktat av.

Av lokalförvaltningens undersektorer visar kommunförvaltningen fortsatt underskott, och underskottet ökar till följd av snabb prisökning och investeringar. Det åldrande byggnadsbeståndet, flyttningsrörelsen och byggandet av infrastruktur håller dock kommunernas investeringskostnader höga. Inom kommunalförvaltningen ser år 2023 relativt bra ut även om konsumtionsutgifterna har ökat snabbare än tidigare förväntat. Å andra sidan var investeringsutgifterna betydligt mindre än året innan. Det uppskattas att kommunförvaltningens finansiella ställning är nästan i balans under åren 2023 och 2024. Underskotten ökar under åren 2025–2028 till cirka 0,3–0,4 procent av BNP till följd

kasvavien kustannusten sekä sote-uudistukseen liittyvien valtionosuuksien täsmäytysten ja jaksotusten seurauksena. Alijäämät kasvattavat kuntahallinnon velkaa, mutta velan kasvu suhteessa BKT:hen pysyy hyvin maltillisena.

Hyvinvointialueiden arvioidaan olevan vuonna 2023 alijäämäisiä hintojen ja palkkojen nopean kasvun sekä suurten investointimenojen vuoksi. Hyvinvointialueiden palkkaratkaisut lisäävät henkilöstömenoja yleistä ansiökehitystä nopeammin, mikä tuo alueille sopeutustarpeita vuosittain. Alueiden tilannetta vaikeuttaa myös pula työvoimasta. Hallitusohjelman toimet vähentävät alueiden menopaineita. Lisäksi alueiden on tulevana vuosina sopeutettava toimintaansa, mikä hidastaa menojen kasvua.

Työeläkelaitosten rahoitusasema pysyy melko ennallaan vuosina 2023–2024. Sektorin omaisuustulot ja eläkemaksutulot kasvavat nopeasti, mutta myös eläkemenot kasvavat indeksikorotusten myötä nopeasti. Eläkemenojen kasvun hidastuessa vuonna 2025 rahoitusasema paranee n. 1,5 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Muiden sosiaaliturvarahastojen rahoitusasema on 0,4 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2023. Sektorin rahoitusasema supistuu vuonna 2024, kun työttömyysvakuutusmaksua alennetaan reippaasti. Muut sosiaaliturvarahastot ovat lähellä tasapainoa ennustejaksolla.

Lähde: Lähde: VM, Taloudellinen katsaus, Talvi 2023

Uudenmaan ja Helsingin seudun kehitys, KUUMA-kunnat

Työttömiä työnhakijoita oli Uudellamaalla 96 474, kasvua edellisvuoteen 13,5 prosenttia. Lomautettujen määrän kasvu jatkui: Vuosimuutos Uudellamaalla 63,2 ja koko Suomessa 67,8 prosenttia. Pitkäaikaistyöttömien määrä kasvoi hieman (2,8 %). Uusien avoimien työpaikkojen ilmoitusten määrä jatkoi laskuaan (38,2 %). Uusia avoimia työpaikkoja ilmoitettiin Uudenmaan TE-toimistoon joulukuussa 13 861. Määrä nousi merkittävästi Porvoon seutukunnassa (247 %) ja laski Helsingin (39 %) ja Loviisan (5 %) seutukunnissa.

av bland annat de snabbt ökande kostnaderna samt avstämningar och periodiseringar som görs i statsandelar i anknytning till social- och hälsovårdsreformen. Underskotten bidrar till kommunalförvaltningens skuld, men skuldens tillväxt i förhållande till BNP förblir mycket måttlig.

Enligt uppskattningen visar välfärdsområdena underskott år 2023 på grund av snabba prisökningar och löneökningar samt stora investeringsutgifter. Välfärdsområdenas löneuppgörelser ökar personalkostnaderna mer än den allmänna inkomstutvecklingen, vilket medför årliga anpassningsbehov för områdena. Brist på arbetskraft försvagar områdenas situation. Regeringsprogrammets åtgärder minskar välfärdsområdenas utgiftstryck. Därtill ska områdena anpassa sin verksamhet under de kommande åren, vilket saktar av ökning av utgifter.

Arbetspensionsanstaltens finansiella ställning förblir nästan oförändrad under åren 2023–2024. Kapitalinkomsterna och inkomsterna av arbetspensionsavgifterna inom sektorn ökar snabbt, men pensionsutgifterna ökar också snabbt i och med indexförhöjningar. När ökningen av pensionsutgifterna saktar av år 2025, förbättras den finansiella ställningen till cirka 1,5 procent i förhållande till BNP. De övriga socialskyddsfondernas finansiella ställning är 0,4 procent i förhållande till BNP år 2023. Sektorns finansiella ställning minskar år 2024 efter att arbetslöshetsförsäkringspremier minskas rejält. De övriga socialskyddsfonderna är nästan i balans under prognosperioden.

Källa: FM, Ekonomisk översikt, vinter 2023 (på finska)

Utvecklingen av Nyland och Helsingforsregionen, KUUMA-regionen

Antalet arbetslösa arbetssökande i Nyland var 96 474, en ökning på 13,5 procent från året innan. Antalet permitterade fortsatte att öka: I Nyland var årsförändringen 63,2 procent och i hela Finland 67,8 procent. Antalet långtidsarbetslösa ökade något (2,8 %). Antalet nya lediga jobb som anmäldes fortsatte att minska (-38,2 %). I

Alle 25vuotiaiden työttömien määrä jatkaa kasvuaan Uudellamaalla.

Helsingin seutukunnassa työttömien työnhakijoiden määrä nousi 14 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. seutukunnassa (5 %). Loviisan seutukunnassa nousu oli kaikista suurinta (16 %).

Avoimien työpaikkojen määrä laski Uudellamaalla 32 prosenttia edellisvuodesta. Määrä nousi merkittävästi Porvoon seutukunnassa (247 %) ja laski Helsingin (39 %) ja Loviisan (5 %) seutukunnissa

KUUMA-kunnista Työttömyys nousi maltillisemmin Porvoossa. Eniten työttömiä oli joulukuussa 2023 Keravalla, 11,7 prosenttia ja vähiten Sipooissa, 7,1 prosenttia.

Lähde: Uudenmaan ELY-keskus

KUUMA-kuntien väestökehitystä tarkasteltaessa yli prosentin väestönkasvuun ylsivät Tuusula (2,4 %), Järvenpää (1,9 %), Kerava (1,5 %), Sipoo (1,2 %) ja Kirkkonummi (1,1 %). Väestö kasvoi myös Nurmijärvellä (0,7 %), Hyvinkäällä (0,2 %) sekä Mäntsälässä (0,2 %). Vihti (-0,3 %) ja Pornainen (-0,7 %) jäivät viime vuoden osalta kasvutta. Kuntien yhtä vuotta koskevien kasvulukujen arvioinnin sijaan tulee seurata pidempää aikajännettä. Esimerkiksi kuntien asuinrakentamisen kaavoitus-, tontti- ja rakentumistilanne vaikuttaa yksittäisen kunnan vuoden lukuihin merkittävästi ja nyt asuntomarkkinoiden poikkeustilanteella on silläkin oma vaikutuksensa.

Lähde: KUUMA-seutu liikelaitos, tiedote 31.1.2024

december anmäldes 13 861 nya lediga jobb till Nylands arbets- och näringsbyrå. Antalet ökade betydligt i Borgå ekonomiska region (247 %) och minskade i Helsingfors ekonomiska region (39 %) och Lovisa ekonomiska region (5 %). Antalet arbetslösa under 25 år fortsätter att öka i Nyland.

I Helsingfors ekonomiska region ökade antalet arbetslösa arbetssökande med 14 procent jämfört med året innan. Ökningen var störst i Lovisa ekonomiska region (16 %). Antalet arbetsplatser minskade i Nyland med 32 procent jämfört med året innan. Antalet ökade betydligt i Borgå ekonomiska region (247 %) och minskade i Helsingfors ekonomiska region (39 %) och Lovisa ekonomiska region (5 %).

Av KUUMA-kommunerna ökade arbetslösheten måttligast i Borgå. I december 2023 fanns det mest arbetslösa i Kervo (11,7 %) och minst i Sibbo (7,1 %).

Källa: NTM-centralen i Nyland

När man granskar befolkningsutvecklingen i KUUMA-kommunerna, nådde Tusby (2,4 %), Träskända (1,9 %), Kervo (1,5 %), Sibbo (1,2 %) och Kyrkslätt (1,1 %) en befolkningstillväxt på över en procent. Befolkningen ökade också i Nurmijärvi (0,7 %), Hyvinge (0,2 %) och Mäntsälä (0,2 %). I följd lämnade Vichtis (-0,3 %) och Borgnäs (-0,7 %) utan en befolkningstillväxt. I stället för att evaluera kommunernas befolkningstillväxt för ett år ska man följa ett längre tidsperspektiv. Till exempel situationen med planläggning, tomter och byggande inom bostadsbyggande i kommunerna påverkar betydligt en enskild kommuns siffror för året, och nu har bostadsmarknadens exceptionella situation också sina konsekvenser.

Källa: Affärsverket KUUMA-regionen, meddelande 31.1.2024 (på finska)

Keskeiset ennusteluvut, VM taloudellinen katsaus, Talvi 2023
Centrala prognossiffror, FM, Ekonomisk översikt, vinter 2023 (på finska)

Vuosi	2021	2022	2023**	2024**	2025**
Bruttokansantuote, mrd. euroa / Bruttonationalprodukt, miljarder euro	251	269	282	289	301
Työllisyysaste, % / Sysselsättningsgrad, %	76,6	78,1	77,9	77,9	78,7
Työttömyysaste, % / Arbetslöshetsgrad, %	7,7	6,8	7,2	7,5	7,1
Kuluttajahintaindeksin muutos, % / Förändring i konsumentprisindex, %	2,2	7,1	6,3	2	1,4
Ansiotasoindeksin muutos, % / Förändring i lönenivåindex, %	2,4	2,4	4,2	3,5	3,3
Lyhyet korot (euribor 3 kk), % / Korta räntor (euribor 3 månader), %	-0,5	0,3	3,4	3,4	2,4
Pitkät korot (valtion obligaatiot, 10 v), % / Långa räntor (statsobligationer, 10 år), %	-0,1	1,7	3,1	3,2	3,1
Julkisyhteisöjen bruttovelka suhteessa BKT:een, % / Offentliga sektorns bruttoskuld i förhållande till BNP, %	72,5	73,3	75,5	79,1	81,4
Valtionvelka suhteessa BKT:een, % / Statsskuld i förhållande till BNP, %	51,3	52,7	55,4	58,5	60,6

1.3 Sipoon kunnan toimintaympäristö ja talouden kehitys / Sibbo kommuns verksamhetsmiljö och utvecklingen av kommunens ekonomi

Hyvinvointialueuudistus ja Sipoon organisaatiomuutos / Vålfärdsområdesreformen och Sibbo kommuns organisationsreform

Vuosi 2023 oli ensimmäinen uuden sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen jälkeisen kunnan toimintavuosi. Kunnan toiminnasta ja taloudesta siirtyivät pois sosiaali- ja terveystoimialan sekä pelastustoimen menot ja tulot. Konsernirakenteesta poistuivat HUS-, Eteva- ja Kårkulla-kuntayhtymät. Kunnan nettomenot vähenivät 52,6 milj. euroa eli 43,7 prosenttia verrattuna vuoteen 2022. Henkilöstö väheni 463 henkilöllä 1 195:stä henkilöstä.

Sipoon kunnassa toteutettiin organisaatiouudistus, joka tuli voimaan 1.5.2023. Uusi organisaatio muodostuu viidestä toimialasta, jotka ovat varhaiskasvatus, koulutus, yhdyskunta ja ympäristö, arki ja vapaa-aika sekä konsernipalvelut. Koulutus ja varhaiskasvatus eriytettiin omiksi

År 2023 var kommunens första verksamhetsår efter reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet. Social- och hälsovårdens och räddningsväsendets inkomster och utgifter överfördes från kommunens verksamhet och ekonomi. Samkommunerna HUS, Eteva och Kårkulla överfördes från kommunens organisation till vålfärdsområdet. Kommunens nettoutgifter minskade med 52,6 miljoner euro, alltså 43,7 procent, jämfört med år 2022. Personalen minskade med 463 personer från 1 195 personer.

En organisationsreform verkställdes i Sibbo kommun, och den nya organisationen trädde i kraft 1.5.2023. Den nya kommunorganisationen består av fem sektorer: koncerttjänster, småbarnspedagogik, samhälle och miljö, utbildning samt vardag och fritid. Utbildning och

toimialoiukseen. Uuteen Arki ja vapaa-aika-toimialaan siirrettiin kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut, Sipoon opisto, nuorisopalvelut, olemassa olevien yritysten palvelut, työllisyyspalvelut, maahanmuuttopalvelut, hyvinvoinnin koordinointi, ruokapalvelut ja asiakaspalvelut. Kehitys- ja kaavoituskeskuksesta sekä tekniikka- ja ympäristöosastosta muodostettiin Yhdyskunta ja ympäristö-toimiala. Kunnan talous- ja hallintopalvelut jatkavat konsernipalveluina ja omana toimialanaan.

Organisaation uudistamisen tarkoituksena on rakentaa sote-uudistuksen jälkeiselle Sipoolle mahdollisimman toimiva organisaatorakenne, joka tukee ja mahdollistaa töiden tekemistä sujuvasti.

Organisaation tarkastelun taustalla oli hyvinvointialueuudistus, jonka myötä sosiaali- ja terveystoimen palvelut sekä noin 350 työntekijää, eli kolmannes henkilöstöstä siirtyi 1.1.2023 alkaen kunnalta Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle. Samalla myös kunnan talousarvio pienentyi noin 70 miljoonalla eurolla.

Vaikka organisaatiouudistus tuli voimaan kesken vuotta, sujui siirtyminen uuteen organisaatioon hyvin.

småbarnspedagogik delades i två skilda sektorer. Till den nya sektorn för vardag och fritid överfördes kultur- och fritidstjänster, Sibbo institut, ungdomstjänster, tjänster för befintliga företag, sysselsättningstjänster, invandartjänster, koordinering av välfärd, kostservice och kundservice. Sektorn för samhälle och miljö bildades av Utvecklings- och planläggningscentralen samt Avdelningen för teknik och miljö. Kommunens ekonomi- och förvaltningstjänster fortsätter som koncerntjänster och bildar en egen sektor.

Syftet med organisationsändringen är att bilda en så väl fungerande organisationsstruktur som möjligt för Sibbo efter social- och hälsovårdsreformen, en struktur som stöder och möjliggör smidigt arbete.

Orsaken till att organisationen ses över är välfärdsområdesreformen, som ledde till att social- och hälsovårdstjänsterna och cirka 350 anställda, dvs. en tredjedel av kommunens personal, överfördes från kommunen till Östra Nylands välfärdsområde från och med 1.1.2023. Samtidigt minskade kommunens budget med cirka 70 miljoner euro.

Trots att organisationsändringen trädde i kraft i mitten av året, gick överföringen till den nya organisationen bra.

Sipoon kunnan avainluvut / Sibbo kommuns nyckeltal

Kunnan talous vuonna 2023

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen toimen uudistuksen vuoksi kunnan talouden volyymi ja konsernin rakenne muuttuivat vuonna 2023. Järjestämisvastuu siirtyi 1.1.2023 Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä sekä Laki pelastustoimen järjestämisestä). HUS-, Eteva- ja Kärkulla-kuntayhtymät siirtyivät pois kunnan konsernirakenteesta.

Kunnan toimintakate pieneni vuoden 2022 tilinpäätöksen 120,4 M€:sta 67,4 M€:aan vuonna 2023.

Kommunens ekonomi år 2023

På grund av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet ändrades kommunens ekonomiska volym och koncernstruktur år 2023. Organiseringsansvaret överfördes till Östra Nylands välfärdsområde 1.1.2023 (lag om ordnande av social- och hälsovården och lag om ordnande av räddningsväsendet). Samkommunerna HUS, Eteva och Kärkulla överfördes från kommunens organisation till välfärdsområdet.

Kommunens verksamhetsbidrag minskade från 120,4 miljoner euro i bokslutet för år 2022 till 67,4 miljoner euro år 2023.

Verksamhetsbidraget (kommunen exklusive Sibbo Vatten) för driftsekonomin i bokslutet för 2023

Vuoden 2023 tilinpäätöksen käyttötalouden (kunta ilman Sipoon Vettä) toimintakate alitti muutetun talousarvion 2,8 M€:lla. Toimintakulut alittuivat 1,5 M€ ja toimintatuotot ylittivät 1,3 M€.

Kunnanhallituksen toimintakate toteutui 0,1 M€, Konsernipalveluiden 1,7 M€, Arki ja vapaa-aika-toimialan 0,5 M€, Varhaiskasvatuksen 0,2 M€, Koulutuksen 0,3 M€ ja Yhdyskunta ja ympäristö-toimialan 0,7 M€ budjetoitua parempana.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen jälkeen koulutuspalveluiden ja varhaiskasvatuksen nettomenot muodostivat 52,6 prosenttia kunnan kaikista nettomenoista. Sivistysvaliokunnan, jonka alaista toimintaa ovat edellisten lisäksi myös Arki ja vapaa-aika-toimiala, nettomenot olivat yhteensä 59,3 prosenttia kunnan kaikista nettomenoista.

Kunnan verorahoitus yhteensä toteutui 1,1 M€ budjetoitua parempana. Verotuloja kertyi 62,4 M€ ja valtionosuuksia 22,1 M€, joista sote-uudistukseen liittyvät tasauserot olivat 8,6 M€.

Pysyvien vastaavien myyntivoitot (maanmyynti) olivat yhteensä 4 M€ vuonna 2023.

Tilikauden 2023 vuosikate (ml. Sipoon Vesi) oli 18,7 M€ ja tilikauden tulos poistojen ja arvonalentumisten jälkeen 3,8 M€. Poistoero- ja varausten muutuskirjausten jälkeen tilikauden ylijäämäksi muodostui 5,8 M€.

Vuosikate kattoi suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset, joten kunnan talous oli tasapainossa vuonna 2023. Suunnitelman mukaiset poistot olivat 8,8 M€ ja alaskirjaukset 4,9 M€.

Kunnan velkamäärä väheni edelleen vuoden 2023 aikana ja lainamäärä vuoden lopussa oli 101,3 M€, mikä on 5,9 M€ vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Asukaskohtainen lainamäärä oli vuoden lopussa 4 484 euroa.

underskred den ändrade budgeten med 2,8 miljoner euro. Verksamhetskostnaderna underskreds med 1,5 miljoner euro och verksamhetsintäkterna överskreds med 1,3 miljoner euro.

Verksamhetsbidragen utföll bättre än budgeterat: Verksamhetsbidragen för kommunstyrelsen med 0,1 miljoner euro, för koncerntjänster med 1,7 miljoner euro, för sektorn för vardag och fritid med 0,5 miljoner, för sektorn för småbarnspedagogik med 0,2 miljoner euro, för utbildningssektorn med 0,3 miljoner euro och för sektorn för samhälle och miljö med 0,7 miljoner euro.

Efter reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet bildade utbildningstjänsternas och småbarnspedagogikens nettoutgifter 52,6 procent av kommunens alla nettoutgifter. Bildningsutskottets nettoutgifter utgjorde sammanlagt 59,3 procent av kommunens alla nettoutgifter. Utöver utbildningssektorn och sektorn för småbarnspedagogik lyder även sektorn för vardag och fritid under bildningsutskottet.

Kommunens totala skattefinansiering utföll 1,1 miljoner euro bättre än budgeterat. Skatteinkomsterna uppgick till 62,4 miljoner euro och statsandelar uppgick till 22,1 miljoner euro, varav 8,6 miljoner euro var social- och hälsovårdsreformens utjämningsposter.

Vinsterna bland bestående aktiva (markförsäljning) uppgick till totalt 4 miljoner euro år 2023.

Årsbidraget för räkenskapsperioden 2023 var 18,7 miljoner euro (inklusive Sibbo Vatten) och räkenskapsperiodens resultat 3,8 miljoner euro efter avskrivningar och nedskrivningar. Efter registrering av ändringar i avskrivningsdifferensen och reserveringar uppgick räkenskapsperiodens överskott till 5,8 miljoner euro.

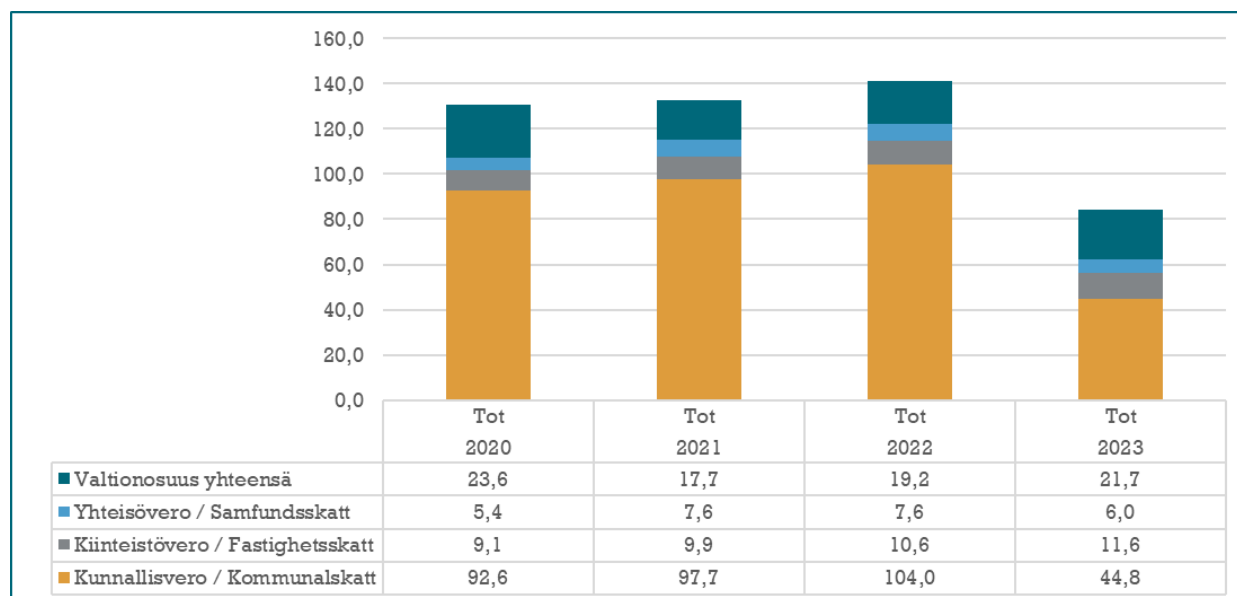
Årsbidraget täckte avskrivningar och nedskrivningar enligt plan, så kommunens ekonomi var i balans 2023. Avskrivningarna enligt plan var 8,8 miljoner euro och nedskrivningarna 4,9 miljoner euro.

Kommunens lånebelopp fortsatte att minska under år 2023. I slutet av året var lånebeloppet 101,3 miljoner euro, vilket är 5,9 miljoner euro mindre än året innan. Lånebeloppet per invånare var 4 484 euro vid slutet av året.

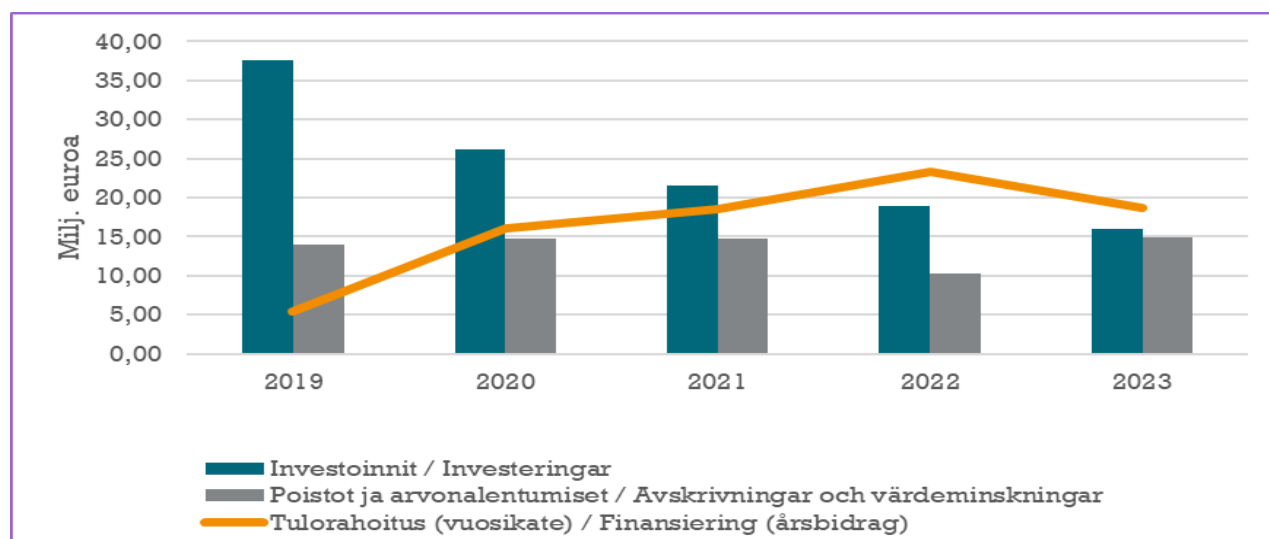

Verotulot ja valtionosuudet / Skatteinkomster och statsandelar

Verotulot / Skatteinkomster M€	2020	2021	2022	2023	2023	2023
	Tot	Tot	Tot	Tot	TA / BG	TA / BG 2023 tot
Kunnallisvero / Kommunalskatt	92,6	97,7	104,0	44,8	46,8	-4,2 %
Kiinteistövero / Fastighetsskatt	9,1	9,9	10,6	11,6	10,3	12,6 %
Yhteisövero / Samfundsskatt	5,4	7,6	7,6	6,0	4,6	29,4 %
Yhteensä verotulot / Skatteinkomster sammanlagt	107,0	115,1	122,2	62,4	61,7	1,1 %
Valtionosuudet / Statsandelar M€						
Kunnan ja peruspalv.valtionosu /Statsandel för kommunal basservice inkl. Utjämningar	24,5	19,5	19,6	22,3	22,2	0,5 %
Hark.var. valtionosuud.korotus / Behovsprövad höjning av statsandelen	-5,9	-5,8	-6,3	-0,6	-0,6	0,9 %
Opetus- ja kultt. muut valt.os / Övriga statsandelar för undervisnings- och kulturverksamhet	-1,8	-2,5	-2,2	-2,1	-2,2	-2,3 %
Verotulomenetysten kompensatio / Kompensationen för förlorade skatteinkomster	6,8	6,4	8,1	2,5	2,4	4,1 %
Valtionosuus yhteensä	23,6	17,7	19,2	22,1	21,8	1,2 %

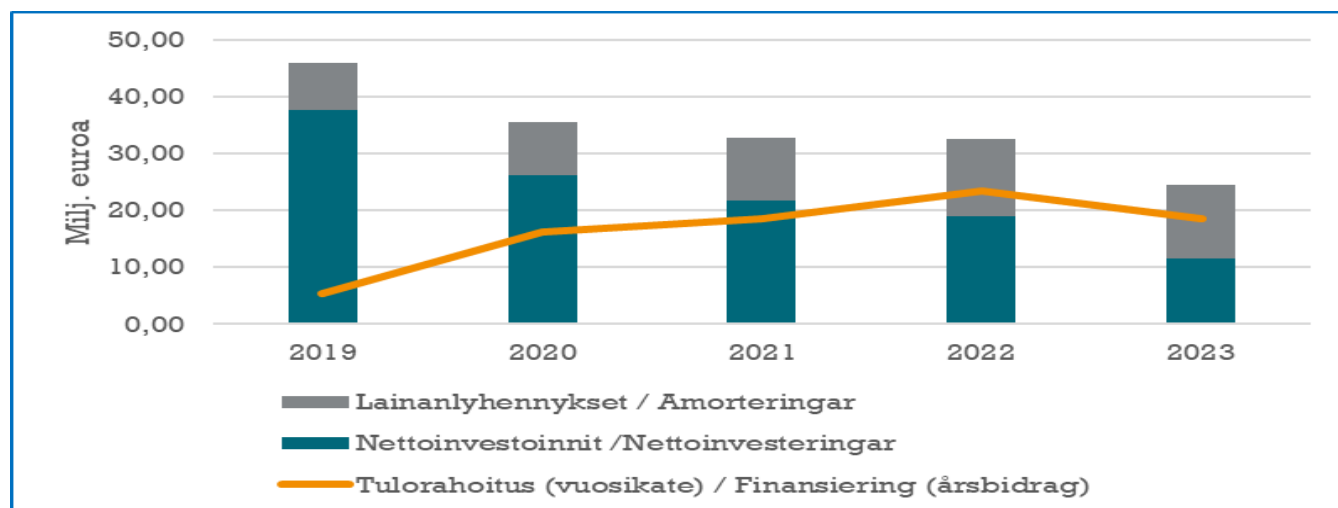
Vuosikatteen riittävyys investointeihin ja poistoihin sekä arvonalentumisiin / Årsbidraget i förhållande till investeringarna, avskrivningarna och nedskrivningarna

Vuosikate kuvaa kokonaistaloutta. Vuosikate ilmoittaa, riittääkö tulorahoitus kattamaan pitkävaikutteisista tuotannontekijöistä aiheutuneet jaksotetut kulut eli poistot. Jos vuosikate on suurempi kuin poistot sekä käyttötalouden arvonalentumiset, on tilikauden tulos ylijäämäinen ja kirjanpidollisesti tasapainossa.

Årsbidraget beskriver kommunens ekonomi i sin helhet. Årsbidraget visar om kommunens inkomstfinansiering räcker till för att täcka kostnaderna för produktionsfaktorer med lång verkningstid, dvs. avskrivningar. Om årsbidraget är större än avskrivningar och driftsekonomins nedskrivningar, visar räkenskapsperiodens resultat överskott och är bokförsmässigt i balans.

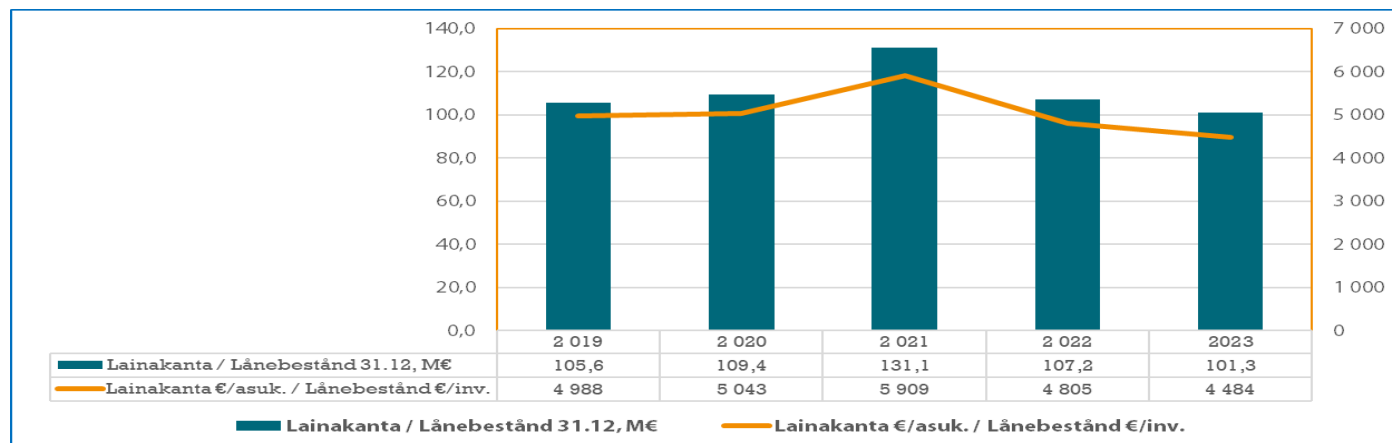
Vuosikatteen riittävyys nettoinvestointeihin ja lainanlyhennyksiin / Årsbidraget i förhållande till nettoinvesteringarna och låneamorteringarna

Vuosikatteen riittävyttä arvioidaan myös sen riittävytenä nettoinvestointeihin ja lainojen lyhennyksiin. Kunta pääsääntöisesti velkaantuu, jos vuosikate ei riitä nettoinvestointeihin ja lainojen lyhennyksiin. Yllä olevassa kuvassa on esitetty vuosikatteen riittävyys viivalla. Kuvan viiva osoittaa sen, että vuosikate on riittänyt vuosina 2022 ja 2023 nettoinvestointeihin, jonka lisäksi on jäänyt käytettäväksi tulorahoitusta lainojen lyhennyksiin.

Årsbidraget bedöms också i förhållande till nettoinvesteringarna och låneamorteringarna. Om årsbidraget inte räcker till nettoinvesteringarna och låneamorteringarna skuldsätter sig kommunen i regel. I bilden ovan presenteras årsbidraget med ett streck. Bildens streck visar att årsbidraget har räckt till nettoinvesteringarna åren 2022 och 2023, och därutöver har inkomstfinansiering kunnat användas för låneamorteringar.

Lainakanta / Lånebestånd

SIPOON KUNNAN TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA TALOUDEN KEHITYS / SIBBO KOMMUNS VERKSAMHETSMILJÖ OCH EKONOMINS UTVECKLING

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2022-2023
Väestö / Befolkning	20 666	21 170	21 687	22 190	22 313	22 590	277
Väestön muutos / Befolkningens ökning	333	504	517	503	123	277	154
Kuntien välinen nettomuutto* / Nettoflyttning mellan kommuner*	304	443	450	440	33	132	99
Nettomaahanmuutto* / Nettomigration*	10	78	58	43	31	151	120
Syntyneitä* / Födda*	170	163	180	211	197	173	- 24
Kuolleita* / Döda*	151	138	169	190	185	179	- 6
Työttömyysaste / Arbetslöshetsgrad. %	5,5	6,1	10,6	7,5	6,5	7,1	0,6
Työttömien määrä Sipoossa / Antal arbetslösa i Sibbo	565	641	1 139	821	741	831	90
Alle 25 v työttömien määrä / Antal arbetslösa under 25 år	98	93	135	101	71	78	7
Yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömät / Personer som varit arbetslösa längre än ett år	192	214	329	408	286	274	- 12
Avoimet työpaikat / Lediga arbetsplatser	93	69	105	209	65	127	62
Työvoiman määrä, henkilöä / Arbetskraft, antal anställda	10 202	10 434	10 720	10 988	11 390	11 691	301
Myönnetyt rakennusluvat / Beviljade bygglov	189	179	204	227	167	141	- 26
Vastaavien asuntojen lukumäärä / Antal motsvarande bostäder	237	414	275	317	312	143	- 169
Toimenpideluvat / Åtgärdsstillstånd	74	67	54	42	51	42	- 9
Valmistuneet asunnot / Färdigställda bostäder							-

Pientalo / Småhus	70	66	81	78	73	64	- 9
Rivi- tai ketjutalo / Rad- eller kedjehus	5	14	-	24	-	-	-
Kerrostalo / Våningshus	311	516	268	189	39	482	443

VUOSIKATE, INVESTOINNIT JA POISTOT / ÅRSBIDRAG, INVESTERINGAR OCH AVSKRIVNINGAR

	2019	2020	2021	2022	2023
Investoinnit / Investeringar	37,59	26,13	21,58	18,49	15,95
Tulorahoitus (vuosikate) / Finansiering (årsbidrag)	5,40	16,10	18,46	23,37	18,74
Poistot ja arvonalentumiset / Avskrivningar och värdeminskningar	13,97	14,80	14,77	10,34	14,90

1.3.1 Työllisyystilanne / Sysselsättningsläget

Yleisen taloussuhdanteen vaikutukset ovat näkyneet vuoden 2023 aikana työllisyystilastoinnissa. Työttömyyden määrä on ollut kuluneen vuoden aikana koko maan laajuisesti noususuunnassa. Tammikuussa 2023 Sipoon työttömyysprosentti oli 6,5% (737 henkilöä), kun joulukuussa vastaava luku oli 7,1% (831 henkilöä). Taloustilanteen vaikutukset näkyvät myös lomautusten määrien kasvussa vuoden 2023 aikana. Sipoon työllisyystilanne on kuitenkin Uudenmaan tasolla tarkasteltuna kohtuullinen.

Alle 25 -vuotiaiden työttömien määrät vaihtelivat vuoden 2023 aikana 70-80 henkilössä kuukausikohtaisesti. Yli 50 -vuotiaiden työttömien määrät vaihtelivat vuoden 2023 aikana 300-340 henkilössä kuukausittain. Pitkäaikaisesti työttömänä olevien henkilöiden määrät vaihtelivat vuoden aikana 260-270 henkilössä kuukausitasolla.

Kunnan vastuu pitkäaikaistyöttömyydestä on taloudellisesti merkittävä. Kunta osarahoittaa työttömälle maksettavaa työmarkkinatukea, kun tämän työmarkkinatukipäivät ylittävät 300 päivää. Kun työmarkkinatukipäiviä on yli 300, on kunnan maksuosuus 50%, ja kun päiviä on yli 1000, on kunnan maksuosuus 70%. Vuonna 2023 Sipoon kunnan työmarkkinatuen kuntaosuus oli 1,31 miljoonaa euroa. Vuonna 2022 työmarkkinatuen kuntaosuus oli vain aavistuksen enemmän, kuitenkin pyöristyen samaan 1,31 miljoonaan euroon.

Konsekvenser av den allmänna konjunkturen har börjat synas i sysselsättningsstatistiken under år 2023. Under det innevarande året har arbetslösheten ökat i hela landet. I januari 2023 var arbetslösheten i Sibbo 6,5 procent (737 personer), jämfört med 7,1 procent (831 personer) i december. Den ekonomiska situationen syns också i att antalet permitteringar har ökat år 2023. Sysselsättningsläget i Sibbo är dock måttligt på Nylands nivå.

Antalet arbetslösa som var under 25 år varierade mellan 70 och 80 personer per månad under år 2023. Antalet arbetslösa som var under 50 år varierade mellan 300 och 340 personer per månad under år 2023. Antalet långtidsarbetslösa varierade mellan 260 och 270 personer per månad under året.

Kommunen har ett betydande ekonomiskt ansvar för långtidsarbetslösheten. Kommunen finansierar delvis den del av arbetsmarknadsstödet som betalas till den arbetslösa när hen beviljats arbetsmarknadsstöd för mer än 300 dagar. När arbetsmarknadsstöd betalas för mer än 300 dagar, är kommunens betalningsandel 50 procent, och när stödet betalas för mer än 1 000 dagar, är kommunens betalningsandel 70 procent. År 2023 var arbetsmarknadsstödet kommunandel 1,31 miljoner euro för Sibbo kommun. År 2022 var arbetsmarknadsstödet kommunandel endast en aning mer, dock som avrundat samma 1,31 miljoner euro.

1.3.2 Maankäyttö ja asuminen / Markanvändning och boende

Vuosi 2023 oli maankäytön kehittämisen näkökulmasta jälleen vilkas. Valtakunnallinen rakentamisen ja asuntokaupan heikko suhdanne ei käytännössä hidastanut maankäytön kehittämisen hankkeita ja vuoden aikana valmistui useita asuinrakentamista mahdollistavia asemakaavoja. Pientalorakentaminen jatkui vilkkaana, mutta kerrostalorakentaminen rauhoittui vauhdikkaimmista vuosista. Vuonna 2023 myönnettiin lupa yhteensä viidelle uudelle kerrostalolle, joiden lisäksi myönnettiin useampia muutoslupia. Asemakaavoituksessa korostui Sipoon kuntastrategian mukaisesti monipuolisen tonttutuotannon mahdollistaminen. Pientalotonttien suhteellinen osuus nousi vuoden 2023 aikana hyväksytyissä asemakaavoissa verrattuun aiempiin vuosiin. Asumisen kaavavarannolla luodaan edellytykset kunnan tavoitellun väestönkasvun toteutumiseen. Sipoon keskimääräinen väestökasvutavoite on valtuustokauden 2022–2025 strategian mukaisesti noin 500 henkilöä/ vuosi. Se edellyttää vähintään 25 000 k-m² uutta asuin-kaavavarausta vuosittain. Kaavavarausta on kuitenkin strategian mukaisesti tavoitteena kasvattaa niin, että kaavoituksella varaudutaan noin 800 asukaan vuosikasvuun. Tämä tarkoittaa noin 40 000 k-m² uutta asuin-kaavavarausta per vuosi. Tavoitteena on monimuotoinen (pientalot ja kerrostalot), vähintään noin kahden vuoden tarpeita vastaava asumisen kaavavarausta sekä Nikkilässä että Söderkullassa, joka mahdollistaa, että puolet Sipoon asuntorakentamisesta toteutetaan pientaloissa

Kuntakehityksen kannalta avainasemassa oleva Nikkilän kartanon keskuksen asemakaava hyväksyttiin valtuustossa kesäkuussa 2023. Asemakaava mahdollistaa Nikkilän kasvun ja kehityksen tulevina vuosina ja takaa erityisesti pientalotonttien tarjonnan riittävyyden 2020-luvun loppupuolella ja 2023-luvun alussa. Uuden alueen rakentamisen myötä myös Nikkilän palvelut paranevat ja ratkaisu tukee osaltaan henkilöjunaliikenteen käynnistymistä Kerava-Nikkilä-radalla. Vuoden 2023 aikana hyväksyttiin useita kaavoja, joissa on osoitettu tilaa yritys- ja elinkeinotoiminnoille, vaikka varsinaisia työpaikka-

År 2023 var igen ett livligt år för utvecklingen av markanvändningen. Den riksomfattande konjunkturen för byggande och bostadshandel är svag, men projekten för utvecklingen av markanvändningen saktade praktiskt taget inte av, och flera detaljplaner som möjliggör bostadsbyggande blev färdiga under året. Byggnaderna av småhus fortsatte livligt, men byggandet av höghus saktade av jämfört med de mer fartfyllda åren. År 2023 beviljades bygglov för sammanlagt fem nya höghus, och därutöver beviljades också flera ändringstillstånd. I detaljplanerna betonades möjlighet till mångsidig tomtproduktion enligt Sibbo kommuns strategi. Den relativa andelen tomter för småhus ökade i detaljplanerna som godkändes år 2023 jämfört med tidigare år. Med en planreserv för boende skapar vi förutsättningar för att uppnå den befolkningstillväxt som kommunen strävar efter. Målet för den genomsnittliga årliga befolkningstillväxten i Sibbo är cirka 500 invånare per år enligt strategin för fullmäktigeperioden 2022–2025. För att nå detta förutsätts en ny planreserv för boende på minst 25 000 m²vy årligen. Målet är dock att öka planreserven enligt strategin således att med planläggningen förbereda för en årlig tillväxt på cirka 800 invånare. Detta motsvarar en ny planreserv för boende på cirka 40 000 m²vy per år. Målet är en mångsidig planreserv för boende (småhus och höghus) som motsvarar behov för cirka två år i både Nickby och Söderkulla. Detta möjliggör att hälften av bostadsbyggandet i Sibbo består av småhus.

Detaljplanen för Nickby gårds centrum, som har en nyckelroll i kommunutvecklingen, godkändes av fullmäktige i juni 2023. Detaljplanen möjliggör Nickbys tillväxt och utveckling under de kommande åren och säkerställer att utbudet av tomter för särskilt småhus räcker till i slutet av 2020-talet och i början av 2030-talet. I och med byggandet av ett nytt område förbättras även servicen i Nickby. Lösningen stöder för sin del inledandet av persontågtrafiken på Kervo–Nickby-banan. År 2023 godkändes flera nya planer som anvisar tomter för affärs- och näringslivsfunktioner även om inga egentliga nya planer för arbetsplatsområden godkändes under året.

alueiden kaavoja ei vuodelle osunutkaan.

Sipoon yleiskaavan päivitys pääsi täyteen vauhtiin vuoden 2023 aikana. Vuoden mittaan järjestettiin useita yleiskaavaprosessiin liittyviä asukastilaisuuksia ja mm. kyliä kiertänyt road show. Työ eteni rakennemallivaiheeseen ja jatkuu vuonna 2024. Sipoon yleiskaava 2050 tavoitteena on vahvistaa Sipoon yhdyskuntarakenteen kehittymisen edellytyksiä siten, että kasvu tapahtuu hallitusti ja suunnitelmallisesti. Yleiskaavalla pyritään varmistamaan riittävä ja monipuolinen tonttutuotanto sekä houkuttelevuus niin uusien asukkaiden kuin sijoittumispaikkaa etsivien yritystenkin näkökulmasta.

Kuntakeskusten ja taajamien ohella kylien ja haja-asutusalueiden kehittäminen on kunnalle tärkeää. Kylien aktiivinen kehittäminen näkyi vuoden 2023 aikana mm. Pohjois-Paippisissa, jossa jatkettiin alueen osayleiskaavatyötä. Kunnan tavoitteena on, että kasvu näkyy myös kylissä niin, että kaikki kasvu ei kohdistu taajamiin. Selkeiden kyläkeskusten ohella rakentamista ohjautuu myös muualle haja-asutusalueelle. Haja-asutusalueen rakentamisen mahdollistavien suunnittelutarveratkaisuihin ja poikkeamispäätöshakemusten onkin ollut kovan paineen alla ja hakemusten käsittely on tehdyistä toimenpiteistä huolimatta jonoutunut. Kehittämistyötä jatkettiin vuoden 2023 aikana mm. eriyttämällä haja-asutusalueen lupahakemusten käsittely omaan yksikköön. Vuoden 2024 talousarviossa lupakäsittelyä on vahvistettu lupavalmisteluun osoitetulla uudella henkilöstöresurssilla.

Asumisen ohella maankäytön ratkaisut vaikuttavat merkittävästi myös yritysten sijoittumiseen. Sipoon on erinomaisessa asemassa yritysten etsiessä toiminnoilleen parhaita sijoittumispaikkoja. Maankäytön suunnittelun, yhdyskuntakehityksen maapolitiikan kautta vaikutetaan siihen, miten moni yritys päätyy juuri Sipooseen. Vuoden 2023 aikana yritysten yhteydenottojen määrä - suhdanteesta huolimatta - jopa lisääntyi edelliseen vuoteen verrattuna ja uusia sijoittumisneuvotteluita käynnistyy kuukausittain. Yritysten sijoittumisen prosessi päivitetään vuoden 2024 aikana. Tässä päivitystyössä pyritään optimoimaan kunnan toimintaa yritysten

Uppdateringen av Sibbos generalplan nådde full fart år 2023. Under året ordnades flera invånarmöten angående generalplaneprocessen och bland annat generalplanens popup-turné, som åkte runt i byarna. Arbetet fortsatte till strukturmodellfasen och fortsätter år 2024. Målet med Generalplan för Sibbo 2050 är att förstärka förutsättningar för utvecklingen av Sibbos samhällsstruktur således att tillväxten är kontrollerad och planmässig. Med generalplanen eftersträvas att säkerställa en tillräcklig och mångsidig tomtproduktion samt områdenas dragningskraft för både nya invånare och företag, som letar efter ett etableringsställe.

Det är viktigt för kommunen att utveckla byarna och glesbygden vid sidan om kommunens centrum och tätorter. Aktiv utveckling av byarna syntes år 2023 i bland annat Norra Paipis, där arbetet med delgeneralplanen fortsattes. Kommunens mål är att tillväxten syns även i byarna så att all tillväxt inte riktas mot tätorterna. Vid sidan om tydliga bycentrum styrs byggande även i andra ställen i glesbygden. Behandling av ansökningar som möjliggör byggande i glesbygden, dvs. ansökningar om avgörande som gäller planeringsbehov och ansökningar om undantag, har varit under högt tryck, och köerna inom behandlingen av ansökningar har varit långa trots de vidtagna åtgärderna. Utvecklingen fortsatte år 2023 bland annat genom att skilja behandlingen av tillståndsansökningar för byggande i glesbygden till en egen enhet. I budgeten för år 2024 förstärks tillståndsbehandlingen med en ny personalresurs som anvisas för tillståndsbehandlingen.

Utöver boende påverkar markanvändningens lösningar betydligt även etablering av företag. Sibbos läge är utmärkt för företag som söker efter de bästa ställen att etablera sig. Genom planeringen av markanvändning, samhällsutvecklingen och markpolitiken kan kommunen påverka hur många företag som etablerar sig just i Sibbo. Antalet kontakter med företag ökade även år 2023 – trots konjunkturen – jämfört med föregående år, och nya förhandlingar om etablering inleds månatligen. Processen för företagets etablering uppdateras år 2024. I uppdateringen strävar man efter att optimera

sijoittumiseen liittyen ja vahvistamaan Sipoon kilpailukykyä tällä sektorilla entisestään.

kommunens verksamhet beträffande företagens etablering och förstärka Sibbos konkurrenskraft inom denna sektor ännu mer.

1.3.3 Elinkeinoitoiminta / Näringsverksamhet

Vuosi 2023 jatkoi yritysten kannalta haasteellisten vuosien sarjaa. Koronavuosia seurannut Ukrainan sota toi uusia haasteita jo ennestään kriisiytyneelle yritys ympäristölle. Tilastokeskuksen mukaan viimeisen vuoden aikana yrityksiä on haettu konkurssiin enemmän, kuin 12 vuoteen. Konkurssien määrä on kivunnut suurempiin lukemiin, kuin vuoden 2009 finanssikriisin aikana. Myös aloittaneiden yritysten määrä väheni esimerkiksi vuoden 2023 toisella neljänneksellä 4,1 % edellisvuodesta. Lisääntyneet konkurssit kertovat yritysten kasvavista maksuvaikeuksista. Kysyntä on ollut heikkoa ja samaan aikaan kustannukset ovat kasvaneet voimakkaasti.

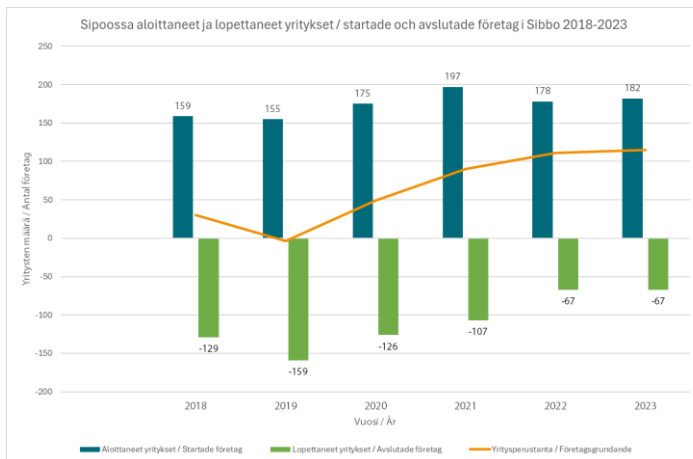
Konkurssiin on haettu erityisesti rakentamisen ja kaupan alan yrityksiä. Rakentaminen on syvimmissä vaikeuksissa – uudisrakentamisen tuotanto on vajonnut 1940-luvun kysynnän tasolle. Korkeiden äkillinen nousu on vaikuttanut niin uudisasuntojen kysyntään kuin laajemminkin eri yritysten mahdollisuuksiin investoida.

Heikentynyt suhdanne ja toimintaympäristön haasteet näkyvät myös Sipoossa. Vuonna 2023 Sipoossa aloitti 31 yritystä ja toimintansa päätti 18 yritystä. Yritysten lukumäärä kasvoi siis 13 yrityksellä. Aikaisempina vuosina yritysten määrä on lisääntynyt vajaalla 90 yrityksellä vuodessa. Kehitys Sipoossa on samansuuntaista kuin kehittämissyhtiö Keuken alueella keskimäärin. Yritysten määrän kasvu on tasaantunut viime vuosien kasvuvauhdista, mutta ei ole kääntynyt laskuun.

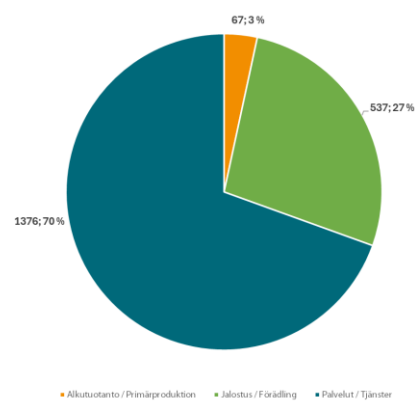
År 2023 var ett ytterligare utmanande år för företag. Kriget i Ukraina som följde coronaåren medförde nya utmaningar för den redan krisartade företagsmiljön. Enligt Statistikcentralen har flera företag sökts i konkurs under det senaste året än under de senaste 12 åren. Antalet konkurser har stigit till en högre nivå än under finanskrisen år 2009. Även antalet nya företag minskade under till exempel det andra kvartalet år 2023 med 4,1 procent jämfört med året innan. Att antalet konkurser har ökat återspeglar företagets ökande betalningssvårigheter. Efterfrågan har varit svag och samtidigt har kostnaderna ökat kraftigt.

Speciellt företag inom byggbranschen och handeln har sökts i konkurs. Byggandet befinner sig i djupaste svårigheter – produktion av nybyggnader har sjunkit till samma nivå som efterfrågan var på 1940-talet. Den plötsliga räntestegringen har påverkat efterfrågan av nya bostäder och olika företags investeringsmöjligheter på ett omfattande sätt.

Den försvagade konjunkturen och utmaningar i verksamhetsmiljön syns också i Sibbo. År 2023 inledde 31 företag sin verksamhet och 18 företag avslutade sin verksamhet i Sibbo. Antalet företag ökade således med 13 företag. Under de tidigare åren har antalet företag ökat med drygt 90 företag per år. Utvecklingen i Sibbo motsvarar den genomsnittliga utvecklingen på utvecklingscentret Keukes område. Tillväxten i antalet företag har jämnat ut efter tillväxten under de senaste åren men den inte har minskat.

Sipoon yritysten toimialajako 4.12.2023 / Näringsgrensindelning av företag i Sibbo 4.12.2023

1.3.4 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen Sipoossa / Främjande av välfärd och hälsa i Sibbo

Kuntalain 1 §:n mukaan kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen on kunnan perustehtävä. Lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisessä 6 §:ssä kuvataan tarkemmin kunnan vastuita hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinaation ja johtamisen vastuu sijoittuu arjen ja vapaa-ajan toimialalle. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen perustuu poikkihallinnolliseen yhteistyöhön, ja se on kunnan kaikkien toimialojen yhteinen tehtävä.

Kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtiosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin otettiin käyttöön vuoden 2023 alusta. Valtiosuuden lisäosan suuruus määräytyy kuntien tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Vuonna 2023 Sipoon hyte-kertoimen skaalatut pisteet olivat 59 (asteikolla 0 - 100) ja HYTE-kertoimen perusteella myönnetty valtiosuuden lisäosa 372 700 euroa.

Alkuvuoden 2023 aikana Sipoon kunnassa toimi hyvinvointikoordinaattori, joka käynnisti hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaisuutta. Hyvinvointikoordinaattorin siirryttyä uusiin tehtäviin hyvinvointikoordinaattorin toimi muutettiin hyvinvointipäällikön viraksi syksyllä 2023. Hyvinvointipäällikön rekrytointi toteutettiin lokamarraskuussa 2023. Syksyllä 2023 hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmä aloitti

Enligt 1 § i kommunallagen är främjandet av kommuninvånarnas välfärd en grundläggande uppgift för en kommun. Kommunens ansvar i främjande av välfärd och hälsa beskrivs närmare i 6 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

Koordinering och ledning av främjande av välfärd och hälsa är på sektorn för vardag och fritids ansvar. Främjande av välfärd och hälsa grundar sig på tväradministrativt samarbete och är en gemensam uppgift för kommunens alla sektorer.

Kommunernas tilläggsdel till statsandelen för främjande av hälsa och välfärd, dvs. HYTE-koefficienten, togs i bruk från och med början av år 2023. Storleken på tilläggsdelen till statsandelen bestäms enligt det välfärds- och hälsofrämjande arbete som kommunerna utför. År 2023 var de skalade poängen för HYTE-koefficienten i Sibbo 59 (på en skala från 0 till 100), och tilläggsdelen till statsandelen som beviljats enligt HYTE-koefficienten var 372 700 euro.

Under början av år 2023 arbetade en välfärdskoordinator i Sibbo kommun och inledde helheten för främjande av välfärd och hälsa. Efter att välfärdskoordinatorn avgick från kommunens tjänst, ändrades befattningen som välfärdskoordinator till befattningen som välfärdschef hösten 2023. Rekryteringen av en välfärdschef genomfördes i oktober–november 2023. En ny arbetsgrupp för främjande av välfärd och hälsa inledde sin verksamhet hösten 2023. Alla

toimintansa. Työryhmässä ovat edustettuina kaikki toimialat.

Hyvinvointikertomuksen vuosiraportti 2023 täydentää osaltaan tilinpäätöstä ja toimintakertomusta. Vuosiraportti 2023 käsitellään kunnanhallituksessa ja kunnanvaltuustossa maaliskuuhuhtikuussa 2024. Siinä kuvataan tarkemmin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteet, väestön hyvinvoinnin ajantasainen tilanne sekä vuonna 2023 tehdyt toimenpiteet väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

1.4 Ympäristö / Miljö

Kunnan kestävä kehityksen työtä tehdään poikkihallinnollisesti. Päävastuu kestävä kehityksen kokonaisuuden koordinoinnista, ja sen kehittämisestä on ollut entisen tekniikka- ja ympäristöosaston, nykyisen Yhdyskunnan ja ympäristön toimialan, kehittäminen ja tuki-yksiköllä. Kestävä kehityksen ympäristönäkökulmat olivat keskeisesti mukana useissa toimialan koordinoimissa energiatehokkuus- ja kehittämishankkeissa vuoden 2023 aikana. Kestävä kehityksen edistämistä jatketaan päämäärätietoisesti myös seuraavien vuosien aikana. Toimialan sitovaksi tavoitteeksi vuodelle 2024 on asetettu Sipoon kunnan ilmastosuunnitelman päivittäminen. Päivitystyön toteuttaminen pohjautuu valtuuskauden tavoitteeseen laatia kestävä kehityksen laajempi kokonaiskuva ja tiekartta kohti kestävämpää Sipoota.

Kestävä kehityksen ja ympäristönäkökulmat on huomioitu osana koko yhdyskuntakehittämisen ja -rakentamisen prosessia. Kaavoituksessa kestävä kehitys ja energiatehokkuus huomioidaan kokonaisvaltaisesti kaavoitustyössä mm. yleisten alueiden, asuinalueiden ja ihmisten kulkureittejä sekä julkisen liikenteen yhteyksiä suunnitellessa. Lisäksi liikenteen yleiseen sujuvuuteen ja liikenneverkon toimivuuteen kiinnitetään erityistä huomiota. Puistojen ja viheralueiden merkitys ympäristösuunnittelussa tiedostetaan, ja viheralueita pidetään tärkeänä osana sekä ihmisten hyvinvointia että kestävä ympäristönkäyttöä.

sektorit ovat edustettuina työryhmässä.

Välifärdsberättelsens årsrapport 2023 kompletterar för sin del bokslutet och verksamhetsberättelsen. Årsrapporten 2023 behandlas i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige i mars-april 2024. I den beskrivs i mer detalj strukturer för främjande av välfärd och hälsa, den aktuella situationen för befolkningens välfärd samt de åtgärder som vidtagits år 2023 för att främja välfärd och hälsa.

Kommunens arbete för en hållbar utveckling sker över förvaltningsgränserna. Enheten Utveckling och stödtjänster vid den före detta Avdelningen för teknik och miljö, den nuvarande sektorn för samhälle och miljö, har haft huvudansvaret för att utveckla och samordna helheten för en hållbar utveckling. Miljöaspekter för hållbar utveckling var centrala i flera energieffektivitets- och utvecklingsprojekt som samordnades av sektorn under år 2023. Arbetet med att främja en hållbar utveckling kommer att fortsätta målmedvetet även under de kommande åren. Det bindande målet för sektorn för år 2024 är uppdatering av Sibbo kommuns klimatplan. Uppdateringen grundar sig på fullmäktigeperiodens mål att utarbeta en mer omfattande helhetsbild för hållbar utveckling och en färdplan mot en mer hållbar Sibbo.

Hållbar utveckling och miljöaspekter beaktas som en del av hela processen för samhällsutveckling och byggande. Hållbar utveckling och energieffektivitet beaktas övergripande inom planläggningen, t.ex. vid planeringen av allmänna områden, bostadsområden, människornas förbindelsevägar och kollektivtrafikförbindelser. Dessutom fäster man särskild uppmärksamhet vid en smidig trafik och ett fungerande trafiknät. Man inser parkernas och grönområdenas betydelse för miljöplaneringen, och grönområden ses som en viktig del av både mänskligt välbefinnande och hållbar miljöanvändning.

Att införa persontågstrafik på banan mellan Kervo och Nickby (KeNi-banan) kommer att spela en

Kerava–Nikkilä-radon (KeNi-rata) henkilöjunaliikenteen aloituksella on keskeinen rooli ilmastoystävällisten ja vähäpäästöisten liikennemuotojen kehittämisessä. Valtion ja Helsingin seudun kuntien välisen MAL-sopimuksen mukaisesti kumpikin osapuoli on sitoutunut edistämään Kerava–Nikkilä-radon avaamista henkilöjunaliikenteelle. Tehdyn mallinnuksen mukaan KeNi-radon käyttöönotto pienentää vuosittaisia hiilidioksidipäästöjä noin 500 tonnia, ja hanke on käytännössä Sipoon merkittävin ja ainoa mahdollisuus saavuttaa kunnalle asetetut MAL-tavoitteet. KeNi-rata-hanke on hyväksytty osaksi MAL 2023-suunnitelman investointi- ja hankelistaa.

Kunnan linjauksen mukaisesti energiatehokkuus ja uusiutuvan energian käyttö on huomioitu kaikissa kiinteistöjen uudishankkeissa ja peruskorjattavissa kiinteistöissä vuodesta 2015 alkaen. Kiinteistöjen energiatehokkuushankkeille oli vuonna 2023 varattu talousarviossa 300 000 euroa. Tällä on saatu tehostettua kiinteistöjen energiatehokkuutta ja energiaratkaisuja kestävämmiksi sekä energiaa säästävämmiksi. Teknisen valiokunnan hyväksymät energiatehokkuushankkeet vuonna 2023 olivat lämmitystapamuutosten tekeminen Pohjois- ja Etelä-Paippisten kouluissa sekä valaisinmuutoksia eri kohteissa. Lisäksi Eriksnäsän alueella ulkovalaistusta päivitettiin noin 170 uudella led-valaisimella.

Teknisessä valiokunnassa 29.11.2022 §145 hyväksytyn Sipoon kunnan energiaohjelman 2023–2025 mukaisesti kunta tavoittelee viiden prosentin vähennystä energiankulutukseen tarkasteluaikana. Vähennystavoitteella kunta pyrkii osaltaan torjumaan energiapulan uhkaa ja reagoimaan epävarmaan energiamarkkinatilanteeseen kustannustehokkailla ja vaikuttavilla toimenpiteillä. Energiaohjelmassa asetetun tavoitteen täyttymistä seurataan ja raportoidaan vuosittain. Ensimmäisenä seurantavuonna 2023 kunnan kokonaisenergiankulutuksen säästö oli 6,8 prosenttia vuoden 2022 lähtötasoon nähden. Suurimmat energiasäästöt kunnan kokonaisenergiankulutuksen osalta saavutettiin vuoden 2023 aikana kunnan kiinteistökannan lämmitystapamuutosten ja kaukolämmön vähentyneen kulutuksen kautta.

viktig roll i utvecklingen av klimatvänliga och utsläppssnåla transportsätt. Enligt avtalet mellan staten och Helsingforsregionens kommuner beträffande markanvändning, boende och trafik, MBT-avtalet, har de båda parterna förbundit sig att främja öppnandet av KeNi-banan för persontågstrafik. Enligt modellen minskar ibruktagandet av KeNi-banan de årliga utsläppen av koldioxid med cirka 500 ton, och i praktiken är projektet Sibbos viktigaste och enda möjlighet att uppnå de MBT-mål som ställts upp för kommunen. KeNi-projektet ingår i MBT 2023-planens lista över investeringar och projekt.

I enlighet med kommunens riktlinjer har energieffektiviteten och användningen av förnybar energi beaktats vid alla nybyggnader och renoveringar av gamla byggnader sedan 2015. I budgeten för år 2023 reserverades 300 000 euro för energieffektivitetsprojekt. Detta har förbättrat byggnadernas energieffektivitet och gjort energilösningarna mer hållbara och energisnåla. Energieffektivitetsprojekt som tekniska utskottet godkände för år 2023 var ändringar i uppvärmnings sättet i Norra Paipis skola och Södra Paipis skola samt byte av ljusarmaturer i olika byggnader. Dessutom uppdaterades utomhusbelysningen i Eriksnäs med cirka 170 nya LED-lampor.

Enligt Sibbo kommuns energiprogram 2023–2025, som godkändes i tekniska utskottet 29.11.2022 § 145, strävar kommunen efter att minska energiförbrukningen med fem procent under granskningsperioden. Med målet att minska energiförbrukningen strävar kommunen för sin del efter att förebygga hotet av energibrist och reagera på det osäkra energimarknadsläget med kostnadseffektiva och effektfulla åtgärder. Uppfyllelse av målet som ställs upp i energiprogrammet uppföljs och rapporteras årligen. Under det första uppföljningsåret 2023 minskade kommunens totala energiförbrukning med 6,8 procent jämfört med utgångsnivån år 2022. År 2023 nåddes de största energibesparingarna för kommunens totala energiförbrukning genom ändringar i uppvärmnings sättet för kommunens fastighetsbestånd och en minskad förbrukning av fjärrvärme.

Sipoon kunnan hulevesiohjelman valmistelu käynnistettiin vuoden 2023 aikana. Hulevesiohjelman tarkoituksena on esittää Sipoon kunnan strategiset tavoitteet ja toimenpiteet hulevesien hallinnalle. Se toimii jatkossa hulevesien hallinnan laajamittaisena työkaluna, jonka avulla tullaan jatkossa ohjaamaan hulevesien hallinnan suunnittelua maankäytön suunnittelusta rakennusvalvontaan ja kunnossapitoon. Muita hulevesiohjelmalle asetettuja tavoitteita ovat mm. selkeyttää kunnan sisäistä vastuunjakoa hulevesien hallinnassa ja edistää luonnonmukaisen sinivihreän infrastruktuurin toteuttamista. Kunnan hulevesiohjelman on tarkoitus valmistua syksyyn 2024 mennessä.

Sipoon kunta on tehnyt töitä vesiluonnon suojelun ja vesistöjen kuormituksen vähentämisen eteen. Vesiluonnon suojeluun on tähdätty viime vuosina useilla toimenpiteillä. Sipoonjoessa Brobölen padon kohdalla sijaitsevan koskialueen kunnostamisen rakennusurakka käynnistyi touko-kesäkuun vaihteessa 2023. Hankkeen peruslähtökohtana oli kalojen ja muun eliöstön liikkuvuuden turvaaminen sekä alueen luonnon monimuotoisuuden ja elinympäristöjen lisääminen tulvasuojelun edellyttämiä toimenpiteitä unohtamatta. Sipoon kunnan, Maa- ja metsätalousministeriön NOUSU-ohjelman ja WWF:n yhteishanke saatiin päätökseen koskialueen kunnostustöiden valmistuttua elokuun loppupuolella 2023.

Kunnan katu- ja vihertyömaiden vähäpäästöisyyden ja kierrätysmateriaalien hyötykäytön edistämistä tavoiteltiin urakkahankintojen kautta soveltuvissa urakkakohteissa vuoden 2023 aikana. Kehitystyötä ohjaa vuonna 2022 valmistunut osin ympäristöministeriön rahoittama kehittämishanke, jolla tavoitellaan työmaiden päästövähennyksiä hankintaprosesseja kehittämällä. Kilpailutusmateriaaleihin asetettavilla hankintakriteereillä voidaan esimerkiksi kannustaa urakoitsijoita uudemman ja vähäpäästöisemmän työmaakone- ja kuljetuskaluston käyttöön tai asettaa vähimmäisvaatimuksia rakennusmateriaalien kierrätykselle. Pidemmän aikavälin tavoitteena on tunnistaa kustannustehokkuudeltaan ja

Beredning av Sibbo kommuns dagvattenprogram inleddes år 2023. Målet med dagvattenprogrammet är att presentera Sibbo kommuns strategiska mål och åtgärder för dagvattenhanteringen. Programmet fungerar som ett omfattande verktyg för dagvattenhantering i framtiden och kan användas för styrning av planering av dagvattenhanteringen från planeringen av markanvändning till byggnadstillsyn och underhåll. Andra mål som ställts för dagvattenprogrammet är att bland annat tydliggöra kommunens interna ansvarsfördelning gällande dagvattenhanteringen och främja förverkligande av en naturlig blågrön infrastruktur. Avsikten är att kommunens dagvattenprogram färdigställs före hösten 2024.

Sibbo kommun har arbetat för att skydda vattennaturen och minska belastningen av vattendragen. Under de senaste åren har flera åtgärder vidtagits för att skydda vattennaturen. Byggsprojektet för att restaurera forsområdet vid Broböle damm i Sibbo å inleddes vid månadsskiftet maj-juni 2023. Projektets grundläggande utgångspunkt var att säkerställa att fiskar och andra levande organismer kan röra sig fritt samt utöka naturens mångfald och livsmiljöerna i området utan att glömma de åtgärder som är behövliga för översvämningskontrollen. Det gemensamma projektet för Sibbo kommun, Jord- och skogsbruksministeriets Nousu-program och WWF slutfördes efter att forsområdets restaurering blev färdig i slutet av augusti 2023.

Främjande av låga utsläpp från kommunens byggplatser inom gatu- och grönbyggande och utnyttjande av återvunna material eftersträvas genom entreprenadupphandlingar i passliga entreprenader år 2023. Utvecklingsarbetet styrs av ett utvecklingsprojekt som delvis finansieras av miljöministeriet och som färdigställdes år 2022. Med projektet eftersträvas byggplatsernas utsläppsminskningar genom att utveckla upphandlingsprocesser. Med upphandlingskriterier för konkurrensutsättningens material kan man till exempel uppmuntra entreprenörer att använda nyare arbetsmaskiner och transportutrustning med lägre utsläpp eller ställa minimikrav för återvinning av byggmaterial. På lång sikt är målet att identifiera de

päästövaikutuksiltaan vaikuttavimmat hankintakriteerit, ja päivittää ne soveltuvin osin osaksi investointi- ja ylläpitokohteiden hankinta-asiakirjoja.

Kevään 2023 aikana kunta käynnisti kiinteistöjensä sähköautojen latauspisteinfrastruktuurin kehittämisen rakennuttamalla sähköautojen latausasemia Kuntalan alueen Livalin kiinteistöjen yhteyteen Siniselle hallille ja Susikujan varikolle. Kunnan kiinteistöjen latauspisteinfrastruktuurin kehittämisen lähtökohtana toimii teknisessä valiokunnassa 7.6.2022 § 88 hyväksytty selvitystyöhön pohjautuva kehittämisvaihtoehto. Teknisen valiokunnan päätöksen mukaisesti latauspisteitä rakennutetaan kunnan kiinteistöjen yhteyteen seuraavien vuosien aikana ensisijaisesti kunnan työntekijöiden ja kunnan omassa toiminnassa käytettävän ajoneuvokaluston tarpeiden mukaan. Seuraavaksi latauspisteiden rakennuttamisesta jatketaan vuoden 2024 aikana Nikkilän Sydämen, Sipoon Enterin ja Sipoonlahden koulun kohteissa.

Kestävän kehityksen edistäminen vaatii osaprosessien sijaan kunnan kokonaisuuden huomioimista. Tällöin myös kunnan sisäinen ja ulkoinen viestintä sekä yhteistyö naapurikuntien, yritysten ja muiden toimijoiden kanssa nousevat erityiseen rooliin. Sipoon kunta on aktiivisesti mukana mm. KUUMA-kuntien ilmastyöryhmän ja Uudenmaan liiton ympäristö-, ilmasto- ja kiertotalousryhmän toiminnassa. Sipoon kunnan ilmastosuunnitelman päivittäminen vuoden 2024 aikana tulee osaltaan tukemaan kunnan kestävän kehityksen kokonaisuuden koordinoitua jatkossa tehden siitä entistä kokonaisvaltaisempaa ja tavoitteellisempaa.

upphandlingskriterier som är mest kostnadseffektiva och medför största utsläppskonsekvenser och att utveckla kriterierna till en lämplig del av upphandlingsdokument för investerings- och underhållsobjekt.

Våren 2023 inleddes utvecklingen av infrastruktur för laddning av elbilar i anslutning till kommunens lokaler och kommunen lät bygga laddningsstationer för elbilar vid Livals byggnader i Sockengårdens närområde i Blåa hallen och depån vid Varggränden. Utgångspunkten för utvecklingen av infrastrukturen för laddning av elbilar i anslutning till kommunens lokaler är utvecklingsalternativet som grundar sig på utredningen som tekniska utskottet godkände 7.6.2022 § 88. Enligt tekniska utskottets beslut byggs laddningsstationer i anslutning till kommunens lokaler under de närmaste åren i första hand för att tillgodose behoven hos kommunens anställda och de fordon som används i kommunens egen verksamhet. År 2024 fortsätter byggandet av laddningsstationer i anslutning till Nickby Hjärta, Enter och Sipoonlahden kouluskolbyggnad.

För att en hållbar utveckling ska kunna främjas måste kommunen ses som en helhet, inte som många små processer. Detta betyder att även kommunens interna och externa kommunikation samt samarbetet med grannkommunerna, företagen och andra aktörer får en särskild roll. Sibbo kommun deltar aktivt i verksamhet som bedrivs av KUUMA-kommunernas klimatgrupp och i Nylands förbunds grupp för miljö, klimat och cirkulär ekonomi. Uppdatering av Sibbo kommuns klimatplan år 2024 kommer för sin del att i fortsättningen stödja koordineringen av kommunens hållbara utveckling som en helhet och göra den ännu mer omfattande och målinriktad.

1.5 Kunnan henkilöstö / Kommunens personal

Sipon kunnan palveluksessa oli 945 työntekijä 31.12.2023. Luku sisältää vakituisen henkilöstön lisäksi sijaiset, määräaikaiset sekä työllistetyt mutta ei sivutoimisia palvelussuhteita. Henkilöstöstä oli vakituisia 732 ja määräaikaisia 213. Vertailua edellisiin vuosiin ei voi suoraan

Sibbo kommun hade 945 personer i sin tjänst 31.12.2023. Utöver den ordinarie personalen inkluderas vikarier, visstidsanställda och sysselsatta i antalet men inte anställningsförhållanden i bisyssla. Av personalen var 732 ordinarie och 213 visstidsanställda.

tehdä koska 31.12.2022 kunnan palveluksessa oli vielä Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle siirtynyt henkilöstö. Hyvinvointialueelle siirtynyt yhteensä 327 henkilöä. Verrattuna tilanteeseen 1.1.2023 henkilöstömäärä on kasvanut seitsemällä työntekijällä. Vakinaisen henkilöstön osuus oli 77 %.

1.5.2023 organisaatiomuutoksen jälkeen suurimmat toimialat ovat henkilöstömäärän mukaan koulutus (394 työntekijää) ja varhaiskasvatus (250 työntekijää). Kunnan muut toimialat ovat yhdyskunta ja ympäristö (148 työntekijää), arki- ja vapaa-aika (120 työntekijää) ja konsernipalvelut (33 työntekijää).

Kokonaisina henkilötyövuosina ilmaistuna kunnan henkilöstöresurssin käyttö vastasi yhteensä 881,5 henkilötyövuotta, mikä on 11,5 enemmän kuin mihin oli vuoden 2023 talousarviossa ennakoitu. Henkilöstöresurssin tarve on ollut arvioitua suurempi lähinnä varhaiskasvatuksessa, jossa palveluiden kysyntä on kasvanut ennakoitua enemmän.

Hyvinvointialueudistuksen myötä on henkilöstön sukupuolijakauma muuttunut hieman. Henkilöstöstä oli vuonna 2023 78 % naisia ja miehiä 22 %. Kunnan vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 47,1 vuotta. Sipoon kunnan työntekijät ovat keskimäärin hieman vanhempia kuin kunta-alalla keskimäärin (45,5 vuotta).

Sairauspoissaolot ovat kääntyneet selkeään laskuun vuoden 2023 aikana. Sairausten takia menetettiin kuitenkin yhteensä 15 107 kalenteripäivää. Jokaista kokonaista henkilötyövuotta kohden tämä tarkoittaa 17,1 päivää kun vastaava luku vuoden 2022 lopussa oli 21,1. Sairastavuudessa on erittäin suuria eroja kunnan eri toimialoilla. Varhaiskasvatuksessa sairastavuus on ollut keskimäärin 27,0 kp/htv.

Antalet kan inte direkt jämföras med de tidigare åren, eftersom den personal som överfördes till Östra Nylands välfärdsområde var fortfarande i kommunens tjänst 31.12.2022. Sammanlagt 327 personer övergick från kommunen till välfärdsområdet. Jämfört med situationen 1.1.2023 ökade antalet anställda med sju personer. Den ordinarie personalens andel var 77 procent.

Efter organisationsändringen 1.5.2023 var de största sektorerna utbildning (394 anställda) och småbarnspedagogik (250 anställda) enligt antalet anställda. Kommunens övriga sektorer är samhälle och miljö (148 anställda), vardag och fritid (120 anställda) och koncerntjänster (33 anställda).

Uttryckt i hela årsverken motsvarade användningen av kommunens personalresurs totalt 881,5 årsverken, vilket var 11,5 fler än vad uppskattades i budgeten för år 2023. Behovet av personalresurser har varit större än beräknat närmast inom småbarnspedagogiken, där efterfrågan av service ökade mer än väntat.

I och med social- och hälsovårdsreformen har personalens könsfördelning ändrat något. År 2023 var 78 procent av personalen kvinnor och 22 procent män. Den ordinarie personalens medelålder i kommunen var 47,1 år. Sibbo kommuns anställda är i genomsnitt en aning äldre än inom kommunsektorn i genomsnitt (45,5 år).

Antalet sjukfrånvaron har minskat betydligt under år 2023. Totalt 15 107 kalenderdagar gick dock förlorade på grund av sjukdom. Detta betyder 17,1 sjukdagar per varje fullt årsverke, när den motsvarande siffran var 21,1 i slutet av år 2022. Sjukfrekvensen varierar väldigt mycket mellan kommunens olika sektorer. Inom småbarnspedagogik var sjukfrekvensen i genomsnitt 27,0 kalenderdagar/årsverke.

Henkilöstölukuja / Personalsiffror	2023
Vakituiset työntekijät / Fast anställda 31.12	732
Määräaikaiset työntekijät / Visstidsanställda 31.12	213

HTV / Årsverk	881,5
Sukupuolijakauma naiset/miehet Könsfördelning kvinnor/män	78,6 % / 21,4 %
Vakituisen henkilöstön keski-ikä / Ordinarie personalens medelålder	47,1
Henkilöstömenot / Personalutgifter	45 953 milj.
Sairauspoissaolopäiviä/HTV / Sjukfrånvaro dgr/årsverk	17,1
Sairauspoissaolopäiviä (kalenteripäivät)/ Sjukfrånvarodagar (kalenderdgr)	15 107
Vuosilomapäiviä / Semesterdagar	18 471
Perhevapaapäiviä / Familjeledighetsdagar	5 311
Muita poissaolopäiviä/ Andra frånvarodagar	11 474

1.6 Arvio todennäköisestä kehityksestä / Bedömning av den sannolika utvecklingen

Sipoon kunnanvaltuuston joulukuussa 2023 hyväksymä vuoden 2024 talousarvion tulos on 0,2 milj. euroa ja ylijäämä arvioidun 1,2 milj. euron poistoeron muutoksen kanssa 1,4 milj. euroa ylijäämäinen. Suunnitelmavuosien 2025 ja 2026 tulokset ovat kuitenkin negatiivisia, mutta vuodet ovat arviolta ylijäämäisiä arvioidusta poistoeron muutoksesta johtuen. Vuosien 2024–2026 taloussuunnitelmaa laadittaessa ei kuitenkaan ollut tiedossa valtionosuuksien jälkikäteinen tarkistus, joka vähentää valtionosuuksia pysyvästi 0,5 mrd. euroa koko maan tasolla (lisäsiirtotarve hyvinvointialueiden rahoitukseen). Sipoon valtionosuuksia tarkistus vähentää n. 2 milj. euroa. Sipoossa on valmisteilla tuottavuusohjelma, jolla kunnan nettomenoja pyritään vähentämään alkaen vuodesta 2026. Tilikauden tulos on kuitenkin alustavien laskelmien mukaan painumassa 2–3 milj. euroa negatiiviseksi vuosina 2025–2026 em. valtionosuuksien vähentymisestä, verotulojen vähentymisestä sekä hintojen ja ansiotasoindeksin noususta johtuen.

Vuoden 2024 talousarvion toteutumista tulee tarkastella vuoden 2023 tilinpäätöksen pohjalta, mikä mahdollistaa miinusmerkkisen talousarviomuutoksen tekemisen viimeistään kuluvan vuoden 2. osavuositarkistuksen

I budgeten för år 2024, som godkändes av fullmäktige i Sibbo i december 2023, är resultatet 0,2 miljoner euro och visar överskott på 1,4 miljoner euro med den uppskattade ändringen i avskrivningsdifferensen på 1,2 miljoner euro. Resultaten för planåren 2025 och 2026 är dock negativa, men det uppskattas att åren visar överskott på grund av den uppskattade ändringen i avskrivningsdifferensen. Då ekonomiplanen utarbetades för åren 2024–2026 visste man dock inte om justeringen av statsandelar i efterhand, vilken minskar statsandelar permanent med 0,5 miljarder euro i hela landet (behov av tilläggsöverföring för att finansiera välfärdsområdena). Justeringen minskar Sibbos statsandelar med cirka 2 miljoner euro. I Sibbo förbereds ett lönsamhetsprogram, med vilket kommunen strävar efter att minska sina nettoutgifter från och med år 2026. Enligt preliminära beräkningar minskar dock räkenskapsperiodens resultat till 2–3 miljoner euro negativt under åren 2025–2026 på grund av den ovannämnda minskningen av statsandelar, minskningen av skatteinkomster samt prisökningarna och ökningen av levkostnadsindexen.

Utfallet av budgeten för året 2024 ska granskas

yhteydessä.

Taseeseen kertyneiden ylijäämät muodostavat puskurin, joka mahdollistaa kunnan talouden hallitun sopeuttamisen. Vuoden 2023 tilinpäätöksen jälkeen kunnan taseeseen kertyneet ylijäämät ovat 43 milj. euroa.

Vuonna 2023 alkanut valmistautuminen TE24-uudistukseen jatkuu vuoden 2024 aikana. Keravan kaupunki ja Sipoon kunta tulevat muodostamaan uuden työllisyysalueen, jonka toiminta käynnistyy 1.1.2025.

utgående från bokslutet för år 2023, vilket möjliggör att en negativ budgetändring görs senast i samband med den andra delårsöversikten för det innevarande året.

Ackumulerade överskott i balansräkningen bildar en buffert som möjliggör en kontrollerad anpassning av kommunens ekonomi. Efter bokslutet för år 2023 är kommunens ackumulerade överskott 43 miljoner euro.

Beredningen inför reformen av arbets- och näringstjänsterna 2024 inleddes år 2023 och fortsätter år 2024. Kervo stad och Sibbo kommun bildar ett nytt sysselsättningsområde som inleder sin verksamhet 1.1.2025.

1.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista / Bedömning av de viktigaste riskerna och osäkerhetsfaktorerna samt övriga faktorer som påverkar utvecklingen av verksamheten

Merkittävät riskit liittyvät kunnan talouden tasapainoon, investointeihin ja rahoitukseen. Julkisen talouden riskit ovat kasvaneet heikon talouskasvun, velkaantumisen sekä työikäisen väestönosan vähenemisen ja vanhusväestön kasvun vuoksi. Merkittävin taloudellinen riski liittyy kunnan rahoituspohjaan hyvinvointialueille siirtyneen rahoituksen jälkeen. Kunnan rahoituspohjaa heikensi erityisesti valtionosuuksien jälkikäteinen tarkistus marraskuussa 2023, jossa Sipoon valtionosuudet vähenivät 2 milj. euroa.

Kunnan lainakantaan ja sen hallintaan liittyvät riskit kasvavat lainakannan kasvaessa ja lainakannassa nyt olevien erittäin edullisten kiinteäkorkkoisten lainojen vähentyessä. Kunnan investointitaso pysynee varsin korkeana ja vain osa investoinneista pystytään rahoittamaan tulorahoituksella. Kunnan talouden volyymin poistui noin puolet, mutta lainakanta ja investointitarve jäivät suurelta osin kunnalle. Toisaalta kunnan investoinnit on nähtävä varautumisena tulevaisuuteen ja kasvuun.

Merkittäviä toimintaan liittyviä riskejä ovat rekrytointiongelmien tietyissä tehtävissä ja

De viktigaste riskerna anknyter till kommunens ekonomiska balans, investeringar och finansiering. Den offentliga ekonomins risker har ökat på grund av den svaga ekonomiska tillväxten, skuldsättningen, minskningen av andelen personer i arbetsför ålder samt ökningen av andelen äldre. Den viktigaste ekonomiska risken hänför sig till kommunens finansieringsbas efter att finansieringen överfördes till välfärdsområdet. Speciellt justeringen av statsandelar i efterhand i november 2023 försvagade kommunens finansieringsbas, när Sibbos statsandelar minskade med 2 miljoner euro.

Risker i anknytning till kommunens lånebestånd och dess förvaltning ökar när lånebeståndet ökar och andelen förmånliga lån med fast ränta som nu ingår i lånebeståndet minskar. Kommunens investeringsnivå förblir ganska hög och endast en del av investeringarna kan finansieras med inkomstfinansiering. Kommunen förlorade ungefär hälften av sin ekonomiska volym, men största delen av lånebeståndet och investeringsbehovet stannade kvar hos kommunen. Å andra sidan ska kommunens investeringar ses som beredskap inför framtiden och tillväxten.

lisääntyvässä määrin tietoturvariskit.

Merkittävänä riskinä on nähty myös Nikkilän Kartanon asemakaavaan liittyen Kerava-Nikilän junayhteyden suunnitelmien viivästyminen tai toteutumattomuus.

Viktiga risker för verksamheten är rekryteringssvårigheter i vissa befattningar och alltmer datasäkerhetsrisker.

Att planerna för tågförbindelsen mellan Kervo och Nickby, som hänger ihop med detaljplanen för Nickby gård, dröjs eller inte genomförs ses också som en viktig risk.

2 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä / Redogörelse för kommunens interna kontroll och riskhantering

Sisäinen valvonta on osa kunnan ja kuntakonsernin johtamis- ja hallintojärjestelmää. Sisäisen valvonnan toimijat ja vastuut on kuvattu Sipoon kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeessa. Päätösvalta on tarkemmin kuvattu hallintosäännössä, osastojen toimintasäännöissä sekä kunnanhallituksen ja valiokuntien päätöksissä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kokonaisuus rakentuu hallinnon järjestämisestä, selkeistä johtamisvastuista, valvontatoimenpiteistä, raportoinnista, seurannasta ja arvioinnista. Tavoitteena on jatkuva, vuosittain kehittyvä prosessi toimintatapojen edistämiseksi. Asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä tulisi arvioida säännöllisesti.

Sipoon kunnanvaltuusto 24.4.2017 hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet ja kunnanhallitus on 24.8.2020 hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen. Myös kunnan hallintosäännössä on määräykset (luku 11) sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävistä.

Kunnanjohtaja, johtavat viranhaltijat ja tulosalueiden ja yksiköiden esimiehet vastaavat kokonaisvaltaisen riskienhallinnan ja valvonnan viemisestä käytäntöön sekä säännöllisestä raportoinnista hallitukselle ja valiokunnille.

Kunnanhallituksen selonteko perustuu osastoilla käsitellyn kyselylomakkeeseen, jossa tilivelvolliset ovat antaneet arviot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan nykytilasta. Kyselylomakkeella pyydettiin arvioimaan seuraavia sisäisen valvonnan osa-alueita:

Den interna kontrollen är en del av kommunens och kommunkoncernens lednings- och förvaltningssystem. Den interna kontrollens aktörer och ansvar beskrivs i Sibbo kommuns anvisning för intern kontroll och riskhantering. Beslutanderätten finns beskriven i detalj i förvaltningsstadgan, sektorernas förvaltningsstadgor samt i kommunstyrelsens och utskottens beslut.

Helheten som omfattar den interna kontrollen och riskhanteringen baseras på organiseringen av förvaltningen, tydliga ledningsansvar, kontrollåtgärder, rapportering, uppföljning och utvärdering. Målet är att åstadkomma en kontinuerlig process som utvecklas årligen för att främja verksamhetsmåten. Hur målen, verksamhetsprocesserna och riskerna förverkligas borde bedömas regelbundet.

Kommunstyrelsen i Sibbo godkände grunderna för intern kontroll och riskhantering 24.4.2017 och anvisningen om intern kontroll och riskhantering 24.8.2020. Även kommunens förvaltningsstadga innehåller bestämmelser om intern kontroll och riskhantering (kapitel 11).

Kommundirektören, de ledande tjänsteinnehavarna samt cheferna för resultatområdena och enheterna ansvarar för genomförandet av en genomgripande riskhantering och kontroll samt för en regelbunden rapportering till kommunstyrelsen och utskotten.

Kommunstyrelsens redovisning grundar sig på en enkätblankett som har behandlats på respektive sektor och i vilken de redovisningskyldiga ger en uppskattning om den interna kontrollens aktuella läge. Enkätblanketten innehöll frågor om följande delområden inom intern kontroll:

- Hallinto ja johtaminen
- Riskien tunnistaminen, arviointi ja hallinta
- Valvontatoimenpiteet
- Tieto ja viestintä
- Seuranta.

Pisteytys: 1=heikosti, 2=kohtuullisesti, 3=melko hyvin ja 4=hyvin.

Toimialojen arvioiden mukaan sisäinen valvonta ja riskienhallinta toteutuu melko hyvin (pistemäärä 3,4).

Hallinto ja johtaminen

Toimintaa ohjaavat säännöt, määräykset, ohjeet ja päätökset ovat pääosin ajan tasalla. Ohjeistuksia tulee kuitenkin säännöllisesti päivittää ja niitä on myös päivitetty. Kunnan hallintosääntö ja toimialojen toimintasäännöt päivitettiin vuoden 2023 aikana. Lisäksi tarvitaan henkilöstön lisäperehdytystä.

Tilikauden aikana ei ole ilmennyt tapahtumia, joissa toimielimet tai toimialat olisivat jättäneet noudattamatta merkittävällä tavalla tai tarkoituksellisesti kunnan sääntöjä ja ohjeita (mm. hallintosääntö, kunnanhallituksen ja lautakuntien toimintasäännöt, sisäisen valvonnan ohje sekä kunnanhallituksen antamat ohjeet).

Riskien tunnistaminen, arviointi ja hallinta

BDO Oy:n toteuttamassa riskikartoitusraportissa (4.1.2021) todettujen keskeisten riskien seuranta tehtiin johtoryhmän jäsenten toimesta syyskuussa 2022. Riskikartoitusraportti päivitetään vuoden 2024 aikana.

Valvontatoimenpiteet

Tulosalueilla ei ole tunnistettu merkittäviä puutteita kontrolleissa, suojauksissa tai sopimusten hallinnassa. Sopimusten hallinnan osalta voidaan kuitenkin todeta, että sopimushallinnan tiedot eivät vielä kaikilta osin ole Dynasty-järjestelmässä.

Tieto ja viestintä

Valtuuston talousarviossa asettamien

- Förvaltning och chefsarbete
- Identifiering, bedömning och hantering av riskerna
- Kontrollåtgärder
- Information och kommunikation
- Uppföljning.

Poängsättning: 1=dåligt, 2=måttligt, 3=ganska bra och 4=bra.

Sektorernas bedömning av den interna kontrollen och riskhanteringen är ganska bra (poäng 3,4).

Förvaltning och chefsarbete

Reglerna, bestämmelserna, anvisningarna och besluten som styr verksamheten är till största delen uppdaterade. Anvisningarna måste dock regelbundet uppdateras och de har också uppdaterats. Kommunens förvaltningsstadga och sektorernas verksamhetsstadgor uppdaterades år 2023. Dessutom behöver personalen ytterligare handledning i ärendet.

Under räkenskapsåret har det inte förekommit några incidenter där organen eller sektorerna påtagligt eller avsiktligt skulle ha brutit mot kommunens regler och anvisningar (t.ex. förvaltningsstadgan, verksamhetsstadgorna, anvisningen för intern kontroll och kommunstyrelsens anvisningar).

Identifiering, bedömning och hantering av riskerna

En uppföljning av de centrala risker som identifierades i BDO Oy:s riskbedömningsrapport (4.1.2021) genomfördes av ledningsgruppen i september 2022. Riskbedömningsrapporten uppdateras under år 2024.

Kontrollåtgärder

Inga betydande brister i kontrollerna, skyddsåtgärderna eller avtalshanteringen har identifierats inom resultatområdena. När det gäller avtalshanteringen är dock inte alla uppgifter ännu tillgängliga i Dynasty.

Information och kommunikation

toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden asettamisen valvonta kuuluu toimielinten tilivelvollisten viranhaltijoiden vastuulle. Valiokuntia on ohjeistettu talousarvion täytäntöönpano-ohjeessa reagoimaan ennakoivasti mahdollisiin poikkeamiin ensisijaisesti osaston sisällä. Kunnanhallitus ja valiokunnat seuraavat talousarvion toteutumista. Valtuusto saa 30.4. ja 31.8. osavuositarkastuksissa tiedon talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta sekä tilinpäätösennusteen.

Seuranta

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuuden arviointi tulisi toteuttaa useammin kuin kerran vuodessa toimintakertomuksen yhteydessä. Asian tulisi olla kunnan johtoryhmän käsittelyssä myös vuoden aikana. Sisäisen ja ulkoisen tarkastuksen raportit käsitellään ja niiden perusteella ryhdytään tarvittaviin toimenpiteisiin, mutta raporteissa esitettyjen suositusten toteuttamisaikataulu venyy usein liian pitkäksi.

Kunnanhallituksen näkemyksen mukaan sisäinen valvonnan ja riskienhallinnan tila on hyväksyttävällä tasolla ja niihin kohdistuvat kehittämistarpeet tiedossa. Merkittäviä riskejä ei ole realisoitunut vuonna 2022. Kokonaisvaltainen koko kuntaa koskeva riskikartoitus toteutettiin vuoden 2020 aikana BDO Oy:n toimesta ja tämän riskikartoituksen seuranta syyskuussa 2022.

Sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastus toimii kunnanjohtajan alaisuudessa ja raportoi kunnanjohtajalle sekä kunnanhallitukselle. Sipoon kunnalla ei ole palveluksessaan omaa sisäistä tarkastajaa, vaan tarkastukset on tilattu ulkopuoliselta asiantuntijataholta.

Sisäisen valvonnan hoitamisessa ja kehittämisessä hyödynnetään myös ulkoisen tilintarkastuksen raportteja ja havaintoja. Vuosien 2023-2024 aikana toteutetaan neljä sisäistä tarkastusta, joista luotto- ja yritysmaksukorttien käyttö ja käytön seuranta valmistui marraskuussa 2023. Tarkastuksessa havaittiin merkittäviä puutteita, joihin on kohdistettu toimenpiteitä alkuvuodesta

Organens redovisningskyldiga tjänsteinnehavare ansvarar för kontrollen av de mål för verksamheten och ekonomin som ställts upp av fullmäktige. Verkställighetsdirektivet för budgeten innehåller anvisningar om att organen ska reagera proaktivt på eventuella avvikelser och detta ska i första hand ske inom sektorn. Kommunstyrelsen och utskotten följer upp utfallet av budgeten. Fullmäktige informeras om hur målen för verksamheten och ekonomin har uppnåtts samt om bokslutsprognosen i samband med delårsöversikterna den 30 april och den 31 augusti.

Uppföljning

Den interna kontrollen och riskhanteringen borde bedömas oftare än en gång om året i samband med verksamhetsberättelsen. Ärendet borde behandlas av kommunens ledningsgrupp även under året. Rapporterna om intern och extern kontroll behandlas och nödvändiga åtgärder vidtas på grund av dem men tidsfristen för att genomföra rekommendationerna i rapporterna är ofta för lång.

Enligt kommunstyrelsens uppfattning är den interna kontrollen och riskhanteringen på en acceptabel nivå och utvecklingsbehov gällande dem har identifierats. Inga betydande risker har realiserats år 2023. En omfattande kartläggning av riskerna i hela kommunen genomfördes av BDO Oy år 2020 och denna riskkartläggning följdes upp i september 2022.

Intern revision

Den interna revisionen är underställd kommundirektören och rapporterar till kommundirektören och kommunstyrelsen. Sibbo kommun har ingen intern revisor i sin tjänst utan revisionerna har beställts av en extern expert.

För skötseln och utvecklingen av den interna revisionen utnyttjas också rapporter och iakttagelser av externa revisorer. Under åren 2023–2024 utförs fyra interna revisioner, varav revisionen om användning av kreditkort och företagskort samt uppföljning av deras användning blev färdig i november 2023. I

2024. Loput kolme sisäistä tarkastusta toteutetaan vuoden 2024 aikana.

Rahoitus- ja korkoriskit

Kunnan rahoitus- ja korkoriskien hallinnan tavoitteena on suojata kuntaa rahoitusmarkkinoilla tapahtuvilta epäsuotuisilta muutoksilta. Lainanoton kustannuksiin ja niiden vaihteluihin vaikuttavat ensisijaisesti euroalueen yleinen korkotaso ja sen muutokset. Kustannuksiin ja riskeihin vaikutetaan pääasiassa hallitsemalla velan korkoriskiasemaa sekä toteuttamalla kunnan lainanotto mahdollisimman kustannustehokkaasti. Korkoriskiä hallinnoidaan pääasiallisesti tasapainottamalla kiinteä- ja vaihtuvakorkoisia luottoja.

Kunnan lainasalkkua arvioidaan säännöllisesti Apollo-lainaohjelmiston analyysien avulla

Vahinkoriskit

Vahinko- ja vastuuriskit on rajattu vakuuttamalla. Kunta on käyttänyt vakuutusmeklari Novumin palveluita vuoden 2016 alusta. Kunnan pääasiallisesti käyttämä vakuutusyhtiö on If. Työtapaturma- ja ammattivakuutukset siirtyivät Protector Vakuutukseen 1.1.2021 alkaen. Niiltä osin kun kunnan vakuutukset eivät korvaa omaisuutta kohdanneita vahinkoja, ne katetaan kyseisen tulosalueen määrärahasta. Hallinnon vastuuvakuuden kattavuutta laajennettiin 1.1.2018 alkaen.

Vakuutukset kilpailutettiin 2020 Novum Oy:n toimesta ja ne kilpailutetaan jälleen vuonna 2024.

Oikeudenkäynnit ja hallinto-oikeusprosessit

Sipoon kunta on osallinen muutamiiin oikeudellisiin toimiin ja neuvotteluihin, esim. Hotela Oy:n korvausvaatimus, joiden tulosta ei voi ennustaa. Ottaen huomioon tällä hetkellä saatavissa olevat tiedot arvioidaan kuitenkin, että näiden tuloksilla ei ole merkittävää vaikutusta kunnan talouteen.

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan tuleva kehitys

revisionen upptäcktes betydliga brister, och åtgärder har vidtagits i början av år 2024. De resterande tre interna revisionerna utförs under år 2024.

Finansierings- och ränterisker

Målet med kommunens finansierings- och ränteriskhantering är att skydda kommunen från ogynnsamma förändringar på finansieringsmarknaden. Kredittagningskostnaderna och växlingarna i dem påverkas i första hand av euroområdet allmänna räntenivå och dess förändringar. Man påverkar kostnaderna och riskerna främst genom att kontrollera skuldens ränteriskenivå och förverkliga en så kostnadseffektiv kredittagning som möjligt för kommunen. Ränterisken hanteras i huvudsak genom att balansera krediterna med fast ränta och krediterna med rörlig ränta.

Kommunens låneportfölj utvärderas regelbundet med hjälp av analysverktygen i låneprogrammet Apollo.

Skaderisker

Skade- och ansvarsriskerna har begränsats genom försäkringar. Kommunen har anlitat försäkringsmäklaren Novum från och med början av år 2016. Kommunen anlitar i huvudsak försäkringsbolaget If. Arbetsolycksfall- och yrkesförsäkringarna överfördes till Protector Vakuutus 1.1.2021. Till de delar som kommunens försäkringar inte ersätter egendomsskador, täcks de ur skadefonden som förvaltas av respektive resultat område. Kommunen utvidgade ansvarsförsäkringsskyddet för förvaltningen från och med 1.1.2018.

Novum Oy konkurrensutsatte försäkringarna 2020 och de konkurrensutsätts igen år 2024.

Rättegångar och förvaltningsdomstolsprocesser

Sibbo kommun är delaktig i några rättsliga förfaranden och förhandlingar (t.ex. Hotela Oy:s ersättningsanspråk) vars resultat inte kan förutspås. Med tanke på den information som man för tillfället har till sitt förfogande kan det

Koko kuntaa koskeva riskikartoitus toteutetaan ainakin kerran valtuustokaudessa. Kunnan ohjeistus kaipaa joiltakin osin tehokkaampaa käytäntöön viemistä ja ohjeistuksen noudattamisen seuranta.
Sisäiset tarkastukset tulee toteuttaa vuosittain ulkopuolisen asiantuntijatahon toimesta.

dock uppskattas att resultatet inte kommer att ha någon betydande inverkan på kommunens ekonomi.

Framtida utveckling inom riskhanteringen och den interna kontrollen

En riskkartläggning av hela kommunen genomförs minst en gång per fullmäktigeperiod. Kommunens anvisningar måste i vissa avseenden genomföras och övervakas på ett effektivare sätt. Interna revisioner måste utföras årligen av en extern expert.

3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus / Räkenskapsperiodens resultat och finansiering av verksamheten

3.1 Tilikauden tuloksen muodostaminen / Räkenskapsperiodens resultat

Tuloslaskelma, peruskunta & Sipoon Vesi / Resultaträkning, primärkommun & Sibbo vatten
Ulkoinen tuloslaskelma / Externa resultaträkning (1 000 e)

1 000 €	2023	2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	19 075	35 965
Valmistus omaan käyttöön / Tillverkning för eget bruk	7	1
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 83 813	- 153 801
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 64 731	- 117 834
Verotulot / Skatteinkomster	62 393	122 204
Valtionosuudet / Statsandelar	22 093	19 177
Rahoitustuotot ja -kulut / Finansiella intäkter och kostnader	- 1 015	- 180
Vuosikate / Årsbidrag	18 739	23 367
Poistot ja arvonalentumiset / Avskrivningar och nedskrivningar	- 14 910	- 10 338
Satunnaiset tuotot / Extraordinära intäkter		185
Satunnaiset kulut / Extraordinära kostnader		
Tilikauden tulos / Räkenskapsperiodens resultat	3 830	13 214
Tilinpäätössiirrot / Bokslutsdispositioner	1 933	1 698
Tilikauden yli-/alijäämä / Räkenskapsperiodens över-/underskott	5 763	14 912

Tunnusluvut / Nyckeltal	2023	2022
Toimintatuotot/Toimintakulut / Verksamh.intäkter/Verksamh.kostn., % /	22,8	23,4
Vuosikate prosenttia poistoista / Årsbidrag/avskrivningar, %	126	224,6
Vuosikate, €/asukas / Årsbidrag, €/invånare	829,5	1 040,37
Asukasluku / Invånarantal	22 590	22 313

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 x Toimintatuotot / (Toimintakulut – Valmistus omaan käyttöön)

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100 x Vuosikate / Poistot ja arvonalentumiset

Toimintakate pieneni vuonna 2023 vuoteen 2022 verrattuna 53,1 M€ (-44,7 %), mikä aiheutui sote- ja pelastustoimen uudistuksesta. Toimintatuotot kattoivat 22,3 % toimintakuluista vuonna 2023 (2022/ 23,4 %).

Vuosikate oli 18,7M€ (2022/23,4 M€), asukasta kohden laskettuna 830 euroa (2022/1 047 euroa).

Vuosikate kattoi poistoista ja arvonalentumisista 126

Verksamhetens intäkter i procent av verksamhetens kostnader

= 100 x Verksamhetens intäkter / (Verksamhetens kostnader – Tillverkning för eget bruk)

Årsbidraget i procent av avskrivningarna

= 100 x Årsbidrag / Avskrivningar och värdeminskningar

Verksamhetsbidraget minskade år 2023 jämfört med år 2022 med 53,1 miljoner euro (-44,7 %), vilket orsakades av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet. År 2023 täckte verksamhetsintäkterna 22,3 procent av verksamhetskostnaderna (23,4 % år 2022).

År 2022 var **årsbidraget** 18,7 miljoner euro (23,4 milj. euro)

prosenttia, joten kunnan talous oli kirjanpidollisesti tasapainossa vuonna 2023.

Suunnitelmanmukaiset poistot olivat 10 M€ ja alaskirjaukset käyttöomaisuudesta 4,9 M€.

Tilikauden tulos oli 3,8 M€ ylijäämäinen ennen poistoero- ja varauskirjauksia. Poistoeron muutos oli -1,1 M€ ja varausten muutos 3 M€.

Tilikauden ylijäämäksi vuonna 2023 muodostui 5,76 M€ (2022: 14,9 M€).

år 2022), per invånare räknat 830 euro (1 047 euro 2022). Årsbidraget täckte 126 procent av avskrivningarna och värdeminskningarna, vilket betyder att kommunens ekonomi var bokföringsmässigt i balans år 2023.

Avskrivningarna enligt plan var 10 miljoner euro och nedskrivningarna var 4,9 miljoner euro av anläggningstillgångarna.

Räkenskapsperiodens resultat visade ett överskott på 3,8 miljoner euro före avskrivningsdifferenser och reserver. Avskrivningsdifferensernas ändring var -1,1 miljoner euro och reservernas ändring var 3 miljoner euro.

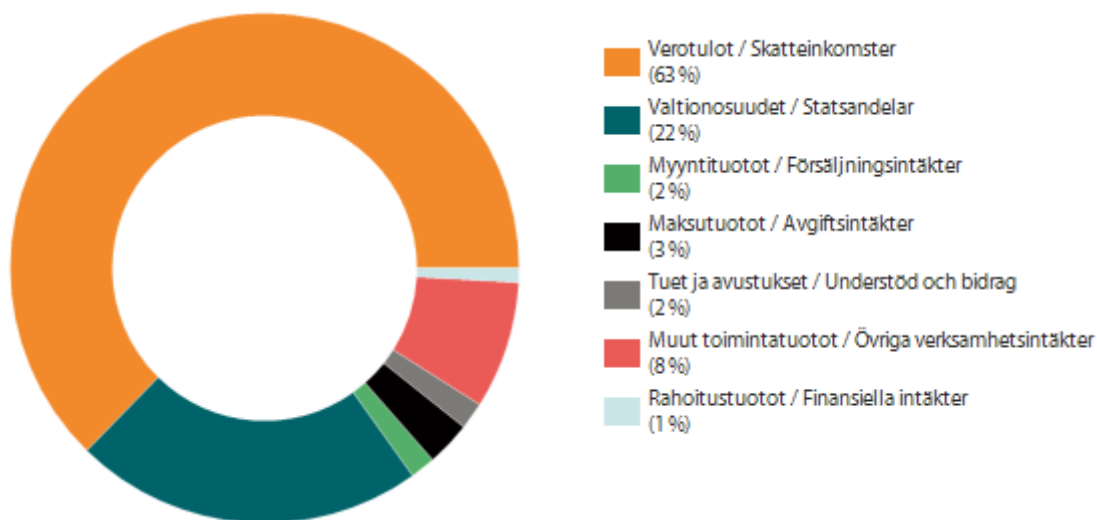
Efter **räkenskapsperioden uppvisar** bokslutet för år 2023 **ett överskott** på 5,76 miljoner euro (14,9 milj. euro år 2022).

Tuotot / Intäkter

Ulkoiset tuotot yhteensä / Externa intäkter sammanlagt 1 000 €

1 000 €	2023	2022
Ulkoiset tuotot yhteensä / Externa intäkter sammanlagt	99 530	173 445
Myyntituotot / Försäljningsintäkter	1 592	2 989
Maksutuotot / Avgiftsintäkter	2 817	6 168
Tuet ja avustukset / Understöd och bidrag	1 704	4 522
Muut toimintatuotot / Övriga verksamhetsintäkter	8 047	17 348
Verotulot / Skatteinkomster	62 393	122 204
Valtionosuudet / Statsandelar	22 093	19 177
Rahoitustuotot / Finansiella intäkter	884	1 037

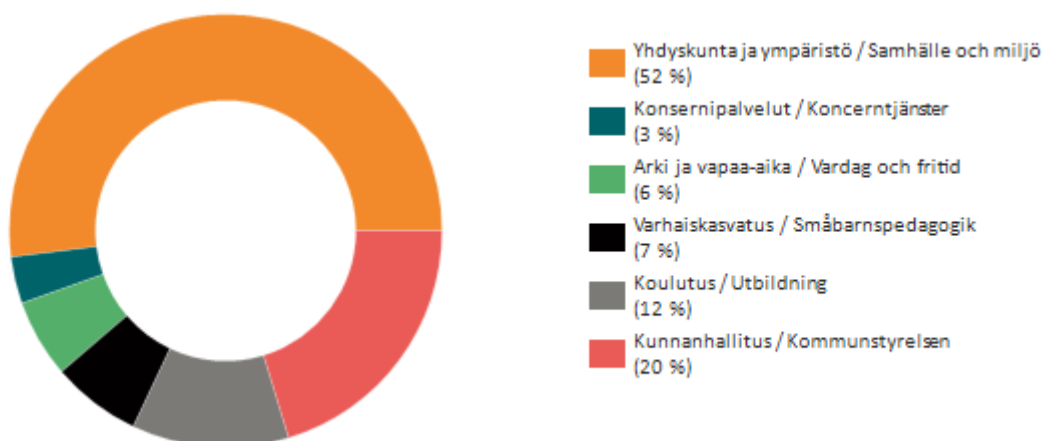
2023

Ulkoiset tuotot yhteensä toimialoittain / Externa intäkter sammanlagt enligt sektor 1 000 €

1 000 €	2023	2022
Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen		
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	3 872	13 045
Konsernipalvelut / Koncerttjänster		
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	752	477
Varhaiskasvatus / Småbarnspedagogik		
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	1 271	1 346
Koulutus / Utbildning		
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	2 234	2 664
Arki ja vapaa-aika / Vardag och fritid		
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	1 115	1 100
Yhdyskunta ja ympäristö / Samhälle och miljö		
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	4 875	4 150

Ulkoiset tuotot / Externa intäkter 2023

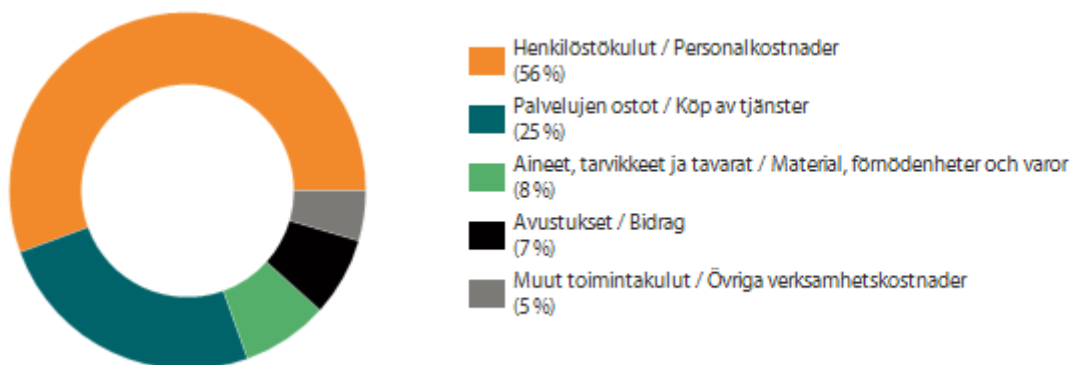

Kulut / Kostnader

Ulkoiset kulut yhteensä / Externa kostnader sammanlagt 1 000 €

1 000 €	2023	2022
Ulkoiset kulut yhteensä / Externa kostnader sammanlagt	- 81 540	- 151 435
Henkilöstökulut / Personalkostnader	- 45 348	- 60 388
Palvelujen ostot / Köp av tjänster	- 20 266	- 68 978
Aineet, tarvikkeet ja tavarat / Material, förnödenheter och varor	- 6 432	- 8 004
Avustukset / Bidrag	- 5 814	- 8 862
Muut toimintakulut / Övriga verksamhetskostnader	- 3 681	- 5 203

2023

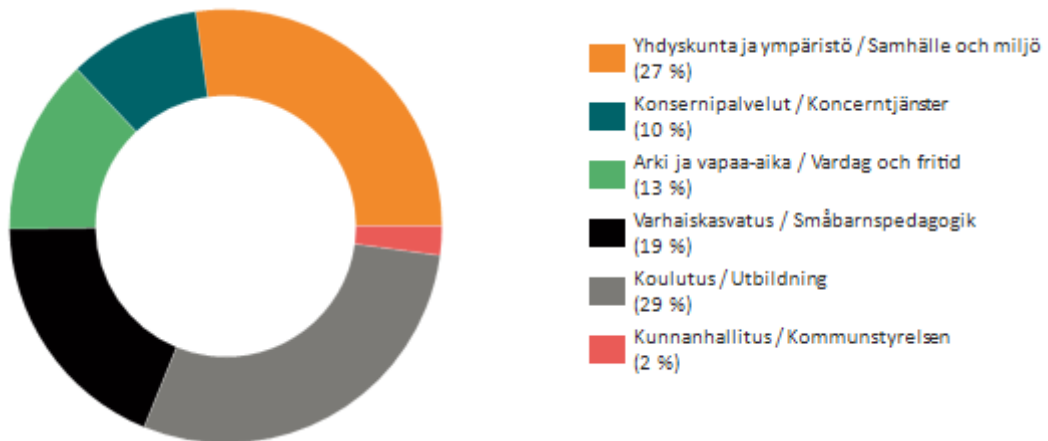

Ulkoiset kulut yhteensä toimialoittain / Externa kostnader sammanlagt enligt sektor 1 000 €

1 000 €	2023	2022
Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen		
Ulkoiset kulut yhteensä / Externa kostnader sammanlagt	- 1 742	- 1 666
Konsernipalvelut / Koncerttjänster		
Ulkoiset kulut yhteensä / Externa kostnader sammanlagt	- 8 017	- 9 020
Varhaiskasvatus / Småbarnspedagogik		
Ulkoiset kulut yhteensä / Externa kostnader sammanlagt	- 15 143	- 13 583
Koulutus / Utbildning		
Ulkoiset kulut yhteensä / Externa kostnader sammanlagt	- 23 587	- 22 419
Arki ja vapaa-aika / Vardag och fritid		
Ulkoiset kulut yhteensä / Externa kostnader sammanlagt	- 10 664	- 10 163
Yhdyskunta ja ympäristö / Samhälle och miljö		
Ulkoiset kulut yhteensä / Externa kostnader sammanlagt	- 22 146	- 24 467

Ulkoiset kulut / Externa kostnader 2023

3.2 Toiminnan rahoitus / Finansiering av verksamheten

1 000 €	2023	2022
Toiminnan rahavirta / Kassaflödet i verksamheten	14 762	9 579
Vuosikate / Årsbidrag	18 739	23 367
Satunnaiset erät / Extraordinära poster	0	185
Tulorahoituksen korjaukset / Korrektivposter till internt tillförda medel	-3 977	-13 973
Investointien rahavirta / Kassaflödet för investeringarnas del		
Investointimenot / Investeringar	-15 952	-18 491
Rahoitusosuudet investointimenoihin / Finansieringsandelar för investeringar	0	827
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot / Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	4 347	14 088
Toiminnan ja investointien rahavirta / Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	3 157	6 002
Rahoituksen rahavirta / Kassaflödet för finansieringens del		
Antolainauksen muutokset / Förändringar i utlåningen		
Antolainasaamisten vähennys / Minskning av utlåningen	1	1
Lainakannan muutokset / Förändringar i lånebeståndet	-5 897	-23 969
Pitkäaikaisten lainojen lisäys / Ökning av långfristiga lån	10 000	13 550
Pitkäaikaisten lainojen vähennys / Minskning av långfristiga lån	-12 897	-13 519
Lyhytaikaisten lainojen muutos / Förändring av kortfristiga lån	-3 000	-24 000
Oman pääoman muutokset / Förändringar i eget kapital		0
Muut maksuvalmiuden muutokset / Övriga förändringar i likviditeten	-5 382	7 101
Rahoituksen rahavirta / Kassaflödet för finansieringens del	-11 279	-16 868
Rahavarojen muutos / Förändring av likvida medel	-8 122	-10 865
Rahavarat / Likvida medel 31.12.	3 634	11 755
Rahavarat / Likvida medel 1.1.	11 755	22 620
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT / FINANSIERINGSANALYSENS NYCKELTAL	2023	2022
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, t.euroa / Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde under 5 år, t.euro	-23 692	-52 688
Investointien tulorahoitus, % / Intern finansiering av investeringar, %	117,5	132,3
Laskennallinen lainanhoitokate / Kalkylmässigt låneskötselbidrag	1,4	1,7
Lainanhoitokate / Låneskötselbidrag	1,4	1,7
Kassan riittävyys, pv / Likviditet, kassadagar	12	23

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä

Tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen.

Investointien tulorahoitus

= $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$
 Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Laskennallinen lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Kassan riittävyys, pv

= $365 \times \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Vuonna 2023 toiminnan ja investointien rahavirta oli 3,1 M€, mikä tarkoittaa sitä, että menoja ei jouduttu kattamaan ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viimeksi kuluneilta viideltä vuodelta oli 23,7 M€ negatiivinen. Tämä kuvaa kunnan toimintaan sitoutunutta rahoitusvajetta, joka on pääasiassa tullut katetuksi vieraalla pääomalla.

Investointien tulorahoitusprosentti laski 117,5 %:iin vuoden 2022 132,3 %:sta. Investointien tulorahoitusprosentti kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella.

Laskennallinen lainanhoitokate kuvaa kunnan kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Sipoon laskennallinen lainanhoitokate oli 1,4 vuoden 2023 tilinpäätöksessä. Lainanhoitokate kuvaa tulorahoituksen riittävyttä pelkästään lainojen hoitokuluihin, korkoihin ja lyhennyksiin. Kunnan lainanhoitokykyä pidetään heikkona tunnusluvun jäädessä alle yhden.

Kassaflödet i verksamheten och för investeringarnas del

Med hjälp av inflödet från bokslutsåret och de fyra föregående åren kan man följa upp självfinansieringen av investeringar under en längre tid. Självfinansieringskravet uppfylls om det sammanräknade kassaflödet från de olika åren är positivt i bokslutet för det senast avslutade räkenskapsåret.

Investeringarnas inkomstfinansiering

= $100 \times \text{Årsbidrag} / \text{Egen anskaffningsutgift för investeringar}$

Med egen anskaffningsutgift för investeringar avses det belopp som man får när posten investeringsutgifter i finansieringsanalysen minskas med finansieringsandelarna i samma analys.

Kalkylerat låneskötselbidrag

= $(\text{Årsbidrag} + \text{Räntekostnader}) / (\text{Räntekostnader} + \text{Kalkylerade amorteringar på lån})$

Låneskötselbidrag

= $(\text{Årsbidrag} + \text{Räntekostnader}) / (\text{Räntekostnader} + \text{Amorteringar på lån})$

Likviditet (kassadagar)

= $365 \text{ dgr} \times \text{Likvida medel 31.12} / \text{Kassautbetalningar under räkenskapsperioden}$

År 2023 uppgick verksamhetens och investeringarnas kassaflöde till 3,1 miljoner euro, vilket betyder att kommunen inte var tvungen att ta lån för att täcka utgifterna. Nettokassaflödet av verksamheten och investeringarna från de fem senaste åren var 23,7 miljoner euro negativt. Detta beskriver finansieringsunderskottet som är bundet till kommunens verksamhet, som i huvudsak täcks av främmande kapital.

Investeringarnas inkomstfinansieringsprocent sjönk till 117,5 %, år 2022 var procenten 132,3 %. Investeringarnas inkomstfinansieringsprocent berättar hur mycket av anskaffningsutgifterna för investeringar har finansierats med inkomstfinansiering.

Det kalkylerade låneskötselbidraget beskriver kommunens förmåga att sköta sina låneskyldigheter. Sibbos kalkylmässiga

Lainanhoitokyky on hyvä, jos tunnusluku on yli 2, mikäli se on 1 - 2, lainanhoitokyky on tyydyttävä ja heikko, jos se jää alle 1. Sipoon lainanhoitokyky oli tyydyttävällä tasolla vuonna 2023.

Rahoituksen rahavirta kuvaa niitä rahavaroja, jotka kohdentuvat käyttötalouden ja investointien sekä antolainauksen, lainakannan ja muiden maksuvalmiuden muutoksien rahoittamiseen. Vuoden 2023 rahoituksen rahavirta oli 11,3 M€ negatiivinen. Pitkäaikaisia lainoja nostettiin yhteensä 10 M€ ja niitä lyhennettiin 12,9 M€. Lyhytaikaisten lainojen muutos oli -3 M€ ja muut maksuvalmiuden muutokset -5,4 M€.

Rahavarojen vähennys oli 8,1 M€. Kunnalla oli kassavaroja vuoden alussa 11,8 M€ ja lopussa 3,6 M€. Kassan riittävyys oli 12 päivää. Käyttämättömiä, valmiiksi neuvoteltuja luottolimiittejä ei ollut vuoden lopussa.

låneskötselbidrag var 1,4 i bokslutet för år 2023. Låneskötselbidraget beskriver inkomstfinansieringens tillräcklighet endast för lånens skötselkostnader, räntor och amorteringar. Kommunens låneskötselbidrag anses vara svagt när nyckeltalet är under 1. Låneskötselbidraget är bra om nyckeltalet är över 2, nöjaktigt om det är 1–2 och svagt om det är under 1. Sibbo kommuns låneskötselbidrag var på en nöjaktigt nivå år 2023.

Finansieringens kassaflöde beskriver de likvida medel som finansierar driftsekonomin och investeringarna samt utlåning, lånebestånd och övriga ändringar i likviditeten. Finansieringens kassaflöde var 11,3 miljoner euro negativt år 2023. Långfristiga lån lyftes till ett sammanlagt belopp av 10 miljoner euro och amorteringarna uppgick till 12,9 miljoner euro. Förändringar av kortfristiga lån var -3 miljoner euro och övriga förändringar av likviditeten var -5,4 miljoner euro.

De likvida medlens minskning var 8,1 miljoner euro. I början av året uppgick kommunens kassamedel till 11,8 miljoner euro och i slutet av året till 3,6 miljoner euro. Likviditeten var 12 kassadagar. I slutet av året hade kommunen inga outnyttjade kreditlimiter.

3.3 Rahoitusasema ja sen muutokset / Den finansiella ställningen och förändringar i den

Tase ja sen tunnusluvut, peruskunta ja Sipoon Vesi / Balansräkning och nyckeltal, primärkommunen och Sibbo Vatten

Vastaavaa / Aktiva 1 000 €	2023	2022
VASTAAVAA / AKTIVA	278 974	293 446
PYSYVÄT VASTAAVAT / BESTÄENDE AKTIVA	269 561	274 664
Aineettomat hyödykkeet / Immateriella tillgångar	35	22
Aineelliset hyödykkeet / Materiella tillgångar	229 486	228 907
Sijoitukset / Placeringar	40 039	45 735
TOIMEKSIANTOJEN VARAT / FÖRVALTADE MEDEL	214	256
VAIHTUVAT VASTAAVAT / RÖRLIGA AKTIVA	9 199	18 526
Saamiset / Fordringar	5 566	6 771
Rahoitusarvopaperit / Finansiella värdepapper		
Rahat ja pankkisaamiset / Kassa och bank	3 634	11 755
VASTAAVAA YHTEENSÄ / AKTIVA SAMMANLAGT	278 974	293 446

Vastattavaa / Passiva 1 000 €	2023	2022
VASTATTAVAA / PASSIVA	278 974	293 446
OMA PÄÄOMA / EGET KAPITAL	107 799	105 355
Peruspääoma / Grundkapital	64 795	68 113
Edell tilikaus yli-/alijäämä / Över-/underskott från tidigare räkenskapsperioder	37 241	22 330
Tilikauden yli-/alijäämä / Räkenskapsperiodens över-/underskott	5 763	14 912
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET / AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH RESERVER	37 817	39 751
PAKOLLISET VARAUKSET / AVSÄTTNINGAR	70	70
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT / FÖRVALTAT KAPITAL	214	256
VIERAS PÄÄOMA / FRÄMMANDE KAPITAL	133 073	148 015
Pitkäaikainen / Långfristigt	102 708	105 224
Lyhytaikainen / Kortfristigt	30 365	42 791
VASTATTAVAA YHTEENSÄ / PASSIVA SAMMANLAGT	278 974	293 446

TASEEN TUNNUSLUVUT / BALANSRÄKNINGENS NYCKELTAL	2023	2022
Kertynyt ylijäämä/alijäämä / Accumulerat över-/underskott 1000 €	43 004	37 241
Kertynyt ylijäämä/alijäämä, €/asukas / Accumulerat över-/underskott,€/invånare	1 904	1 669
Omavaraisuusaste, % / Soliditetsgrad, %	52,4	50
Suhteellinen velkaantuneisuus,-% / Relativ skuldsättningsgrad, %	127,4	82
Lainakanta 31.12., milj. € / Lånebestånd 31.12, milj €	101,3	107
Lainakanta 31.12., €/asukas / Länestocken 31.12, €/invånare	4 484	4 806
Lainasaamiset / Lånefordringar 31.12, 1000 €	0	1
Lainat ja vuokravastuut / Lån och hyresgarantier 31.12., milj. €	120	122
Lainat ja vuokravastuut/Lån och hyresgarantier 31.12., €/ asukas/invånare	5 321	5 478
Asukasmäärä / Invånarantal	22 590	22 313

Kertynyt yli-/alijäämä

= Yli-/alijäämä aikaisemmilta tilikausilta ja tilikauden Yli-/alijäämä

Akkumulerat över-/underskott

= Över-/underskott från tidigare räkenskapsperioder och räkenskapsperiodens över-/underskott

Omavaraisuusaste, %

= 100 x (Oma pääoma + Poistoero ja Vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)

Rahoitusvarallisuus euroa/asukas

= (Saamiset + Rahoitusarvopaperit + Rahat ja pankkisaamiset) - (Vieras pääoma – Saadut ennakot) / Asukasmäärä

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= 100 x (Vieras pääoma – Saadut ennakot) / Käyttötulot

Lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Liittymismaksut ja muut velat)

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt Joukkovelkakirjalainasaamiset ja Muut lainasaamiset

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kunnan kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä. Hyvänä tavoitetasona pidetään kunnissa 70%:n omavaraisuutta. Sipoon omavaraisuusaste oli 52,4% ja se parani edellisvuoden 49,8 %:sta. 50 %:n tai sitä pienempi omavaraisuus merkitsee kuntataloudessa jo merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo, kuinka paljon vuoden käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuusprosentti on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Sipoon suhteellinen velkaantumisen oli 127,4 % vuonna 2023 (82,2%/2022).

Tunnusluku Lainat ja vuokravastuut 31.12 ottaa lainakannan lisäksi huomioon liitetiedoissa ilmoitetut vuokravastuut. Sipoon lainat ja vuokravastuut olivat 120 M€.

Soliditetsgrad, %

= 100 x (Eget kapital + Avskrivningsdifferens och reserver) / (Hela kapitalet – Erhållna förskott)

Finansieringsförmögenhet, euro/invånare

= (Fordringar + Finansiella värdepapper + Kassa och bank) – (Främmande kapital – Erhållna förskott) / Invånarantal

Relativ skuldsättningsgrad, %

= 100 x (Främmande kapital – Erhållna förskott) / Driftsinkomster

Lånebestånd 31.12

= Främmande kapital – (Erhållna förskott + Skulder till leverantörer + Resultatregleringar + Anslutningsavgifter och övriga skulder)

Lånefordringar 31.12

= Masskuldebrevslånefordringar och övriga lånefordringar som bokförts bland placeringar

Lån och hyresansvar 31.12

= Främmande kapital – (Erhållna förskott + Skulder till leverantörer + Resultatregleringar + Övriga skulder) + Hyresansvar

Soliditetsgraden mäter kommunens ekonomiska förmåga att bära eventuella underskott samt kommunens förmåga att svara för sina åtaganden på lång sikt. En bra målnivå i kommunerna anses vara en soliditetsgrad på 70 procent. Sibbos soliditetsgrad var 52,4 procent, vilket var en förbättring jämfört med fjolårets 49,8 procent. Inom kommunekonomin är en soliditetsgrad på 50 procent eller mindre ett tecken på en betydlig hög skuldbörda.

Den relativa skuldsättningsgraden berättar om hur stor andel av årets driftsinkomster skulle gå åt att återbetala det främmande kapitalet. Ju mindre skuldsättningsprocenten är, desto bättre möjligheter har kommunen att återbetala lånet genom inkomstfinansiering. Sibbos relativa skuldsättningsgrad var 127,4 procent år 2023 (82,2 % år 2022).

Nyckeltalet Lån och hyresansvar 31.12 beaktar utöver lånebeståndet även hyresansvar som meddelas i bilagorna. Sibbos lån och hyresansvar var 120 miljoner euro.

Sipoon lainakanta pieneni 101,3 M€:oon, mikä oli 4 484 euroa per asukas. Lainakanta pieneni 5,9 M€. Lainakannasta 3 M€ oli kuntatodistuksilla nostettuja lyhytaikaisia luottoja. Sipoon kunnan lainakannan keskiporko 31.12.2023 oli 1,12%.

Sibbos lånebestånd minskade till 101,3 miljoner euro, vilket är 4 484 euro per invånare. Lånebeståndet minskade med 5,9 miljoner euro. Av lånebeståndet var 3 miljoner euro kortfristiga krediter som lyftes med kommuncertifikat. Den genomsnittliga räntan för kommunens lånebestånd var 1,12 procent 31.12.2023.

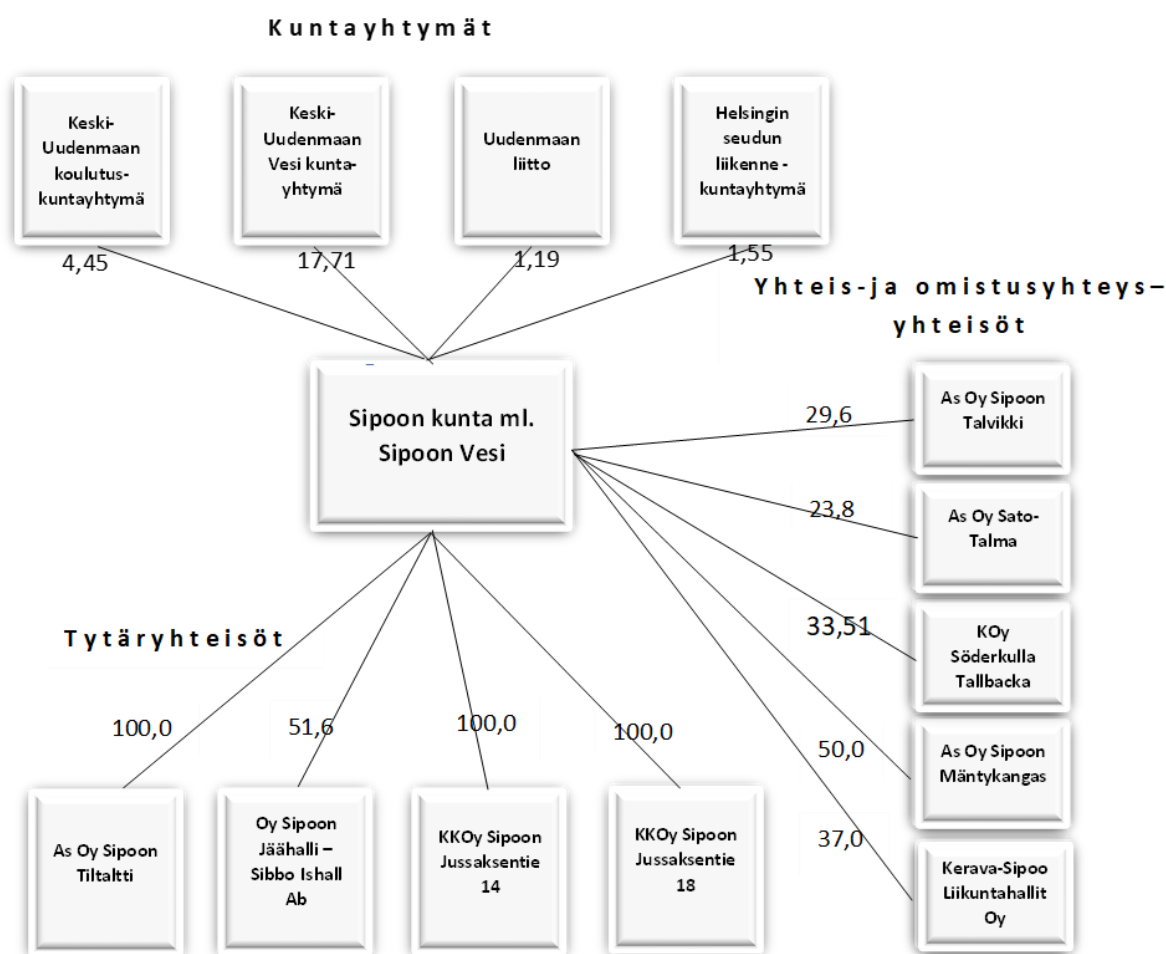
3.4 Kokonaistulot ja -menot / Totala inkomster och utgifter

TULOT / INKOMSTER	1 000 €	MENOT / UTGIFTER	1 000 €
Toiminta / Verksamhet		Toiminta / Verksamhet	
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter	19 075	Toimintakulut / Verksamhetskostnader	-83 813
Valmistus omaan käyttöön / Tillverkning för eget bruk	7		
Verotulot / Skatteinkomster	62 393		
Valtionosuudet / Statsandelar	22 093	Korkokulut / Räntekostnader	-1 157
Korkotuotot / Rän-teintäkter	1	Muut rahoituskulut / Övriga finansiella kostnader	-11
Muut rahoitustuotot / Övriga finansiella intäkter	152	Satunnaiset kulut / Extraordinära kostnader	0
Satunnaiset tuotot / Extraordinära intäkter			
Tulorahoituksen korjauserät:/ Korrektivposter till internt tillförda medel:			
-Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot / -Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	-3 977	Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot / Försäljningsförlust av tillgångar bland bestående aktiva	
Investoinnit / Investeringar		Investoinnit / Investeringar	
Rahoitusosuudet investointimenoihin / Finansieringsandelar för investeringsutgifter	0	Investointimenot / Investeringsutgifter	-15 952
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot / Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	4 347		0
Rahoitustoiminta / Kassafloedet för finansieringsdel		Rahoitustoiminta / Finansieringsverksamhet	
Antolainasaamisten vähennykset / Minskning av utlåningen	0	Pitkäaikaisten lainojen vähennys / Minskning av långfristiga lån	-12 897
Pitkäaikaisten lainojen lisäys / Ökning av långfristiga lån	10 000		0
Lyhytaikaisten lainojen lisäys / Förändring av kortfristiga lån	-3 000		0
Oman pääoman lisäykset / Förändringar i eget kapital	0		
Kokonaistulot yhteensä / Totala inkomster sammanlagt	111 090	Kokonaismenot yhteensä / Totala utgifter, sammanlagt	-113 831
Täsmäytys			
Kokonaistulot - Kokonaismenot	-2 741		
Rahavarojen muutos -	-8 122		
Muut maksuvalmiuden muutokset	-5 382		

4 Kuntakonsernin toiminta ja talous / Kommunkoncernens verksamhet och ekonomi

4.1 Kuntakonsernin rakenne / Kommunkoncernens struktur

SIPOON KUNTAKONSERNIN RAKENNE 2023

4.2 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä / Sammanställning av de samfund som ingår i koncernbokslutet

Kunnan konsernitilinpäätös laaditaan kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä niiden kuntayhtymien, joissa kunta on jäsenenä, tilinpäätösten yhdistelmänä. Kunnan konsernitilinpäätökseen

I kommunens koncernbokslut sammanställs kommunens bokslut och dottersamfundens bokslut samt boksluten för de samkommuner där kommunen är medlem. I koncernbokslutet för en

yhdistellään lisäksi konserniyhteisöjen omistusosuutta vastaava määrä osakkuusyhteisöjen voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta.

Sipoon kunnan konserniin kuului vuoden 2023 lopussa neljä yli 50 % omistettua tytäryhtiötä, jotka yhdisteltiin konsernitilinpäätökseen. Yksi osakkuusyhteisö (As Oy Sipoon Mäntykangas) jätettiin epäolennaisena tekijänä ulkopuolelle. Voimassa olevien määräysten mukaisesti kunta laati täydellisen konsernitilinpäätöksen.

kommun ska därtill tas upp ett mot koncernsamfundens ägarandel svarande belopp av intresseföretagens vinst eller förlust samt av förändringen i eget kapital.

Till koncernen Sibbo kommun hörde i slutet av år 2023 fyra dottersamfund där kommunens ägarandel är över 50 procent och som sammanställdes med koncernbokslutet. Ett intressesamfund (Bostads Ab Sibbo Tallmo) ansågs vara oväsentligt och lämnades utanför. Enligt gällande bestämmelser gjorde kommunen upp ett komplett koncernbokslut för räkenskapsperioden.

Yhdistelty konsernitilinpäätökseen		
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Osakeyhtiöt	1	
Kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöt	3	
Kuntayhtymät	4	
Osakkuusyhteisöt	4	1
Yhteensä	12	1

4.3 Konsernin toiminnan ohjaus / Styrning av koncernens verksamhet

Kunnan hallintosäännön 20 §:n mukaan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja, talousjohtaja ja tekninen johtaja. Konsernijohton tehtävät ja toimivallanjako on määritelty hallintosäännön 21 §:ssä.

BDO Oy:n joulukuussa 2020 laatimassa raportissa omistajaohjauksen tuloksellisuuden arvioinnissa todettiin mm. että:

Sipoon kunnan omistajaohjaus on koettu toimivaksi ja kuntakonsernin kokoa vastaavaksi, eikä omistajaohjauksesta haluta tehdä kovin raskasta prosessia. Kunnan virkamiehiä toimii tytäryhtiöiden hallituksissa. Tytäryhtiöt (erityisesti keskinäiset kiinteistöosakeyhtiöt) koetaan kiinteäksi osaksi kunnan toimintaa ja virkamiesten toimiminen hallituksissa on koettu hyvänä omistajaohjauksen ja tiedonkulun kannalta. Periaatteellisesti saattaa muodostua kuitenkin ristiriitaisia rooleja, kun sama henkilö toimii sekä kunnan virassa että tytäryhteisön hallituksessa, jolloin henkilön tulee periaatteessa kummassakin

Enligt § 20 i kommunens förvaltningsstadga hör kommunstyrelsen, kommundirektören, ekonomidirektören och tekniska direktören till kommunens koncernledning. Koncernledningens uppgifter och befogenhetsfördelning fastställs i § 21 i förvaltningsstadgan.

I BDO Ab:s rapport från december 2020 konstaterades bland annat följande om hur ägarstyrningen har lyckats: Sibbo kommuns ägarstyrning upplevs som effektiv och lämplig i förhållande till kommunkoncernens storlek, och man vill inte göra ägarstyrningen till en alltför tung process. Kommunens tjänsteinnehavare är medlemmar i dotterbolagens styrelser. Dotterbolagen (särskilt de ömsesidiga fastighetsbolagen) uppfattas som en integrerad del av kommunens verksamhet, och det är bra för ägarstyrningen och informationsflödet att tjänsteinnehavarna är medlemmar i styrelserna. I princip kan dock rollkonflikter uppstå när samma person innehar både en kommunal tjänst och ett

roolissa edistää kyseisen organisaation etua. Konsernijohtoon edustajana tulee erityisesti ottaa päätöksenteossa huomioon kuntakonsernin kokonaisuus.

Kunnanhallitus hyväksyi päivitetyn konserniohjeen 7.11.2022, § 341. Samassa kokouksessa kunnanhallitus merkitsi vielä tiedoksi BDO Oy:n raportissaan esittämät suositukset.

Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman sekä tavoitteiden seuranta, analysointi ja raportointi

Keskinäisten kiinteistöosakeyhtiöiden, Kkoy Sipoon Jussaksentie 14 ja Kkoy Sipoon Jussaksentie 18, hallitsemat tilat on 1.1.2023 alkaen vuokrattu Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle.

Kkoy Sipoon Jussaksentie 14:lle laadittiin vuonna 2020 5-vuotissuunnitelma, jolla taseeseen aikaisempina vuosina kertyneet voitot pyrittiin saamaan kohtuutasolle. Vuosien 2020 – 2023 tilinpäätökset on tästä johtuen laadittu tappiollisiksi. Yhtiön tilikauden tappio oli 439 692,44 euroa, minkä jälkeen yhtiön oman pääoman määrä on 21 376 366,83 euroa. Yhtiön rahat ja pankkisaamiset olivat 2 398 727,61 euroa vuoden 2023 tilinpäätöksessä. Vuonna 2023 valmistui vanhan siiven peruskorjaus, ja hyvinvointialue otti peruskorjatun siiven käyttönsä. Vastaavasti, väistötilojen sopimus Mäntsälässä irtisanottiin. Vuoden 2023 tavoitteet olivat peruskorjauksen valmistuminen ja siitä johtuva vuokrasopimuksen hintojen päivitys, ja molemmat toteutuivat.

Kkoy Sipoon Jussaksentie 18:n tilinpäätöksen voitto oli 100 143,31 euroa, minkä jälkeen yhtiön oman pääoman määrä on 5 869 656,27 euroa. Yhtiölle laadittiin vuonna 2020 5-vuotissuunnitelma, jolla taseeseen aikaisempina vuosina kertyneet ylijäämät pyrittiin saamaan kohtuutasolle. Vuosien 2020 – 2022 tilinpäätökset on tästä johtuen pyritty laatimaan alijäämäisiksi. Vuoden 2023 tulos muodostui kuitenkin ylijäämäiseksi edellisvuotta huomattavasti suurempien vuokratuottojen vuoksi. Yhtiön rahat ja pankkisaamiset olivat 1 588 911,97 euroa vuoden 2023 tilinpäätöksessä. Tavoite oli uuden

styrelseuppdrag i ett dottersamfund, eftersom personen borde främja respektive organisations intressen i båda rollerna. I egenskap av representant för koncernledningen måste kommunkoncernens övergripande intresse beaktas i beslutsfattandet.

Kommunstyrelsen godkände det uppdaterade koncerndirektivet 7.11.2022, § 341. Vid samma möte antecknade kommunstyrelsen även för kännedom de rekommendationer som BDO Ab gav i sin rapport.

Uppföljning, analys och rapportering av resultaten av dottersamfundens verksamhet och finansiella ställning samt mål

Lokaler förvaltade av ömsesidiga fastighetsaktiebolagen Sibbo Jussasvägen 14 och Sibbo Jussasvägen 18 har hyrts ut till Östra Nylands välfärdsområde från och med 1.1.2023.

En femårsplan utarbetades för det ömsesidiga fastighetsbolaget Sibbo Jussasvägen 14 år 2020, och avsikten med planen var att få de vinster som samlats i balansräkningen under tidigare år på en rimlig nivå. Boksluten för åren 2020–2023 har utarbetats av denna orsak som förlustbringande. Förlusten för bolagets räkenskapsperiod var 439 692,44 euro, varefter bolagets egna kapital är 21 376 366,83 euro. Bolagets kassa och bank var 2 398 727,61 euro i bokslutet för år 2023. År 2023 färdigställdes saneringen av den gamla flygeln, och välfärdsområdet tog i bruk den sanerade flygeln. Likaså sades avtalet om tillfälliga lokaler i Mäntsälä upp. Målen för år 2023 var färdigställning av saneringen och därmed uppdatering av priserna för hyresavtalet, och båda uppfylldes.

Vinsten i bokslutet för fastighetsaktiebolaget Sibbo Jussasvägen 18 var 100 143,31 euro, och därmed var bolagets eget kapital 5 869 656,27 euro. En femårsplan utarbetades för bolaget år 2020, och avsikten med planen var att få de överskott som samlats i balansräkningen under tidigare år på en rimlig nivå. Strävan har därför varit att utarbeta boksluten för åren 2020–2022 med underskott. Resultatet för år 2023 hade dock ett överskott på grund av betydligt större hyresintäkter än föregående år. Bolagets kassa och bank var 1 588 911,97 euro i bokslutet för år 2023.

vuokrasopimuksen noudattaminen.

Asunto Oy Sipoon Tiltaltin tilikauden voitto oli 2,46 euroa. Ylimääräisessä yhtiökokouksessa 20.11.2023 päätettiin tavoitteen mukaisesti pääoma vastikkeiden rahastoinnista, korjauksia varten. Sipoon Jäähalli Oy:n tappio oli 23 800,88 euroa. Jäähalli vahvisti erityisesti nuorison liikunta- ja urheilutoiminnan edellytyksiä. Jäähallin käyttöaste oli koko kauden ajan hyvä eli 98% jäähallin aukioloista. Jäämaksut olivat kilpailukykyisiä suhteessa lähialueen jäämaksuihin. Jäähallia on pidetty hyvässä toimintakunnossa ja tarvittavat huollot sekä PTS:n mukaiset korjaukset suoritettiin ajallaan. Taloudellisena tavoitteena oli nollatulos, mutta korkojen nousu heikensi tulosta. Tulos jäi miinukselle. Rahoituksessa sovitut luottojen lyhennykset ja korot hoidettiin sovitun ohjelman mukaisesti ja kassavirta oli vähintään +/- 0.

Tytäryhteisöjen toimintaa ja taloutta seurattiin tilikauden aikana ja yhteisöt raportoivat toiminnastaan ja taloudestaan kunnan ao. toimialoille ja talouspalvelut-yksikköön.

Vuoden 2023 osavuosisikatsauksissa oli lyhyt talousanalyysi jokaisen tytäryhtiön tilanteesta.

Omistajapoliittisia linjauksia on kunnanhallituksen käsityksen mukaan noudatettu tilikauden aikana.

Riskienhallintajärjestelmien toimivuus tytäryhteisöissä

Tytäryhteisön hallituksen on huolehdittava siitä, että yhtiön toimintaan liittyvät riskit tunnistetaan ja niitä seurataan ja että riskienhallinnan periaatteet on määritelty. Konserniyhteisöllä tulee olla hallituksen hyväksymät riskienhallintaohjeet. Rahoitusriskien hallinnan osalta tulee olla erillisiä rahoitusriskien hallintaa koskevia ohjeita. Riskien tunnistaminen, arviointi ja hallinta on hyvällä tasolla Sipoon Jäähalli Oy:ssä (pistemäärä 3,9) ja myös hyvällä tasolla Asunto Oy Tiltaltissa (pistemäärä 4). Erillistä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kyselyä ei toteutettu keskinäisten kiinteistöyhtiöiden osalta.

Kunnanhallituksen käsityksen mukaan tytäryhteisöjen riskienhallinta on toteutettu

Målet var att följa det nya hyresavtalet.

Bostads Ab Sibbo Gransångaren var vinsten för räkenskapsperioden 2,64 euro. Vid en extra bolagsstämma 20.11.2023 beslutades enligt målet att kapitalets vederlag fonderas för reparationer. Sibbo Ishall Ab:s förlust var 23 800,88 euro. Ishallen stärkte framför allt ungdomarnas förutsättningar att utöva motion och idrott. Ishallens användningsgrad var god under hela säsongen, dvs. 98 procent av ishallens öppettid. Isavgifterna var konkurrenskraftiga i förhållande till närområdets isavgifter. Ishallen har hållits i funktionsdugligt skick och nödvändiga underhållsätgärder och reparationer enligt långtidsplan har utförts i tid. Det ekonomiska målet var nollresultat, men ökningen av räntorna försvagade resultatet. Resultatet blev på minus. Amorteringen av krediterna och räntorna som beslutades i finansieringen sköttes enligt programmet och kassaflödet var minst +/-0.

Dottersamfundens verksamhet och ekonomi följdes upp regelbundet under räkenskapsperioden och samfunden rapporterade med jämna mellanrum om sin verksamhet till vederbörande sektorer och enheten Ekonomitjänster.

Delårsöversikterna för 2023 innehöll en kort analys av den ekonomiska situationen för varje dottersamfund.

Enligt kommunstyrelsens uppfattning har de ägarpolitiska riktlinjerna följts under räkenskapsperioden.

Effektiviteten hos dottersamfundens riskhanteringssystem

Ett dottersamfunds styrelse ska sköta om att riskerna som är förknippade med företagets verksamhet identifieras och följs upp och att riskhanteringsprinciper har definierats. Ett koncernsamfund ska ha riskhanteringsanvisningar som har godkänts av styrelsen. För hanteringen av finansieringsriskerna ska det finnas separata anvisningar för hantering av finansieringsrisker. Identifieringen, bedömningen och hanteringen av riskerna är på en god nivå i Sibbo Ishall Ab (3,9 poäng) och även på en god nivå i Bostads Ab

asianmukaisesti. Merkittäviä riskejä ei toteutunut tilikauden aikana.

Sibbo Gransångaren (4 poäng).
Det genomfördes ingen separat enkät om de ömsesidiga fastighetsbolagens interna kontroll och riskhantering.

Enligt kommunstyrelsens uppfattning har dottersamfundens riskhantering genomförts på ett vederbörligt sätt. Inga betydande risker förverkligades under räkenskapsperioden.

4.4 Olenaiset konsernia koskevat tapahtumat / Väsentliga händelser inom koncernen

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen toimen uudistuksen vuoksi järjestämisvastuu sosiaali- ja terveydenhuollosta siirtyi 1.1.2023 Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä sekä Laki pelastustoimen järjestämisestä), ja HUS-, Eteva- ja Kärkulla-kuntayhtymät siirtyivät pois kunnan konsernirakenteesta.

På grund av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet överfördes ordnandet av social- och hälsovården 1.1.2023 till Östra Nylands välfärdsområde (lag om ordnandet av social- och hälsovård samt lag om ordnande av räddningsväsendet) och samkommunerna HUS, Eteva och Kärkulla flyttades bort från kommunens koncernstruktur.

Kunnan sote-kiinteistöt (Jussaksentie 14 ja 18) vuokrattiin 1.1.2023 alkaen Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle kolmeksi vuodeksi, minkä lisäksi on vielä yksi optiovuosi. Hyvinvointialueelta laskutettavat vuokrat määriteltiin ao. asetuksen mukaisesti.

Kommunens två social- och hälsovårdsfastigheter (Jussasvägen 14 och 18) hyrdes ut till Östra Nylands välfärdsområde från 1 januari 2023 för tre år med ytterligare ett optionsår. Hyror som faktureras av välfärdsområdet fastställs i enlighet med den gällande förordningen.

4.5 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä / Uppskattning av koncernens sannolika kommande utveckling

Keskinäisten kiinteistöyhtiöiden omistamat kiinteistöt on vuokrattu 1.1.2023 alkaen Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle kolmeksi vuodeksi, minkä lisäksi on vielä yksi optiovuosi. Hyvinvointialue tulee jollakin aikataululla määrittelemään oman palveluverkkonsa Itä-Uudellamaalla ja jonkinlainen riski on, että kiinteistöt tai ainakin toinen niistä jää hyvinvointialueen palveluverkon ulkopuolelle. Kiinteistöjen myymistä ulkopuoliselle taholle on yksi vaihtoehto, koska kiinteistöjen vuokraaminen, ylläpito ja kehittäminen eivät ole kunnan varsinaista ydintoimintaa. Tämä edellyttää kuitenkin pitkäaikaista vuokrasopimusta.

De fastigheter som ägs av de ömsesidiga fastighetsbolagen hyrdes ut till Östra Nylands välfärdsområde från 1 januari 2023 för tre år med ytterligare ett optionsår. Välfärdsområdet kommer någon gång i framtiden att fastställa sitt servicenät i östra Nyland, och det finns en viss risk för att fastigheterna, eller åtminstone en av dem, inte kommer att ingå i välfärdsområdets servicenät. Ett alternativ att sälja fastigheterna till en extern part eftersom uthyrning, underhåll och utveckling av fastigheter inte hör till kommunens kärnverksamhet. Det förutsätter dock ett långvarigt hyresavtal.

Jäähalliyhtiöllä on 5-vuoden kiinteä kohtuuhintainen sähkö sopimus joka on voimassa vuoden 2024 loppuun asti. Tulevina vuosina uhkakuvana sähkön hinnan nousu ja elinkustannusten nousu joka mahdollisesti vähentää harrastaja/ käyttäjämääriä. Myös uusien jäähallien tuomat mahdollisuudet lisäävät kilpailua. Edessä olevana isona yksittäiskustannuksena on tulossa kylmäkontin uusiminen jonka arvio on 210 000 euroa. Kylmäkontti on edelleen hyvässä kunnossa vaikka sen keskimääräinen käyttöikä on jo ylitetty parilla vuodella.

HSL:n taloutta ja joukkoliikenteen kehitystä haastaa taloudellisen epävarmuuden jatkuminen. Ei voida olla varmoja siitä, onko seudun kunnilla heikentyneessä taloustilanteessa varaa joukkoliikennepalveluiden lisätukeen. Tämä luo uhan joko matkustajilta perittävien hintojen merkittäviin korotuksiin tai palvelutason heikennyksiin tai mahdollisesti molempiin.

Ishallbolaget har ett femårigt elavtal med fast och skäligt pris som är i kraft ända till slutet av år 2024. Hotet för de kommande åren är att elpriset stiger och levnadskostnaderna ökar vilket eventuellt minskar antalet utövare och användare. Nya ishallar medför möjligheter som också ökar konkurrensen. En stor enskild kostnad i framtiden är byte av kylcontainer, vars värde är 210 000 euro. Kylcontainern är ännu i gott skick trots att dess medellivslängd redan har överskridits med ett par år.

HRT:s ekonomi och kollektivtrafikens utveckling möts av utmaningar eftersom osäkerheten inom ekonomin fortsätter. Det är inte möjligt att vara säker på att kommunerna i regionen har råd med ytterligare stöd till kollektivtrafiken i ett försvagat ekonomiskt läge. Detta skapar ett hot om att antingen passagerarnas biljettpriser höjs avsevärt eller servicenivån försämras eller eventuellt båda.

4.6 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä / Redogörelse för anordnande av koncernövervakning

Sipoon kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja, talousjohtaja ja tekninen johtaja. Konsernin ohjauksessa sovelletaan valtuuston hyväksymää konserniohjetta ja hallintosääntöä. Päivitetty konserniohje hyväksyttiin kunnanhallituksessa 7.11.2022.

Tytäryhteisöjen ja kiinteistöosaakeyhtiöiden osalta toiminnan ja talouden seuranta on toteutettu toisessa osavuositarkastuksessa ja toimintakertomuksessa, joissa yhteisöt raportoivat niille asetettujen tavoitteiden toteutumisesta. Yhteisöjen edustaja kutsutaan myös säännöllisesti kunnanhallitukseen selostamaan yhteisön toimintaa ja tilannetta. Talousjohtaja seuraa säännöllisesti tytäryhteisöjen toimintaa ja taloutta.

Kuntayhtymien toimintaa ja taloutta seurataan ao. vastuutoimialoilla, joille toimitetaan kuntayhtymien tilinpäätös- ja talousarviolaskelmat. Raportointi ja muu tiedonvälitys kunnanhallitukselle tapahtuu myös näiden

Sibbo kommuns koncernledning består av kommunstyrelsen, kommundirektören, ekonomidirektören och tekniska direktören.

Vid koncernstyrningen tillämpas förvaltningsstagdan samt ett koncerndirektiv som godkänts av fullmäktige. Det uppdaterade koncerndirektivet godkändes av kommunstyrelsen 7.11.2022.

För dottersamfundens och fastighetsaktiebolagens del har uppföljningen av verksamheten och ekonomin genomförts i den andra delårsöversikten och verksamhetsberättelsen, där samfundens rapporterar om hur det uppnått sina mål. Samfundens representant kallas också regelbundet till kommunstyrelsen för att redogöra för samfundens verksamhet och situation. Ekonomidirektören följer regelbundet upp dottersamfundens verksamhet och ekonomi.

Samkommunernas verksamhet och ekonomi följs upp av respektive ansvarssektor utgående från

yhtymävaltuustoon/hallitukseen valittujen Sipoon kunnan edustajien kautta.

Sipoon Jäähalli Oy:n ja Asunto-osakeyhtiö Sipoon Tiltaltin osalta sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuus on arvioitu niille lähetetyllä arviointilomakkeella. Keskinäisten kiinteistöyhtiöiden hallitukset koostuvat kunnanjohtajasta, hallintopäälliköstä ja laskentapäälliköstä, joten niiden valvonta ja riskienhallinta toteutuu sitä kautta. Hallitusten sihteerinä toimii talousjohtaja.

Konserniyhtiöt eivät ole raportoineet eikä konsernivalvonnassa ole tullut esiin merkittäviä puutteita sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osalta.

Hallintosäännön 21 §:n 5 kohdan mukaan kunnanhallitus arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta a) kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen, b) riskienhallinnan ja c) menettelytapojen kannalta ja teettää ulkopuolisen arvioinnin kerran valtuustokaudessa. BDO Oy teki ko. ulkopuolisen arvioinnin ja arvioinnista saatiin raportti 15.12.2020. Omistajaohjauksen kehittämiseksi esitettiin muutamia suosituksia, jotka merkittiin vielä tiedoksi kunnanhallituksen kokouksessa 7.11.2022.

samkommunernas boksluts- och budgetkalkyler. Rapporteringen och annan kommunikation till kommunstyrelsen sker också genom Sibbo kommuns representanter som valts till samkommunernas fullmäktige/styrelse.

Beträffande Sibbo Ishall Ab och Bostads Ab Sibbo Gransångaren har den interna kontrollens och riskhanterings funktion bedömts med en enkätblankett som skickats till dem. Styrelserna för de gemensamma fastighetsbolagen består av kommundirektören, förvaltningschefen och redovisningschefen, så deras kontroll och riskhantering genomförs via dem. Ekonomidirektören är styrelsernas sekreterare.

Koncernbolagen har inte rapporterat och inga betydande brister i den interna kontrollen och riskhanteringen har identifierats inom koncernövervakningen.

Enligt 21 § 5 punkten i förvaltningsstadgan utvärderar kommunstyrelsen årligen hur ägarstyrningen lyckats med tanke på a) kommunkoncernens fördel som helhet, b) riskhanteringen och c) förfarandena samt låter utföra en extern utvärdering en gång per fullmäktigeperiod. BDO Oy har utfört en extern utvärdering enligt ovan och utvärderingsrapporten levererades till kommunen 15.12.2020. För utvecklingen av ägarstyrningen gavs några rekommendationer som antecknades för kännedom vid kommunstyrelsens möte 7.11.2022.

4.7 Konsernitilin päätös ja sen tunnusluvut / Koncernbokslutet med nyckeltal

Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut / Koncernresultaträkning med nyckeltal

ULKOINEN TULOSLASKELMA / EXTERN RESULTATRÄKNING

1 000 €	2 023	2022
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter	38 726	94 122
Toimintakulut / Verksamhetskostnader	-101 194	-208 795
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta) / Andel av intressesamfundens vinst (förlust)	4	-66
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	-62 463	-114 738
Verotulot / Skatteinkomster	62 393	122 204
Valtionosuudet / Statsandelar	22 093	19 177
Rahoitustuotot ja -kulut / Finansiella intäkter och kostnader	-958	-449
Korkotuotot / Ränteintäkter	42	29
Muut rahoitustuotot / Övriga finansiella intäkter	282	297
Korkokulut / Räntekostnader	-1 225	-515
Muut rahoituskulut / Övriga finansiella kostnader	-58	-260
Vuosikate / Årsbidrag	21 064	26 194
Poistot ja arvonalentumiset / Avskrivningar och nedskrivningar		
Suunnitelman mukaiset poistot / Avskrivningar enligt plan	-11 818	-13 138
Omistuksen eliminointierot /	-30	0
Arvonalentumiset / Nedskrivningar	-4 918	-578
Satunnaiset erät / Extraordinära poster	0	185
Tilikauden tulos / Räkenskapsperiodens resultat	4 299	12 663
Tilinpäätössiirrot / Bokslutsdispositioner	3	
Tilikauden verot ja laskennalliset verot	0	-6
Tilikauden verot	0	-4
Laskennalliset verot	0	-3
Vähemmistöosuudet / Minoritetsandelar	3	-16
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) / Räkenskapsperioden överskott (underskott)	4 305	12 641

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT / RESULTATRÄKNINGENS NYCKELTAL		
Toimintatuotot/Toimintakulut / Verksamhetsintäkter/Verksamhetskostnader, %	38	45
Vuosikate/Poistot / Årsbidrag/Avskrivningar, %	126	191
Vuosikate, euro/asukas / Årsbidrag, euro/invånare	932	1 174
Asukasmäärä / Invånarantal	22 590	22 313

Konsernin toiminnan rahoitus / Finansiering av koncernens verksamhet

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut / Koncernens finansieringsanalys och dess nyckeltal

1 000 €	2023	2022
Toiminnan rahavirta / Verksamhetens kassaflöde		
Vuosikate / Årsbidrag	21 064	26 194
Satunnaiset erät / Extraordinära poster	0	185
Tilikauden verot	0	-4
Tulorahoituksen korjaukset / Korrektivposter till internt tillförda medel	-3 979	-13 667
Investointien rahavirta / Investeringarnas kassaflöde		
Investointimenot / Investeringsutgifter	-17 739	-24 090
Rahoitusosuudet investointimenoihin / Finansieringsandelar för investeringsutgifter	2	857
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot / Inkomster från överlåtelse av tillgångar bland bestående aktiva	4 351	14 278
Investoinnit netto / Investeringar netto	-13 386	-8 954
Toiminnan ja investointien rahavirta / Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	3 699	3 754
Rahoituksen rahavirta / Finansieringens kassaflöde		
Antolainauksen muutokset / Förändringar i utlåningen		
Antolainasaamisten lisäykset / Ökning av utlåningen	0	0
Antolainasaamisten vähennykset / Minskning av utlåningen	1	1
Antolainauksen muutokset / Förändringar i utlåningen	1	1
Lainakannan muutokset / Förändringar i länestocken		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys / Ökning av långfristiga lån	10 064	15 482
Pitkäaikaisten lainojen vähennys / Minskning av långfristiga lån	-12 897	-13 967
Lyhytaikaisten lainojen muutos / Förändring av kortfristiga lån	-3 000	-23 908
Lainakannan muutokset / Förändringar i länestocken	-5 834	-22 393
Oman pääoman muutokset / Förändringar i eget kapital	15	
Muut maksuvalmiuden muutokset / Övriga förändringar av likviditeten	-4 567	5 504
Rahoituksen rahavirta / Finansieringen kassaflöde	-10 385	-16 781
Rahavarojen muutos / Förändring av likvida medel	-6 686	-13 027
Rahavarat / Likvida medel 31.12., 1 000 €	11 559	20 053
./. Sotekuntayhtymät / Sotesamkommuner 1.1.	-1 809	
Rahavarat / Likvida medel 1.1., 1 000 €	20 053	33 080

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT / FINANSIERINGSANALYSENS NYCKELTAL	2023	2022
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta / Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde under 5 år, 1000 €	-30 409	-58 794
Investointien tulorahoitus / Intern finansiering av investeringar, %	119	113
Laskennallinen lainanhoitokate / Kalkylmässigt låneskötselbidrag	1,6	1,7
Kassan riittävyys, pv / Likviditet, kassadagar	32	30

Konsernin rahoitusasema ja sen muutokset / Koncernens finansiella ställning och förändringar i den Konsernitase ja sen tunnusluvut / Koncernbalansräkning med nyckeltal

VASTAAVAA / AKTIVA, 1 000 €	2 023	2022
PYSYVÄT VASTAAVAT / BESTÅENDE AKTIVA	265 851	288 190
Aineettomat hyödykkeet / Immateriella tillgångar	1 451	2 329
Aineelliset hyödykkeet / Materiella tillgångar	257 699	277 247
Sijoitukset / Placeringar	6 701	8 615
TOIMEKSIANTOJEN VARAT / FÖRVALTADE MEDEL	446	452
VAIHTUVAT VASTAAVAT / RÖRLIGA AKTIVA	18 347	33 377
Vaihto-omaisuus / Omsättningstillgångar	55	616
Saamiset / Fordringar	6 734	12 708
Pitkäaikaiset saamiset / Långfristiga fordringar	64	50
Lyhytaikaiset saamiset / Kortfristiga fordringar	6 670	12 658
Rahoitusarvopaperit / Finansiella värdepapper	1 995	1 914
Rahat ja pankkisaamiset / Kassa och bank	9 564	18 139
VASTAAVAA YHTEENSÄ / AKTIVA SAMMANLAGT	284 644	322 019

VASTATTAVAA / PASSIVA		
OMA PÄÄOMA / EGET KAPITAL	145 326	145 125
Peruspääoma / Grundkapital	64 795	68 113
Arvonkorotusrahassto / Uppskrivningsfond		
Muut omat rahastot / Övriga egna fonder	107	77
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) / Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder	76 119	64 293
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) / Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	4 305	12 641
VÄHEMMISTÖOSUUDET / MINORITETSANDELAR	326	340
PAKOLLISET VARAUKSET / AVSÄTTNINGAR	129	692
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT / FÖRVALTAT KAPITAL	446	454
VIERAS PÄÄOMA / FRÄMMANDE KAPITAL	138 417	175 410
Pitkäaikainen / Långfristigt	104 971	120 270
Lyhytaikainen / Kortfristigt	33 446	55 140
YHTEENSÄ / TOTALT	284 644	322 019

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT	2 023	2022
Omavaraisuusaste / Soliditetsgrad, %	51	45
Suhteellinen velkaantuneisuus / Relativ skuldsättningsgrad, %	111,1	73,5
Kertynyt ylijäämä/alijäämä / Accumulerat överskott (underskott), 1000 €	80 424	76 934
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas / Accumulerat överskott (underskott) €/invånare	3 560	3 448
Konsernin lainat, €/asukas / Koncernens lån, €/invånare	4 607	5 520
Konsernin lainakanta / Koncernens länestock 31.12., 1000 €	103 975	123 172
Lainat ja vuokravastuut, 31.12., 1000 €	129 705	145 772
Kunnan asukasmäärä / Komunens invånarantal	22 590	22 313

5 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet / Behandling av räkenskapsperiodens resultat och balanseringsåtgärder för ekonomin

5.1 Tilikauden tuloksen käsittely / Behandling av räkenskapsperiodens resultat

Kunnanhallituksen on kuntalain 115 §:n mukaan toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä sekä tarvittaessa esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Tilikauden tuloksella tarkoitetaan tuloslaskelman tulosta ennen vapaaehtoisia varauksia ja rahastosiirtoja. Kunnan tilikauden tulos on 3 829 674,17 euroa.

Kunnanhallitus ehdottaa tilikauden 2023 tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- kirjataan poistoeron lisäykseksi -2 793 721,13 euroa,
- kirjataan poistoeron vähennykseksi 1 677 080,77 euroa,
- kirjataan varausten vähennykseksi 3 050 000,00 euroa ja
- kirjataan tilikauden ylijäämä 5 763 033,81 euroa kunnan taseen omaan pääomaan edellisten tilikausien yli-/alijäämätillille.

Enligt 115 § i kommunallagen ska kommunstyrelsen i verksamhetsberättelsen lägga fram förslag till behandling av räkenskapsperiodens resultat samt vid behov redogöra för hur balanseringen av ekonomin utfallit under räkenskapsperioden samt för den gällande ekonomiplanens tillräcklighet för balanseringen av ekonomin.

Med räkenskapsperiodens resultat avses resultatet i resultaträkningen före reserveringar och fondöverföringar. Resultatet för kommunens räkenskapsperiod är 3 829 674,17 euro.

Kommunstyrelsen föreslår att resultatet för räkenskapsperioden 2023 behandlas på följande sätt:

- som avskrivningsdifferensen tillägg antecknas - 2 793 721,13 euro,
- som avskrivningsdifferensens minskning antecknas 1 677 080,77 euro,
- som reservernas minskning antecknas 3 050 000,00 euro och
- som räkenskapsperiodens överskott antecknas 5 763 033,81 euro i det egna kapitalet i kommunens balansräkning på tidigare räkenskapsperioders överskotts- och underskottskonton.

6 Talousarvion ja strategian toteutuminen / Budgetutfallet och genomförandet av strategin

6.1 Valtuustokauden keskeiset toimenpiteet ja mittarit / Centrala åtgärder och mätare för fullmäktigeperioden

Kuntastrategiassa on kuvailtu strategian painopisteiden nykytilaa ja tavoitetilaa, josta osa on: Painotetaan asukkaiden hyvinvoinnin ja turvallisuuden parantamista, erityisesti nuorten henkisen hyvinvoinnin osalta, samalla edistetään kestävää kehitystä, tavoitellen hiilineutraaliutta ja uusiutuvan energian käyttöä. Talouden tasapaino on keskeistä, pyrkimyksenä välttää tuloveron korotukset ja varmistaa kestävät kasvun edellytykset. Lisäksi strategiassa korostetaan asumisen, elinvoiman, liikkumisen ja sivistyspalveluiden kehittämistä vastaamaan kasvavaa väestöä ja kulttuurin tarpeita. Sipoon kuntastrategia 2021 - 2025 määriteltiin valtuustokauden visio ja arvot:

VISIO

Sipoo - Suomen halutuin. Sipoo on pääkaupunkiseudun kupeen viherkeidas, jossa on mahdollisuus yhteisölliseen asumiseen ja vapaa-aikaan sekä menestykselliseen yrittämiseen. Sipoossa asuu ja yrittää aktiivisia ja oma-aloitteisia ihmisiä, jotka voivat hyvin ja saavat asioita aikaan yhdessä tekemällä.

ARVOT

- Palvelualltius - Vaalimme asiakaslähtöisyyttä kaikessa toiminnassamme. Olemme nopeita ja joustavia. Palvelumme on laadukasta ja ystävällistä kaikille.
- Avoimuus - Viestimme ajantasaisesti kahdella kielellä. Toimimme läpinäkyvästi. Olemme hyvä, luotettava ja vuorovaikutteinen yhteistyökumppani.
- Kekseliäisyys - Uudistamme toimintaamme jatkuvan kehittämisen periaatteella. Meidät tunnetaan luovista ja rohkeista ratkaisuistamme.

I kommunstrategin beskrivs nuläget och måltillståndet för strategins tyngdpunkter, och en del av dem är att: Vi betonar förbättring av invånarnas välfärd och säkerhet, särskilt ungdomars psykiska välfärd, och samtidigt främjar vi hållbar utveckling genom att sträva efter koldioxidneutralitet och användningen av förnybar energi. Den ekonomiska balansen är central, och vi eftersträvar att undvika att förhöja inkomstskatten samt att säkerställa förutsättningarna för tillväxt. I strategin betonas dessutom att boende, livskraft, trafikförbindelser och bildningstjänster utvecklas så att de motsvarar behoven för den växande befolkningen och kulturen. I Sibbos kommunstrategi 2022–2025 definieras fullmäktigeperiodens vision och värden:

VISION

Sibbo – Finlands mest eftertraktade. Sibbo är en oas i närheten av huvudstadsregionen och erbjuder en gemenskaplig boende- och fritidsmiljö samt förutsättningar för framgångsrikt företagande. Invånarna och företagarna i Sibbo är aktiva och initiativrika människor som mår bra och åstadkommer saker tillsammans.

VÄRDEN

- Tjänstvillighet – Vi ställer kunden i centrum i all vår verksamhet. Vi är snabba och flexibla. Vi betjänar alla på ett högklassigt och vänligt sätt.
- Öppenhet – Vår information är tidsenlig och tvåspråkig. Vår verksamhet är transparent. Vi är en bra, pålitlig och interaktiv samarbetspartner.
- Uppfinningsrikedom – Vi förnyar vår verksamhet enligt principen om ständig utveckling. Vi är kända för våra kreativa och modiga lösningar.

Sipoon kunnan strategiassa vuosille 2022–2025 on asetettu

1. Strategian perusedellytyksiksi
  - a) Asukkaiden hyvinvointi ja turvallisuus
  - b) Kunta kehittyy kestävästi
  - c) Talous on tasapainossa

2. Painopisteiksi

- a) Asuminen
- b) Elinvoima
- c) Liikkuminen
- d) Sivistys

3. Keinoiksi

- a) Henkilöstö
- b) Hyvä hallinto
- c) Kumppanuudet

Kuntastrategiassa määriteltiin myös valtuustokauden sitovat tavoitteet ja mittarit, muita tunnistettuja tavoitteita (toteutuminen raportoidaan kaksi kertaa valtuustokaudella), sekä toimenpiteiden seuranta ja toimeenpano.

I Sibbo kommuns strategi för åren 2022–2025 fastställs följande

1. Grundsättningar
  - a) Invånarnas välbefinnande och säkerhet
  - b) Kommunen utvecklas hållbart
  - c) Ekonomin är i balans

2. Prioriteringar

- a) Boende
- b) Livskraft
- c) Trafikförbindelser
- d) Bildning

3. Metoder

- a) Personal
- b) God förvaltning
- c) Partnerskap

I kommunstrategin definieras även fullmäktigeperiodens bindande mål och mätare, andra identifierade mål (måluppfyllelsen rapporteras två gånger under fullmäktigeperioden) samt uppföljning och genomförande av åtgärder.

Valtuustokauden strateginen toimenpide 2022-2025 / Fullmäktigeperiodens strategiska åtgärder 2022 – 2025	Mittari / Mätare
1. Parannetaan lastemme ja nuoremme hyvinvointia / Vi förbättrar vår barns och ungdomars välbefinnande.	Kunnan oma hyvinvointikysely / Kommunens egna välfärdsenkät TEAvisari
2. Kumppanuuksien avulla vähennetään rikollisuutta ja parannetaan asukkaiden turvallisuutta / Vi minskar brottsligheten och förbättrar invånarnas säkerhet med hjälp av partnerskap	Rikostilastot / Brottsstatistik Itä-Uudenmaan turvallisuusryhmän kysely / Östra Nylands säkerhetsgruppens enkät Kouluterveyskysely / Enkäten hälsa i skolan
3. Laaditaan kestäväen kehityksen laajempi kokonaiskuva ja tiekartta kohti kestävämpää Sipoota / Vi utvecklar en bredare helhetssyn på hållbar utveckling och en färdplan för ett hållbarare Sibbo	Kokonaiskuva luotu, tiekartan ensimmäiset tavoitteet toteutettu / Helhetssyn skapad och första målen i färdplanen uppnått
4. Rakennetaan huomisen Sipoolle tasapainoinen käyttötalous ilman tulonveronkorotuksia / Vi bygger upp en balanserad driftsbudget för morgondagens Sibbo utan att höja inkomstskatten	Kunnallisvero säilyy 2023 tasolla ja velkaantumisen pysähtyy / Kommunalskatten bibehålls på samma nivå som år 2023 och skuldsättningen stannar upp. (Mittarit: Kunnallisvero / Kommunalskatt & Velkaantuminen / Skuldsättning)
5. Vuotuinen keskimääräinen väestökasvutavoite noin 500 henkilöä. Asunrakentamisesta puolet toteutetaan pientaloina / Målet för den genomsnittliga	Väestökasvu / vuosi / Befolkningstillväxt / år Asuntojen kappalemäärä pientalojen suhde kerrostaloihin / Antalet småbostäders andel till höghus

<p>ärliga befolkningstillväxten är cirka 500 invånare. Hälften av bostadsbyggandet består av småhus.</p>	
<p>6. Sipoon yritysten ja erityisesti palveluyritysten määrää on kasvatettu ja monipuolistettu maanomistuksen, kaavoituksen ja markkinoinnin avulla / Företagen och framför allt serviceföretagen i Sibbo ökar och blir mångsidigare tack vare markägande, planläggning och marknadsföring.</p>	<p>Yritysten ja palveluyritysten nettolukumäärä kunnassa kasvaa / Nettoantalet företag och serviceföretag i kommunen ökar</p>
<p>7. Päätös Kerava-Nikkilä henkilöjunaliikenteen käynnistymisestä / Beslut om att inleda persontågtrafik mellan Kervo och Nickby.</p>	<p>Väylävirasto tehnyt päätöksen käynnistämisestä / Trafikledsverket har gjort beslut för inledning</p>
<p>8. Päätös kävely- ja pyöräilyväylän rakentamiseksi Nikkilän ja Söderkullan välille / Beslut om att bygga en gång- och cykelväg mellan Nickby och Söderkulla.</p>	<p>Asia viety MAL-sopimuksen investointeihin / Ärendet har förts till MAL-avtalens investeringar</p>
<p>9. Lasten ja nuorten oppimistulokset valtakunnan ensimmäisessä neljänneksessä / Barn och ungas inlärningsresultat är bland den högsta fjärdedelen i landet.</p>	<p>PISA-tulokset / PISA-resultaten Ylioppilaskirjoitukset / Studentexamen Lisäksi käytetään muita oppimistuloksia osoittavia mittareita kuten Lukuseula / Även andra mätare för att bedöma inlärningsresultaten används, t.ex. Lukuseula</p>
<p>10. Osaamista ja johtamista kehitetään suunnitelmallisesti / Kunnandet och ledarskapet utvecklas systematiskt</p>	<p>Henkilöstön kehittämissuunnitelma laadittu / Utvecklingsplan för personalen har skapats</p>
<p>11. Rakennamme mahdollisuuden asioida kaikissa palveluissa digitaalisesti / Vi erbjuder invånarna en möjlighet att sköta sina ärenden digitalt inom alla tjänster</p>	<p>Digitaalisten palveluiden saatavuus / Tillgängligheten av digitala tjänster</p>
<p>12. Toimitaan ja kehitetään toimintaa omistajapoliittisten linjausten mukaisesti / Vi bedriver och utvecklar verksamheten i enlighet med de ägarpolitiska riktlinjerna.</p>	<p>Laaditaan strategiaan perustuva edunvalvontasuunnitelma ja toteutetaan sitä menestyksekkäästi / Vi utarbetar en plan för intressebevakning som baserar sig på strategin och genomför den på ett framgångsrikt sätt</p>

6.2 Tavoitteiden toteutuminen / Uppnående av målen

Toimintakate

Tulostavoite toteutui, toimintakatteen ollessa 6,2 M€ muutettua talousarviota parempi.

Vuosikate

Vuosikate toteutui 8 M€ talousarviota parempana, mikä johtui toimintatuottojen ylittymisestä ja toimintakulujen alittumisesta. Valtionosuudet toteutuivat noin 0,7 M€ yli budjetoidun tason, ja ne olivat 19,2 M€.

Verksamhetsbidrag

Resultatmålet uppfylldes eftersom verksamhetsbidraget var 6,2 miljoner bättre än den ändrade budgeten.

Årsbidrag

Årsbidraget utföll 8 miljoner euro bättre än budgeterat eftersom verksamhetsintäkterna överskreds och verksamhetskostnaderna underskreds. Statsandelarna överskred budgeten med cirka 0,7 miljoner euro och uppgick till 19,2

Tilikauden tulos
Tilikauden tulos toteutui 7,3 M€ talousarviota parempana, mikä johtui vuosikatteen parempana toteutumisenä.

Kuntaa koskevat sitovat tavoitteet vuodelle 2023

Sitovien tavoitteiden toteutuminen on raportoitu vastuualueiden ja tulosityksiköiden toimintakertomuksissa (luku 2.3). Tavoitteita oli yhteensä 39, joista 34 toteutui (vihreä), 4 toteutui osittain (keltainen) ja 1 ei toteutunut (punainen).

miljoner euro.

Räkenskapsperiodens resultat
Räkenskapsperiodens resultat var 7,3 miljoner euro bättre än budgeterat eftersom årsbidraget utföll bättre än planerat.

Bindande mål för hela kommunen år 2023

Hur de bindande målen uppnåddes redovisas i verksamhetsberättelserna för ansvarsområdena och resultatenheterna (kapitel 2.3). Målen var sammanlagt 39, varav 34 uppnåddes (grönt), 4 uppnåddes delvis (gult) och 1 uppnåddes inte (rött).

1. Parannetaan lastemme ja nuortemme hyvinvointia			
Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025		Vastuutoimiala	Toteutuma Liikennevalo
1.1 Kaikissa Sipoon peruskouluissa opetetaan tunne-, kaveri- ja turvallisuustaitoja oppilaiden ikään sopivilla painotuksilla ja menetelmillä.		Koulutus	Toteutunut osin
Mittari	Kunnan oma hyvinvointikysely (kyllä=100, ei=0)	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	100
Mittari	TEA-viisarin osuus "Häiriöiden ja ongelmatilanteiden seuranta" 2023	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		68	85
Eteneminen	Toiminta tavoitteen osalta käynnissä. Kouluviihtyvyykselyn mukaan mm. valtaosa oppilaista viihtyy koulussa ja heillä on kavereita. TEA viisarin tulokset tulevat myöhemmin keväällä.		
Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025		Vastuutoimiala	Toteutuma Liikennevalo
1.2 Oppilaiden osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia lisätään.		Koulutus	Toteutunut
Mittari	Vuoden 2023 aikana jokainen koulu ottaa käyttöön yhden uuden osallisuutta lisäävän menetelmän sekä raportoi käyttökokemuksensa. (kyllä=100, ei=0)	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	100
Eteneminen	Kaikissa kouluissa oppilaat ovat osallistuneet mm. järjestyssääntöjen päivittämiseen. Koulukohtaiset raportit kirjataan lukuvuosisuunnitelmien toteutumisen arviointiin.		
Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025		Vastuutoimiala	Toteutuma Liikennevalo
1.3 Lapsiryhmän vertaissuhteiden ja osallisuuden vahvistaminen		Varhaiskasvatus	Toteutunut
Mittari	"Ei fokuoituneiden lasten" määrän vähentäminen (nyt Sipoossa 8,1 % ja valtakunnallinen arvo 7,8 %) sekä "kestävän sitoutuneisuuden" lisääminen (nyt Sipoossa 8,3 % ja valtakunnallinen arvo 10 %)	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	
Toimenpide	Seurataan lapsen huomion kiinnittymistä vertaisryhmään sekä sitoutumista toimintaan Kehittävän palautteen laadunhallinnan avulla.		

Eteneminen	<p>Kehittävän palautteen raportista 09/2023: -"Lapsia vailla fokusta" on hitaasti laskussa; 7,6 %" -"Lasten korkea sitoutuneisuus" painottuu etenkin tuetussa ja vapaassa leikissä, edelliseen vuoteen verrattuna lasten sitoutuminen on harvemmin keskeytynyt</p> <p>Suunta on oikea ja tavoitteet ovat toteutuneet, mutta asiaan tulee edelleen kiinnittää huomioita ja lapsia auttaa sitoutumaan pitkäkestoisesti vertaisryhmään ja toimintaan.</p>		
Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025		Vastuutoimiala	Toteutuma Liikennevalo
1.4 Ruokahävikin seuranta sekä mielipidekysely miten nuoret arvostavat kouluruokaa. Yhteistyö nuorisovaltuuston kanssa mielipidekyselyssä.		Arki ja vapaa-aika	Toteutunut osin
Mittari	Suunnitelma ruokahävikin seuraamisesta laadittu. (kyllä=100, ei=0)	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	100
Mittari	Mielipidekysely laadittu ja vastausprosentti vähintään 25%. Enemmän kuin puolet (50%) vastaajista kokee tulevansa kylläiseksi kouluruoasta. (kyllä=100, ei=0)	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	0
Eteneminen	<p>Hävikin seurantaan käytetään Chefstein-omavalvontajärjestelmää, johon kirjataan päivittäin hävikki hävikkilajeittain. Hävikin määrään vaikuttaa: Onko oppilaiden poissaolot tiedotettu keittiöön, muutokset ruokailuajoissa, valvonta ruokailutilanteessa, ruuan lämmittämisen jaksotus, ruokalajit, hävikistä tiedottaminen. Toimenpidesuunnitelmana on hävikin mittausviikkojen järjestäminen kouluissa, hävikistä tiedottaminen, ruuan lämmityksen parempi jaksotus isoissa kohteissa ja valvonnan tehostaminen.</p> <p>Kouluruokailun asiakaskysely järjestettiin sähköisesti ajalla 2.-10.10.2023. Vastauksia saatiin 799kpl, vastausprosentti oli 26,6%. Kehittämiskohteiksi valikoitui tulosten perusteella ruuan ulkonäkö (tyytymättömiä 48%) ja ruuan täyttyvyys (tyytyväisiä 42%). Positiiviset huomiot: 82% vastaajista syö kouluruokaa 3-5 krt/viikossa, lautaset syödään pääosin tyhjiksi (66%) ja keittiöhenkilöstö on ystävällistä (75%). Toimenpiteet ruuan täyttyvyyden osalta: Kevään 2024 ruokalistaan on suunniteltu asiakkaiden toiveruokia, kasvisruokien täyttyvyyteen on kiinnitetty huomiota (esim. raejuusto sosekeittojen kanssa) ja kerran viikossa olevaan kasvisruokapäivään on lisätty tarjolle pehmeä leipä kevätlukukaudesta 2024 alkaen.</p>		
Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025		Vastuutoimiala	Toteutuma Liikennevalo
1.5 Tehostetaan tiedottamista ja markkinointia lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksista. Jalkautuvaa erityisnuorisotyötä lisätään nuorten suosimilla paikoilla ja nopeasti reagoiden. Lapsia ja nuoria osallistetaan esim. kyselyiden avulla.		Arki ja vapaa-aika	Toteutunut
Mittari	TeaViisari	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	
Mittari	Kunnan oma hyvinvointikysely "Löydätkö helposti tieto harrastuksista" kyllä vastaukset, %	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	70

Eteneminen	<p>TeaViisaria ei voi käyttää kyseisen tavoitteen toteutumisen mittaamiseksi. Kunnan oma hyvinvointikyselystä ei ole verrattavaa tietoa vuodesta 2022, jonka takia lähtöarvo puuttuu.</p> <p>Nuorisopalvelut suorittaa vuosittain asiakastyytyväisyyskyselyn nuorisotila- ja kesätoiminnasta. Keväällä 2023 tehtiin lisäksi osallistavampi haastattelukysely kirjastossa asioiville nuorille. Aseman lapset ry:n Walkersbussivierailun aikana kerättiin nuorilta ajatuksia nuorten elämästä Sipoossa. Etsivä nuorisotyö pyytää säännöllisesti nuoriltaan palautetta Sovari ohjelman avulla.</p> <p>Keväällä 2023 avasimme kirjaston kahvilaan ja Topeliussalin aulaan Pop Up luontoisesti nuorille tilan jossa viettää aikaa koulun jälkeen. Toiminta oli erittäin suosittua. Syksyllä Kirjasto aloitti Kohtaa nuori kirjastossa- hankkeen, jossa kirjaston nuorisohuoneeseen palkattiin nuorisotyöntekijöitä. Nuorisopalvelut on pystynyt olemaan näkyvästi läsnä nuorten suosimissa paikoissa lainaksi Aseman lapset ry:ltä saaman Pantteri-nimisen matkailuauton avulla.</p> <p>Nuorisopalvelut osallistuu valtakunnalliseen Netaritoimintaan ja jalkautuu täten myös verkon kautta. Saapastointia yhdessä seurakuntien kanssa jatkui vaikkakin toiminta kaippaa jatkuvasti lisää vapaaehtoisia. Liikuntapalvelut rakensivat vuoden 2023 aikana lasten ja nuorten liikuntaneuvontaan palveluketjun yhdessä hyte-alueen toimijoiden ja koulutuspalveluiden kanssa. Lasten ja nuorten liikuntaneuvonta käynnistettiin. Liikuntapalvelusuunnitelman laatimisessa toteutettiin kysely kaikille kuntalaisille sekä räätälöitiin erillinen kysely koululuokille sekä haastatteluihin ja työpajoihin kutsuttiin eri toimijoita, mm. nuorison edustajia, lisäksi lukiolaisten toteuttama kysely otettiin huomioon lähdemateriaalina.</p> <p>Hobari-toiminnasta on tehty kaksi palautekyselyä jonka perusteella suunnitellaan tulevan toimintakauden toimintaa.</p>
------------	---

1. Vi förbättrar vår barns och ungdomars välbefinnande.

Strategisk åtgärd för åren 2022-2025		Ansvarsområde	Trafikljus för realisering
1.1 Emotionella och sociala färdigheter samt kompisfärdigheter lärs ut i alla grundskolor i Sibbo med de betoningar och metoder som lämpar sig för eleverns ålder.		Utbildning	Uppnåddes delvis
Mätare	Indikator "Uppföljning av störande situationer och problem" i TEAvisari 2023.	Utgångsläge	Utfall 1.1.-31.12.2023
		68	85
Mätare	Kommunens enkät om välbefinnande (ja=100, nej=0)	Utgångsläge	Utfall 1.1.-31.12.2023
		0	100
Framskridande	Åtgärder gällande målet pågår. Bl.a. de allra flesta elever trivs i skolan och har kompisar enligt resultaten av enkäten om skoltrivseln. Resultaten av TEAvisari kommer senare under våren.		
Strategisk åtgärd för åren 2022-2025		Ansvarsområde	Trafikljus för realisering
1.2 Elevernas delaktighet och påverkningsmöjligheter förbättras.		Utbildning	Uppnåddes
Mätare	Under år 2023 kommer varje skola att ta i bruk en metod som ökar delaktighet samt att rapportera deras erfarenheter om metoden. (ja=100, nej=0)	Utgångsläge	Utfall 1.1.-31.12.2023
		0	100
Framskridande	I alla skolor har eleverna deltagit i t.ex. uppdatering av ordningsreglerna. Skolspecifika rapporter registreras i bedömningen av genomförandet av läsårsplaner.		
Strategisk åtgärd för åren 2022-2025		Ansvarsområde	Trafikljus för realisering
1.3 Barngruppens kamratrelationer och delaktighet stärks.		Småbarnspedagogik	Uppnåddes
Mätare	Att minska antalet "ofokuserade barn" (8,1 % i Sibbo och 7,8 % i hela landet) samt att öka "barnets hållbara engagemang" (8,6 % i Sibbo och 10 % i hela landet).	Utgångsläge	Utfall 1.1.-31.12.2023
		8,2	9

Åtgärd	Att barnet fäster uppmärksamhet på barngruppen och förbinder sig till verksamheten iakttas med hjälp av kvalitetssäkringen i Utvecklande respons.		
Framskridande	<p>Ur rapporten Utvecklande respons 09/2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> – "Barn utan fokus" sjunker långsamt; 7,6 % – "Barn med hög engagemang" betonas speciellt i stött och fri lek, jämfört med förra året har barnen engagemang avbrutits mer sällan <p>Riktningen är rätt och målen har uppnåtts, men situationen kräver ännu uppmärksamhet och man ska hjälpa barnen engagera i en kamratgrupp och i verksamhet på lång sikt.</p>		
Strategisk åtgärd för åren 2022-2025		Ansvarsområde	Trafikljus för realisering
1.4 Uppföljande av matsvinn. Enkät om hur ungdomarna uppskattar skolmaten. Samarbete med ungdomsfullmäktige kring enkäten.		Vardag och fritid	Uppnåddes delvis
Mätare	Plan för uppföljande av matsvinn uppgjord samt enkätens svarsprocent minst 25 %. Minst hälften (50 %) av de som svarar på enkäten säger att de upplever att maten är mättande nog för skoldagen. (ja=100, nej=0)	Utgångsläge	Utfall 1.1.-31.12.2023
		0	0
Framskridande	<p>Matsvinn uppföljs med hjälp av systemet för egenkontroll Chefstein. I systemet antecknas dagligen all matsvinn enligt art. Antalet matsvinn påverkas av: Om elevernas frånvaron har meddelats till köket, ändringar i serveringstider, övervakning under måltider, periodisering av matens uppvärmning, maträtter och information om matsvinnet. Åtgärdsplanen är att ordna temaveckor då matsvinnet mäts i skolorna, informera om matsvinnet, periodisera matens uppvärmning bättre i större skolor och effektivisera övervakningen.</p> <p>Kundenkät om skolbespisningen ordnades elektroniskt under tiden 2–10.10.2023. Sammanlagt 799 svarade på enkäten och svarsprocenten var 26,6 %. Utgående från resultaten identifierades matens utseende (48 % var onöjda) och mättande mat (42 % var nöjda) som utvecklingsobjekt. Positiva observationer: 82 % av svararna äter skolmat 3–5 gånger per vecka, eleverna i huvudsak äter upp (66 %) och kökspersonalen är vänlig (75 %). Åtgärder för att göra maten mer mättande: Meny för våren 2024 är utformad enligt kundernas favoriträtter, uppmärksamhet har fästs vid att göra vegetarisk mat mer mättande (t.ex. grynost med puresoppor) och mjukt bröd har lagts till den vegetariska dagen en gång i veckan från och med vårterminen 2024.</p>		
Strategisk åtgärd för åren 2022-2025		Ansvarsområde	Trafikljus för realisering
1.5 Hobbymöjligheter för barn och ungdomar informeras och marknadsförs effektivare. Det mobila specialungdomsarbetet utökas på de platser som är populära bland ungdomar och ungdomsarbetarna reagerar snabbare än tidigare. Barn och ungdomar engageras med t.ex. enkäter.		Vardag och fritid	Uppnåddes
Mätare	Kommunens egen enkät om välbefinnande: "Hittar du information om hobbyerna lätt?" antalet jakande svar, %	Utgångsläge	Utfall 1.1.-31.12.2023
		0	
Mätare	TEAvisari	Utgångsläge	Utfall 1.1.-31.12.2023
		0	

Framskridande	TEAvisari kan inte användas för att mäta uppnående av målet. Det finns inga jämförbara uppgifter om kommunens egen enkät om välbefinnande år 2022, och därför saknas utgångsvärdet.
	Ungdomstjänster utför årligen kundnöjdhetenkäten om ungdomslokalernas verksamhet och sommarverksamheten. Under våren 2023 intervjuades också ungdomar som besökte biblioteken. Under Stationens Barn rf:s besök med Walkersbussen samlades in ungdomarnas tankas om deras liv i Sibbo. Det uppsökande ungdomsarbetet ber ungdomarna regelbundet om respons via programmet Sovari.
	Våren 2023 öppnade vi en popup-lokal för ungdomarna i bibliotekets kafé och Topeliussalens entréhall där de kan tillbringa tid efter skolan. Verksamheten var väldigt populär. På hösten inledde biblioteket projektet Kohtaa nuori kirjastossa, där ungdomsarbetare anställdes till bibliotekets ungdomslokal. Med hjälp av husbilen Panteri som Ungdomstjänster lånade från Stationens barn har Ungdomstjänster kunnat vara synligt närvarande på de platser som är populära bland ungdomar. Ungdomstjänster deltar i den riksomfattande Netari-verksamheten och är därmed närvarande i ungdomarnas vardag även på nätet. Saapas-verksamheten i samarbete med församlingarna fortsatte även om verksamheten behöver mera frivilliga hela tiden.
	Idrottstjänster bildade en servicekedja för motionsrådgivning för barn och unga tillsammans med lokala aktörer inom välfärd och utbildningssektorn år 2023. Motionsrådgivningen för barn och unga inleddes. I utarbetandet av plan för idrottstjänster utfördes en enkät för alla kommuninvånare samt skräddarsyddes en separat enkät för skolklasser. Dessutom ordnades intervjuer och workshoppar dit vi bjöd in olika aktörer, bl.a. representanter för de unga. Som källmaterial beaktades också enkäten som gymnasisterna utförde.
	Två responsenkäter gjordes för Hobari-verksamheten, och verksamheten för den kommande verksamhetsperioden planeras enligt resultaten.

2. Kumppanuusien avulla vähennetään rikollisuutta ja parannetaan asukkaiden turvallisuutta

Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025	Vastuutoimiala	Toteutuma Liikennevalo
Ei toimenpiteitä	Sipoon kunta	Arvioimatta
Eteneminen	.	

2. Vi minskar brottsligheten och förbättrar invånarnas säkerhet med hjälp av partnerskap.

Strategisk åtgärd för åren 2022-2025	Ansvarsområde	Trafikljus för realisering
Inga åtgärder	Sibbo kommun	Utan bedömning

3. Laaditaan kestäväen kehityksen laajempi kokonaiskuva ja tiekartta kohti kestävämpää Sipoota

Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025	Vastuutoimiala	Toteutuma Liikennevalo
3.1 Koko Sipoon yhdyskuntarakenteen ilmastovaikutusten ja hiilinielujen arviointi nykytilasta on laadittu	Yhdyskunta ja ympäristö	Toteutunut
Mittari	Vuoden 2023 mittari: koko Sipoon yhdyskuntarakenteen ilmastovaikutusten ja hiilinielujen arviointi nykytilasta on osana yleiskaavan laadintaa valmistunut. (kyllä=100, ei=0)	Lähtötila
		0
		Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		100
Eteneminen	Tavoite on toteutunut.	

3. Vi utvecklar en bredare helhetssyn på hållbar utveckling och en färdplan för ett hållbarare Sibbo.

Strategisk åtgärd för åren 2022-2025	Ansvarsområde	Trafikljus för realisering
3.1 En bedömning av hela samhällsstrukturens nuvarande klimatpåverkan och kolsänkor i Sibbo har utarbetats.	Samhälle och miljö	Uppnåddes

Mätare	Mätare 2023: En bedömning av hela samhällsstrukturens nuvarande klimatpåverkan och kolsänkor i Sibbo har utarbetats. (ja=100, nej=0)	Utgångsläge	Utfall 1.1.-31.12.2023
		0	
Framskridande	Målet har uppnåtts.		

4. Rakennetaan huomisen Sipoolle tasapainoinen käyttötalous ilman tulonveronkorotuksia

Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025		Vastuutoimiala	Toteutuma Liikennevalo
4.1. Tuottavuusohjelma laadittu.		Konsernipalvelut	Toteutunut
Mittari	Kunnallisvero säilyy 2022 tasolla ja velkaantumisen pysähtyy. (kyllä=100, ei=0)	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	100
Eteneminen	Kunnallisveroprosentista vähennettiin kaikilta kunnilta hyvinvointialueuudistuksesta johtuen 12,64 prosenttia, mutta muuten veroprosentit olivat samalla tasolla kuin edellisvuonna. Lainamäärä väheni 5,9 milj. euroa vuodesta 2022.		

4. Vi bygger upp en balanserad driftsbudget för morgondagens Sibbo utan att höja inkomstskatten

Strategisk åtgärd för åren 2022-2025		Ansvarsområde	Trafikljus för realisering
4.1. Ett lönsamhetsprogram har utarbetats		Koncerttjänster	Uppnåddes
Mätare	Kommunalskatten bibehålls på samma nivå som år 2022 och skuldsättningen avstannar. (ja=100, nej=0)	Utgångsläge	Utfall 1.1.-31.12.2023
		0	
Framskridande	På grund av social- och hälsovårdsreformen sänktes kommunalskattesatsen i alla kommuner med 12,64 procentenhet, annars var skattesatserna på samma nivå som året innan. Lånebeloppet minskade med 5,9 miljoner euro jämfört med år 2022.		

5. Vuotuinen keskimääräinen väestökasvutavoite noin 500 henkilöä. Asunrakentamisesta puolet toteutetaan pientaloina

Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025		Vastuutoimiala	Toteutuma Liikennevalo
5.1. Kasvatetaan monipuolista kaavavarantoa (pientalovarantoa painottaen) mahdollistamaan osaltaan kunnan väestökasvutavoite ja pientaloasuntotuotannon lisääminen.		Yhdyskunta ja ympäristö	Toteutunut
Mittari	Väestökasvu/vuosi ja asuntojen kappalemäärä pientaloissa suhteessa kerrostaloihin. Yhteensä vähintään 40 000 k-m2 uutta asumisen kaavavarantoa hyväksytty, josta vähintään 25 000 km2 on uutta pientalokaavavarantoa. (kyllä=100, ei=0)	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	100
Eteneminen	Tavoite on toteutunut.		
Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025		Vastuutoimiala	Toteutuma Liikennevalo
5.2. Käsittelykelpoisen rakennuslupahakemuksen käsittelyaika on alle 2 kk paitsi lupamenettelyjen yhteensovittamisesta käsiteltävissä lupahakemuksista. Käsittelyaika määritellään hakemuksen käsittelykelpoisuudesta päätöksen antamisen ajankohtaan.		Yhdyskunta ja ympäristö	Toteutunut
Mittari	Käsittelyaika on alle 2kk. (kyllä=100, ei=0)	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	100

Eteneminen	Tavoite on toteutunut.		
Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025		Vastuutoimiala	Toteutuma Liikennevalo
5.3 Käsittelykelpoisen suunnittelutarveratkaisu- ja poikkeamispäätöshakemuksen keskimääräinen käsittelyaika on alle 4 kk paitsi lupamenettelyjen yhteensovittamisesta käsiteltävissä lupahakemuksista. Käsittelyaika määritellään hakemuksen käsittelykelpoisuudesta päätöksen antamisen ajankohtaan		Yhdyskunta ja ympäristö	Ei toteutunut
Mittari	Keskimääräinen käsittelyaika on alle 4kk. (kyllä=100, ei=0)	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	0
Eteneminen	Tavoite ei toteutunut. Käsittelyaika oli keskimäärin 8,2 kk.		
Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025		Vastuutoimiala	Toteutuma Liikennevalo
5.4 Infran yleis- ja esisuunnittelu on kaikilla asemakaava-alueilla käynnistetty asemakaavoituksen ehdotusvaiheessa.		Yhdyskunta ja ympäristö	Toteutunut
Mittari	Väestökasvu/vuosi ja asuntojen kappalemäärä pientaloissa suhteessa kerrostaloihin Mittari 2023: Infran yleis- ja esisuunnittelu on 79 käynnistetty sitovan tavoitteen 2023 mukaisesti. (kyllä=100, ei=0)	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	100
Eteneminen	Tavoite on toteutunut.		

5. Målet för den genomsnittliga årliga befolkningstillväxten är cirka 500 invånare. Hälften av bostadsbyggandet består av småhus.

Strategisk åtgärd för åren 2022-2025		Ansvarsområde	Trafikljus för realisering
5.1. Vi utökar den mångsidiga planreserven (med tonvikt på småhus) för att bidra till kommunens mål och öka produktionen av småhusbostäder		Samhälle och miljö	Uppnåddes
Mätare	Befolkningstillväxt/år och antalet småhusbostäder i förhållande till flervåningshus. En planreserv för nya bostäder på sammanlagt minst 40 000 m ² vy har godkänts, varav minst 25 000 m ² vy är ny planreserv (ja=100, nej=0)	Utgångsläge	Utfall 1.1.-31.12.2023
		0	
Framskridande	Målet har uppnåtts.		
Strategisk åtgärd för åren 2022-2025		Ansvarsområde	Trafikljus för realisering
5.2 Handläggningstiden för en korrekt uppgjord bygglovsansökan är under 2 månader, förutom när tillståndsförfarandet kräver samordning av flera tillståndsförfaranden. Handläggningstiden räknas från det att ansökan bestäms vara korrekt uppgjord till den tidpunkt när beslutet tillkännages.		Samhälle och miljö	Uppnåddes
Mätare	Handläggningstiden är under 2 månader. (ja=100, nej=0)	Utgångsläge	Utfall 1.1.-31.12.2023
		0	
Framskridande	Målet har uppnåtts.		
Strategisk åtgärd för åren 2022-2025		Ansvarsområde	Trafikljus för realisering
5.3 Den genomsnittliga handläggningstiden för korrekt uppgjorda ansökningar för planeringsbehov eller undantagsbeslut är under 4 månader, förutom när tillståndsförfarandet kräver samordning av flera tillståndsförfaranden. Handläggningstiden räknas från det att ansökan bestäms vara korrekt uppgjord till den tidpunkt när beslutet tillkännages		Samhälle och miljö	Uppnåddes inte
Mätare	Den genomsnittliga handläggningstiden är under 4 månader. (ja=100, nej=0)	Utgångsläge	Utfall 1.1.-31.12.2023

		0	
Framskridande	Målet uppnåddes inte. Handläggningstiden var 8,2 mån.		
Strategisk åtgärd för åren 2022-2025		Ansvarsområde	Trafikljus för realisering
5.4 Översikts- och förplaneringen av infrastrukturen har påbörjats på alla detaljplaneområden i förslagsskedet av detaljplaneringen.		Samhälle och miljö	Uppnåddes
Mätare	Befolkningstillväxt/år och antalet småhusbostäder i förhållande till flervåningshus. Mätare 2023: Översikts- och förplaneringen av infrastrukturen har påbörjats (ja=100, nej=0)	Utgångsläge	Utfall 1.1.-31.12.2023
		0	
Framskridande	Målet har uppnåtts.		

6. Sipoon yritysten ja erityisesti palveluyritysten määrää on kasvatettu ja monipuolistettu maanomistuksen, kaavoituksen ja markkinoinnin avulla

Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025		Vastuutoimiala	Toteutuma Liikennevalo
6.1. Työpaikkakaavavarantoa kasvatetaan. Yritysten määrää kasvatetaan		Yhdyskunta ja ympäristö	Ei toteutunut
Mittari	Mittari 2023: yritysten ja palveluyritysten nettolukumäärä 58 kunnassa kasvaa verrattuna edeltävään vuoteen, kpl-määrä/v	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		111	115
Mittari	Mittari 2023: elinkeino-ohjelman päivitys on käynnissä (kyllä=100, ei=0)	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	100
Mittari	Mittari 2023: E5 kaava on ehdotuksena nähtävillä (kyllä=100, ei=0)	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	0
Eteneminen	<p>Ei toteutunut.</p> <p>Yritysten ja palveluyritysten nettolukumäärä kasvoi verrattuna vuoden 2022 nettolukumäärään verrattuna.</p> <p>Elinkeino-ohjelman päivitys käynnistyi syksyllä 2023. Konsulttiyhtiö FCG valittiin laatimaan elinkeino-ohjelman päivittämistyötä. Syksyllä 2023 sovittiin 2024 järjestettävistä työpajoista ja yritysfoorumeista.</p>		

6. Företagen och framför allt serviceföretagen i Sibbo ökar och blir mångsidigare tack vare markägande, planläggning och marknadsföring.

Strategisk åtgärd för åren 2022-2025		Ansvarsområde	Trafikljus för realisering
6.1. Planreserven för arbetsplatser utökas. Antalet företag utökas.		Samhälle och miljö	Utan bedömning
Mätare	Mätare 2023: nettoantalet företag och serviceföretag i kommunen ökar jämfört med föregående år, antal/år	Utgångsläge	Utfall 1.1.-31.12.2023
		111	
Mätare	Mätare 2023: uppdateringen av näringslivsprogrammet pågår (ja=100, nej=0)	Utgångsläge	Utfall 1.1.-31.12.2023
		0	
Mätare	Mätare 2023: förslaget till E5-planen är framlagt.	Utgångsläge	Utfall 1.1.-31.12.2023

		0	
Framskridande	<p>Uppnåddes inte.</p> <p>Nettoantalet företag och serviceföretag i kommunen ökade jämfört med år 2022.</p> <p>Uppdateringen av näringsprogrammet inleddes hösten 2023. Konsultföretaget FCG valdes till att utarbeta det uppdaterade näringsprogrammet. På hösten 2023 överenskoms om workshoppar och företagsforum som ordnas år 2024.</p>		

7. Päättös Kerava-Nikkilä henkilöjunaliikenteen käynnistymisestä

Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025		Vastuutoimiala	Toteutuma Liikennevalo
7.1 Väylävirasto tehnyt päätöksen käynnistämistä: KeNi-hanke on osana seudullisia ja valtakunnallisia suunnitelmia.		Yhdyskunta ja ympäristö	Toteutunut osin
Mittari	Mittari 2023: KeNi-hanke on osana MAL 2023 suunnitelman investointija hankelistaa. Edunvalvonta MAL maankäyttö ja HLJ-yhteisryhmä sekä Väylävirasto tehty (kyllä=100, ei=0)	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	
Eteneminen	Tavoite on osittain toteutunut.		
Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025		Vastuutoimiala	Toteutuma Liikennevalo
7.2 N 47 asemansillan korttelit – asemakaava-alueen yleis- ja esisuunnittelu on aloitettu. Nikkilän kartanon keskuksen radan alikulkuyhteyden katu- ja rakennussuunnittelu on aloitettu.		Yhdyskunta ja ympäristö	Toteutunut osin
Mittari	Mittari 2023: N 47 asemansillan korttelit - asemakaava-alueen yleis- ja esisuunnittelu on aloitettu. Nikkilän kartanon keskuksen radan alikulkuyhteyden katu- ja rakennussuunnittelu on aloitettu. (kyllä=100, ei=0)	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	50
Eteneminen	Tavoite on osin toteutunut. Nikkilän kartanon keskuksen radan alikulkuyhteyden katu- ja rakennussuunnittelu on aloitettu.		

7. Beslut om att inleda persontågtrafik mellan Kervo och Nickby.

Strategisk åtgärd för åren 2022-2025		Ansvarsområde	Trafikljus för realisering
7.1 Trafikledsverket har fattat beslut om inledandet: KeNi-projektet är en del av de regionala och nationella planerna.		Samhälle och miljö	Uppnåddes delvis
Mätare	Mätare 2023: KeNi-projektet ingår i MBT 2023-planens lista över investeringar och projekt Intressebevakning angående markanvändning (MBT), Helsingforsregionens trafiksystemplan (HJL) och Trafikledsverket har utförts. (ja=100, nej=0)	Utgångsläge	Utfall 1.1.-31.12.2023
		0	
Framskridande	Målet har delvis uppnåtts.		
Strategisk åtgärd för åren 2022-2025		Ansvarsområde	Trafikljus för realisering
7.2 Översikts- och förplaneringen av detaljplanen för stationsbrokvarteren (N47) har inletts. Gatu- och byggplaneringen för järnvägsunderfarten vid Nickby gårds centrum har inletts.		Samhälle och miljö	Uppnåddes delvis
Mätare	Mätare 2023: Översikts- och förplaneringen av detaljplanen för stationsbrokvarteren (N47) har inletts. Gatu- och byggplaneringen för järnvägsunderfarten vid Nickby gårds centrum har inletts. (ja=100, nej=0)	Utgångsläge	Utfall 1.1.-31.12.2023
		0	
Framskridande	Målet har delvis uppnåtts. Gatu- och byggplaneringen för järnvägsunderfarten vid Nickby gårds centrum har inletts.		

8. Päätös kävely- ja pyöräilyväylän rakentamiseksi Nikkilän ja Söderkullan välille

Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025		Vastuutoimiala	Toteutuma Liikennevalo
8.1 Tie- ja katusuunnittelu on aloitettu yhdessä ELY-keskuksen kanssa. Päivitetty yleissuunnitelma väylästä on valmistunut.		Yhdyskunta ja ympäristö	Toteutunut
Mittari	Asia on viety MALsopimuksen investointeihin Mittari 2023: Tie- ja katusuunnittelu on aloitettu yhdessä ELY-keskuksen kanssa. Päivitetty yleissuunnitelma väylästä on valmistunut. (kyllä=100, ei=0)	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	
Eteneminen	Tavoite on toteutunut.		

8. Beslut om att bygga en gång- och cykelväg mellan Nickby och Söderkulla.

Strategisk åtgärd för åren 2022-2025		Ansvarsområde	Trafikljus för realisering
8.1 Väg- och gatuplaneringen har inletts i samarbete med NTM-centralen. Den uppdaterade översiktsplanen har färdigställts.		Samhälle och miljö	Uppnåddes
Mätare	Ärendet har inkluderats i MBT-avtalets investeringar. Mätare 2023: Väg- och gatuplaneringen har inletts i samarbete med NTM centralen. Den uppdaterade översiktsplanen har färdigställts (ja=100, nej=0)	Utgångsläge	Utfall 1.1.-31.12.2023
		0	
Framskridande	Målet har uppnåtts.		

9. Lasten ja nuorten oppimistulokset valtakunnan ensimmäisessä neljänneksessä

Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025		Vastuutoimiala	Toteutuma Liikennevalo
9.1 Lukioiden vuoden 2023 TEAviisarin tulosten perusteella laaditaan toiminnan kehittämissuunnitelma.		Koulutus	Toteutunut
Mittari	TEA-viisarin tulokset analysoitu, kehittämissuunnitelma laadittu ja sen käytännön toteutus aloitettu. (kyllä=100, ei=0)	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	100
Eteneminen	Lukioiden toimenpiteet TEA-viisarin tulosten pohjalta: 1. Laaditaan toimintamalli yksinäisyyden vähentämiseksi 2. Laaditaan seksuaalisen ja muun häirinnän tunnistamisen ja siihen puuttumisen toimintamalli. 3. Laaditaan järjestelmä lukion keskeyttämisen syiden seuraamiseen. 4. Laaditaan suunnitelma istumisen vähentämiseksi ja fyysisen aktiivisuuden lisäämiseksi.		

9. Barn och ungas inlärningsresultat är bland den högsta fjärdedelen i landet.

Strategisk åtgärd för åren 2022-2025		Ansvarsområde	Trafikljus för realisering
9.1 En utvecklingsplan för verksamheten utarbetas utgående från gymnasiernas resultat i TEAvisari 2023		Utbildning	Uppnåddes
Mätare	TEAvisaris resultat har analyserats, utvecklingsplanen har utarbetats och dess praktiska genomförande har inletts. (ja=100, nej=0)	Utgångsläge	Utfall 1.1.-31.12.2023
		0	100
Framskridande	Åtgärder som ska vidtas i gymnasieskolor utifrån resultaten från TEA-visari: 1. En handlingsmodell ska tas fram för att minska ensamheten 2. En handlingsmodell för att identifiera och hantera sexuella och andra trakasserier ska tas fram. 3. Låt oss skapa ett system för att spåra orsakerna till att hoppa av gymnasiet. 4. Låt oss göra upp en plan för att minska sittande och öka fysisk aktivitet		

10. Osaamista ja johtamista kehitetään suunnitelmallisesti

Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025		Vastuutoimiala	Toteutuma Liikennevalo
10.1 Uudistamme vuodelle 2024 laadittavan henkilöstön koulutus- ja kehittämissuunnitelman. Täydennyskoulutusta koskeva sisäinen ohje uudistetaan. Esimiehille toteutetaan osaamiskartoitus.		Konsernipalvelut	Toteutunut osin
Mittari	Henkilöstön osaamisen kehittämissuunnitelma, jonka osana johtamisen kehittämissuunnitelma on tehty ja toimenpiteet toteutettu suunnitelmallisesti (kyllä=100, ei=0)	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	
Eteneminen	Esihenkilöiden osaamiskartoitus on suoritettu ja täydennyskoulutusta koskevat periaatteet on päivitetty. Koulutus- ja kehittämissuunnitelma vahvistetaan 2024 alkupuolella.		
Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025		Vastuutoimiala	Toteutuma Liikennevalo
10.2 Osaamista ja johtamista kehitetään suunnitelmallisesti päivittämällä koulutussuunnitelma. Lisäresurssi, tontinluovutuksen maankäyttöinsinööri, on ohjelmoitu tuleville vuosille, menot katetaan kehystä suuremmalla tontinmyynnillä		Yhdyskunta ja ympäristö	Arvioimatta
Mittari	Päivitetty koulutussuunnitelma on laadittu (kyllä=100, ei=0)	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	
Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025		Vastuutoimiala	Toteutuma Liikennevalo
10.3 Ruokapalveluiden tavoitteet: Ruokapalveluiden sijoittuminen huomisen kuntaan. Vakiinnutetaan toiminta vuoden aikana. Henkilöstön työhyvinvointiin ja johtamisen muutokseen panostaminen. Toteutetaan työhyvinvointihanke, jossa hyödynnetään työpaikka kyselyn tuloksia.		Arki ja vapaa-aika	Toteutunut osin
Mittari	Sairauspoissaolojen väheneminen	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	100
Mittari	Työhyvinvointikyselyn tulokset parantuneet. (kyllä=100, ei=0)	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	0
Mittari	Uusi organisaatiomalli on valmis. (kyllä=100, ei=0)	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	100

Eteneminen	<p>Ruokapalvelut on sijoittunut Arki ja vapaa-aika toimialaan 1.5.2023 alkaen.</p> <p>Sairauspoissaolot ovat vähentyneet vuodesta 2022.</p> <p>Ruokapalvelujen henkilöstökysely toteutettiin sähköisesti 19.-28.9.2023. Vastausprosentti oli 82,1%. Vastausten keskiarvo oli 3,99, vuonna 2022 ka 4,28. Toimenpiteet tulosten pohjalta: Henkilöstövuokrauksen hankinta käynnistyi 2023, tarkoitus saada tätä kautta helpotusta sijaistamiseen alkuvuodesta 2024 alkaen. Oikea henkilö oikeassa paikassa. Tarkoitus on, että paras osaaminen ja ammattitaito kohtaa jokaisessa toimipaikassa. Työnkuvia on tarkistettu ja muokataan jatkuvasti toiminnan mukaisiksi. Henkilöstöä kuullaan sekä mielipiteitä ja ehdotuksia otetaan huomioon toiminnan suunnittelussa. Pidetään säännöllisesti henkilöstöpalavereja, esimiehen kanssa säännölliset palaverit kuukausittain ja tarvittaessa. Tiedotusta on parannettu: Esihenkilöille ja ruokapalvelujen henkilöstölle on perustettu omat Teams-ryhmät, jotka ovat aktiivisessa käytössä. Lisäksi kuukausikirjeet on otettu käyttöön. On toteutettu Sipoon Sykkeen kanssa pienryhmävalmennus (8 hlöä), jossa on ollut 8 tapaamista huhti-toukokuussa ja 8 tapaamista syys-lokakuussa, omatoiminen harjoittelu ohjelman mukaisesti kesä-elokuussa . Personal Trainer on antanut liikuntaan ja ravintoon liittyvää ohjausta ryhmästä nousseiden tarpeiden mukaisesti tavoitteena ylläpitää ja lisätä työkykyisyyttä fyysisesti kuormittavissa töissä.</p>		
Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025		Vastuutoimiala	Toteutuma Liikennevalo
10.4 Koulukuljetusten päätösten tekemisestä tehdään viestintä- ja työsuunnitelma. Edunsaajien Oma Asioinnin kautta lähettämiin yhteydenottoihin ensimmäisen vastaamisen tavoiteaika on enintään 5 työpäivää. Koulujen aloituksen jälkeen järjestetään kolme kyselyä - yksi kuljetuspalveluiden järjestäjille ja yhteistyötahoille, yksi hakemuksen jättäneille ja yksi koulujen henkilökunnalle. Arvioidaan toiminta saadun palautteen perusteella.		Koulutus	Toteutunut osin
Mittari	Vastausprosentti kyselyille on vähintään 25 % ja neutraalia tai positiivista palautetta tulee vähintään puolelta vastanneilta. Asioinnin tavoiteaika on saavutettu 75 % kyselyistä. (kyllä=100, ei=0)	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	90
Eteneminen	Vastausprosentti tavoitteena oli vähintään 25%. Kyselyyn vastasi: Huoltajat 12,6% Kuljettajat 27% Koulun henkilöstö 59% Koulukuljetuspalveluihin oli vastanneista n. 80% tyytyväisiä palveluun. Asioinnin tavoiteaika on saavutettu.		
Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025		Vastuutoimiala	Toteutuma Liikennevalo
10.5 Henkilöstön osaamisen kartoittaminen valtakunnallisen Vasun sisällöstä Reunamo Educationin työkalua käyttäen.		Varhaiskasvatus	Toteutunut
Mittari	Järjestetään kaksi koulutusta koko henkilökunnalle eniten vahvistusta tarvitsevilta osa-alueilta. (kyllä=100, ei=0)	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	100
Toimenpide	Osaamisen kartoituksen tulosten perusteella varhaiskasvatuspalveluiden koulutussuunnitelma kohdistetaan kahteen keskeisimpään kehittämiskohteeseen.		
Eteneminen	Kaksi kehittämiskohdetta nousi keskeisimpänä esiin osaamisen kartoituksen perusteella: ”Lapsen varhaiskasvatussuunnitelman kirjaaminen” ja ”Pedagoginen dokumentointi”. Varhaiskasvatussuunnitelman kirjaamiskoulutus järjestettiin 09/2023 ja pedagoginen dokumentointi -koulutus järjestettiin 11/2023.		

10. Kunnandet och ledarskapet utvecklas systematiskt

Strategisk åtgärd för åren 2022-2025		Ansvarsområde	Trafikljus för realisering
10.1 Vi förnyar utbildnings- och utvecklingsplanen för personalen för året 2024. Den interna anvisningen om fortbildningen revideras. Chefernas kunnsande kartläggs		Koncerttjänster	Uppnåddes delvis
Mätare	Utbildnings- och utvecklingsplanen för personalen har utarbetats, och som en del av den utarbetas en utvecklingsplan för ledarskapet. (ja=100, nej=0)	Utgångsläge	Utfall 1.1.-31.12.2023
		0	

Framskridande	Chefernas kompetenskartläggning är gjord och principerna för fortbildningen har förnyats. Utbildnings- och utvecklingsplanen fastställs i början av 2024.		
Strategisk åtgärd för åren 2022-2025		Ansvarsområde	Trafikljus för realisering
10.2 Kunskaper och ledarskapet utvecklas planmässigt genom att uppdatera utbildningsplanen. En tilläggsresurs, en markanvändningsingenjör för tomtöverlåtelser, har planerats för de kommande åren. Utgifterna täcks genom att tomtförsäljningen överskrider ramen.		Samhälle och miljö	Utan bedömning
Mätare	Utbildningsplanen har uppdaterats. (ja=100, nej=0)	Utgångsläge	Utfall 1.1.- 31.12.2023
		0	
Strategisk åtgärd för åren 2022-2025		Ansvarsområde	Trafikljus för realisering
10.3 Kostservicens placering i morgondagens kommun. Verksamheten etableras under året. Satsningar görs för personalens välbefinnande och förändringarna i ledarskapet. Vi genomför ett arbetshälsoprojekt där resultaten av arbetshälsoenkäten utnyttjas.		Vardag och fritid	Uppnåddes delvis
Mätare	Sjukfrånvaron minskar.	Utgångsläge	Utfall 1.1.- 31.12.2023
		0	
Mätare	Arbetshälsoenkätens resultat har förbättrats. (ja=100, nej=0)	Utgångsläge	Utfall 1.1.- 31.12.2023
		0	
Mätare	Den nya organisationsmodellen är färdig. Verksamheten etableras under året (ja=100, nej=0).	Utgångsläge	Utfall 1.1.- 31.12.2023
		0	100
Framskridande	<p>Från och med 1.5.2023 hör Kostservice till sektorn för vardag och fritid.</p> <p>Sjukfrånvaron har minskat jämfört med år 2022.</p> <p>Enkäten för Kostservices personal utfördes elektroniskt under tiden 19–18.9.2023. Svarsprocenten var 82,1 %. Medeltalet för svaren var 3,99 (4,28 år 2022). Åtgärder på basis av resultaten: Upphandling av personaluthyrning inleddes år 2023. Avsikten är att anlita köpta tjänster för att lättare få vikarier från och med början av år 2024. En rätt person i en rätt plats. Avsikten är att den bästa kompetensen och yrkesskickligheten möts i varje verksamhetsställe. Arbetsbeskrivningarna har reviderats och ändras ständigt så att de motsvarar verksamheten. Personalen hörs och deras åsikter och förslag beaktas i planeringen av verksamheten. Det ordnas regelbundna palavrer för personalen, regelbundna palavrer med chefer månatligen och vid behov. Information har förbättrats: Egna Teamsgrupper skapades för cheferna och Kostservices personal och de används aktivt. Dessutom har man tagit i bruk månadsbrev. I samarbete med Sipoon Syke ordnades träning i smågrupp (8 personer). Gruppen sammanträdde 8 gånger i april–maj och 8 gånger i september–oktober, träning på egen hand enligt programmet i juni–augusti. Personal Trainer har gett rådgivning om motion och kost enligt de behov som gruppen lyfte fram. Målet var att upprätthålla och förbättra arbetsförmågan i fysiskt belastande arbeten.</p>		
Strategisk åtgärd för åren 2022-2025		Ansvarsområde	Trafikljus för realisering
10.4 En kommunikations- och arbetsplan utarbetas om besluten om skolskjutsar. Målsatt tid för det första svaret på förmånstagares kontakter som kommit via Mina tjänster är högst 5 arbetsdagar. Det genomförs tre enkäter efter läsåret inleddes – en till skolskjutsarnas ordnare och samarbetspartner, en till alla sökande och en till skolornas personal. Verksamheten utvärderas och utvecklas enligt responsen.		Utbildning	Uppnåddes delvis
Mätare	Svarsprocenten för enkäter är minst 25 % och neutral eller positiv feedback ska komma från minst hälften av de som svarat. Målet för ärendehantering har uppnåtts i 75 % av förfrågningarna. (ja=100, nej=0)	Utgångsläge	Utfall 1.1.- 31.12.2023
		0	90

Framskridande	Målsvarsfrekvensen var minst 25 %. Enkäten besvarades av: Vårdnadshavare 12,6 % Förare 27 % Skolpersonal 59 % Av de som svarade var cirka 80 % nöjda med skoltransporttjänsterna. Målet för ärendehantering har uppnåtts.		
Strategisk åtgärd för åren 2022-2025		Ansvarsområde	Trafikljus för realisering
10.5 Personalens kunskande om innehållet i planen för småbarnspedagogik kartläggs med hjälp av Reunamo Educations verktyg.		Småbarnspedagogik	Uppnåddes
Mätare	Två utbildningar i de områden som mest behöver förstärkning ordnas för hela personalen. (ja=100, nej=0)	Utgångsläge	Utfall 1.1.-31.12.2023
		0	
Åtgärd	Småbarnspedagogikens utbildningsplan riktas till de två mest centrala utvecklingsobjekten utgående från resultaten av kartläggning av personalens kunskande.		
Framskridande	Två utvecklingsobjekt lyftes fram som de mest centrala på basis av kartläggande av kunskande: "Anteckna plan för barnets småbarnsfostran" och "Pedagogisk dokumentering". En utbildning för antecknande av planen för småbarnspedagogik ordnades 09/2023 och utbildningen för pedagogisk dokumentering ordnades 11/2023.		

11. Rakennamme mahdollisuuden asioida kaikissa palveluissa digitaalisesti

Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025		Vastuutoimiala	Toteutuma Liikennevalo
11.1 Otamme käyttöön suomi.fi valtuudet, jotta puolesta asiointi mahdollistuu.		Konsernipalvelut	Toteutunut
Mittari	Suomi.fi-valtuudet on otettu käyttöön Oma asiointi- verkkopalvelussa. (kyllä=100, ei=0)	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	100
Eteneminen	Suomi.fi-valtuudet on otettu käyttöön Oma asiointi- verkkopalvelussa.		

11. Vi erbjuder invånarna en möjlighet att sköta sina ärenden digitalt inom alla tjänster

Strategisk åtgärd för åren 2022-2025		Ansvarsområde	Trafikljus för realisering
11.1 Vi tar i bruk Suomi.fi-fullmakter för att göra det möjligt att uträtta ärenden på någon annans vägnar.		Koncerttjänster	Uppnåddes
Mätare	Suomi.fi-fullmakterna har tagits i bruk i webbtjänsten Mina tjänster.	Utgångsläge	Utfall 1.1.-31.12.2023
		0	100
Framskridande	Suomi.fi-fullmakterna har tagits i bruk i webbtjänsten Mina tjänster.		

12. Toimitaan ja kehitetään toimintaa omistajapoliittisten linjausten mukaisesti

Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025		Vastuutoimiala	Toteutuma Liikennevalo
12.1 Edunvalvontasuunnitelma laadittu.		Konsernipalvelut	Toteutunut
Mittari	Laaditaan strategiaan perustuva edunvalvontasuunnitelma ja toteutetaan sitä menestyksekkäästi (kyllä=100, ei=0)	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	100

Eteneminen	Edunvalvontasuunnitelma on laadittu.		
Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025		Vastuutoimiala	Toteutuma Liikennevalo
12.2 Toiminnan kehittäminen omistajapolitiittisten linjausten mukaisesti kiteytetään edunvalvontasuunnitelmaan.		Yhdyskunta ja ympäristö	Toteutunut
Mittari	Mittari 2023: Suunnitelma on laadittu. On pidetty edunvalvontasuunnitelman MAL- ja HLJ-neuvottelut, saavutettu Sipoon tulokset MAL-suunnitelmaan (asuminen, KeNi, mm), edunvalvontaneuvottelut Väylävirastossa pidetty ja lausunto Liikenne 12-ohjelmaan	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	100
Eteneminen	Tavoite on toteutunut.		

12. Vi bedriver och utvecklar verksamheten i enlighet med de ägarpolitiska riktlinjerna.

Strategisk åtgärd för åren 2022-2025		Ansvarsområde	Trafikljus för realisering
12.1 En plan för intressebevakning har utarbetats.		Koncerttjänster	Uppnåddes
Mätare	Vi utarbetar planen för intressebevakning enligt strategin och förverkligar den framgångsrikt. (ja=100, nej=0)	Utgångsläge	Utfall 1.1.-31.12.2023
		0	100
Framskridande	En plan för intressebevakning har utarbetats.		
Strategisk åtgärd för åren 2022-2025		Ansvarsområde	Trafikljus för realisering
12.2 Utvecklingen av verksamheten enligt de ägarpolitiska riktlinjerna sammanfattas i planen för intressebevakning.		Samhälle och miljö	Uppnåddes
Mätare	Planen har utarbetats. Förhandlingar om planen för intressebevakning har hållits (MBT och HLJ), Sibbos resultat för MBTplanen har uppnåtts (boende, KeNi mm.), förhandlingar om intressebevakning har hållits med Trafikledsverket och ett utlåtande om	Utgångsläge	Utfall 1.1.-31.12.2023
		0	
Framskridande	Målet har uppnåtts.		

13. Muut tunnistetut tavoitteet

Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025		Vastuutoimiala	Toteutuma Liikennevalo
13.1 Kulttuuri ja vapaa-aikapalveluiden aikuisten ja ikäihmisten hyvinvointipalveluiden yhdyspinnat määrittellään yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa ja niille laadintaa kehittämissuunnitelma.		Arki ja vapaa-aika	Toteutunut
Mittari	Yhdyspinnat määritelty ja kehittämissuunnitelma laadittu. (kyllä=100, ei=0)	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	100
Eteneminen	Kulttuuri- ja nuorisopalvelujen palveluyksiköt ovat tehneet koosteen olemassa olevista ja mahdollisista tulevista yhdyspinnoista. Keskustelu kunnan hyvinvointialueen yhdyspinnoista aloitettiin hyvinvointialueen edustajien kanssa. Vapaa-ajanjaostolle esitettiin yhdyspintamäärittelydokumentin 13.12.2023 § 68. Vapaa-ajanjaosto merkitsi asian tiedoksi.		

13. Andra identifierade mål

Strategisk åtgärd för åren 2022-2025		Ansvarsområde	Trafikljus för realisering
---	--	----------------------	-----------------------------------

13.1 Vi definierar samarbetet mellan bildningsväsendet och välfärdsområdet och gör det smidigare		Vardag och fritid	Uppnåddes
Mätare	Kontaktytorna har definierats och utvecklingsplanen har utarbetats. (ja=100, nej=0)	Utgångsläge	Utfall 1.1.-31.12.2023
		0	100
Framskridande	Kultur- och idrottstjänsters serviceenheter skapade en sammanfattning om de befintliga och eventuellt blivande kontaktytorna. Diskussionerna om kommunens och välfärdsområdets kontaktytorna inleddes med välfärdsområdets representanter. Dokumentet om definiering av kontaktytorna presenterades till fritidssektionen 13.12.2023 § 68. Fritidssektionen antecknade ärendet för kännedom.		

6.3 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen / Utfallet av anslag och beräknade inkomster

Sipoo kunnan vuoden 2023 tilinpäätöksen mukaan määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen oli hyvä. Määrärahoista käytettiin 97 % ja tuloarvioista saavutettiin 103,7 % toteutuma. Peruskunnan ulkoisten toimintatuottojen määrä oli 19 M€ vastaavan talousarvion ollessa 18,4 M€. Ulkoisten toimintakulujen määrä oli 83,8 M€ ja talousarvion 86,7 M€. Kunnan talous oli vakaalla pohjalla ja budjetoituun verrattuna toteutuma oli hyvin lähellä tavoitetta.

Enligt bokslutet för Sibbo kommun år 2023 var utfallet av anslag och beräknade inkomster bra. 97 procent av anslagen användes och utfallet var 103,7 procent av de beräknade inkomsterna. Primärkommunens externa verksamhetsintäkter uppgick till 19 miljoner euro då motsvarande budget var 18,4 miljoner euro. De externa verksamhetskostnaderna uppgick till 83,8 miljoner euro och budgeten var 86,7 miljoner euro. Kommunens ekonomi var på stadig grund och utfallet var mycket nära målet jämfört med budgeten.

6.4 Käyttötalouden toteutuminen / Utfallet av driftsekonomin

6.4.1 Keskusvaalilautakunta - Centralvalnämnden

Vastuualue / Ansvarsområde: Vaalit / Val

Vastuuhenkilö / Ansvarsperson: Hallintopäällikkö / Förvaltningschef

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ ändring	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk.% /Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter				40	40	0,00 %	47
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 40		- 40	- 40		0,61 %	- 38
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 40		- 40		40	-99,79 %	9

Taloudellinen tulos / Ekonomiskt resultat

Olennaiset tapahtumat toiminnassa / Väsentliga händelser i verksamheten

Vuonna 2023 toimitettiin eduskuntavaalit.

År 2023 förrättades riksdagsval.

6.4.2 Tarkastuslautakunta / Revisionsnämnden

Vastuualue / Ansvarsområde: Tilintarkastus / Revision

Vastuuhenkilö / Ansvarsperson: Lautakunnan puheenjohtaja / Revisionsnämndens ordförande

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ändring	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk.% /Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter						0,00 %	
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 44		- 44	- 43	2	-3,66 %	- 45
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 44		- 44	- 43	2	-3,66 %	- 45

Taloudellinen tulos / Ekonomiskt resultat

Olennaiset tapahtumat toiminnassa / Väsentliga händelser i verksamheten

6.4.3 Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen

Vastuualue / Ansvarsområde: Yleishallinto ja kunnan johto / Allmän förvaltning och kommunens ledning

Vastuuhenkilö / Ansvarsperson: Kunnanjohtaja / Kommundirektör

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ändring	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk.% /Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	13 912	- 1 860	12 052	12 321	269	2,23 %	21 380
Valmistus omaan käyttöön / Tillverkning för eget bruk						0,00 %	
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 1 379		- 1 379	- 1 795	- 417	30,22 %	- 1 717
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	12 534	- 1 860	10 674	10 526	- 148	-1,38 %	19 663
Poistot ja arvonalentumiset / Avskrivningar och nedskrivningar				- 78	- 78	0,00 %	- 89
Tehtävän kokonaiskustannukset / Uppgiftens helhetskostnader	12 534	- 1 860	10 674	10 448	- 226	-2,12 %	19 759

Taloudellinen tulos / Ekonomiskt resultat

Nettomenot toteutuivat lähes talousarvion mukaisesti.

Nettoutgifter utföll nästan enligt budgeten.

Olennaiset tapahtumat toiminnassa / Väsentliga händelser i verksamheten

Ks. Kunnanjohtajan esipuhe

Se kommundirektörens förord.

Arvio tulevasta kehityksestä / Bedömning av den framtida utvecklingen

Kunnan strategisten tavoitteiden toteuttaminen yhdessä kunnan johtoryhmän ja toimialojen kanssa.

Genomförande av kommunens strategiska mål tillsammans med kommunens ledningsgrupp och sektorer.

Konsernipalvelut / Koncerntjänster

Vastuualue / Ansvarsområde: Hallinto-, talous- ja henkilöstöpalvelut sekä digihallinto / Förvaltnings-, Ekonomi- och Personaltjänster samt Digital förvaltning

Vastuuhenkilö / Ansvarsperson: Kunnanjohtaja / Kommundirektör

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ändring	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk.% /Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	307		307	754	447	145,46 %	480
Valmistus omaan käyttöön / Tillverkning för eget bruk						0,00 %	
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 9 567		- 9 567	- 8 315	1 253	-13,09 %	- 9 373
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 9 260		- 9 260	- 7 561	1 699	-18,35 %	- 8 894
Poistot ja arvonalentumiset / Avskrivningar och nedskrivningar	- 5		- 5	- 55	- 50	997,84 %	- 211
Tehtävän kokonaiskustannukset / Uppgiftens helhetskostnader	- 9 265		- 9 265	- 7 619	1 647	-17,77 %	- 9 112

Taloudellinen tulos / Ekonomiskt resultat

Konsernipalveluiden toimiala alitti nettomenonsa 1,7 milj. eurolla. Suurin selittävä tekijä oli, että Digihallinto alitti talousarvionsa reilusti. Alitus johtui siitä, että tuottoja saatiin suunniteltua enemmän, menoja karsittiin suunnitellusti ja hankkeiden viivästyminen siirsi kuluja seuraavalle vuodelle.

Koncerntjänster underskred sina nettoutgifter med 1,7 miljoner euro. Största orsaken var att Digital förvaltning underskred budgeten rejält. Underskridningen beror på att Digital förvaltning fick en större avkastning än planerat, utgifterna minskades enligt planerna och dröjningen av projekt förflyttade kostnader till följande år.

Toiminnan tunnusluvut / Verksamhetens nyckeltal

Tunnusluvut / Nyckeltal	2021	2022	2023
Kulut € per asukas/ Kostnader € per invånare			
ICT-palvelupyynnöt/ ICT-servicebegäran	4 653	6 719	6 456

Hallintopalvelut / Förvaltningstjänster

Vastuuhenkilö / Ansvarsperson: Hallintopäällikkö / Förvaltningschef

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ändring	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk.% /Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter				6	6	0,00 %	10
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 637		- 637	- 833	- 196	30,72 %	- 743
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 637		- 637	- 827	- 189	29,73 %	- 732

Toiminta-ajatus / Verksamhetsidé

Hallintopalvelut-yksikkö tuottaa tukipalveluita koko kuntaorganisaatiolle. Hallintopalveluiden keskeiset vastuualueet ovat luottamuselinten keskitetty kokoushallinta, kunnan kirjaamo, asianhallinta ja arkistotoimi, kunnan viestintä sekä käännöspalvelut. Lisäksi yksikkö vastaa kunnan hallinnon ja siihen liittyvien prosessien ohjaamisesta, kehittämisestä ja koordinoinnista sekä yleisiä vaaleja ja kansanäänestyksiä koskevista tehtävistä.

Enheten Förvaltningstjänster producerar stödtjänster till hela kommunorganisationen. Förvaltningstjänsternas centrala ansvarsområden är förtroendeorganens centraliserade möteshantering, kommunens registrering, ärendehantering och arkivering, kommunens kommunikation samt översättningstjänster. Dessutom ansvarar enheten för styrning, utveckling och koordinering av kommunens förvaltning och dess processer samt uppgifter i samband med allmänna val och folkomröstningar.

Taloudellinen tulos / Ekonomiskt resultat

Hallintopalveluiden talousarvion suurin menoerä muodostuu henkilöstökuluista. Kevään 2023 organisaatiomuutoksen yhteydessä kaksi vakanssia siirrettiin sivistisosastolta hallintopalvelut-yksikköön. Nämä eivät sisällyneet hallintopalveluiden talousarvioon, mistä johtuen talousarvio on ylittynyt merkittävästi. Lisäksi loppuvuodesta 2023 toimistotarvikkeiden ja postin palveluiden keskitetyt tilaukset siirtyivät hallintopalveluille. Näitä kustannuksia ei myöskään oltu talousarviossa huomioitu.

Den största utgiftsposten i Förvaltningstjänsternas budget består av personalkostnader. I samband med organisationsreformen våren 2023 flyttades två befattningar från Bildningsavdelningen till enheten Förvaltningstjänster. Dessa befattningar ingick inte i Förvaltningstjänsternas budget, vilket medförde att budgeten överskreds betydligt. Dessutom har centraliserade beställningar av kontorsartiklar och posttjänster överförts till Förvaltningstjänster i slutet av år 2023. Dessa kostnader har inte heller beaktats i budgeten.

Olenaiset tapahtumat toiminnassa / Väsentliga händelser i verksamheten

Hallintopalvelut-yksikön henkilöstöresurssissa on tapahtunut useita muutoksia vuoden 2023 aikana, ja yksikössä on kiinnitetty erityistä huomiota siihen, että palvelut saadaan tuotettua laadukkaasti ja prosessit sujuviksi muuttuvista tilanteista huolimatta. Vuoden alussa voimaan tulleen sote-uudistuksen myötä kaksi henkilötyövuotta siirtyi Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle. Sote-uudistus työllisti etenkin alkuvuodesta muun muassa viestintää, kirjaamoa ja arkistotoimea. Kevään 2023 organisaatiouudistuksessa entisen sivistysosaston hallinnosta siirtyi kaksi henkilöä hallintopalveluihin. Näiden henkilöstösiirtojen myötä vahvistettiin edelleen keskitettyä hallintoa, yhdyspintoja toimialoille sekä osallistumista kunnan yhteisiin hankkeisiin. Lisäksi hallintopalvelut-yksikössä on tapahtunut muitakin henkilöstövaihdoksia.

Hallintopalvelut-yksikkö on valmistellut sähköisen arkistoinnin ja digitoinnin hanketta yhteistyössä digihallintoyksikön kanssa. Tavoitteena on sähköisen arkiston laajamittainen käyttöönotto vuonna 2024. Hallintopalvelut-yksikkö vastasi eduskuntavaalien järjestämisestä Sipoossa huhtikuussa 2023.

Det har skett flera ändringar i Förvaltningstjänsternas personalresurser under år 2023, och i enheten har särskild uppmärksamhet fästs vid att tjänsterna produceras högklassigt och att processerna är smidiga oberoende av varierande situationer. I början av året överfördes två årsverken till Östra Nylands välfärdsområde i och med social- och hälsovårdsreformen. Särskilt i början av året sysselsatte social- och hälsovårdsreformen bland annat kommunikationen, registreringen och arkiveringen. Under organisationsreformen våren 2023 överfördes två personer från före detta Bildningsavdelningens förvaltning till Förvaltningstjänster. I och med dessa personalöverföringar förstärktes fortsatt den centraliserade förvaltningen, kontaktytor mellan sektorer samt delaktiggörande i kommunens gemensamma projekt. Dessutom har även andra personalbyten skett inom Förvaltningstjänster.

Förvaltningstjänster har berett projektet om elektronisk arkivering och digitalisering i samarbete med Digital förvaltning. Målet är att det elektroniska arkivet tas i omfattande bruk år 2024. Enheten Förvaltningstjänster ansvarade för förrättningen av riksdagsvalet i Sibbo i april 2023.

Arvio tulevasta kehityksestä / Bedömning av den framtida utvecklingen

Hallintopalvelut-yksikkö jatkaa sähköisen arkistoinnin ja digitoinnin hanketta yhteistyössä digihallintoyksikön kanssa saavuttaakseen tavoitteen sähköisen arkiston laajamittaisesta käyttöönotosta vuonna 2024. Lisäksi tavoitteena on vanhan Kuntalan päätearkiston tyhjentäminen vuoden 2024 loppuun mennessä. Hallintopalvelut-yksikkö koordinoi Sipoon hallintosäännön päivitystä, jota työstetään vuoden 2024 aikana. Hallintopalvelut-yksikkö valmistautuu kevään 2025 kunta- ja aluevaaleihin sekä valtuustokauden vaihdokseen kesällä 2025. Hallintopalvelut-yksikkö osallistuu edelleen aktiivisesti kunnan yhteisiin hankkeisiin ja prosessien kehittämiseen.

Enheten Förvaltningstjänster fortsätter med projektet om elektronisk arkivering och digitalisering för att uppnå omfattande ibruktagande av det elektroniska arkivet år 2024. Därutöver är målet att slutarkivet i gamla Sockengården töms senast i slutet av år 2024. Enheten Förvaltningstjänster koordinerar uppdateringen av Sibbo kommuns förvaltningsstadga, som utarbetas under år 2024. Förvaltningstjänster förbereder sig inför kommunal- och välfärdsområdesvalen våren 2025 samt fullmäktigeperiodens byte sommaren 2025. Enheten Förvaltningstjänster deltar fortsättningsvis aktivt i kommunens gemensamma projekt och utveckling av processer.

Talousohallitus / Ekonomitjänster

Vastuuhenkilö / Ansvarsperson: Talousjohtaja / Ekonomidirektör

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ ändring	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk.% /Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter				80	80	0,00 %	82
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 1 000		- 1 000	- 965	35	-3,46 %	- 1 348
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 1 000		- 1 000	- 886	114	-11,42 %	- 1 265

Toiminta-ajatus / Verksamhetsidé

Mahdollisimman edullisten ja tehokkaiden talouspalveluiden tuottaminen kunnalle.

Att producera så förmånliga och effektiva ekonomitjänster till kommunen som möjligt.

Taloudellinen tulos / Ekonomiskt resultat

Talouspalvelut-yksikkö alitti nettomenonsa, joiden toteutuma jäi 88,6 prosenttiin budjetoidusta.

Enheten Ekonomitjänster underskred sina nettoutgifter, vars utfall var 88,6 procent av det budgeterade.

Olellaiset tapahtumat toiminnassa / Väsentliga händelser i verksamheten

Osa kirjanpitotehtävistä, erityisesti konsernitilinpäätökseen liittyvät tehtävät, hoidettiin määräaikaisella työvoimalla. Hankinta-asiantuntija irtisanoutui joulukuussa ja myös hankinta-asiantuntemusta on siitä lähtien jouduttu ostamaan ulkopuoliselta palveluntuottajalta.

En del av bokföringsuppgifterna, särskilt uppgifter angående koncernbokslutet, utfördes med tidsbunden arbetskraft. Upphandlingsexperten sade upp sig i december och sedan dess var vi tvungna att även köpa upphandlingsexpertis av en utomstående serviceproducent.

Arvio tulevasta kehityksestä / Bedömning av den framtida utvecklingen

Yksikköön on vuoden 2024 alussa ollut haussa uusi hankinta-asiantuntija, joka aloittanee viimeistään huhtikuun alussa. Yksikköön on myös uutena resurssina haussa kirjanpitäjä. Yksi työntekijä jää eläkkeelle ja yksi saavuttaa eläkeiän syksyllä 2024.

Rekrytering av en ny upphandlingsexpert till enheten har inletts i början av år 2024, och en ny upphandlingsexpert börjar senast i början av april. Även en bokförare rekryteras till enheten som en ny personalresurs. En anställd går i pension och en anställd når pensionsåldern hösten 2024.

Digihallinto / Digital förvaltning

Vastuuhenkilö / Ansvarsperson: CDO

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ändring	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk.% /Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	90		90	361	271	301,61 %	60
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 4 968		- 4 968	- 3 840	1 128	-22,70 %	- 4 019
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 4 878		- 4 878	- 3 479	1 399	-28,69 %	- 3 959

Toiminta-ajatus / Verksamhetsidé

Digihallinto vastaa kunnan digikehittämisestä ja ICT-ratkaisuista. Digihallinto kehittää, ohjaa, vastaa ja hankkii asiantuntijapalvelut ja palvelut sekä laitteet kehittämiseen, kokonaisarkkitehtuuriin, tietoturvaan, tietosuojaan, perustietotekniikkaan ja ICT-infrapalveluihin. Digihallinnon tavoitteena on mahdollistaa kaikkien toimialojen onnistuminen tuottamalla tarpeita vastaavat palvelut kustannustehokkaasti ja turvallisesti.

Digital förvaltning ansvarar för kommunens digitala utveckling och ICT-lösningar. Digital förvaltning utvecklar, styr, ansvarar för och upphandlar experttjänster samt tjänster och anordningar för utveckling, kommunens övergripande arkitektur, dataskydd, datasäkerhet, grundläggande datateknik och ICT-infrastruktur. Målet för Digital förvaltning är att möjliggöra att alla sektorer lyckas producera tjänster som motsvarar behoven på ett kostnadseffektivt och säkert sätt.

Taloudellinen tulos / Ekonomiskt resultat

Digihallinto alitti talousarvion reilusti. Alitus johtui siitä, että tuottoja saatiin suunniteltua enemmän, menoja karsittiin suunnitellusti ja hankkeiden viivästyminen siirsi kuluja seuraavalle vuodelle. Tuottoja saatiin hyvinvointialueelle tehdystä työstä ja Valtiovarainministeriön digituesta. Hankkeet, joiden kuluja siirtyy seuraavalle vuodelle ovat; Sähköinen arkisto ja paperiarkiston digitointi, Tiera ulkoistus, Kuituoperoijan hankinta, Tietoliikenneoperaattorin vaihto, Turvatulostuspalvelun vaihto ja ICT-Infran päivitys.

Digital förvaltning underskred budgeten rejält. Underskridningen beror på att Digital förvaltning fick en större avkastning än planerat, utgifterna minskades enligt planerna och dröjningen av projekt förflyttade kostnader till följande år. Digital förvaltning avkastning omfattar arbete som utfördes för välfärdsområdet och Finansministeriets digitala stöd. Projekt vars kostnader överförs till nästa år är elektronisk arkivering och digitalisering av pappersarkivet, utlokalisering till Tiera, upphandling av fiberoperatör, byte av telekommunikationsoperatör, byte av tjänsten för säker utskrift och uppdatering av ICT-infrastrukturen.

Olennaiset tapahtumat toiminnassa / Väsentliga händelser i verksamheten

Digihallinto keskittyi alkuvuonna tukemaan uutta hyvinvointialuetta tarjoamalla ICT-palveluita, joita

Digital förvaltning koncentrerade sig i början av året på att stödja det nya välfärdsområdet genom

hyvinvointialue ei saanut valmiiksi ajoissa. Tällaisia palveluita oli kassapalvelut, sähköisen asiointin palvelut sekä erilaiset tietoliikennepalvelut. Kuntalaisten palveluihin ei aiheutunut ICT-palveluihin liittyviä häiriöitä koko siirtymän aikana vaan se saatiin tehtyä erittäin hyvin.

Keväällä tehty organisaatiomuutos saatiin toteutettua onnistuneesti, mutta se vaati yksiköltä merkittävää panosta erityisesti identiteettihallinnan ja käyttöoikeushallinnan muutosten ja varmistusten vuoksi.

Perustietotekniikan ulkoistaminen Kuntien Tiera Oy:lle on työllistänyt yksikköä erittäin paljon koko vuoden ja sillä on ollut vaikutusta muiden hankkeiden edistymiseen.

Maailman turvallisuustilanteen muutos on heijastunut kyberturvallisuuteen lisäten uhkia ja hyökkäyksiä myös Sipoossa. Merkittävä osa Digihallinnon työpanoksesta joudutaan käyttämään tietoturvaluutta parantaviin tehtäviin ja hyökkäysten torjuntaan. Tietosuojavastaavan tehtävät ovat myös lisääntyneet merkittävästi.

att erbjuda ICT-tjänster, som välfärdsområdet inte hann färdigställa i tid. Sådana tjänster var kassatjänster, elektroniska ärendehanteringstjänster samt olika telekommunikationstjänster. Under övergången uppstod inga störningar i kommuninvånarnas ICT-tjänster, utan övergången sköttes mycket bra.

Vårens organisationsreform var lyckad, men den krävde väldigt mycket av enheten särskilt på grund av ändringar och säkerhetsåtgärder inom identitetshantering samt hantering och kontroll av användarrättigheter.

Utlokaliseringen av den grundläggande datatekniken till Kommunernas Tiera Ab har sysselsatt enheten väldigt mycket under hela året och har därmed påverkat framskridandet av andra projekt.

Världens förändrade säkerhetssituation avspeglas i cybersäkerheten genom att öka risken för hot och attacker även i Sibbo kommun. Vi är tvungna att använda en betydande del av enhetens arbetsinsats till att förbättra datatekniken och förhindra attacker. Även den dataskyddsansvarigas uppgifter har ökat markant.

Arvio tulevasta kehityksestä / Bedömning av den framtida utvecklingen

Digihallinto pyrkii saattamaan perustietotekniikan ulkoistuksen hankkeen päätökseen mahdollisimman pian. Uuden, koko kunnan kehittämisen vuosikellon käyttöönottoa pyritään aktivoimaan kaikin keinoin, jotta kehittämistä saataisiin ketterämmäksi ja vähemmän asiantuntijoita kuormittavaksi.

Seuraavien vuosien painopiste tulee olemaan ICT-infran kehittämisessä ja sopimushallinnassa, johon tulee uusia vaatimuksia koko ajan. Tiedonhallintalain vaatimuksiin pyritään vastamaan aikataulussa.

Isot hankkeet kuten sähköinen arkisto pyritään saamaan valmiiksi seuraavan vuoden aikana.

Digihallinto tukee jatkossakin toimialojen hankkeita oman vastuualueensa mukaisesti.

Digital förvaltning strävar efter att färdigställa projektet om utlokalisering av den grundläggande datatekniken så snart som möjligt. Vi eftersträvar att aktivera på alla möjliga sätt ibruktageandet av den nya årsklockan, vars uppgift är att utveckla hela kommunen, så att utvecklingen blir smidigare och belastar sakkunniga så lite som möjligt.

Under de kommande åren kommer tyngdpunkten att vara i utveckling av ICT-infrastruktur och avtalshantering, som får nya krav hela tiden. Vi eftersträvar att svara på informationshanteringslagens krav inom utsatt tid.

Stora projekt, såsom den elektroniska arkiveringen, eftersträvas att färdigställas under nästa år.

Digital förvaltning stöder även i fortsättningen sektorernas projekt enligt sitt ansvarsområde.

Henkilöstöpalvelut / Personaltjänster

Vastuuhenkilö / Ansvarsperson: Henkilöstöpäällikkö / Personalchef Jan Rosenström

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ ändring	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk.% /Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	217		217	306	89	41,10 %	327
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 2 962		- 2 962	- 2 676	286	-9,66 %	- 3 264
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 2 745		- 2 745	- 2 370	375	-13,68 %	- 2 937

Toiminta-ajatus / Verksamhetsidé

Henkilöstöpalvelut vastaa palvelussuhdeasioiden hoitamisesta ja kunnalle kuuluvien työntantajavelvoitteiden täyttämisestä. Yksikön tehtäviin kuuluvat ulkoistetun palkanmaksupalvelun sopimuksenmukaisen toiminnan varmistaminen, työntekijöiden työterveyshuoltopalveluiden hankinta, työsuojelun ja yhteistoiminnan järjestäminen sekä rekrytointien koordinointi.

Personaltjänster ansvarar för ärenden om anställningsförhållanden och uppfyllelse av kommunens arbetsgivarskyldigheter. Enhetens uppgifter innefattar säkerställande av den utlokaliserade lönebetalningsservicens avtalsenliga verksamhet, upphandling av anställdas arbetshälsovårdstjänster, ordnande av arbetarskydd och samarbete samt koordinering av rekryteringar.

Taloudellinen tulos / Ekonomiskt resultat

Henkilöstöpalveluiden menot koostuvat palkkamenojen ohella pääosin työterveyshuollon kustannuksista, ulkoistetun palkkapalvelun palvelumaksuista, lakisääteisistä maksuista sekä kunnan työntekijöiden kulttuuri- ja liikuntaedun kustannuksista.

Työterveyshuollon kustannukset ovat olleet arvioitua suuremmat, mutta vastaavasti on Kelalta saatu korvaus ollut ennakoitu suurempi, mikä pitkälti on kompensoinut kasvaneita menoja. Ulkoistetun palkkahallinnon kustannukset ovat myös olleet hieman arvioitua suuremmat, mutta muut palveluhankinnat ovat vastaavasti olleet budjetoitua pienemmät. Yksikön henkilöstökulut ovat kokonaisuudessaan olleet talousarvion mukaisia.

Henkilöstöpalveluiden tilikauden ylijäämä muodostuu pääosin eräistä henkilöstöpalveluille budjetoiduista vakuutusmaksuista, jotka kuitenkin on kirjattu muille menomomenteille. Henkilöstöpalveluiden toiminta on muilta osin

Personaltjänsters utgifter består utöver löneutgifter i huvudsak av kostnader för arbetshälsovården, serviceavgifter för den utlokaliserade lönebetalningsservicens serviceavgifter, lagstadgade avgifter samt kostnader för kommunanställdas kultur- och motionsförmån.

Arbetshälsovårdens kostnader var högre än beräknat, men på motsvarande sätt var FPA:s ersättning högre än förutsagt. FPA:s ersättning komparerade till stor del de ökade utgifterna. Kostnaderna för den utlokaliserade lönebetalningsservicen var också en aning högre än beräknat, men övriga serviceupphandlingar har på motsvarande sätt varit mindre än budgeterat. Enhetens personalkostnader utföll i sin helhet enligt budgeten.

Överskottet för Personaltjänsters räkenskapsperiod består i huvudsak av försäkringsavgifter som budgeterats till Personaltjänster, som dock har bokförts som andra

toteutunut talousarvion mukaisesti.

utgiftsmoment. Personal tjänsters verksamhet utföll för övriga delar enligt budgeten.

Olennaiset tapahtumat toiminnassa / Väsentliga händelser i verksamheten

Henkilöstöpalveluiden toimintaan on vaikuttanut kunnan henkilöstömäärän ja -rakenteen muuttuminen 1.1.2023 lukien, kun sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstö tukipalveluineen siirtyivät Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle. Samalla pieneni yksikön henkilöstöresurssi yhdellä henkilöllä. Vuoden 2023 alkua leimasi valmistautuminen ja siirtyminen uuteen organisaatorakenteeseen 1.5.2023 lukien. Myös kuntasektorin sopimuksenmukaiset palkankorotukset ja paikallisesti jaettavat järjestelyvarerat työllistivät henkilöstöpalveluja kevään aikana. Kunnan työntekijöiden työterveyshuoltopalvelut siirtyivät Keski-Uudenmaan Työterveys Oy:lle 1.10.2023. Koko henkilöstölle suunnattu työhyvinvointikysely toteutettiin marras-joulukuussa ja kyselyn tulokset ovat kautta linjan vahvistuneet edellisestä kyselystä. Sairauspoissaolot ovat vähentyneet merkittävästi vuoden 2023 aikana.

Personal tjänsters verksamhet påverkades av att kommunens personalantal och -struktur ändrades från och med 1.1.2023, när personalen inom social- och hälsovården samt deras stöd tjänster överfördes till Östra Nylands välfärdsområde. Samtidigt minskade enhetens personalresurs med en person. Början av år 2023 präglades av beredning och överföring till den nya organisationsstrukturen från och med 1.5.2023. Personal tjänster sysselsattes även av kommunsektorerna avtalsenliga löneförhöjningar och lokalt fördelade justeringspotter under våren. Kommunanställdas arbetshälsovårdstjänster överfördes till Keski-Uudenmaan Työterveys 1.10.2023. Arbetshälsoenkäten för hela personalen genomfördes i november–december och enkätens resultat förstärktes över hela linjen sedan den senaste enkäten. Sjukfrånvaron har minskat betydligt under år 2023.

Arvio tulevasta kehityksestä / Bedömning av den framtida utvecklingen

Henkilöstöpalvelut -yksikössä siirretään strategian mukaisesti toiminnan painopistettä vahvemmin henkilöstövoimavarojen laadulliseen kehittämiseen suuntaan. Jatkamme rekrytointiprosessien kehittämistä ja työnantajakuva rakentamista. Kehitämme työterveyshuollon sisältöä ja vaikuttavuutta yhdessä Keski-Uudenmaan Työterveys Oy:n kanssa. Tavoittelemme sairauspoissaolojen vähenemistä siten, että sairauspäivien määrä on alle kuntasektorin keskiarvon. Vuosille 2022–2025 solmitut kunnalliset virka- ja työehtosopimukset sisältävät paikallisiin järjestelyvaraeriin perustuvan erillisen palkkaohjelman, jonka avulla pyrimme ylläpitämään palkkakilpailukykyämme vaikeasti rekrytoitavissa ammattiryhmissä.

Personal tjänster riktar verksamhetens tyngdpunkt enligt strategin i ännu större utsträckning mot den kvalitativa utvecklingen av personalresurserna. Vi fortsätter utveckla rekryteringsprocesserna och bygga upp arbetsgivarbilden. Vi utvecklar innehållet och effektiviteten av arbetshälsovården tillsammans med Keski-Uudenmaan Työterveys Oy. Vi har som mål att minska sjukfrånvaron således att antalet sjukdagar underskrider kommunsektorerna medeltal. De kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalen för åren 2022–2025 innehåller ett separat löneprogram som baserar sig på de lokala justeringspotterna, och med hjälp av programmet strävar vi efter att upprätthålla vår konkurrenskraft avseende löner inom yrkesgrupper som är svåra att rekrytera.

6.4.4 Sivistysvaliokunta / Bildningsutskottet

Vastuualue:

Sivistysvaliokunnan tehtävänä on vastata perusopetuksesta ja toisen asteen koulutuksesta, varhaiskasvatuksesta, lasten kotihoidon tuesta ja lasten yksityisen hoidon tuesta sekä kirjasto-, kansalaisopisto-, kulttuuri-, museo-, liikunta- ja nuorisotoimesta sekä koordinoida toimintaa. (Hallintosääntö 28 §)

Vastuuhenkilö:

Koulutuspalvelut: koulutusjohtaja
Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut: toimialajohtaja, arki ja vapaa-aika
Varhaiskasvatuspalvelut: varhaiskasvatusjohtaja

Ansvarsområde:

Till bildningsutskottets uppgifter hör att ansvara för den grundläggande utbildningen och utbildningen på andra stadiet, småbarnsfostran, stödet för hemvård av barn och stödet för privat vård av barn samt för biblioteks-, medborgarinstitys-, kultur-, musei-, idrotts- och ungdomsväsendet samt att koordinera verksamheten. (Förvaltningsstadga 28 §)

Ansvarsperson:

Utbildningstjänster: utbildningsdirektör
Kultur- och fritidstjänster: sektordirektör, vardag och fritid
Tjänster för småbarnspedagogik: direktör för småbarnspedagogik

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ ändring	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk.% /Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	7 587	- 40	7 547	7 778	232	3,07 %	8 432
Valmistus omaan käyttöön / Tillverkning för eget bruk						0,00 %	
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	-66 653	- 1 555	- 68 208	-67 384	825	-1,21 %	-63 740
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	-59 066	- 1 595	-60 661	-59 605	1 056	-1,74 %	-55 308
Poistot ja arvonalentumiset / Avskrivningar och nedskrivningar				- 290	- 290	0,00 %	- 226
Tehtävän kokonaiskustannukset / Uppgiftens helhetskostnader	-59 066	- 1 595	-60 661	-59 899	763	-1,26 %	-55 536

Taloudellinen tulos / Ekonomiskt resultat

Sivistysvaliokunta alittaa vuoden 2023 talousarvion. Talouden toteutuminen esitetään kunkin sivistyspalveluita tuottavan toimialan kohdalla tarkemmin.

Bildningsutskottet underskriver budgeten för år 2023. Ekonomins utfall presenteras närmare för varje sektor som producerar bildningstjänster.

Olennaiset tapahtumat toiminnassa / Väsentliga händelser i verksamheten

Sivistysosasto lakkautettiin Sipoon kunnan organisaatiouudistuksen myötä. Sivistysvaliokunnan alaiset palvelut jaettiin kolmelle toimialalle: Koulutuspalvelut, Varhaiskasvatuspalvelut ja Arjen ja vapaa-ajan palvelut. Jälkimmäisin vastaa kulttuuri- ja vapaa-

Bildningsavdelningen lades ner i och med Sibbo kommuns organisationsreform. Tjänster som lyder under bildningsutskottet delades in i tre sektorer: utbildning, småbarnspedagogik och vardag och fritid. Den sistnämnda ansvarar för kultur- och fritidstjänsternas verksamhet.

aikapalveluiden toiminnasta.

Sivistyspalveluiden palveluverkkosuunnitelma valmistui loppuvuonna 2023. Sen toimielinkäsittely siirtyi vuoden 2024 puolelle.

Muut keskeiset toiminnalliset muutokset esitellään kunkin toimialan kohdalla tarkemmin.

Bildningsväsendets servicenätplan färdigställdes i slutet av år 2023. Behandlingen i organen flyttades till år 2024.

Andra centrala ändringar i verksamheten presenteras närmare för varje sektor.

Arvio tulevasta kehityksestä / Bedömning av den framtida utvecklingen

Sivistyspalveluita tuottavat toimialat esittelevät arviot tulevasta kehityksestä omissa katsauksissaan.

De sektorer som producerar bildningstjänster presenterar bedömningar av den framtida utvecklingen i översikter för respektive sektor.

Varhaiskasvatus / Småbarnspedagogik

Vastuualue / Ansvarsområde:

Varhaiskasvatus ja esiopetus / Småbarnspedagogik och förskoleundervisning

Vastuuhenkilö / Ansvarsperson:

Varhaiskasvatusjohtaja / Chef för småbarnspedagogik

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ändring	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk.% /Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	1 200	- 40	1 160	1 271	111	9,58 %	1 347
Valmistus omaan käyttöön / Tillverkning för eget bruk						0,00 %	
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 18 443	- 1 555	- 19 998	- 19 887	111	-0,56 %	- 17 626
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 17 243	- 1 595	- 18 838	- 18 616	222	-1,18 %	- 16 279
Poistot ja arvonalentumiset / Avskrivningar och nedskrivningar				- 11	- 11	0,00 %	- 11
Tehtävän kokonaiskustannukset / Uppgiftens helhetskostnader	- 17 243	- 1 595	- 18 838	- 18 626	212	-1,12 %	- 16 290

Toiminta-ajatus / Verksamhetsidé

Varhaiskasvatuspalvelujen toimiala tarjoaa lakisääteistä laadukasta ja monipuolista varhaiskasvatusta, esiopetusta sekä avoimen varhaiskasvatuksen järjestämää kerhotoimintaa suomen- ja ruotsinkielellä. Huoltajat voivat myös valita kotihoidon ja yksityisen hoidon tuen tai palvelusetelillä järjestettävän varhaiskasvatuksen kunnallisen varhaiskasvatuksen sijaan.

Sektorn för småbarnspedagogik erbjuder lagstadgad högklassig och mångsidig småbarnspedagogik och förskoleundervisning samt klubbverksamhet inom öppen småbarnspedagogik på finska och svenska. Vårdnadshavarna kan även välja hemvård och stöd för privat vård eller småbarnspedagogik som ordnas med servicesedel i stället för den kommunala småbarnspedagogiken.

Taloudellinen tulos / Ekonomiskt resultat

Varhaiskasvatuksen toimialan talous pysyi talousarviossa toimintakatteen jäädessä positiiviseksi 220 000 euroa, 1,18 %. Kunnanhallitus myönsi marraskuussa varhaiskasvatuksen toimialalle lisämäärärahan, jolloin talousarviota nostettiin taseen osalta 1 595 000e.

Sektorn för småbarnspedagogiks ekonomi höll sig inom budgeten då verksamhetsbidraget var positivt med 220 000 euro, det vill säga 1,18 procent. Kommunstyrelsen beviljade sektorn för småbarnspedagogik ett tilläggsanslag i november, och då ökades budgeten med 1 595 000 euro beträffande balansräkningen.

Toiminnan tunnusluvut / Verksamhetens nyckeltal

Tunnusluvut / Nyckeltal	2021	2022	2023
Kulut € per asukas/ Kostnader € per invånare	690	728	824
Varhaiskasvatus ja esiopetuksen täydentävä varhaiskasvatus, kunnallinen, lapset	745	793	866
Varhaiskasvatus ja esiopetuksen täydentävä varhaiskasvatus, palveluseteli, Sipoo, lapset	178	211	135
Varhaiskasvatus ja esiopetuksen täydentävä varhaiskasvatus, palveluseteli, muut kunnat, lapset		25	21
Avoimen varhaiskasvatuksen kerhotoiminta, kunnallinen, lapset		43	40
Yksityisen hoidon tuki ja kuntalisä, lapset	125	71	72
Kotihoidontuki ja kuntalisä, lapset		230	226
Kustannukset euroa/lapsi, kunnallinen	11 151	12 029	14 101
Kustannukset/paikka/euroa, palveluseteli, Sipoossa ja muissa kunnissa	7 812	7 330	13 293
Väestön 1–6-vuotiaat 31.12. sisältäen esiopetusikäiset (Facta, kuntarekisteri)	1 358	1 376	1 379
Väestön esiopetusikäiset 31.12. (Facta, kuntarekisteri)	213	264	238

Olennaiset tapahtumat toiminnassa / Väsentliga händelser i verksamheten

Yleinen kustannusten nousu yhteiskunnassa ohjasi huoltajia aiempaa aikasemmin töihin ja lapsia yhä nuorempina varhaiskasvatuksen piiriin. Alle kolmevuotiaiden lasten varhaiskasvatukseen tarvitaan enemmän henkilösöresurseja ja ryhmätiloja kuin sitä vanhemmille, ja siten toiminnan järjestäminen tulee kalliimmaksi.

Päiväkotipaikkojen riittävyys oli hastaavaa molemmille kieliryhmille koko Sipoon alueella. Kaksi yksityistä päiväkotia lopetti toimintansa ja ne siirtyivät kunnallisiksi 1.8.2023. Maaliskuussa käynnistettiin Temporen keikkasijaispalvelun

Den allmänna kostnadsstegringen i samhället styrde barnens vårdnadshavare allt tidigare tillbaka till arbete och allt yngre barn till småbarnspedagogiken. Det behövs mer personalresurser och grupplokaler för småbarnspedagogiken för barn under tre år än för tre år fyllda barn och äldre, och således blir ordnandet av verksamheten dyrare.

Det har varit utmanande att få daghemsplatserna att räcka till för båda språkgrupperna i hela Sibbo. Två privata daghem avslutade sin verksamhet och blev kommunala daghem 1.8.2023. I mars togs

käyttö mahdollistamaan lakisääteisten sijaisten saaminen päiväkoteihin.

Tempores vikarietjänst i bruk för att möjliggöra tillgång till det lagstadgade antalet vikarier i daghemmen.

Arvio tulevasta kehityksestä / Bedömning av den framtida utvecklingen

Varhaiskasvatuksen toimialan tulevaa kehitystä tulee ohjaamaan riittävien henkilöstöressurssien hankinta. Puutteita on sekä vakituisista kelpoisista työntekijäistä että riittävästä määrästä sijaisia lakisääteisiin tarpeisiin.

Palveluverkon riittävyttä tulee tehostaa, jotta voidaan järjestää kaikille hakijoille lakisääteiset varhaiskasvatuspaikat.

Sektorn för småbarnspedagogiks framtida utveckling styrs av tillräckliga personalresurser. Det finns brist på både behöriga ordinarie anställda och vikarier för de lagstadgade behoven.

Servicevärdet ska effektiviseras så att vi kan ordna lagstadgade platser inom småbarnspedagogiken för alla sökanden.

Koulutus / Utbildning

Vastuualue / Ansvarsområde: Koulutuksen toimiala / Utbildningssektorn

Vastuuhenkilö / Ansvarsperson: Koulutusjohtaja / Utbildningsdirektör

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ändring	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk.% /Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	2 010		2 010	2 234	224	11,14 %	2 664
Valmistus omaan käyttöön / Tillverkning för eget bruk						0,00 %	
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 34 408		- 34 408	- 34 300	108	-0,31 %	- 33 324
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 32 398		- 32 398	- 32 066	332	-1,02 %	- 30 660
Poistot ja arvonalentumiset / Avskrivningar och nedskrivningar				- 176	- 176	0,00 %	- 112
Tehtävän kokonaiskustannukset / Uppgiftens helhetskostnader	- 32 398		- 32 398	- 32 242	156	-0,48 %	- 30 772

Toiminta-ajatus / Verksamhetsidé

Meillä oppijan osallisuus ja oppimisen ilo ovat kaiken toiminnan keskiössä. Keskitymme hyvään ja arvostamme moninaisuutta. Tarjoamme ja mahdollistamme jokaisena koulupäivänä turvallisen oppimisen kokemuksia. Koulutuksen toimialan toiminta on tavoitteellista ja kytkeytyy kuntastrategiaan. Tavoitteiden saavuttamista mitataan ja arvioidaan vuosittain. Toimialan palvelut jakautuvat perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen palvelukokonaisuuksiin, jotka

Hos oss är elevens delaktighet och glädje över att lära sig i centrum av all vår verksamhet. Vi fokuserar på det goda och värdesätter mångfalden. Vi erbjuder och möjliggör trygga erfarenheter av att lära sig under varje skoldag. Utbildningssektorns verksamhet är målinriktad och kopplad till kommunstrategin. Uppfyllelse av målen mäts och bedöms årligen. Sektorns tjänster fördelas i servicehelheter för den grundläggande

yhdessä muodostavat ehyen koulupolun Sipoon lapsille ja nuorille.

Koulutuksen toimialan perusopetuksen tulosityksikkö vastaa Perusopetuksen palvelukokonaisuudesta, joka huolehtii suomenkielisestä ja ruotsinkielisestä perusopetuksesta ja osaltaan muusta perusopetuslain mukaisesta toiminnasta. Jokainen koulu muodostaa itsenäisen taloudellisen yksikön, jonka toiminnasta ja taloudesta vastaa rehtori.

Koulutuksen toimialan toisen asteen tulosityksikkö vastaa toisen asteen koulutuksen palvelukokonaisuudesta, joka huolehtii kunnan järjestämästä lukiokoulutuksesta, sekä yhteistyöstä alueen ammatillisten oppilaitosten kanssa. Jokainen lukio muodostaa itsenäisen taloudellisen yksikön, jonka toiminnasta ja taloudesta vastaa rehtori.

utbildningen och utbildningen på andra stadiet som tillsammans bildar en enhetlig skolstig för barn och ungdomar i Sibbo.

Resultatenheten för den grundläggande utbildningen inom utbildningssektorn ansvarar för servicehelheten för den grundläggande utbildningen, som tar hand om den finskspråkiga och den svenskspråkiga grundläggande utbildningen. Enheten ansvarar också för sin del för att verksamheten följer lagen om grundläggande utbildning. Varje skola bildar en självständig ekonomisk enhet, och rektorn ansvarar för dess verksamhet och ekonomi.

Resultatenheten för utbildningen på andra stadiet inom utbildningssektorn ansvarar för servicehelheten för utbildningen på andra stadiet, som tar hand om gymnasieutbildningen i kommunen. Enheten ansvarar också för samarbetet mellan lokala yrkesläroanstalter. Varje gymnasium bildar en självständig ekonomisk enhet, och rektorn ansvarar för dess verksamhet och ekonomi.

Taloudellinen tulos / Ekonomiskt resultat

Vuoden 2023 taloudellinen tulos oli talousarvion mukainen. Henkilöstökulujen osalta tulos oli 0.7% ylijäämäinen, tämän selittyessä täyttämättömillä vakansseilla lukuvuodeksi 2023-2024.

Det ekonomiska resultatet utföll enligt budgeten år 2023. För personalkostnaderna visade resultatet ett överskott på 0,7 procent, vilket förklaras med obesatta befattningar under läsåret 2023–2024.

Toiminnan tunnusluvut / Verksamhetens nyckeltal

Tunnusluvut / Nyckeltal	2021	2022	2023
Kulut € per asukas/ Kostnader € per invånare		1 496,4	1 518,4
Peruskoulun alaisten oppilaiden määrä 20.9/ Andelen elever under grundskolan 20.9	2 643	2 625	2 610
Lukio-opiskelijoiden määrä, 20.9/ Andelen gymnasieelever 20.9.	362	388	379
Kustannus, lukio-opiskelija/ Kostnader per gymnasieelev	9 352	10 392	
Kustannus, peruskoulun alainen oppilas/ Kostnader per elev under grundskolan	11 597	11 487	
Peruskouluun valmistavan opetuksen oppilasmäärä/ Andelen elever i till grundskolan förberedande utbildning	9	29	22

Olennaiset tapahtumat toiminnassa / Väsentliga händelser i verksamheten

HVA-uudistuksen myötä oppilashuollon psykologi- ja kuraattoripalveluiden tuottamisvastuu siirtyi vuoden 2023 alusta hyvinvointialueelle, jolloin kunnan ja hyvinvointialueen välille rakentui selkeä yhdyspinta. Sen ja muiden vastaavien yhdyspintojen välisen yhteistyön käynnistäminen ja toimintojen kehittäminen edellyttää edelleen koulutuksen toimialan henkilöstöltä aktiivisuutta ja aloitteellisuutta. Yhdyspintoja ylläpidetään, tarkastellaan ja kehitetään yhteistyössä Itä-Uudenmaan muiden kuntien ja hyvinvointialueen kesken. Yhdyspintayhteistyön keskeisenä tavoitteena on taata kuntalaisille mahdollisimman joustavat hyvinvointipalvelut. Sillä myös varmistetaan osapuolten sekä toiminnalliset että taloudelliset velvollisuudet ja vastuut.

Koulutuksen toimialan tuloslaskelman 2023 mukainen toimintakate on -32 397 587 € vuonna 2023. Toimintakate ei sisällä sisäisiä IT-kustannuksia. Toimintakate on tässä vaiheessa talousarvion mukainen.

Yleinen kustannustason nousu on mahdollisuuksien mukaan huomioitu talousarviossa. Kunta-alalle on laadittu kolmivuotinen sopimus ajalle 1.5.2022–30.4.2025. Sen aikana työvoimakustannukset nousevat korkoa korolle laskien keskimäärin 8,79 prosenttia. Ulkoiset kustannukset nousevat indeksitasolla n. 5,0% vuonna 2023.

I och med social- och hälsovårdsreformen överfördes ansvaret för produktionen av elevvårdens psykolog- och kuratorstjänster till välfärdsområdena i början av år 2023, och då uppstod en tydlig kontaktyta mellan välfärdsområdet och kommunen. Att inleda samarbete och utveckla verksamhet mellan denna och andra motsvarande kontaktytor kommer att förutsätta aktivitet och initiativtagande av utbildningssektorns personal. Kontaktytorna underhålls, granskas och utvecklas i samarbete med andra kommuner i östra Nyland samt Östra Nylands välfärdsområde. Det centrala målet med samarbetet mellan kontaktytorna är att garantera invånarna så flexibla välfärdstjänster som möjligt. Det säkerställer också parternas operativa och ekonomiska skyldigheter och ansvar.

Verksamhetsbidraget är enligt resultaträkningen för utbildningssektorn -32 397 587 euro år 2023. Verksamhetsbidraget innehåller inte de interna IT-kostnaderna. I detta skede är verksamhetsbidraget i enlighet med budgeten.

Ökningen av den allmänna kostnadsnivån har beaktats i budgeten i mån av möjlighet. Ett treårigt avtal har utarbetats inom kommunsektorn för tiden 1.5.2022–30.4.2025. Under avtalsperioden ökar arbetskraftskostnaderna med i genomsnitt 8,79 procent beräknat enligt ränta på ränta. Externa kostnader ökar på indexnivå med cirka 5,0 procent år 2023.

Arvio tulevasta kehityksestä / Bedömning av den framtida utvecklingen

Henkilöstökustannukset nousevat vuonna 2024 keskimäärin vähintään 2,80 prosenttia. Tämä tulee näkymään vuoden 2024 budjetin tiukkuutena.

Yleinen kustannusten nousu näkyy myös koulukuljetuskustannusten nousuna. Kaikki taksikuljetukset on kilpailutettu kokonaisuudessaan keväällä 2023 ja uusien sopimusten kustannukset näkyvät täysimääräisinä vuonna 2024. Käyttöön otettu logistiikkapalvelu tuo kunnalle säästöjä kuljetusten kokonaiskuluissa.

Laajennetun oppivelvollisuuden myötä lukiokoulutuksen oppimateriaalikustannukset nousevat selvästi, koska uudistus koskee syksystä 2023 alkaen kaikkia kolmea ikäluokkaa. Nämä vaikutukset näkyvät täysimääräisinä vuodesta 2024 alkaen.

Kunnanhallitus päätti 12.6.2023, että sivistysvaliokunnan palveluverkkoselvityksen ja -suunnitelman valmisteluaikaa jatketaan vuoden 2023 loppuun ja että ohjausryhmä jatkaa toimintaansa siihen saakka, kunnes valtuusto on tehnyt päätöksen palveluverkkoselvityksen ja -suunnitelman kokonaisuudesta. Palveluverkkosuunnittelu jatkuu koulutuksen toimialalla kouluverkkosuunnitteluna. Oppilaaksiottoalueiden tarkastaminen ruotsinkielisten koulujen osalta toteutetaan kevään 2024 aikana.

Talouden sopeuttamistarpeiden vuoksi on tärkeää pystyä ylläpitämään nykyinen palvelutaso ja sen laatu, siksi ei ole perusteltua käynnistää uusia toimintoja tai hankkia uusia lisäpalveluita.

Personalkustannukset nousevat vuonna 2024 keskimäärin vähintään 2,80 prosenttia. Tämä tulee näkymään vuoden 2024 budjetin tiukkuutena.

Den allmänna ökningen av kostnaderna syns också som en ökning av skolskjutskostnaderna. Alla taxiskjutsar konkurreras ut i sin helhet våren 2023, och kostnaderna för de nya avtalen syns till fullt belopp år 2024. Logistiktjänsten som togs i bruk ger kommunen besparingar i skjutsarnas totala kostnader.

I och med den förlängda läroplikten kommer också kostnaderna för gymnasieutbildningens läromedel att öka betydligt, eftersom reformen gäller alla tre årskullar hösten 2023. Dessa följer syns i fullo från och med år 2024.

Kommunstyrelsen beslutade 12.6.2023 att tidtabellen för beredningen och planeringen av bildningsutskottets servicenätutredning och -plan förlängs till slutet av år 2023 och att styrgruppen fortsätter sin verksamhet tills fullmäktige har fattat beslut om hela servicenätutredningen och -planen. Servicenätplaneringen fortsätter inom utbildningssektorn som planering av skolnätet. Elevupptagningsområdena för de svenskspråkiga skolorna granskas under våren 2024. På grund av ekonomins anpassningsbehov är det viktigt att kunna upprätthålla den nuvarande servicenivån och dess kvalitet, och därför är det inte motiverat att börja nya verksamheter eller upphandla nya tilläggstjänster.

Arki ja vapaa-aika / Vardag och fritid

Vastuualue:

Arjen ja vapaa-ajan toimiala muodostuu seuraavista tulosityksiköistä ja palvelualueista:

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut

- Kirjastopalvelut
- Kulttuuripalvelut
- Liikuntapalvelut
- Nuorisopalvelut
- Vapaan sivistystyön palvelut

Hyvinvointipalvelut

- Hyvinvoinnin edistäminen
- Ruokapalvelut
- Yhteiset asiakaspalvelut

Työllisyys- ja elinkeinopalvelut

- Elinkeinopalvelut (matkailupalvelut)
- Työllisyyspalvelut (kotouttamispalvelut)

Toimiala huolehtii Sipoon kunnan hallintosäännön 12 §:ssä mainittujen vaikuttamistoimielinten käytännön toiminnasta ja hallinnosta.

Vastuhenkilö:

Toimialajohtaja, arki- ja vapaa-aika

Ansvarsområde:

Sektorn för vardag och fritid består av följande resultatenheter och serviceområden:

Kultur- och fritidstjänster

- Bibliotekstjänster
- Kulturtjänster
- Idrottstjänster
- Ungdomstjänster
- Tjänster inom det fria bildningsarbetet

Välfärdstjänster

- Främjande av välfärd
- Kostservice
- Gemensamma kundtjänster

Sysselsättnings- och näringstjänster

- Näringstjänster (turismtjänster)
- Sysselsättningstjänster (integrationstjänster)

Sektorn ansvarar för den praktiska verksamheten och förvaltningen för de påverkansorgan som nämns i 12 § i Sibbo kommuns förvaltningsstadga.

Ansvarsperson:

Sektordirektör, vardag och fritid

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ändring	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk.% /Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	4 377		4 377	4 273	- 104	-2,37 %	4 421
Valmistus omaan käyttöön / Tillverkning för eget bruk						0,00 %	
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 13 803		- 13 803	- 13 197	605	-4,39 %	- 12 790
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 9 426		- 9 426	- 8 924	502	-5,33 %	- 8 369
Poistot ja arvonalentumiset / Avskrivningar och nedskrivningar				- 104	- 104	0,00 %	- 103
Tehtävän kokonaiskustannukset / Uppgiftens helhetskostnader	- 9 426		- 9 426	- 9 030	395	-4,19 %	- 8 474

Toiminta-ajatus / Verksamhetsidé

Arjen ja vapaa-ajan toimialan tehtävänä on edistää kuntalaisten hyvinvointia ja kunnan elinvoimaa sekä tuottaa toimialan palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla.

Sektorn för vardag och fritid har som uppgift att främja invånarnas välfärd och kommunens livskraft samt ordna sektorns tjänster på ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt.

Taloudellinen tulos / Ekonomiskt resultat

Arjen ja vapaa-ajan toimiala alittaa vuoden 2023 talousarvion.

Sektorn för vardag och fritid underskrider budgeten för år 2023.

Toiminnan tunnusluvut / Verksamhetens nyckeltal

Tunnusluvut / Nyckeltal	2021	2022	2023
Kustannus euroa/ asukas / Kostnader euro/ invånare			395
Sipoon opiston opetustunnit	8 600	10 958	10 017
Sipoon opiston toimintakate, euroa/ asukas / Sibbo institutets verksamhetsbidrag euro/ invånare	34	34	36,5
Kirjaston kävijämäärät / bibliotekets besökarantal	106 965	160 343	203 938
Kirjaston lainausten määrä / asukas (asukasmäärä mukaan 1.1.2023) / Antalet lån/ invånare (enligt invånarantal 1.1.2023)	10,9	12	13,15
Kulttuuripalvelujen toimintakate, euroa/ asukas / Kulturtjänsternas verksamhetsbidrag, euro/ invånare	35	37	34,5
Taiteen perusopetuksen piirissä olevat lapset / Antalet barn i grundläggande konstundervisning	735	807	863
Liikuntapalvelujen toimintakate, euroa/ asukas / Idrottstjänsternas verksamhetsbidrag euro/ invånare	89	85	87
Liikunta-avustukset, euroa/ asukas / Idrottsbidrag, euro/ invånare	12	13	13
Nuorisopalvelujen toimintakate, euroa/ asukas / Ungdomstjänsternas verksamhetsbidrag, euro/ invånare	36	34	34,5
Kohtaamiskertojen määrä nuorisotyössä / Antalet bemötanden i ungdomstjänsterna		56 460	58 600
Kouluruokailuun osallistujat	614 572	606 300	618 708
Kouluruokailuun osallistujat keskimäärin/ päivä / Antalet deltagare i skollunchen i medeltal/ dag	3 269	3 225	3 291
Koululounaan kustannus, euroa / Skollunchens kostnader, euro	2,7	2,7	2,89
Päiväkotilounaan kustannus, euroa / Daghemlunchens kostnader, euro	3,25	2,85	2,89
Keittiöt, valmistus / Antalet kök tillverkning	3	3	2
Keittiöt, jakelu / Antalet kök, utkörning	25	23	24

Olellaiset tapahtumat toiminnassa / Väsentliga händelser i verksamheten

Arjen ja vapaa-ajan toimiala aloitti toimintansa 1.5.2023. Toimialalle on luotu johtamisjärjestely, jolla turvataan palvelualueiden osallisuus ja tuetaan niiden keskinäistä yhteistyötä. Palvelualueet muodostavat kolme tuloyksikköä: Hyvinvointipalvelut, Kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut sekä Työllisyys- ja elinkeinopalvelut. Kullekin palvelualueelle on nimetty palvelupäällikkö, joka vastaa käytännön operatiivisen toiminnan johtamisesta.

Sektorn för vardag och fritid inledde sin verksamhet 1.5.2023. För sektorn skapades ledningsarrangemang för att trygga serviceområdenas delaktighet och stödja deras ömsesidiga samarbete. Serviceområdena bildar tre resultatenheter: Valfärdstjänster, Kultur- och fritidstjänster samt Sysselsättning- och näringstjänster. En servicechef har utsett för varje serviceområde. Servicechefen ansvarar för ledningen av den praktiska operativa

Toimiala tuottaa sekä kunnan sisäisiä että kuntalaisille tarkoitettuja palveluita. Palveluiden sujuvuutta ja tuottavuutta on kehitetty vuoden 2023. Toimenpiteet esitetään kunkin palvelualueen osalta tarkemmin niiden omissa osuuksissa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden osalta palveluverkko tarkasteltiin osana sivistyspalveluiden palveluverkkosuunnitelmaa. Sen osana liikuntapalveluita tarkasteltiin tarkemmin Liikuntapaikkaselvityksessä.

Maahanmuuttopalveluiden asiakasmäärä ja sen myötä palveluiden kysyntä on selvästi kasvanut Ukrainan sodan seurauksena.

Valtio hyväksyi Sipoon kunnan ja Keravan kaupungin ehdotuksen muodostaa yhteinen työllisyysalue.

Arjen ja vapaa-ajan tehtävänä on koordinoida kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyvää toimintaa. Tätä varten kunnanhallitus perusti hyvinvointipäällikön viran, joka saatiin täytettyä vuoden lopussa.

verksamheten.

Sektorn producerar kommunens interna tjänster samt tjänster för kommuninvånare. Tjänsternas smidighet och produktivitet har utvecklats under år 2023. Åtgärderna presenteras närmare för varje serviceområde i följande avsnitt.

Servicenätet för kultur- och fritidstjänsterna granskades som en del av bildningsväsendets servicenätplan. Samtidigt granskades idrottstjänsterna i utredningen om idrottsplatser.

Antalet kunder inom invandrartjänsterna och efterfrågan på tjänsterna har ökat betydligt till följd av kriget i Ukraina.

Staten godkände Sibbo kommuns och Kervo stads förslag om att bilda ett gemensamt sysselsättningsområde.

Sektorn för vardag och fritid har som uppgift att koordinera verksamhet i anknytning till främjande av invånarnas välfärd och hälsa. För detta ändamål inrättade kommunstyrelsen en tjänst som välfärdschef, och tjänsten besattes i slutet av året.

Arvio tulevasta kehityksestä / Bedömning av den framtida utvecklingen

Arviot tulevasta kehityksestä esitetään kunkin tulosityksilön osalta niiden omissa osuuksissa.

Bedömningarna av den framtida utvecklingen presenteras för varje resultatenhet i följande avsnitt.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut / Kultur- och fritidstjänster

Vastuuhenkilö / Ansvarsperson: Toimialajohtaja, arki- ja vapaa-aika / Sektordirektör, vardag och fritid

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ändring	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk.% /Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	722		722	813	91	12,57 %	843
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 6 433		- 6 433	- 6 692	- 259	4,03 %	- 6 639
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 5 711		- 5 711	- 5 879	- 168	2,94 %	- 5 795

Toiminta-ajatus / Verksamhetsidé

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut tavoittavat kaiken ikäiset kuntalaiset. Ne edistävät ja tukevat yksilön ja yhteisön kokonaisvaltaista hyvinvointia ja elinikäistä oppimista. Ne ehkäisevät syrjäytymistä ja edistävät kuntalaisten yhteisöllisyyttä ja tukevat kunnan identtiteettiä. Toiminnalla on merkittävä vaikutus yksinäisyyden ja syrjäytymisen ehkäisyssä.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden tulosityksikkö muodostuu seuraavista palvelualueista: kirjastopalvelut, kulttuuripalvelut, liikuntapalvelut, nuorisopalvelut ja vapaa sivistys.

Kultur- och fritidstjänsterna når kommuninvånare i alla åldrar. De stöder och främjar individens och gemenskapens övergripande välbefinnande och livslångt lärande. Tjänsterna förebygger utslagning, främjar invånarnas gemenskap och stöder kommunens identitet. Verksamheten har en stor verkan i att förebygga ensamhet och utslagning.

Resultatenheten Kultur- och fritidstjänster består av följande serviceområden: Bibliotekstjänster, Kulturtjänster, Idrottstjänster, Ungdomstjänster och Det fria bildningsarbetet.

Taloudellinen tulos / Ekonomiskt resultat

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden koonatoimintakatteen ylitys on yhteensä noin 168 000 €. Ylitys johtuu kirjastopalveluiden siivous- ja kunnossapidon menojen (19 000 €) liikuntapalveluiden käyttömenojen (palveluiden ostot 104 000 €) ja Sipoon opiston sisäisten vuokrien (45 000 €) noususta.

Det totala verksamhetsbidraget för Kultur- och fritidstjänster överskred med sammanlagt cirka 168 000 euro. Överskridningen beror på ökning av Bibliotekstjänsters städnings- och underhållskostnader (19 000 €), Idrottstjänsters driftskostnader (köp av tjänster 104 000 €) och Sibbo instituts interna hyror (45 000 €).

Olennaiset tapahtumat toiminnassa / Väsentliga händelser i verksamheten

Kulttuuripalvelut / Kulturtjänster

Vuonna 2023 Kulttuuripalvelujen painopisteinä on ollut erityisesti Topelius-salin peruskorjaus- ja muutostöiden suunnittelu. Sali otettiin käyttöön lokakuussa. Salin esitystekniikka uudistettiin täysin sekä ääni- että valotekniikan osalta. Salin peruskorjauksen valmistumisen ja käyttöönoton

År 2023 fokuserade Kulturtjänster speciellt på planering av saneringen av och ändringsarbetena i Topeliussalen. Salen togs i bruk i oktober. Både ljud- och ljustekniken i salens presentationsteknologi förnyades i sin helhet. Efter att saneringen av salen färdigställdes och salen

myötä tapahtumatuotantoa on uudistettu ja tapahtumien markkinointia on tehostettu. Salissa on tuotettu myös erittäin suosittuja ja säännöllisiä elokuvaelämyksiä yhteistyökumppanin kanssa. Tämän seurauksena salin käyttöaste on nousussa.

Arborgin kiinteistön IV-remontin takia talon toiminnoille etsittiin ja osoitettiin niille soveltuvat väistötilat.

Kulttuuripolku-toimintaa toteutettiin suunnitellusti peruskoulujen kanssa. Kulttuuripalvelut osallistuivat myös lapsille ja nuorille suunnattuun SKAPA-hankkeen ylikunnalliseen yhteistyöhön yhdessä Porvoon kaupungin kulttuuripalvelujen kanssa. Taiteen perusopetusta monipuolistettiin tekemällä yhteistyösopimus sanataiteen opetuksen järjestämisestä.

Suosittuja opastettuja kulttuurikävelyjä toteutettiin ulkoilmakohteissa. Kulttuuripalvelut olivat mukana toteuttamassa kansainvälistä Sipoon äänet -festivaalia, joka järjestetään vuosittain syksyllä.

Kulttuuripalvelut osallistuivat sekä Miiliin toteutettavan kulttuurisalin että Nikkilän kirjaston ja Enterin välisen puiston suunnitteluun.

togs i bruk, förnyades evenemangsproduktionen och marknadsföringen av evenemang effektiviserades. I Topeliussalen har det tillsammans med en samarbetspartner ordnats regelbundna filmupplevelser, som har varit väldigt populära. Till följd av detta håller salens användningsgrad på att öka.

På grund av att ventilationssystemet renoverades i fastigheten Arborg, anvisades tillfälliga lokaler för verksamheten i byggnaden.

Kulturstigen genomfördes i samarbete med grundskolorna enligt planerna. Kulturtjänster deltog också i projektet SKAPA och dess kommunöverskridande verksamhet i samarbete med kulturtjänster i Borgå stad. Grundläggande konstutbildning gjordes mångsidigare genom att ingå ett samarbetsavtal om ordnade av utbildning i ordkonst.

Populära guidade kulturpromenader ordnades utomhus. Kulturtjänster deltog i ordnandet av den internationella festivalen Sibbo Toner, som ordnas årligen på hösten.

Kulturtjänster deltog i planeringen av en kultursal som byggs i Miili och parken mellan Sibbo huvudbibliotek i Nickby och Enter.

Sipoon opisto / Sibbo institut

Sipoon opistossa toteutettiin vuoden 2023 aikana 10 017 kansalaisopiston opetustuntia, joista 644 tuntia oli maahanmuuttajille suunnattuja luku- ja kirjoitustaidon tunteja. Opetukseen osallistuivat yhteensä 6047 opiskelijaa. Tunteista 9624 oli lähiopetusta ja 393 etäopetusta.

Tunnit jakaantuivat seuraavasti pääryhmittäin: tanssi ja liikunta 28,6%, musiikki 28%, kädentaidot 14,4%, kuvataiteet ja muotoilu 13,6%, kielet 11,0%, tietotekniikka 1,4%, kotitalous 1%, historia, yhteiskunta ja talous 0,7%, muu koulutus 1,2%.

Syksystä 2023 lähtien Sipoon opisto vastaa Sipoon osalta Suomen harrastamisen mallin kerhotoiminnasta (Hobari). Kerhoja pyritään järjestämään jokaisessa koulussa välittömästi koulupäivän yhteyteen.

År 2023 ordnades sammanlagt 10 017 undervisningstimmar i medborgarinstitutet, varav 644 timmar var lektioner i läs- och skrivkunighet ordnat för invandrare. Sammanlagt 6 047 personer deltog i kurserna. 9 624 timmar var närundervisning och 393 timmar var distansundervisning.

Undervisningstimmarna fördelades i huvudkategorier enligt följande: dans och motion 28,6 %, musik 28 %, handarbete 14,4 %, bildkonst och design 13,6 %, språk 11 %, datateknik 1,4 %, huslig ekonomi 1 %, historia, samhällskunskap och ekonomi 0,7 % och övrig utbildning 1,2 %.

Från och med hösten 2023 ansvarar Sibbo institut för ordnandet av Finlandsmodellen för hobbyverksamhet (Hobari) i Sibbo. Avsikten är att

ordna klubbverksamhet i varje skola genast efter skoldagen.

Kirjastopalvelut / Bibliotekstjänster

Kirjastojen kävijä- ja lainamäärät ovat nousseet ja ylittäneet koronavuotia edeltäneen tason. Kotitalousten tiukentunut taloustilanne näkyy kirjastopalveluiden käytön kasvuna.

Kirjaston aktiivinen lukutaitotyö näkyy nousseissa lainausluvuissa erityisesti lasten- ja nuortenaineiston kohdalla, jonka lainaus on prosentuaalisesti noussut eniten. Kirjaston lukutaitotyö tavoitti yhteensä 1104 peruskouluikäistä lasta.

Aktiivisen koulu yhteistyön lisäksi erityisesti varhaiskasvatusyhteistyö tavoitti hyvin lapsia. 1508 alle kouluikäistä lasta vieraili kirjastojen satutunneilla. Vuonna 2023 laadittiin myös varhaiskasvatuksen ja kirjaston yhteistyösopimus, johon kirjattiin yhteistyön eri muodot.

Nuorten hengailu kirjastossa lisää myös kirjastojen kävijämääriä. Nuorten läsnäoloon ja siitä aiheutuviin lieveilmiöihin on pyritty vastaamaan yhteistyössä nuorisopalveluiden kanssa keväällä Topelius-salin aulan POP UP -toiminnalla. Henkilökunnan työhyvinvointia ja työssä jaksamista on tuettu työterveyshuollon kanssa tehdyllä tiiviillä yhteistyöllä.

Syksyllä 2023 alkoi uusi AVI-rahoitteinen Kohtaa nuori kirjastossa -hanke. Sen avulla kirjasto on palkannut nuorisotyöntekijöitä kirjastoon kevään 2024 loppuun saakka. Hankkeen rahoitus näkyy talousarviossa kirjastopalveluissa nousseina tuloina ja menoina, koska sitä ei osattu arvioida vuoden 2023 budjettia laadittaessa.

Kirjasto kokeili yhteisöllisen lukemisen menetelmiä. Kirjastopalvelut jatkoivat ja kehittivät yhteistyötä palvelutalojen kanssa Kirjasto maalla ja merellä -kehittämishankkeessa, joka päättyi keväällä 2023. Hankkeen eri vaiheissa tavoitettiin noin 150 ikäihmistä.

Antalet biblioteksbesökare och lån överskred antalen före coronapandemin. Hushållens stramare ekonomiska situation syns i att bibliotekstjänsterna användes mer.

Bibliotekets aktiva läskunnighetsarbete syns i att antalet lån har ökat speciellt när det gäller material för barn och ungdomar, som ökade procentuellt sett mest. Bibliotekets läskunnighetsarbete nådde sammanlagt 1 104 barn i grundskoleåldern.

Utöver det aktiva skolsamarbetet nådde även samarbetet med småbarnspedagogiken barn bra. 1 508 barn under skolåldern besökte bibliotekens sagostunder. År 2023 utarbetades också ett samarbetsavtal mellan småbarnspedagogiken och biblioteken, och i avtalet antecknades samarbetets olika former.

Ungdomarnas vistelse i bibliotek ökar även antalet besökare i biblioteken. Man har strävat efter att svara på ungdomarnas närvaro och dess negativa följder i samarbete med Ungdomstjänster genom att ordna popup-verksamhet i Topeliussalens entréhall under våren. Personalens välbefinnande och ork i arbetet stöddes i form av tätt samarbete med arbetshälsovården.

Hösten 2023 inleddes projektet Kohtaa nuori kirjastossa som finansieras av Regionförvaltningsverket. Med hjälp av projektet har biblioteken anställt ungdomsarbetare i biblioteken till slutet av våren 2024. Projektets finansiering syns i bokslutet som ökade inkomster och kostnader inom Bibliotekstjänster, eftersom det inte kunde uppskattas när budgeten för år 2023 utarbetades.

Biblioteken testade metoder för gemensam läsning. Bibliotekstjänster fortsatte och utvecklade samarbetet med servicehusen i utvecklingsprojektet Biblioteket på land och hav, som tog slut våren 2023. Projektets olika skeden nådde totalt ca 150 äldre personer.

Nuorisopalvelut / Ungdomstjänster

Nikkilässä ja Söderkullassa sijaitsevat nuorisotilat olivat auki viitenä päivänä viikossa lukuun ottamatta muutamaa viikkoa elokuussa.

Etsivään nuorisotyöhön ohjautui vuoden 2023 aikana 84 tuen tarpeessa olevaa nuorta.

Erytisnuorisotyö järjesti ryhmätoimintaa sekä al-että yläkouluikäisille oppilaille mm. Friends-ohjelman avulla. Sen tavoitteena on sekä kohottaa lasten ja nuorten minäkuvaa ja itsetuntoa että vahvistaa uskoa siihen, että pärjää erilaisissa elämässä. Erytisnuorisotyö on yhdessä ehkäisevän päihdetyön koordinaattorin kanssa pitäneet ns. Respect-oppitunteja 8-luokkalaisille. Tavoitteena oli kasvattaa nuorten empatiakykyä, johon liittyy kyky kunnioittaa toisia.

Ehkäisevän päihdetyön koordinaattori osallistui koulujen vanhempainiltoihin. Tilaisuuksissa keskusteltiin mm. nuorten päihteidenkäytöstä, erilaisista päihteistä ja siitä miten, vanhemmat voivat tukea päihteettömyyttä.

Nuorisopalvelut järjesti koulujen loma-aikoina leirejä, päiväleirejä, retkiä ja eriaiheisia kursseja.

Keväällä 2023 kirjaston kahvilaan ja Topelius-salin aulaan avattiin Pop Up-luontoisesti nuorille tarkoitettun tilan, jossa viettää aikaa koulun jälkeen. Toiminta oli erittäin suosittua. Se saavutti yhteensä 16 100 käyntikertaa. Pop Up-toiminta kiinnosti myös nuorisopalveluiden yhteistyökumppaneita (poliisia ja Walkers-toimintaa). Nuorisopalvelut sai syksyllä 2023 viideksi kuukaudeksi käyttöönsä Aseman lapset ry:n Pantteri nimisen matkailuauton. Sen avulla nuorisopalvelut pystyivät olemaan näyttävästi läsnä nuorten suosimissa paikoissa sekä kyläkeskuksissa että kylissä.

Nuorisopalvelut osallistuu valtakunnalliseen Netaritoimintaan.

Saapastointia yhdessä seurakuntien kanssa jatkui tuttuun tapaan. Toiminta kaipaa jatkuvasti lisää vapaaehtoisia.

Nuorisovaltuusto kokoontui vuonna 2023

Ungdomslokalerna i Nickby och Söderkulla var öppna fem dagar i veckan, med undantag för några veckor i början av augusti.

Under år 2023 nådde det uppsökande ungdomsarbetet 84 ungdomar i behov av stöd.

Specialungdomsarbetet ordnade gruppverksamhet för elever i lågstadiet och högstadiet bland annat med hjälp av programmet Friends. Dess mål är att förbättra barns och ungdomars självbild och stärka deras självkänsla och tro på att de klarar sig i olika livssituationer. Specialungdomsarbetet ordnade s.k. Respect-ktioner för elever i årskurs 8 tillsammans med koordinatör för förebyggande rusmedelsarbete. Målet var att stärka ungdomarnas empatiförmåga som omfattar förmågan att respektera andra.

Koordinatör för förebyggande rusmedelsarbete deltog i föräldrakvällar i skolorna. Vid tillställningar diskuterades bland annat ungdomarnas användning av rusmedel, olika rusmedel och hur föräldrarna kan stödja drogfrihet.

Ungdomstjänster ordnade läger, dagläger, utflykter och kurser om olika teman under skolornas semestertider.

Våren 2023 öppnades en popup-lokal för ungdomarna i huvudbibliotekets kafé och Topeliussalens entréhall där de kunde tillbringa tid efter skolan. Verksamheten var väldigt populär. Den nådde sammanlagt 16 100 besök. Även Ungdomstjänsters samarbetspartner (polisen och Walkers-verksamheten) var intresserade av popup-verksamheten. Hösten 2023 lånade Ungdomstjänster husbilen Pantteri från Stationens Barn r.f. för fem månader. Med hjälp av husbilen kunde Ungdomstjänster vara närvarande på de platser som är populära bland ungdomar både i tätorterna och byarna.

Ungdomstjänster deltar i den riksomfattande Netari-verksamheten.

Saapas-verksamheten i samarbete med församlingarna fortsatte som förut. Verksamheten behöver mera frivilliga fortsatt.

yhteensä 11 kertaa. Nuorisovaltuustolla on edustaja Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen nuorisovaltuustossa.

Ungdomsfullmäktige sammanträdde sammanlagt 11 gånger år 2023. Ungdomsfullmäktige har en representant i Östra Nylands välfärdsområdes ungdomsfullmäktige.

Liikuntapalvelut / Idrottstjänster

Vuoden 2023 aikana toteutettiin Nikkilän keskusurheilukentän perusparannus. Lisäksi remontoitiin Monitoimihallin pientyhmätalasta kampaailuliikuntasali, hankittiin kannellinen vaihtolava kumirouheen keräämistä, säilyttämistä ja levittämistä varten, viimeisteltiin Talman frisbeegolfradan laajennus 18-väyläiseksi, hankittiin ulkokuntoilulaitteita täydentämään Nikkilän keskusurheilukentän ulkokuntoilulaitesarjaa. Nikkilän Sydämen kentän ja kaukalon valaistus muutettiin LED-valoiksi ja liitettiin C2-järjestelmään.

Norrkullalandetin virkistysalueelle toteutettiin esteettömyyskartoitus, uusittiin grillejä, lisättiin poijuja ja kiinnikkeitä veineille, korjattiin Norrkullalandetin laiturin ja rakennettiin esteetön käymälä.

Pilvijärven keinut uusittiin ja rakennettiin roskakatos. Sekä Pilvijärvelle että Taasjärvelle lisättiin penkkejä ja pöytiä. Taasjärvelle rakennettiin talviuimareiden käyttöön sosiaali- ja pukeutumistilat, joista wc:t ja ulkosuihku ovat kesäisin uimarannan käyttäjien käytettävissä.

Liikuntapalvelut osallistuivat Söderkullan tekojäähankkeen, eri ulkoilureittien sekä Kerava-Sipoo liikuntahallihankkeen sekä Miilin liikuntahallihankkeen valmisteluun ja suunnitteluun.

Käyttöön otetun ArcGis-järjestelmän kautta latu- ja jääkenttien ylläpitotilanteet näkyvät lähes reaaliaikaisesti. Ensimmäisen talven aikana ArcGisissa oli yli 6000 klikkausta. Söderkullan lähdelämpötyön käyttökokeet toteutettiin vuonna 2023.

Liikuntapalvelusuunnitelma valmistui vuoden loppus. Sen yhteydessä toteutettiin kuntalaisille suunnattu kysely ja haastateltiin useita

Under 2023 sanerades Nickby centralidrottsplan. Dessutom ombyggdes Allaktivitetshallens lokal för smågrupper till en gymnastiksal för kampsporter, ett växelflak med lock skaffades för att samla, lagra och sprida gummigranulat, utbyggnaden av discgolfbanan i Tallmo till en 18-hålsbana slutfördes och motionsredskapsplatsen vid Nickby centralidrottsplan kompletterades genom att anskaffa nya motionsredskap för utomhusbruk. Belysningen vid planen och rinken vid Nickby Hjärta ändrades till LED-lampor och anslöts till ett C2-system.

En tillgänglighetskartläggning genomfördes i Norrkullalandets rekreativsområde, grillarna förnyades, antalet bojar och båtfästen ökades, Norrkullalandets brygga reparerades och en tillgänglig toalett byggdes.

Gungorna i Molnträsk förnyades och ett soptak byggdes. Antalet bord och bänkar ökades i Molnträsk och Tasträsk. För vinterbadare byggdes i Tasträsk social- och omklädningsutrymmen, inklusive wc:n och en utedusch som är tillgängliga för badare vid Tasträsk badstrand på sommaren.

Idrottstjänster deltog i förberedelserna och planeringen av konstisbanan i Söderkulla, olika friluftsleder, idrottshallsprojektet Kervo-Sibbo och idrottshallsprojektet vid Miili.

Det ibruktagna systemet ArcGis visar underhållssituationen för skidspåren och isbanorna. Under den första vintern hade ArcGis över 6 000 klick. Driftproven vid Söderkullas källvärmearbete genomfördes 2023.

Planen för idrottstjänster färdigställdes i slutet av året. I samband med planen utfördes en enkät till kommuninvånare och flera intressentgrupper intervjuades. En separat enkät utarbetades för elevgrupper.

sidosryhmiä. Koululaisryhmille laadittiin oma kysely.

Lasten ja nuorten liikuntaneuvonnan polkua rakennettiin yhteistyössä Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen ja Sipoon kunnan eri toimijoiden kanssa. Hankkeeseen saatiin valtion hankerahoitusta 15 000 €.

Aikuisten liikuntaneuvontaan osallistuvien asiakkaiden määrä oli 40 henkilöä (yhteensä 108 käyntikertaa). Liikuntapalvelut osallistuivat keskiuurten kuntien liikunnan KuntaLiike-verkoston toimintaan.

Sipoon ja Lapinjärven kuntien sekä Porvoon ja Loviisan kaupunkien liikuntatoimet tekevät aktiivista yhteistyötä. Tärkeimpinä aiheina vuoden 2023 aikana olivat liikuntaneuvonnan lisäksi ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyvä toiminta. Lisäksi aiheina olivat mm. liikuntamatkailu, ulkoilureitit, viestintä, liikuntakoulutus ja liikunnan kehittäminen yhteistyössä Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kuntien kanssa.

Liikuntapalvelut järjesti vuoden 2023 aikana useita tapahtumia ja liikuntakursseja. Unelmien liikuntapäivä järjestettiin Pilvijärvellä 10.5.2023. Hyvät muuvit –erityisliikuntapahtuma järjestettiin vuoden aikana kahteen kertaan. Lisäksi lapsiperheille järjestettiin Liikuntamaa-tapahtumat. Kuntalaisille järjestettiin myös kesällä avoimet puistojumpat.

En stig för motionsrådgivning för barn och unga byggdes i samarbete med Östra Nylands välfärdsområde och olika aktörer i Sibbo kommun. Projektet fick ett statligt projektstöd på 15 000 euro.

Antalet klienter som deltog i motionsrådgivningen för vuxna var 40 (sammanlagt 108 besök). Idrottstjänster deltog nätverket KuntaLiike för medelstora kommuner.

Idrottsväsendena i Sibbo, Lapträsk, Borgå och Lovisa samarbetade aktivt. Utöver motionsrådgivning var verksamheten för främjande av välfärd och hälsa ett centralt ämne år 2023. Ämnena omfattade också exempelvis idrottsurism, friluftsleder, kommunikation, idrottsutbildning och utveckling av idrott i samarbete med kommunerna i Östra Nylands välfärdsområde.

År 2023 ordnade Idrottstjänster flera evenemang och idrottskurser. Drömmarnas motionsdag ordnades i Molträsk 10.5.2023. Specialidrottsevenemanget Hyvät Muuvit – Good Moves ordnades två gånger under året. Dessutom ordnades Motionsborgen-evenemang för barnfamiljer. För kommuninvånarna ordnades även öppen parkgymnastik på sommaren.

Arvio tulevasta kehityksestä / Bedömning av den framtida utvecklingen

Kunnan keskeisenä tehtävänä on asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämäminen. Asukasmäärän kasvaessa kulttuuri- ja vapaa-ajan toimintaa tulisi laajentaa ja monipuolistaa. Erityisesti lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin ja harrastamismahdollisuuksien tukeminen ovat keskiössä. Tämän lisäksi ikääntyvien paluita tulee kehittää.

Syrjäytymisen ja liikkumattomuuden ehkäisy ovat lähivuosien suurimpia haasteita, joihin kaikki tuloyksikön palvelut pyrkivät toiminnallaan vaikuttamaan. Yhteisöllisyyden, kansalaistaitojen

Kommunen har som en central uppgift att främja invånarnas välfärd och hälsa. I takt med att befolkningen växer bör kultur- och idrottsverksamheten utökas och diversifieras. Stödjande av särskilt barns, ungas och familjers välbefinnande och möjligheter till fritidsaktiviteter ligger i centrum. Utöver dessa bör man utveckla tjänster för de äldre.

Att förebygga utslagning och fysisk inaktivitet är en av de största utmaningarna under de kommande åren, och syftet med resultatenhetsens alla tjänster är att ta itu med dem. Stödjande av

ja demokraattisen toiminnan tukeminen nousevat entistä tärkeämmiksi tavoitteiksi kaikessa toiminnassa.

Kulttuuripalveluiden rooli hyvinvoinnin edistäjänä ja ylläpitäjänä korostuu entisestään, kun kulttuurihyvinvoinnin merkitys tunnustetaan. On tärkeää, että kaikkien kunnan peruskouluikäisten mahdollisuus osallistua monipuolisiin kulttuuri- ja taidekokonaisuuksiin mm. Kulttuuripolun kautta taataan.

Kunnan nuorille suunnatut palvelut tulisi olla monipuolisemmat. Nuorisotilojen sijainti tulee olla helposti saavutettavissa. Siksi Nikkilän nuorisotalon toiminnan siirtäminen Wessmantalon lasten ja nuorten toimintakeskukseen on keskeinen ja tärkeä muutos toimintaan. Etsivän nuorisotyön valtionavun leikkaaminen voi vaikuttaa nuorisopalveluiden talouteen heikentävästi.

Väestön ikääntymisen myötä Sipoon opiston opiskelijat toivovat aikaisempaa enemmän opetuksen järjestämistä päiväopetuksena, jota voidaan järjestää ainoastaan opiston omissa tiloissa. Vuoden 2024 vapaan sivistystyön valtionosuuksien leikkaus (14,8 %) pienentää Sipoon kunnan saamia valtionosuuksia noin 69 000 €:lla. Leikkaus voidaan osittain kompensoida korottamalla kurssimaksuja.

Kirjastopalveluiden käyttöaste nousee, koska maksuttomien palveluiden kysyntä on kasvussa taloustilanteen kiristyessä. Uusi kansallinen e-kirjasto lisää e-aineistojen saavutettavuutta. Kirjastopalveluiden rooli lukutaidon edistäjänä korostuu entisestään. Valtakunnallinen e-kirjasto avautuu huhtikuussa 2024. Samalla e-aineistokustannukset tulevat nousemaan.

social gemenskap, medborgarfärdigheter och demokratisk verksamhet blir allt viktigare mål i all verksamhet.

Kulturtjänsters roll i att främja och upprätthålla välfärd betonas allt mer, när betydelsen av den kulturella välfärden identifieras. Det är viktigt att möjlighet att delta i mångsidiga kultur- och konsthelheter säkerställs för alla barn i grundskoleåldern i kommunen, bland annat med Kulturstigen.

Kommunens tjänster för ungdomar bör vara mångsidigare. Ungdomslokalerna ska vara lätta att nå. Därför är flytten av Nickby ungdomsgård till verksamhetscentret för barn och ungdomar i Wessmanhuset en central och viktig ändring i verksamheten. Nedskärning av statsunderstödet för det uppsökande ungdomsarbetet kan påverka Ungdomstjänsters ekonomi negativt.

I och med den åldrande befolkningen önskar deltagare i Sibbo institut allt oftare att undervisningen ordnas som dagundervisning, som kan ordnas endast i institutets egna lokaler. Nedskärning (14,8 %) av statsandelarna för det fria bildningsarbetet år 2024 minskar Sibbo kommuns statsandelar med cirka 69 000 euro. Nedskärningen kan delvis kompenseras genom att höja kursavgifter.

Bibliotekens användningsgrad ökar, eftersom efterfrågan på avgiftsfria tjänster ökar då den ekonomiska situationen stramas åt. Det nya riksomfattande e-biblioteket förbättrar tillgängligheten av elektroniska material. Bibliotekstjänsters viktiga roll i främjandet av läskunnighet framhävs. Det riksomfattande e-biblioteket öppnas i april 2024. Samtidigt kommer kostnaderna för e-material att öka.

Hyvinvointipalvelut / Vålfärdstjänster

Vastuuhenkilö / Ansvarsperson:

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ ändring	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk.% /Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	3 066		3 066	3 210	144	4,71 %	3 470
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 4 177		- 4 177	- 4 186	- 9	0,22 %	- 3 768
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 1 112		- 1 112	- 976	135	-12,17 %	- 298

Toiminta-ajatus / Verksamhetsidé

Hyvinvointipalvelut kokordinoivat kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyvää toimintaa ja tuottaa kuntalaisille tarkoitettua ruokapalvelua ja yhteiset asiakaspalvelut.

Hyvinvointipalvelut vastaavat vanhusneuvoston, vammaisneuvoston ja veteraanikomitean toiminnasta.

Tulosityksikkö vastaa kunnan ja Porvoon kaupungin ympäristöterveydenhuollon yhteistyöstä.

Vålfärdstjänster koordinerar kommunens verksamhet i anknötning till främjande av vålfärd och hälsa och producerar kostservice och gemensamma kundtjänster för invånarna.

Vålfärdstjänster ansvarar för äldrerådets, rådet för personer med funktionsnedsättnings och veterankommitténs verksamhet.

Resultatenheten ansvarar för samarbetet mellan kommunen och miljöhälsovården i Borgå stad.

Taloudellinen tulos / Ekonomiskt resultat

Hyvinvointipalvelut alittavat vuoden 2023 talousarvion noin 135 000 €:lla. Alitus johtuu erityisesti henkilöstömenojen alittumisesta. Ruokapalvelupäällikön virka täytettiin vasta loppukevästä. Hyvinvointipäällikön tehtävä oli täyttämättä loppuvuoden 2023. Myös yhteisissä asiakaspalveluissa henkilöstökulut pienenevät tilapäisesti henkilöstövajeen takia.

Vålfärdstjänster underskrider budgeten för år 2023 med cirka 135 000 euro. Underskridningen beror särskilt på att personalkostnaderna underskred budgeten. Tjänsten som kostservicechef besattes först i slutet av våren. Tjänsten som vålfärdschef var obesatt i slutet av året 2023. Personalkostnaderna minskade tillfälligt även i Gemensamma kundtjänster på grund av personalbrist.

Olellaiset tapahtumat toiminnassa / Väsentliga händelser i verksamheten

Yhteiset asiakaspalvelut / Gemensamma kundtjänster

Yhteiset asiakaspalvelut siirtyivät kunnan organisaatiomuutoksen myötä osaksi Arjen ja vapaa-ajan toimialaa. Asiakaspalvelun toimintapisteet pysyivät ennalleen ja palvelut jatkuvat kuten aikaisemmin.

I och med kommunens organisationsreform flyttades Gemensamma kundtjänster till sektorn för vardag och fritid. Kundtjänsternas verksamhetsställen förblev oförändrade och tjänsterna fortsätter på samma sätt som tidigare.

Ruokapalvelut / Kostservice

Maailmanpoliittinen tilanne vaikutti korottavasti mm. raaka-aineiden hintaan. Kustannusten nousua hillittiin tuotannonsuunnittelun tehostamisella. Syksyllä avatu kolme uutta päiväkotikohdetta. Lisäsivät henkilöstötarvetta. Yleinen työvoimapula on vaikeuttanut henkilöstön rekrytointia.

Den världspolitiska situationen höjde bland annat råvarornas priser. Ökningen av kostnaderna dämpades genom att effektivera planeringen av produktion. De tre nya daghem som öppnades på hösten ökade behov av personal. Den allmänna bristen på arbetskraft har försvårat rekrytering av personal.

Hyvinvoinnin edistäminen / Främjandet av välfärd

Alkuvuoden 2023 aikana Sipoon kunnassa toimi hyvinvointikoordinaattori, joka käynnisti hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaisuutta. Hyvinvointikoordinaattorin siirryttyä uusiin tehtäviin hyvinvointikoordinaattorin toimi muutettiin hyvinvointipäällikön viraksi syksyllä 2023. Hyvinvointipäällikön rekrytointi toteutettiin lokamarraskuussa 2023.

Under början av året 2023 arbetade en välfärdscoordinator i Sibbo kommun och inledde helheten för främjande av välfärd och hälsa. Efter att välfärdscoordinatorn avgick från kommunens tjänst, ändrades befattningen som välfärdscoordinator till befattningen som välfärdschef hösten 2023. Rekryteringen av en välfärdschef genomfördes i oktober–november 2023.

Kuntaan muodostettiin hyvinvointiryhmä, jossa on jokaisen toimialan edustaja. Ryhmän tehtävänä on koordinoida kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyvää toiminta. Lisäksi se koordinoi jatkossa Planet Youth-toimintamallin mukasta lasten- ja nuorten hyvinvointia edistävää toimintaa.

En välfärdsgrupp bildades i kommunen, och varje sektor har en representant i gruppen. Gruppen har som uppgift att koordinera verksamhet i anknytning till främjande av invånarnas välfärd och hälsa. Dessutom koordinerar gruppen verksamheten som främjar barns och ungdomars välbefinnande enligt Planet Youth-verksamhetsmodellen.

Arvio tulevasta kehityksestä / Bedömning av den framtida utvecklingen

Hyvinvoinnin edistäminen: Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa tehtävä yhteistyö kehittyy vuoden 2024 aikana. HYTE-työ edellyttää tiedolla johtamisen menetelmien käyttöönottoa koko kuntaorganisaatiossa.

Främjande av välfärd: Samarbetet med Östra Nylands välfärdsområde torde utvecklas under år 2024. Arbetet för främjande av välfärd och hälsa förutsätter att processer för kunskapsledningen tas i bruk i hela kommunorganisationen.

Yhteiset asiakaspalvelut: Vuonna 2024 aikana HSL:n taholta tulee useampi matkalippuihin liittyvä uudistus. Asiakaspalvelun henkilöstön koulutukset ja suunnittelu on jo alkanut vuoden 2023 puolella.

Gemensamma kundtjänster: År 2024 gör HRT flera ändringar i anknytning till resebiljetter. Utbildningar för kundtjänsternas personal och planering har börjat redan år 2023.

Ruokapalvelut: Maailmanpoliittinen tilanne vaikuttaa mm. raaka-aineiden, energian ja polttoaineiden hintoihin. Tästä syystä ruokapalveluiden kustannukset tulevat

Kostservice: Den världspolitiska situationen påverkar priset på bland annat råvaror, energi och bränsle. Därför kommer personalkostnaderna att öka. Dessutom kommer underhållskostnader för Kostservices lokaler att öka. Personalbristen inom

nousemaan. Lisäksi ruokapalveluiden tilojen ylläpitokustannukset tulevat nousemaan. Ravintola-alan työvoimapula vaikeuttaa henkilöstön rekrytointia.

restaurangbranschen försvårar rekrytering av personal.

Työllisyys- ja elinkeinopalvelut / Sysselsättnings- och näringslivstjänster

Vastuuhenkilö / Ansvarsperson: Toimialajohtaja, arki ja vapaa-aika / Sektordirektör, vardag och fritid

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ändring	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk.% /Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	589		589	250	- 339	-57,50 %	108
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 3 192		- 3 192	- 2 319	873	-27,36 %	- 2 384
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 2 603		- 2 603	- 2 068	535	-20,54 %	- 2 276

Toiminta-ajatus / Verksamhetsidé

Kunnan elinkeinopalveluiden tehtävänä on edistää paikallista elinkeinoelämää ja yritystoimintaa. Elinkeinopalvelut vastaa yrityksille tarkoitettuihin elinkeinopalveluista ja Sipooseen kohdentuvien matkailupalveluiden markkinoinnista ja kehittämisestä yhteistyössä matkailuyritysten kanssa.

Työllisyyspalveluiden toiminta perustuu lakisääteisten tehtävien toteuttamiseen sekä vapaa-ehtoisten työllisyyden hoidon tehtävien järjestämiseen. Kunnalla on velvollisuus huolehtia työllistämismääräysten mukaisesta toiminnasta sekä työttömyysturvalain mukaisen kuntien rahoitusosuuden maksamisesta Kelalle takautuvasti.

Kunnalla on yleis-, yhteensovittamis- ja koordinoituvastuu maahanmuuttajien kotouttamisessa.

Kommunens Näringsstjänster har som uppgift att främja lokal näringsliv och affärsverksamhet. Näringsstjänster ansvarar för näringsstjänster avsedda för företag och marknadsföring och utveckling av turisttjänster som riktar sig till Sibbo i samarbete med turistföretag.

Sysselsättningstjänsternas verksamhet baserar sig på genomförande av lagstadgade uppgifter samt ordnande av frivilliga uppgifter inom sysselsättningen. Kommunen har skyldighet att ta hand om verksamheten i enlighet med sysselsättningskyldigheten samt att betala kommunens finansieringsandel, som avses i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, till FPA retroaktivt.

Kommunen är allmänt ansvarig och samordningsansvarig för främjandet av invandrarnas integration.

Taloudellinen tulos / Ekonomiskt resultat

Elinkeinopalvelut alitti talousarvion budjetin noin 40 000 eurolla. Palveluiden ostot alittuivat suunnitellusta, koska yritysfoorumi siirtyi syksystä 2023 keväälle 2024. Palveluiden ostot alittuivat myös muiden vuodelle 2023 kaavailtujen ostojen

Näringsstjänster underskred budgeten med cirka 40 000 euro. Köp av tjänster var mindre än beräknat, eftersom företagsforumet flyttades från hösten 2023 till våren 2024. Köp av tjänster var mindre också på grund av andra köp som

takia, kuten vuodelle 2023 kaavailun ylikunnallisen saaristohankkeen kielteisen rahoituspäätöksen vuoksi ja eri palveluiden ennakoitua edullisemman hinnan vuoksi.

Työllisyys- ja maahanmuuttajapalveluissa on vuoden 2023 taloudellinen tulos alle budjetoidun. Budjetointi vuodelle 2023 on sisältänyt useita epävarmuustekijöitä hyvinvointialueiden toiminnan käynnistymisestä ja palvelumuutoksista johtuen, kuten kuntouttavan työtoiminnan siirtyminen pois työllisyyspalveluista.

Budjetin alittumisen osalta suurin tekijä on työmarkkinatukimaksujen kuntaosuuksien ennakoitua pienempi toteutuminen. Alitus johtuu talouden ennakoitua paremmasta tilanteesta ja sen myötä paremmasta työllisyystilanteesta. Työllistämiselvoitteen mukaisen työllistämisen toteutuminen oli myös budjetoitua pienempää. Työmarkkinatukimaksujen ja velvoitetöyllistämisen osalta budjetti alittui yhteensä 300 000€:lla.

Alitusta on aiheuttanut myös henkilöstön rekrytointiongelmia, jonka vuoksi henkilöstömenot ovat budjetoitua pienemmät. Lisäksi henkilöstön saatavuudesta johtuen tiettyjä toimintoja, kuten nuorten työpajatoimintaa on jouduttu supistamaan. Työllisyyspalvelut ovat luopuneet vuoden 2023 aikana niin kutsutusta Vesilaitos-projektista, johon oli budjetoitu 80 000 €.

planerades för år 2023, såsom det kommunöverskridande skärgårdsprojektet, och som inte fick finansiering samt av priser på andra tjänster som var förmånligare än beräknat.

Sysselsättnings- och näringstjänsternas ekonomiska resultat underskred budgeten för år 2023. Budgeten för år 2023 inkluderade flera osäkerhetsfaktorer på grund av att välfärdsområdena inledde sin verksamhet samt av ändringar i tjänsterna, såsom att arbetsverksamheten i rehabiliteringssyfte flyttades bort från Sysselsättningstjänster.

Den största faktorn för underskridningen var att arbetsmarknadsstödet kommunandelar utföll mindre än beräknat. Underskridningen beror på en bättre ekonomisk situation än beräknat och ett bättre sysselsättningsläge på grund av den. Utfallet av sysselsättning i enlighet med sysselsättningskyldigheten var också mindre än budgeterat. Arbetsmarknadsstödet och sysselsättningskyldigheten underskred budgeten med sammanlagt 300 000 euro.

Underskridningen beror också på svårigheter i rekrytering av personalen, som ledde till att personalkostnaderna var mindre än budgeterat. Dessutom var vi tvungna att inskränka vissa funktioner på grund av personalbristen, såsom verkstadsverksamhet för ungdomar. År 2023 avstod Sysselsättningstjänster från projektet Vattenverket, till vilket anvisades 80 000 euro i budgeten.

Olennaiset tapahtumat toiminnassa / Väsentliga händelser i verksamheten

Elinkeinopalvelut / Näringstjänster

Elinkeinopalvelut:

Sipoon kunta sai tunnustuksen elinkeinoelämään ja yritystyöhön kohdistuvasta pitkäjänteisestä työstä, kun kunnalle myönnettiin kultainen Yrittäjälippu Uudenmaan Yrittäjien toimesta vuonna 2023. Tämä tunnustus osoittaa kunnan sitoutumista yritysmuutosmyönteisyyteen neljällä keskeisellä alueella: elinkeinopolitiikassa, yhteydenpidossa, hankinnoissa ja yrittäjäystävällisessä toiminnassa.

Näringstjänster:

Sibbo kommun fick erkänsla för långsiktigt arbete inom näringsliv och företag, när Nylands Företagare beviljade kommunen en företagareflagga i guld år 2023. Denna erkännelse uppvisar kommunens förbindelse till en positiv inställning till företag i fyra centrala kategorier: näringspolitik, kontakt, upphandling och företagarevänlighet.

Syksyllä 2023 kunta tarjosi yrittäjänpäivän aamutapaamisessa 5.9.2023 yrittäjille kakkukahvit ja he pääsivät keskustelemaan kunnanjohtajan, kunnanvaltuuston puheenjohtajan ja kunnanhallituksen puheenjohtajan kanssa. Sipoon elinkeinopalvelut järjestivät samalla viikolla yhdessä Sipoon yrittäjien kanssa kaksipäiväisen yrittäjätapahtuman. Kunta huolehti osaltaan tapahtuman markkinoinnista ja tarjosi yrityskoordinaattorin työpanoksen yritysviikon suunnitteluun ja järjestelyihin. Kunnan vastuulla oli tapahtuman toinen päivä, jolloin kunta järjesti markkinat ja rohkeasti uutta kokeilevan lasten yrittäjäpäivän, jossa pidettiin lasten oma Pitchaus-kilpailu.

Vuoden aikana panostettiin yritysyhteistyöhön järjestämällä kaksi yritysturneeta, joilla kunnan elinkeinopäällikkö, yrityskoordinaattori ja Keuken edustajat vierailivat paikallisissa yrityksissä vieden palveluita suoraan yrityksiin. Sipoon elinkeino-ohjelman valmistelut aloitettiin vuonna 2023. Tarkoitus on yhdessä yrittäjien, kuntapäätäjien ja viranhaltijoiden kanssa tunnistaa kunnan menestystekijät ja luoda menestymisen mahdollisuudet Sipoon tuleville vuosille. Elinkeino-ohjelmaa työstetään vuosi 2024.

Matkailupalvelut:

Matkailun saralla Sipoonkorven kansallispuiston kävijämäärät kasvoivat 35%:lla tammi-heinäkuussa 2023. Samaan aikaan Nuuksion kävijämäärät laskivat 18%:lla. Hop-On Hop-Off -bussipalvelun kehittäminen yhdessä Vantaan ja Helsingin kaupunkien kanssa tuotti tulosta, kun palvelu ylitti tuhannen matkustajan rajan. Suosituimmat pysäkit olivat Helsingin Mellunmäki, Vantaan Tikkurila ja Sipoon Korvenportti.

Sipoon kunta osallistui yhdessä Kotka-Haminan ja Porvoon kanssa Tampereella järjestettyihin Kotimaan matkamessuihin 6-7.5.2023. Tämä antoi mahdollisuuden markkinoida Kaakkois-Suomen matkailun helmiä kotimaisille matkailijoille, samalla kun uusi Sipoon matkailuesite tavoitti laajan yleisön. Esite tehtiin yhdessä kunnan matkailuyrittäjien kanssa keväällä 2023 ja heillä oli mahdollisuus maksutta markkinoida omaa yritystään esitteessä.

Hösten 2023 ordnade kommunen en morgonträff för företagare 5.9.2023 och serverade kaffe och kaka. Företagarna hade möjlighet att diskutera med kommundirektören, kommunfullmäktiges ordförande och kommunstyrelsens ordförande. Under samma vecka ordnade Näringsstjänster i Sibbo och Sibbo Företagare ett företagsevenemang under två dagar. Kommunen ansvarade för sin del för evenemangets marknadsföring och erbjöd företagskoordinatorns arbetsinsats för planering och organisering av företagsveckan. Kommunen ansvarade för evenemangets andra dag. Då ordnade kommunen en marknad och prövade modigt på ett nytt företagsevenemang och en pitching-tävling för barn.

Under året satsades på företagssamarbetet genom att ordna två företagsrundor, under vilka kommunens näringslivschef och företagskoordinator samt Keukes representanter besökte lokala företag och förde tjänster direkt i företagen. Beredning av Sibbo kommuns näringsprogram inleddes år 2023. Avsikten är att tillsammans med företagare, beslutsfattare och tjänsteinnehavare identifiera kommunens framgångsfaktorer och skapa möjligheter för Sibbos framgång under de kommande åren. Näringsprogrammet utarbetas år 2024.

Turismtjänster:

Inom turism ökade antalet besökare i Sibbo storskogs nationalpark med 35 procent i januari-juli 2023. Samtidigt minskade antalet besökare i Noux med 18 procent. Utveckling av Hop-On Hop-Off-busslinjen i samarbete med Vanda och Helsingfors gav resultat när över ett tusen passagerare använde tjänsten. De populäraste hållplatserna var Mellungsbacka i Helsingfors, Dickursby i Vanda och Storskogsporten i Sibbo.

Sibbo kommun deltog i reseväskan i Tammerfors 6-7.5.2023 tillsammans med Kotka-Fredrikshamn och Borgå. Detta gav kommunen möjlighet att marknadsföra turistattraktioner i sydöstra Finland för inhemska resenärer, och samtidig nådde Sibbos nya turistbroschyr en bred allmänhet. Broschyren utarbetades i samarbete med turistföretagare i Sibbo våren 2023, och de hade möjlighet att marknadsföra deras eget företag i

Kunta osallistui Kaakkois-Suomen matkailuyhteistyön mukana jälleen saksalaisille matkanjärjestäjille suunnattuun markkinointikierroksen 14-15.5.2023. Matkanjärjestäjä pääsivät tutustumaan Sipoon monipuolisiin matkailukohteisiin, sekä mantereella että saaristossa, edistään alueen tunnettavuutta ulkomailla. Korkeakouluharjoittelija kiersi yhdessä yrityskoordinaattorin kanssa kesän 2023 sipoolaisia matkailuirtyksiä ja markkinoi heitä sosiaalisessa mediassa. Lisäksi kunta osti näkyvyyttä matkailulle Loviisan asuntomessuilla jaetussa julkaisussa.

broschyren avgiftsfritt.

Kommunen deltog tillsammans med sydöstligt turistsamarbete i en marknadsföringsturné för tyska researrangörer 14-15.5.2023. Researrangörerna bekantade sig med mångsidiga turistattraktioner i Sibbo, både på fastlandet och i skärgården, vilket främjade området synlighet utomlands. Sommaren 2023 besökte en högskolepraktikant och företagskoordinatör turistföretag i Sibbo och marknadsförde företagen på sociala medier. Dessutom köpte kommunen synlighet för sina turisttjänster i en publikation som delades ut vid bostadsmässan i Lovisa.

Työllisyyspalvelut / Sysselsättningstjänster

Hyvinvointialueen käynnistyminen 1.1.2023 on vaikuttanut työllisyyspalveluiden toimintaan vuoden 2023 aikana. Hyvinvointialueelle siirtyi uudistuksen myötä Sipoon kunnan työllisyyspalveluista kuntouttava työtoiminta ja sen myötä kaksi työntekijää. Muutoksesta johtuen vuoden 2023 aikana on rakennettu kokonaan uudenlaista työllisyyspalvelua, joka keskittyy työvalmennukselliseen toimintaan sekä Ohjaamo- ja nuorten työpajatoimintaan. Lisäksi vuoden 2023 aikana pyritty muodostamaan ja kehittämään hyvinvointialueen kanssa toimivia yhdyspintoja.

Att Östra Nylands välfärdsområde inledde sin verksamhet 1.1.2023 påverkade Sysselsättningstjänsters verksamhet år 2023. I och med reformen flyttades arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte och två anställda från Sysselsättningstjänster i Sibbo kommun till välfärdsområdet. Till följd av reformen bildades sysselsättningstjänster på ett helt nytt sätt år 2023. Tjänsterna fokuserar på arbetsträning, Navigatören och verkstadsverksamhet för unga. Därtill strävades efter att skapa och utveckla fungerande kontaktytor med välfärdsområdet år 2023.

Työllisyyspalveluiden toimintaan vuoden 2023 aikana on merkittävästi vaikuttanut valmistautuminen tulevaan työllisyys- ja elinkeinouudistukseen (TE-uudistus), joka astuu voimaan 1.1.2025. TE-uudistus siirtää työvoimaviranomaiset kuntiin ja viranomaispalvelut siirtyvät muodostettavien työllisyysalueiden rahoitettaviksi. Siirtyviä palveluita rahoitetaan uusilla valtionosuustehtävillä. Vuonna 2023 Sipoon kunnan ja Keravan kaupungin valtuustot hyväksyivät yhteistoimintasopimuksen ja järjestämissuunnitelman yhteisen työllisyysalueen muodostamisesta. Keravan kaupunki toimii ilmoituksen mukaisesti vastuukuntana.

År 2023 påverkades Sysselsättningstjänsters verksamhet betydligt av beredning av den kommande reformen av arbets- och näringstjänsterna (AN-reformen) som träder i kraft 1.1.2025. Reformen överför arbetskraftsmyndigheterna till kommunerna och de sysselsättningsområden som bildas finansierar myndighetstjänsterna. De överförda tjänsterna finansieras med nya statsandelsåligganden. År 2023 godkände kommunfullmäktige i Sibbo och stadsfullmäktige i Kervo ett samarbetsavtal om att bilda ett gemensamt sysselsättningsområde och en plan för ordnande av arbetskraftsservice. Enligt anmälan är Kervo stad ansvarskommunen.

Kuntien lakisääteisiin työllisyystoimiin kuuluu työmarkkinatukimaksujen kuntaosuuksien maksaminen Kelalle sekä työllistämismaksujen mukaiset työllistämistehtävät kuntaan (yli 57-

Kommunernas lagstadgade sysselsättningsåtgärder består av betalning av arbetsmarknadsstödet kommunandelar till FPA och sysselsättningsåtgärder i enlighet med sysselsättningskyldigheten (kommunen ska

vuotias työtön työnhakija, jonka työttömyyspäivärahan enimmäisaika on täyttymässä tulee työllistää kuntaa työssäoloehdon täyttymiseksi.

Sipoon kunnan työllisyyspalvelut myöntävät yrityksille kesätyöseteleitä nuorten 15–19-vuotiaiden kesätyöllistämiseen. Yhden setelin arvo vuonna 2023 oli 300€ kahden viikon työjaksosta. Seteleitä yrityksille ja yhdistyksille myönnettiin yhteensä 96 kappaletta.

sysselsätta varje arbetslös arbetssökande som fyllt 57 år, vars rätt till arbetslöshetsdagpenning till följd av maximitidens utgång upphör).

Arbetstjänsterna i Sibbo kommun beviljar företag sommarjobsedlar för att sommarsysselsätta 15–19-åringar. År 2023 var en sedel värd 300 euro för en arbetsperiod på två veckor. Sammanlagt 96 sedlar beviljades företag och föreningar.

Maahanmuuttopalvelut / Invandrartjänster

Sipoon kunnan maahanmuuttajapalvelut on toiminut vuonna 2023 nykyisessä muodossaan ensimmäistä vuottaan kunnalla. 1.1.2023 hyvinvointialueen käynnistyessä siirtyivät hyvinvointialueille sosiaali- ja terveystyöpalveluiden tuottaminen maahanmuuttajapalveluiden asiakkaille. Vuonna 2023 Sipoon kunnan maahanmuuttajapalveluista on vastannut maahanmuuttokoordinaattori sekä syksystä alkaen kaksi koto-ohjaajaa.

Vuoden 2023 aikana Sipoon maahanmuuttajapalvelut vastaanottivat vuoden 2022 kiintiöpakolaiserään kuuluvia henkilöitä yhteensä 15. Vuoden 2023 kiintiöpakolaiserä saapuu vuoden 2024 puolella.

Maahanmuuttajapalveluiden asiakasryhmään kuuluvat kiintiöpakolaisten ohella myös tilapäistä suojelua saavat, joilla on kuntapaikka Sipoossa (ukrainalaiset pakolaiset) sekä turvapaikan saaneet. Sipoon kunnan maahanmuuttajapalveluiden asiakasmäärät ovat kasvaneet merkittävästi vuoden 2023 aikana. Tammikuussa 2023 asiakkaita UMA-järjestelmässä (ulkomaalaisten asiainhallintajärjestelmä) oli 26 henkilöä, kun joulukuussa vastaava asiakasmäärä 106 henkilöä. Asiakasmäärien merkittävä kasvu johtuu Migrin toimintaan kuuluvan vastaanottokeskuksen lopettamisesta Sipoossa vuoden 2023 aikana ja näiden asiakkaiden siirtymisestä kunnan palveluiden piiriin.

Sibbo kommuns Invandrartjänster har fungerat första året i sin nuvarande form i kommunen år 2023. Produktionen av social- och hälsovårdstjänster för Invandrartjänsternas klienter överfördes till välfärdsområdet, när området inledde sin verksamhet den 1 januari 2023. År 2023 ansvarade invandrarkoordinator för invandrartjänsterna i Sibbo kommun. Enheten kompletterades med två handledare från och med hösten.

År 2023 mottog invandrartjänsterna i Sibbo sammanlagt 15 kvotflyktingar för år 2022. Kvotflyktingarna för år 2023 anländer till kommunen år 2024.

Utöver kvotflyktingar består Invandrartjänsternas kundkrets också av personer som beviljats tillfälligt skydd och som har en kommunplats i Sibbo (ukrainska flyktingar) samt personer som beviljats asyl. Antalet klienter inom invandrartjänsterna i Sibbo kommun har ökat betydligt under år 2023. I januari var antalet klienter i UMA-systemet (det elektroniska ärendehanteringssystemet för utlänningsärenden) 26 när det motsvarande antalet var 106 i december. Ökning av antalet klienter beror på att flyktingförläggningen i Sibbo som lyder under Migrationsverket stängdes år 2023 och dess kunder flyttades till kommunens tjänster.

Arvio tulevasta kehityksestä / Bedömning av den framtida utvecklingen

Työllisyyspalveluiden osalta toimintakenttä muuttuu merkittävästi 1.1.2025 kun työvoimaviranomaiset siirtyvät valtion TE-toimistoista ja kuntien muodostamille työllisyysalueille. Sipoon kunnan työllisyyspalveluiden näkökulmasta tärkeää on tiiviin yhteyden rakentaminen syntyvän työllisyysalueen kanssa. Uudistuksen valmistelu sekä voimaantuminen vuonna 2025 vaikuttaa Sipoon kunnan kuluihin kasvattavasti.

TE-uudistuksen yhteydessä uudistuu työmarkkinatukimaksujen malli. Työmarkkinatukien maksu siirtyy aiempaa aikaisemmassa vaiheessa sekä aiempaa isommalla prosenttiosuudella kuntien rahoitettavaksi. Ko. kannustavan rahoitusmallin vaikutuksia kuntien työmarkkinatukimaksujen laskujen suuruuteen on vielä vaikea arvioida. Malli luo kannustavuutensa kunnille siinä, kun pitkäaikaiset työttömät työllistyvät. Työmarkkinatukiudistus tulee korostamaan jatkossa kuntien omien työllisyyspalveluiden ja aktiivisen kohtaantotyön merkitystä työllistymisen edistämisen työssä. Työllisyys- ja elinkeinopalveluiden tiivis yhteistyö osaltaan edistää työttömien siirtymistä työmarkkinoille.

Taloussuhdanteen heikkeneminen ja siten työllisyystilanteen heikentyminen kasvattaa kuntien Kansaneläkelaitokselle maksamia työmarkkinatukimaksuja. Kunnat maksavat Kelalle osansa pitkäaikaistyöttömien työmarkkinatukimaksuista kuukausittain. Vuoden 2024 osalta on varauduttava työllisyystilanteen heikentymiseen ja siten turvattu maksukyky, mikäli työmarkkinatukimaksut lähtevät kasvuun. Hienoista nousua työmarkkinatukimaksuissa on havaittavissa jo loppuvuoden 2023 aikana.

Maahanmuuttajapalveluiden näkökulmasta suurimmat epävarmuudet tulevasta kehityksestä liittyvät ukrainalaisten oleskeluun Suomessa. On oletettavaa, että ukrainalaisten tilapäistä suojelua saavien pakolaisten tilanne vaikuttaa merkittävästi maahanmuuttajapalveluiden toimintaan vielä vuosina 2024-2025. Ukrainalaisten määrän odotetaan kasvavan Sipoon kunnan

Sysselsättningstjänsterna ändras grundligt 1.1.2025 när Arbetskraftsmyndigheter överförs från statens AN-byråerna till sysselsättningsområden som bildas av kommunerna. Ur Sysselsättningstjänsternas synvinkel är det viktigt att bilda en tät kontakt med det blivande sysselsättningsområdet. Beredning av reformen samt ikraftträdandet år 2025 ökar Sibbo kommuns kostnader.

Arbetsmarknadsstödet förnyas i samband med AN-reformen. Utbetalning av arbetsmarknadsstöd överförs till kommunerna för finansiering i ett allt tidigare skede samt med en större procentandel än tidigare. Det är ännu svårt att uppskatta ifrågasvarande finansieringsmodellens inverkan på storleken av arbetsmarknadsstödet som utbetalas av kommunerna. Modellen sporrar kommunerna i form av sysselsättning av de långtidsarbetslösa. Arbetsmarknadsstödsreformen kommer i fortsättningen betona betydelsen av kommunernas egna arbetstjänster och aktivt arbete som främjar matchningen av sysselsättning. Arbets- och näringsjämnarnas täta samarbete främjar för sin del arbetslösas övergång till arbetsmarknaden.

Försämringen av konjunkturen och på så vis försämringen av sysselsättningsläget ökar arbetsmarknadsstöd som utbetalas av kommunerna till Folkpensionsanstalten. Kommunerna betalar månatligen sin del av arbetsmarknadsstöden till långtidsarbetslösa till FPA. Kommunen måste förbereda sig för en försämring av sysselsättningsläget år 2024 och på så sätt säkerställa betalningsförmågan, ifall arbetsmarknadsstöden som utbetalas ökar. En mycket liten ökning av arbetsmarknadsstöd som utbetalas är märkbar redan i slutet av år 2023.

Ur Invandartjänsternas synvinkel beror de största osäkerheterna i den framtida utvecklingen på ukrainarnas vistelse i Finland. Det är sannolikt att situationen av ukrainska flyktingar som beviljats tillfälligt skydd påverkar Invandartjänsternas verksamhet betydligt under åren 2024–2025. Det förväntas att antalet ukrainare i Invandartjänster i Sibbo kommun ökar fortfarande under år 2024, när en del av ukrainarna har vistats i landet ett år.

maahanmuuttajapalveluissa vielä vuoden 2024 aikana, kun maassa oleskelun osalta ukrainalaisilla tulee vuosi täyteen.

Lisäksi valmisteltava työ- ja elinkeinouudistus (TE-uudistus) sekä koto-uudistus vaikuttavat myös Sipoon maahanmuuttajapalveluiden toimintaan tulevina vuosina. Syntyviä kuluja korvataan uusilla kunnille maksettavilla valtionosuustehtävillä, joissa on huomioitu kuntien vieraskielisten osuudet. Vuoden 2025 alusta voimaan astuva koto-uudistus kasvattaa ja osin muuttaa kuntien vastuita kotoutumisen edistämisessä.

Elinkeinopalveluiden näkökulmasta

Dessutom reformen av arbets- och näringstjänsterna (AN-reformen) som är under beredning och reformen av integrationslagen påverkar även Invandrantjänsters verksamhet under de kommande åren. Kostnaderna ersätts med de nya statsandelsåligganden som betalas till kommunerna, och i dessa statsandelsåligganden har andelen invånare med främmande språk i kommunerna beaktats. Reformen av integrationslagen som träder i kraft i början av år 2025 ökar och delvis ändrar kommunernas ansvar för integrationsfrämjande.

Ur Näringstjänsternas synvinkel

6.4.5 Tekninen valiokunta, Rakennus ja ympäristövaliokunta / Tekniska utskottet, Byggnads- och miljöutskottet

Vastuualue:

Ansvarsområde:

Vastuuhenkilö:

Ansvarsperson:

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ ändring	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk.% /Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	11 657		11 657	12 378	721	6,18 %	13 017
Valmistus omaan käyttöön / Tillverkning för eget bruk				7	7	0,00 %	1
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 22 869		- 22 869	- 22 889	- 20	0,09 %	- 25 189
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 11 213		- 11 213	- 10 504	708	-6,32 %	- 12 171
Poistot ja arvonalentumiset / Avskrivningar och nedskrivningar				- 13 286	- 13 286	4 428 603,16 %	- 8 632
Tehtävän kokonaiskustannukset / Uppgiftens helhetskostnader	- 11 214		- 11 214	- 23 802	- 12 588	112,26 %	- 20 804

Taloudellinen tulos / Ekonomiskt resultat

Olennaiset tapahtumat toiminnassa / Väsentliga händelser i verksamheten

Arvio tulevasta kehityksestä / Bedömning av den framtida utvecklingen

Yhdyskunta ja ympäristö / Samhälle och miljö

Vastuualue / Ansvarsområde:Yhdyskunnan ja ympäristön toimiala / Sektorn för samhälle och miljö

Vastuuhenkilö / Ansvarsperson:Yhdyskuntajohtaja / Samhällsdirektör

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ ändring	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk.% /Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	11 657		11 657	12 378	721	6,18 %	13 017
Valmistus omaan käyttöön / Tillverkning för eget bruk				7	7	0,00 %	1
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 22 869		- 22 869	- 22 889	- 20	0,09 %	- 25 189
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 11 213		- 11 213	- 10 504	708	-6,32 %	- 12 171
Poistot ja arvonalentumiset / Avskrivningar och nedskrivningar				- 13 286	- 13 286	4 428 603,16 %	- 8 632
Tehtävän kokonaiskustannukset / Uppgiftens helhetskostnader	- 11 214		- 11 214	- 23 802	- 12 588	112,26 %	- 20 804

Toiminta-ajatus / Verksamhetsidé

Johdanto

Yhdyskunnan ja ympäristön toimialan tehtävänä on tarjota kuntalaisille viihtyisää, turvallista ja toimivaa elinympäristöä suunnittelemalla, toteuttamalla, ylläpitämällä ja vaalimalla sipoolaista yhdyskuntaa ja ympäristöä. Toimiala vastaa kunnan strategisesta suunnittelusta ja investoinneista, kaavoituksesta, infrasta, toimitiloista, kiinteistöistä sekä rakentamisen & ympäristön viranomaistoiminnasta. Kuntakonserniin kuuluva Sipoon Vesi on osa toimialan henkilöstöorganisaatiota.

Taustaa ja rajaukset

Yhdyskunnan ja ympäristön toimiala muodostettiin toukokuussa 2023 kun tekniikka- ja ympäristöosaston sekä kehitys- ja kaavoituskeskuksen toiminnot koottiin yhteisen toimialan alle. Samalla työllisyyden ja olevien yritysten palvelut siirrettiin osaksi uutta arjen ja vapaa-ajan toimialaa, joten ne käsitellään osana ko. toimialan osiota.

Inledning

Sektorn för samhälle och miljö har som uppgift att erbjuda kommuninvånarna en trivsamt, trygg och fungerande livsmiljö genom att planera, genomföra, underhålla och värna om samhället och miljön i Sibbo. Sektorn ansvarar för kommunens strategiska planering, investeringar, planläggning, infrastruktur, lokaler, fastigheter samt myndighetsverksamheten inom byggande och miljö. Affärsverket Sibbo Vatten, som hör till kommunkoncernen, är en del av sektorns personalorganisation.

Bakgrund och begränsningar

Sektorn för samhälle och miljö bildades i maj 2023 när Avdelningen för teknik och miljö samt Utvecklings- och planläggningscentralen sammanställdes till en gemensam sektor. Samtidigt överfördes Sysselsättnings- och företagstjänster till sektorn för vardag och fritid, vilket innebär att de behandlas som en del av avsnittet för ifrågasvarande sektor.

Taloudellinen tulos / Ekonomiskt resultat

Yhteenveto

Taloudellinen tulos toteutui odotetusti. Vuosikate toteutui talousarviota parempana toimintamenojen toteuman ollessa 100,3% suhteessa talousarvioon ja toimintatuottojen ylittäessä talousarvion tason 6%:lla. Vuoden aikana kunnan vastuulle siirtyi yksityisiä päiväkotirakennuksia toimintoihin jotka aiheuttavat lisämenoja. Vastaavasti suhdanteeseen

Sammanfattning

Det ekonomiska resultatet utföll enligt förväntningar. Årsbidraget utföll bättre än budgeterat då utfallet var 100,3 procent i förhållande till budgeten och verksamhetsintäkterna överskred budgeten med 6 procent. Under året överfördes privata daghemsbyggnader med verksamhet till kommunens ansvar, vilket medförde

ja budjettiin verrattuna maa-alueita pystyttiin vuokraamaan laajemmin ja viranomaisten rakentamisen lupamäärät ylittivät budjettiin nähden odotukset. Yleisen kustannustason nousun ja rakentamisen hinnannousun vaikutukset kyetiin huomioimaan talouden pidossa siten, että kustannusriskit eivät näy ylityksinä tilinpäätöksessä.

tilläggsutgifter. På motsvarande sätt jämfört med konjunkturen och budgeten var det möjligt att arrendera ut markområden på ett mer omfattande sätt och antalet byggtillstånd som myndigheterna beviljade överskred förväntningarna i budgeten. Konsekvenserna av ökningen av den allmänna kostnadsnivån och byggandets prisökning kunde beaktas i ekonomin således att kostnadsriskerna inte syns som överskridningar i bokslutet.

Toiminnan tunnusluvut / Verksamhetens nyckeltal

Tunnusluvut / Nyckeltal	2021	2022	2023
Kulut € per asukas/ Kostnader € per invånare			465
Vuokrattavat asuinhuoneistot, kpl	60	40	49
Rakennusluvut, kpl/ Bygglov	227	167	141
Toimenpideluvat, kpl / Lov för åtgärder	42	51	42
Poikkeamiset ja suunnittelutarveratkaisut, kpl	39	76	60
Poikkeamisen ja suunnittelutarveratkaisun keskimääräinen käsittelyaika käsittelykelppoisuudesta, kk	4	7,5	8,2
Poikkeamisen ja suunnittelutarveratkaisun keskimääräinen käsittelyaika hakemuksen jättöpäivästä laskien, kk	7	10,6	13
Rakennusluvan keskimääräinen käsittelyaika käsittelykelppoisuudesta, kk	0,4	0,4	0,4
Rakennusluvan keskimääräinen käsittelyaika hakemuksen jättöpäivästä, kk	26	37	3,4
Käyttöön otetut tai valmistuneet asunnot (uudisrakennukset), kpl	219	121	546
Asuinrakentamiseen myönnettyt luvat (uudisrakennukset), kpl	101	62	62
Asuinrakentamiseen myönnettyjen lupien sisältämä asuntomäärä (uudisrakennukset), kpl	317	312	139
Osastojen käytössä olevat toimitilat, htm ² / Utrymmen som sektorerna använder, htm ²	90 000	88 000	75 000
Ei käytössä olevat toimitilat, htm ² / Utrymmen som inte är i bruk, htm ²	12 500	15 000	17 000
Ympäristövalvonta, luvat ja päätökset, kpl	29	36	30
Ympäristövalvonta, haittailmoitukset, kpl	161	89	90
Ympäristövalvonta, lausunnot, kpl	25	35	47
Kunnan kunnossapitämät kadut, km	84	86	88
Kunnan kunnossapitämät erilliset jalankulun ja pyöräilyn väylät, km*			64
Kunnossapidettävät linja-autopysäkit*			46
Katuvalaistuspisteet, kpl	4 300	4 500	4 700
Rakennetut ja hoidetut puistot, ha	65	77	79
Vuokratut muut kiinteistöt, kpl	18	17	21

*Uusi tunnusluku talousarvio 2023 / Nytt nyckeltal i budgeten 2023

Olennaiset tapahtumat toiminnassa / Väsentliga händelser i verksamheten

Vuotta 2023 väritti useiden Sipoon kasvuun ja kehitykseen liittyvien hankkeiden läpiviennin ohella organisaatiomuutokseen läpiviennin. Uusi organisaatio muodostui 1.5.2023, kun kunnan organisaation yhdyskunnasta ja fyysisestä ympäristöstä vastaavat yksiköt ja toiminnot koottiin uuden yhdyskunnan ja ympäristön

År 2023 illustrerades med genomdrivandet av organisationsreformen utöver genomdrivandet av flera projekt samhörande Sibbo kommuns tillväxt och utveckling. Den nya organisationen bildades den 1 maj 2023 när kommunorganisationens enheter och funktioner som ansvarar för samhälle och fysiska miljö sammanställdes under den nya

toimialan alle. Organisaation muuttuminen tukee osaltaan yksiköiden tavoitteellista toimintaa, sillä uudessa organisaatiossa mm. maanhankinta, kaavoitus ja kaava-alueiden rakentaminen ovat saman johdon alla, mikä vahvistaa yhteistyötä entisestään. Muutoksen myötä organisaatio vastaa paremmin toimialan toimintaa ja sen prosessia: mm. yhdyskuntakehityksen kokonaisprosessi on ollut uuden toimialan toiminnoille yhteinen jo ennen uudistusta. Uuden toimialan johtajana toimii entisten teknisen johtajan ja kehitysjohtajan sijaan yhdyskuntajohtaja, joka valittiin heinäkuussa 2023.

Yksiköiden toimintaa on kuvattu tarkemmin yksikkökohtaisissa osioissa alempana. Investointien toteuma on esitetty tilinpäätöksen investointiosassa. Sipoon Veden tilinpäätöstiedot käyvät ilmi Sipoon Veden tilinpäätöksestä.

Uusia kaava-alueita ja lisää tonttitarjontaa

Vuonna 2023 Sipoossa hyväksyttiin paljon uusia asemakaavoja. Asumisen kaavoissa korostui erityisesti Sipoon kuntastrategian mukainen painotus kaavavarron monipuolisuudesta. Uudet asemakaava-alueet mm. Söderkullan kartanon alueella, Puu-Talmassa sekä Nikkilän kartanon keskuksessa mahdollistavat merkittävän pientalotonttien määrän lisäämisen lähivuosina. Asumisen kaavoja hyväksyttiin vuonna 2023 yhteensä 162 543 k-m². Erillisiä työpaikka-alueiden kaavoja ei hyväksytty, mutta asuinaluekaavojen yhteydessä muodostui tontteja myös yrityskäyttöön. Kaavoituksesta ja laajemmin yhdyskuntarakenteen kehityksestä käytiin vuoden aikana vilkasta keskustelua. Erityisesti Nikkilän kartanon keskuksen (NG8) asemakaava herätti voimakkaita tunteita niin puolesta kuin vastaanakin. Kaava hyväksyttiin lopulta valtuustossa selkeällä enemmistöllä kesäkuussa ja alueen tarkempi suunnittelu käynnistettiin välittömästi. Alueen kunnallistekniikan toteutus voi käynnistyä jo 2024 mikäli hallinto-oikeus on käsitellyt kaavasta jätetyt valitukset ja se on saanut lainvoiman.

Nikkilän kartanon keskuksen alueen eteneminen ja Kerava-Nikkilän -radan (KeNi-rata) henkilöjunaliikenteen käynnistyminen ovat kunnan strategian toteutumisellemme ja Nikkilän vetovoiman ylläpitämiseksi erityisen tärkeitä.

sektorn för samhälle och miljö.

Organisationsreformen stöder för sin del enheternas målinriktade verksamhet, eftersom i den nya organisationen har bland annat markanskaffning, planläggning och byggande av planområden en och samma ledning, vilket ytterligare förstärker samarbetet. I och med reformen motsvarar organisationen bättre sektorns verksamhet och dess process: bland annat helhetsprocessen för samhällsutvecklingen har varit gemensam för den nya sektorns funktioner redan före reformen. Den nya sektordirektören är samhällsdirektör i stället för före detta tekniska direktören och utvecklingsdirektören. Samhällsdirektören valdes i juli 2023.

Enheternas verksamhet beskrivs närmare i de enhetsspecifika avsnitten nedan. Investeringarnas utfall presenteras i bokslutets investeringsdel. Bokslutsuppgifterna för Sibbo Vatten finns i Sibbo Vattens bokslut.

Nya planområden och större tomtutbud

År 2023 godkändes många nya detaljplaner i Sibbo. I planerna för boende betonades särskilt en mångsidig planreserv enligt Sibbos kommunstrategi. Nya detaljplaneområden bl.a. i Söderkulla gårds område, Trä-Tallmo samt Nickby gårds centrum möjliggör en betydlig tillökning av tomter för småhus under de närmaste åren. Under år 2023 godkändes sammanlagt 162 543 m²vy planer för boende. Separata planer för arbetsplatsområden har inte godkänts, men i samband med planer för boende bildades även tomter för företagsbruk. Under året fördes en livlig diskussion om planläggning och mer omfattande om samhällsstrukturs utveckling. Särskilt detaljplanen för Nickby gårds centrum (NG8) väckte starka känslor både för och emot. Planen godkändes till slut i fullmäktige med en klar majoritet i juni, och områdets noggrannare planering inleddes omedelbart. Byggandet av områdets kommunalteknik kan inledas redan år 2024 om förvaltningsdomstolen har behandlat besvären som lämnats in om planen och behandlingen vinner laga kraft.

Framskridandet av Nickby gårds centrum och inledandet av persontågtrafik på Kervo-Nickby-

Nikkilän kartanon alueelle on kaavailtu koteja yli 2500 asukaalle joka vastaavasti on arvioitu houkuttelevan Nikkilään uusia palveluja. KeNi-radon eteneminen vahvistaa Nikkilän ja Talman alueiden saavutettavuutta ja luo uusia toimintaedellytyksiä koko kunnan kehittymiselle.

Yhdyskuntakehitys talouden kulmakivenä

Sipoon viime vuosien kasvu on rakentunut taloudellisesti kestäväälle pohjalle. Avainasemassa on ollut kestävä kaavatalous ja laadukas suunnittelu. Kaavatalouden laskenta, seuranta ja näihin liittyvä kehitystyö ovatkin olleet viime vuosien strategisia painopistealueita yhdyskuntakehityksessä. Panostamalla uusien alueiden suunnitteluun ja toteutukseen voidaan luotettavammin varmistaa, että alueilta saatavat tontinmyyntitulot kattavat alueiden toteutuksesta syntyneet kustannukset. Tällöin myös uusien asukkaiden palveluiden tuottaminen voidaan toteuttaa taloudellisesti kestävämmällä tavalla. Kaavatalouden hallinnan menetelmien jatkokehittäminen ja kaavatalouteen pohjautuvaa strategista yhdyskuntasuunnittelua on tarkoitus kehittää edelleen. Yhdyskuntakehitykseen nojaava tulonmuodostus noussee lähivuosina entistä merkittävämpään rooliin kuntatalouden epävarmuuksien kasvaessa.

Tehokkaat ja laadukkaat palvelut

Kestävän kasvun ja investointitalouden ohella on tärkeää huolehtia siitä, että sipoolaisten palvelut tuotetaan mahdollisimman laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. Toimialan tehokkuutta onkin pystytty viime vuosina kasvattamaan merkittävästi, kun kunnan kiinteistö- ja infraomaisuuden hallintaan ja ylläpitoon käytettävät kustannukset eivät ole hoidettavan kiinteistömäärän ja katujen ja puistojen määrän kasvusta huolimatta nousseet. Samoilla resursseilla hoidetaan siis aiempaa suuremman kiinteistö- ja infrakokonaisuuden kuntoa. Tähän on päästy toimintaa kehittämällä ja uudistamalla, tehtäviä priorisoimalla sekä kokonaisuuslähtöisellä, yhteen hiileen puhaltavalla toimintatavalla. Vuonna 2023 inflaatio ja mm. rakentamisen kustannusnousu muodostivat toimialan kannalta merkittävän kustannusriskin. Riski saatiin kuitenkin torjuttua niin, että kustannusten nousu ei johtanut

banan (KeNi-banan) är särskilt viktiga för verkställandet av kommunstrategin och upprätthållandet av Nickbys dragkraft. Hem för över 2 500 invånare har planlagts till Nickby gårds område, vilket uppskattas att på motsvarande sätt locka ny service till Nickby. Framskridandet av KeNi-banan förstärker tillgängligheten av Nickby och Tallmo och skapar nya verksamhetsförutsättningar för hela kommunens utveckling.

Samhällsutveckling som ekonomins hörnsten

Under de senaste åren har Sibbos tillväxt byggts på en ekonomiskt stadig grund. Hållbar planläggningsekonomi och högklassig planering har varit i nyckelrollen. Planläggningsekonomins kalkyl, uppföljning och samhörande utvecklingsarbete har varit strategiska fokusområden i processen för samhällsutvecklingen under de senaste åren. Genom att satsa på planering och verkställande av nya områden kan vi på ett pålitligare sätt säkerställa att intäkterna från tomtförsäljningarna i områdena täcker de kostnader som orsakas av byggandet av områdena. Då kan även serviceproduktionen för nya invånare skötas på ett ekonomiskt hållbarare sätt. Avsikten är att fortsätta utvecklingen av processerna för planläggningsekonomins hantering och av planläggningsekonomi som grundar sig i strategisk samhällsplanering. Inkomstbildning som stöder sig på samhällsutveckling kliver in i en allt större roll inom de närmaste åren då osäkerheterna kring den kommunala ekonomin växer.

Effektiv och högklassig service

Utöver hållbar tillväxt och investeringarnas ekonomi är det viktigt att se till att Sibbobornas service produceras så högklassigt och kostnadseffektivt som möjligt. Vi har lyckats med att utöka sektorns effektivitet betydligt under de senaste åren, då kostnaderna som omfattar förvaltning och underhåll av kommunens fastigheter och infrastruktur inte har ökat trots att antalet fastigheter, gator och parker har ökat. Vi sköter alltså underhållet för en större helhet av fastigheter och infrastruktur än tidigare med samma resurser som tidigare. Det är möjligt med

budjettiylityksiin. Tässä auttoi muun muassa kunnan energiaohjelma, jonka avulla kunnan kiinteistöjen energiankäyttöä saatiin vähennettyä vuonna 2023 noin 6,8 prosenttia.

Saanko luvan?

Sipoon viime vuosien kasvu on näkynyt rakennuslupia, poikkeamispäätöksiä ja suunnittelutarveratkaisuja käsitteleviin viranhaltijoihin kohdistuvana paineena. Vuoden 2023 aikana rakentamisen matalasuhdanne näkyi etenkin loppuvuonna rakennuslupien määrässä.

Suunnittelutarveratkaisujen ja asemakaava-alueiden ulkopuolisten alueiden poikkeamispäätöksiä varten perustettiin vuoden 2023 alussa oma yksikkönsä; haja-asutusalueiden rakentamisen luvat. Vuoden 2023 aikana yksikössä työskenteli yksi työntekijä, jolla oli hakemusten käsittelyssä apunaan ostopalvelukonsultteja. Hakemusmäärät olivat merkittävät ja vaikka hakemuksia saatiin käsiteltä suuri määrä, ei hakemusjonoja saatu purettua tavoitellussa laajuudessa. Yksikölle on osoitettu vuoden 2024 talousarviossa määräraha uuden työntekijän palkkaamiseen. Tavoitteena on sujuvoittaa ja tehostaa lupakäsittelyä niin, että käsittelyaikojen pituus saadaan kestäväälle tasolle ja jonoa purettua.

ett helhetsbaserat verksamhetssätt, eftersom verksamheten har utvecklats och förnyats och uppgifter har prioriterats. År 2023 bildade inflationen och bl.a. de ökade kostnaderna inom byggande en betydande kostnadsrisk för sektorn. Risken kunde dock förhindras således att de ökade kostnaderna inte ledde till budgetöverskridningar. Detta möjliggjordes av bland annat kommunens energiprogram, som minskade energiförbrukningen med cirka 6,8 procent år 2023.

Får jag lov?

Sibbos tillväxt under de senaste åren har syns som ett tryck på tjänsteinnehavare som behandlar bygglov, beslut om undantag och avgörande om planeringsbehov. Lågkonjunkturen inom byggande syntes under år 2023 särskilt i antalet bygglov i slutet av året.

År 2023 bildades en egen enhet för avgöranden om planeringsbehov och undantagsbeslut för byggande utanför ett detaljplaneområde: Tillstånd för byggande i glesbygden. År 2023 arbetade en anställd i enheten. Konsulter anlätades för att hjälpa med behandlingen av ansökningar. Antalet ansökningar var stort, och trots att ansökningarna kunde till stort sätt behandlas var det inte möjligt att förkorta ansökningsköerna i eftersträvad omfattning. Enheten har anvisats ett anslag i budgeten för år 2024 för att rekrytera en ny anställd. Målet är att göra tillståndsbehandlingen smidigare och mer effektiv således att behandlingstiderna är på en hållbar nivå och köerna kan förkortas.

Arvio tulevasta kehityksestä / Bedömning av den framtida utvecklingen

Toimialan onnistumisen lähiaikojen kulmakiviä ovat kasvun hallinta ja kestävä talous. Kumpikin näistä tarjoaa haasteita, mutta myös mahdollisuuksia. Uusien asemakaavojen eteneminen toteutusvaiheeseen lisää katu- ja viheralueet -yksikköön ja Sipoon Veteen kohdistuvia paineita. Vastaavasti tasapainoisen kuntatalouden mahdollistamiseksi tullaan panostamaan enemmässä määrin työpaikka-alueiden kaavojen toteutukseen.

Hantering av tillväxten och hållbar ekonomi är hörnstenarna för att sektorn kan lyckas inom den närmaste tiden. Båda två erbjuder utmaningar men också möjligheter. Framskridandet av nya detaljplaner till byggskedet ökar trycket mot enheten Gator och grönområden och affärsverket Sibbo Vatten. På motsvarande sätt kommer vi att satsa i allt högre grad på att verkställa arbetsplatsområden för att möjliggöra att kommunens ekonomi är i balans.

Kuntastrategian toteutumisen kannalta näiden kaava-alueiden toteutuminen suunnitellussa aikataulussa on äärimmäisen tärkeää. Kaavojen onnistunut toteutuminen edellyttää määrätietoista ja suunnitelmallista johtamista sekä työn entistä parempaa organisointia. Oman henkilöstön johtamisen ohella myös ostopalveluna hankittavan henkilöstön ohjaaminen korostuu entisestään. Organisaation hankintaosaamisen kasvattaminen ja hankintaprosessien kehittäminen ovat edellytyksiä tuloksekkaalle toiminnalle, sillä valtaosa toimialalla tehtävästä työstä on hankintojen kautta toteutuvaa ostopalvelua.

Kestävä taloudenpito edellyttää sisäisten prosessien tehostamista ja kuntatalouden ymmärryksen laajentamista organisaatiossa. Etenkin muuttuvat suhdanteet muodostavat samalla riskin mutta myös mahdollisuuksia kunnan osalta. Investointien menot kasvavat mutta osaajapula oletettavasti vähenee. Kun kasvun hallinnan ja kestävän taloudenpidon ohella myös ekologisten näkökohtien huomioiminen ja toisaalta sosiaalinen kestävyys korostuvat, voisikin kuvata tulevaisuuden menestyksen rakentuvan kestävyiden ja laaja-alaisen kestävän kehityksen toteutumisen varaan.

Lähivuodet tarjoavat Sipoolle monia hyviä mahdollisuuksia. Uusi yleiskaava etenee, joka mahdollistaa omalta osaltaan Sipoon tulevaa kasvua ja hyvinvoinnin kehittämistä. Matalasuhdanteesta huolimatta korkeana pysynyt kiinnostus yritystontteja kohtaan antaa osviittaa siitä, että Sipoo voi nousta entistä merkittävämmäksi yritysten sijoittumiskunnaksi. Kysyntään on tärkeää vastata ja yritysten sijoittumisen prosessia uudistetaankin vuoden 2024 aikana.

Rakentamislaki on uudistumassa ja sen myötä myös kuntien rakennusjärjestykset on päivitettävä. Sipoossa tämä työ on jo aloitettu. Vastaavasti heikentynyt suhdanne saattaa aiheuttaa lisätarpeita ympäristövalvonnan tehtäville. Näihin uudistuksiin liittyy haasteita, mutta myös mahdollisuuksia. Sipoo tarjoaa jatkossakin hyvän asuinpaikan nykyisille asukkaille, tontteja ja asuinpaikkoja luonnon lähelle, mutta pääkaupunkiseudun kupeeseen kaipaaville sekä

Med tanke på verkställande av kommunstrategin är det ytterst viktigt att dessa planområden genomförs inom den planerade tidtabellen. Lyckad verkställande av planerna förutsätter målmedveten och planenlig ledning samt bättre organisering av arbetet än tidigare. Utöver ledning av den egna personalen är det också viktigt att ledningen av personal som anskaffas som köpta tjänster betonas ytterligare. Utökning av organisationens upphandlingskompetens och utveckling av upphandlingsprocesserna är förutsättningarna för en resultatrik verksamhet, eftersom största delen av arbetet inom sektorn genomförs med köpta tjänster.

Hållbar ekonomi förutsätter effektivisering av interna processer och utvidgning av förståelsen för den kommunala ekonomin inom organisationen. I synnerhet bildar varierande konjunkturen samtidigt en risk men också möjligheter för kommunen. Investeringarnas utgifter ökar men antagligen minskar bristen på kunnig personal. När utöver hantering av tillväxten och hållbar ekonomi även beaktande av ekologiska synpunkter och å andra sidan social hållbarhet betonas, kunde framtida framgång beskrivas bygga på verkställande av hållbar och omfattande utveckling.

De närmaste åren erbjuder många bra möjligheter åt Sibbo. Den nya generalplanen framskrider, vilket möjliggör för sin del Sibbos framtida tillväxt och utveckling av välfärd. Trots lågkonjunkturen har intresset för företagstomter antytt att Sibbo kan bli en ännu mer betydande etableringskommun för företag än tidigare. Det är viktigt att svara på efterfrågan, och processen för företagets etablering förnyas också under år 2024.

Bygglagen förnyas och i och med den måste även kommunernas byggnadsordningar uppdateras. Detta arbete har redan inletts i Sibbo. På motsvarande sätt kan den försvagade konjunkturen orsaka ytterligare behov för Miljöövervaknings uppgifter. Dessa reformer erbjuder utmaningar men även möjligheter. Sibbo kommun erbjuder även i fortsättningen en bra bostadsort för nuvarande invånare, tomter och naturnära bostadsorter nära huvudstadsregionen samt en utmärkt plats för företag som vill etablera sig.

erinomaisen paikan yritysten sijoittumiselle.

Kaavoitus / Planläggning

Vastuuhenkilö / Ansvarsperson: Kaavoituspäällikkö / Planläggningschef

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ ändring	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk.% /Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	9		9	23	13	144,83 %	10
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 5 275		- 5 275	- 5 193	82	-1,55 %	- 4 637
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 5 265		- 5 265	- 5 170	95	-1,81 %	- 4 627

Toiminta-ajatus / Verksamhetsidé

Tulosyksikkö vastaa kunnan kaavoituksen kokonaisuudesta. Tämä käsittää niin yleis- osayleis- kuin asemakaavoituksenkin. Oikeusvaikutteisten kaavojen lisäksi tulosyksikön vastuulla on muu kaavatasoinen suunnittelu, mm. kaavarungot ja viitesuunnitelmat. Lisäksi yksikkö vastaa rakentamisen ohjauksesta, liikennesuunnittelusta sekä joukkoliikenneasioista. HSL-kuntaosuus on osa tulosyksikön budjettia.

Resultatenheten ansvarar för kommunens planläggning i sin helhet. Detta omfattar även generalplanering, delgeneralplanering och detaljplanering. Till resultatenhetens ansvarar hör utöver planer med rättsverkningar även planering på plannivå, bl.a. planstommar och referensplaner. Dessutom ansvarar enheten för styrning av byggande, trafikplanering samt kollektivtrafikfrågor. HRT:s kommunandel är en del av resultatenhetens budget.

Taloudellinen tulos / Ekonomiskt resultat

Toimintayksikön tulot koostuivat pääosin kaavoitusmaksuista. Tulot ylittivät talousarvion, koska kunta on saanut valtionvarainministeriön kuntien digikannustinrahoituksesta tukea kaavatietojen digitalisointiin, jota ei ollut huomioitu talousarviossa.

Verksamhetsenhetens inkomster består i huvudsak av planläggningsavgifter. Inkomsterna överskred budgeten, eftersom kommunen har fått statsunderstöd av finansministeriet till digitalisering av planuppgifter, och detta beaktades inte i budgeten.

Toimintakulut olivat talousarvion mukaisella tasolla.

Verksamhetskostnaderna utföll enligt budgeten.

Olellaiset tapahtumat toiminnassa / Väsentliga händelser i verksamheten

Vuonna 2023 hyväksyttiin yhteensä 174 483 k-m² asemakaavoitettua kerrosalaa, josta asuinkerrosalaa 162 543 k-m² (NG8 Nikkilän kartanon keskus, S20 Söderkullan kartanon asuinalue ja TM1 Puu-Talma). Valtaosa, noin 131

År 2023 godkändes sammanlagt 174 483 m²vy detaljplanerad våningsyta, varav 162 543 m²vy var bostadsvåningsyta (NG8 Nickby gårds centrum, S20 Söderkulla gårds bostadsområde och TM1 Trä-Tallmo). Största delen, cirka 131 000 m²vy, är en

000 k-m², on omakoti- ja pientalokaavavarantoa (AO ja AP). Mittari, joka saavutettiin, oli, että vähintään 40 000 k-m² uutta asumisen kaavavarantoa hyväksytty, josta vähintään 25 000 km² on uutta pientalokaavavarantoa. Erillisiä työpaikkakaavoja ei hyväksytty vuonna 2023, mutta yllä mainittuihin asuinaluekaavoihin sisältyy myös asuinrakennusten yhteyteen rakennettavaa liiketilaa 2 500 k-m² sekä erillisiä palvelurakennuksia noin 4 000 k-m² ja julkisia rakennuksia 8 000 k-m². Vuoden aikana hyväksyttiin myös Öllytien ja Bröbörentien risteuksen liikennealuekaava ja yksi ranta- asemakaava.

Yleiskaava 2050 rakennemallit olivat nähtävillä ja viimeisteltiin vuoden 2023 aikana. Pohjois-Paippisten osayleiskaavaa viimeisteltiin, jotta se voidaan viedä hyväksymiskäsittelyyn alkuvuodesta 2024.

Kaavoitusohjelman tavoiteaikataulusta viivästyneitä kaavan aloituksia olivat sitovissa tavoitteissa mainitut E5 Hangelbyn työpaikka-alue ja N47 Nikkilän asemansillan korttelit 11012 ja 11032. Viivästys johtui henkilöstövaihdoksista. Yksityisen maan asemakaavat BA5, N63 ja S17D ei ole kuulutettu vireille aikataulun mukaisesti, mutta niistä on käyty sopimisneuvotteluja ja tehty valmistelua.

Liikenteen osalta on tehty edunvalvontaa muun muassa seudullisissa yhteistyöryhmissä, sekä MAL- ja Liikenne 12 -suunnitelmien osalta. Talousarviosta 2023 päättämisen yhteydessä valtuusto on päättänyt, että vuonna 2023 laaditaan selvitys siitä, miten KeNi-rata voitaisiin avata liikenteelle kevennetysti jo vuonna 2025. Tämä selvitys on valmistunut.

planreserv för egnahemshus och småhus (AO och AP). Mätaren som uppnåddes var att en planreserv på 40 000 m²vy för nytt boende godkändes, varav minst 25 000 km² är en ny planreserv för småhus. Separata planer för arbetsplatser godkändes inte år 2023, men de ovannämnda planerna för boende innefattar även 2 500 m²vy för affärslokaler som byggs i anknytning till bostadshus samt cirka 4 000 m²vy för separata servicebyggnader och 8 000 m²vy för offentliga byggnader. Under året godkändes även en plan för trafikområde i korsningen mellan Oljevägen och Brobölevägen och en stranddetaljplan.

Strukturmodellerna för Generalplan 2050 var framlagda och finslipades under år 2023. Delgeneralplanen för Norra Paipis finslipades så att den kan läggas fram för godkännande i början av år 2024.

E5-planen Hangelby arbetsplatsområde och N47 Stationsbrokvarteren 11012 och 11032 i Nickby som nämndes i bindande målen försenades i förhållande till planlägningsprogrammets måltidtabell. Förseningen berodde på personalbyten. Detaljplanerna för privatägd mark BA5, N63 och S17D har inte kungjorts enligt tidtabellen, men avtalsförhandlingar har förts om dem och beredningen har inletts.

För trafikens del har vi utfört intressebevakning i bland annat regionala samarbetsgrupper samt för MAL- och Trafik 12-planerna. Fullmäktige har beslutat i samband med beslutsfattandet av budgeten 2023 att år 2023 utarbetas en utredning om hur KeNi-banan kunde öppnas för avlastad persontågtrafik redan år 2025. Denna utredning har färdigställts.

Arvio tulevasta kehityksestä / Bedömning av den framtida utvecklingen

Kaavoituksessa laaditaan kaavoitusohjelman mukaiset asemakaavat panostaen edelleen monipuoliseen tonttitarjontaan. Vuonna 2023 hyväksytyn harvinaisen suuren asuin-kaavavarannon jälkeen keskitytään voimakkaammin yritysalueiden kaavoittamiseen tulevassa kaavoitusohjelmassa. Uuden yleiskaavan luonnos valmistuu, Söderkullan kaavarungon

Inom planläggningen utarbetas detaljplaner i enlighet med planlägningsprogrammet, med fortsatt tonvikt på ett mångsidigt utbud av tomter. Efter att den sällsynt stora planreserven för boende godkändes år 2023 fokuserar vi mer på planläggning av företagsområden i det kommande planlägningsprogrammet. Utkastet av den nya generalplanen färdigställs, planeringen

suunnittelu alkaa, Gumbostrand–Västerskog–Hitån osayleiskaavan luonnos valmistuu ja Pohjois-Paippisten osayleiskaava saadaan valmiiksi. Liikenteessä ajankohtaista ovat muun muassa KeNi-radon asemanseutujen jatkosuunnittelu ja Bastukärrin liikenteen toimivuuden varmistaminen.

av Söderkullas planstomme inleds, utkastet av delgeneralplanen Gumbostrand–Västerskog–Hitå färdigställs och delgeneralplanen för Norra Paipis blir färdig. Aktuellt inom trafiken är bland annat fortsatt planering av området vid järnvägsstationen för KeNi-banan och säkerställande av funktionaliteten av trafiken i Bastukärr.

Mittaus- ja kiinteistö / Mätning och fastighet

Vastuuhenkilö / Ansvarsperson: Tonttipäällikkö / Tomtchef

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ändring	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk.% /Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	746		746	1 062	316	42,31 %	511
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 752		- 752	- 877	- 125	16,56 %	- 808
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 6		- 6	185	191	-3 179,45 %	- 297

Toiminta-ajatus / Verksamhetsidé

Mittaus ja kiinteistöt -yksikön tehtäviin kuuluu maaomaisuuden hallintaan sekä maan hankintaan ja luovuttamiseen liittyvät tehtävät. Yksikkö huolehtii maanhankinnasta kunnan maapoliittisia tarpeita ajatellen ja luovuttaa pääosin valmiita asemakaavatontteja liike-, teollisuus- ja asumistarkoituksiin.

Enheten Mätning och fastighet har som uppgift att förvalta markegendom och ha hand om markanskaffningar och marköverlåtelser. Enheten har hand om markanskaffningar med tanke på kommunens markpolitiska behov och överläter i huvudsak färdiga detaljplanetomter för affärsverksamhet, industri och boende.

Mittaus ja kiinteistöt -yksikössä ylläpidetään kunnan paikkatietojärjestelmän tietovarantoa, kehitetään paikkatietojen hyödyntämistä organisaation sisäisiä ja ulkoisia tarpeita ajatellen, sekä tehdään erilaisia paikkatietoanalyysjä. Yksikkö toteuttaa lisäksi maastossa tehtävät mittaukset mm. viranomaispalveluille, sekä muille organisaation sisäisille ja ulkoisille sidosryhmille.

I enheten Mätning och fastighet upprätthålls datalagret för kommunens geografiska informationssystem (GIS), utvecklas utnyttjandet av geografiska data med tanke på organisationens interna och externa behov samt utförs olika analyser av geografiska data. Enheten utför dessutom olika mätningar i terrängen för bl.a. myndighetstjänster samt organisationens övriga interna och externa intressentgrupper.

Taloudellinen tulos / Ekonomiskt resultat

Mittaus ja kiinteistöt -yksikön kulut koostuvat pääosin henkilöstökuluista ja maanmittauslaitoksen kuluista. Toimintatuotot koostuvat tonttien ja maa-alueiden vuokratuloista. Pelto-, metsä- ja vesialueiden vuokrat ylittivät odotukset ja vastaavasti henkilöstökulut ylittivät

Kostnaderna för enheten Mätning och fastighet består i huvudsak av personalkostnader och Lantmäteriverkets avgifter. Verksamhetsintäkterna består av arrendeinkomster för tomter och markområden. Arrenden av fält-, skogs- och vattenområden överskred förväntningarna och på

hieman. Toimintatuotot ylittivät budjetin noin 300 000 eurolla ja toimintakulut ylittivät myös budjetin noin 125 tuhannella eurolla. Yksikön talous ylitti kokonaisuudessaan odotukset budjettiin nähden.

motsvarande sätt överskreds personalkostnaderna en aning. Verksamhetsintäkterna överskred budgeten med cirka 300 000 euro och verksamhetskostnaderna överskred också budgeten med cirka 125 000 euro. Enhetens totala ekonomi överskred de budgeterade förväntningarna.

Olennaiset tapahtumat toiminnassa / Väsentliga händelser i verksamheten

Asuintontteja luovutettiin vuonna 2023 yhteensä 14 kappaletta, näistä pientalotontteja oli yhteensä 11 kappaletta. Eniten tontteja luovutettiin Taasjärven alueelta sekä Pohjanniitystä.

År 2023 överläts sammanlagt 14 bostadstomter, varav sammanlagt 11 tomter var småhustomter. Flest tomter överläts från Tasträsk samt Norrängen.

Maanhankintaa on vuoden 2023 aikana tehostettu ja kunta hankki vuoden aikana yhteensä 61,5 hehtaaria maata. Maanhankintaan osoitetun 2 500 000 euron budjetin lisäksi valtuusto myönsi syyskuussa maanhankintaan 250 000 euron lisäbudjetin.

Markanskaffning effektiviserades under år 2023 och kommunen anskaffade sammanlagt 61,5 hektar mark under året. Utöver den till markanskaffning anvisade budgeten på 2 500 000 euro beviljade fullmäktige en tilläggsbudget för markanskaffning på 250 000 euro i september.

Strateginen maanhankinta muodostaa pohjan tulevalle kaavoitukselle ja yhdyskuntarakenteen kehitykselle. Yritystonttien kysyntä pysyi korkeana ja jopa lisääntyi edellisvuodesta rakentamisen matalasuhteesta huolimatta. Yritystontteja luovutettiin vuoden aikana 3 kappaletta ja lisäksi useita hankkeita ja neuvotteluita on käynnissä.

Den strategiska markanskaffningen skapar en grund för framtida planläggning och utveckling av samhällsstruktur. Efterfrågan på företagstomter förblev stor och ökade även från föregående år trots lågkonjunkturen inom byggande. Tre företagstomter överläts under året och dessutom har flera projekt och förhandlingar inletts.

Arvio tulevasta kehityksestä / Bedömning av den framtida utvecklingen

Vuoden 2023 aikana hyväksytyt uudet asemakaavat takaavat runsaan asuntotonttitarjonnan tuleville vuosille. Keskeistä on hallita tontintuotantoprosessia niin, että Sipoossa on jatkossa jatkuvasti tarjolla erilaisia tontteja eri puolilla kuntaa. Tulevaisuudessa on syytä harkita tontinluovusperiaatteisiin liittyviä päivityksiä, jotta tonttien luovutusprosessi olisi mahdollisimman sujuva ja kunnan näkökulmasta tarkoituksenmukainen.

De nya detaljplanerna som godkändes år 2023 tillförsäkrar ett rikligt utbud av bostadstomter för de kommande åren. Det är centralt för enheten att styra processen för tomtproduktion således, att det finns ett fortlöpande utbud av olika tomter i olika delar av Sibbo kommun. I framtiden finns det orsak att överväga uppdatering av principerna för tomtöverlåtelse, så att överlåtelseprocessen skulle vara så smidig som möjligt och ur kommunens synvinkel ändamålsenlig.

Vuonna 2024 pientalotontteja on suunniteltu asetettavaksi myyntiin Taasjärven alueella. Liiketonttien ja yritystonttien myyntiä jatketaan Sipoonlahden työpaikka-alueella. Yksittäiset vapaat teollisuustontit Boxin ja Bastukärrin työpaikka-alueilla pyritään luovuttamaan vuoden 2024 aikana.

Planen är att lägga småhustomter till salu i Tasträsk år 2024. Vi fortsätter försäljningarna av affärstomter och företagstomter i Sibbovikens arbetsplatsområde. Strävan är att överlåta enstaka lediga industritomter i arbetsplatsområdena i Box och Bastukärr år 2024.

Yritysten sijoittumisprosessin uudistustyötä edistetään ja se on tärkeässä roolissa, jotta kuntaan saadaan sijoittumaan entistä useampia yrityksiä eri toimialoilta. Sipoolle on hyvät mahdollisuudet olla Suomen houkuttelevin yritysten sijoittumispaikka tulevaisuudessa. Tulevaisuudessa on tärkeää varmistaa riittävä maanomistus yrityskäyttöön soveltuvilla sijainneilla, yritysalueiden laajuus uudessa yleiskaavassa sekä riittävä uusien yritysalueiden asemakaavoittaminen ja toteuttaminen.

Kaavoituksen ja suunnittelun muuttuessa tietomallipohjaisiksi lainsäädäntömuutosten myötä, on paikkatiedon hallinnan ja paikkatietoon liittyvien järjestelmien rooli keskeinen. Yksikkö kehittää jatkuvasti uusia menetelmiä paikkatiedon ja muun yhdyskuntakehityksen kannalta keskeisen tiedon käsittelyyn ja soveltamiseen.

Vi främjar reformen av företagens etableringsprocess. Etableringsprocessen har en viktig roll i etableringen av flera företag från olika branscher i kommunen. Sibbo kommun har goda möjligheter att bli Finlands mest eftertraktade etableringsställe i framtiden. Det är viktigt att säkerställa att kommunen i framtiden äger tillräckligt med mark för företagsbruk på lämpliga ställen, att företagsområdenas omfattning är tillräcklig i den nya generalplanen samt att tillräckligt med företagsområden detaljplaneras och verkställs.

När planläggning och planering blir datamodellbaserade i och med ändringar i lagstiftningen stiger hantering av geografiska data och geografiska datasystem i en central roll. Enheten utvecklar fortsatt nya metoder för hantering och tillämpning av geografiska data och övrig central information för samhällsutvecklingen.

Kehittäminen ja tuki / Utveckling och stödtjänster

Vastuuhenkilö / Ansvarsperson: Kasvun ja kehityksen päällikkö / Chef för tillväxt och utveckling

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ändring	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk.% /Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	1 158		1 158	961	- 197	-17,02 %	906
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 1 737		- 1 737	- 1 574	163	-9,36 %	- 3 832
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 579		- 579	- 613	- 35	5,98 %	- 2 926

Toiminta-ajatus / Verksamhetsidé

Tulosyksikkö huolehtii yhdyskunnan ja ympäristön toimialan kehittämisestä, tukipalveluista ja kunnan strategisesta suunnittelusta. Yksikkö vastaa investointien esi- ja yleissuunnitelmista sekä väestöennusteiden laatimisesta ja kaavatalouslaskelmista kaavoituksen yhteydessä. Lisäksi hanke- ja kehittämistyö sekä aktiivinen vuoropuhelu ja tiedottaminen asukasrajapinnassa ovat keskeisiä yksikön tehtäviä.

Resultatenheten ansvarar för utveckling inom sektorn för samhälle och miljö, sektorns stödtjänster samt kommunens strategiska planering. Enheten ansvarar för preliminära planer och översiktsplaner för investeringar i infrastrukturen samt för utarbetande av befolkningsprognoser och planläggningsekonomiska beräkningar i samband med planläggningen. Projekt- och utvecklingsarbete och en aktiv dialog och information i invånargränssnittet är också viktiga uppgifter för enheten.

Taloudellinen tulos / Ekonomiskt resultat

Yksikön talous toteutui pitkälti odotetun kaltaisesti. Toimintatuotot toteutuivat hieman budjettia alhaisempina mm. asunkokaupan suhdanteesta johtuen, sillä yksikön vastuulla olevien vuokra-asuntojen myynti on markkinatilanteen vuoksi hidastunut. Myös toimintakulut toteutuivat talousarvion tasoa alempana.

Enhetens ekonomi utföll till stor del enligt förväntningar. Verksamhetsintäkterna utföll lite lägre än budgeterat pga. bland annat bostadshandelns konjunktur, eftersom försäljningen av hyresbostäder som är på enhetens ansvar har saktat av pga. marknadsläget. Även verksamhetskostnaderna utföll lägre än budgeterat.

Olellaiset tapahtumat toiminnassa / Väsentliga händelser i verksamheten

Yksikön rakenne muuttui organisaatiouudistuksen yhteydessä, kun sen tukipalvelurooli laajeni kattamaan koko uuden toimialan toiminnan. Samalla kunnan strateginen suunnittelu, väestösuunnitely sekä mm. rakennushankkeiden yhteydessä tehtävä muutoksenhallinta osoitettiin yksikön vastuulle. Yksikköön siirtyi organisaatiomuutoksen yhteydessä kaksi uutta henkilöä ja yksikön henkilöstöstä muodostettiin kaksi tiimiä: hankehallinnan ja tukipalvelujen tiimit.

Enhetens struktur ändrades i samband med organisationsreformen, när dess roll som stödtjänst utvidgades att omfatta hela sektorns verksamhet. Samtidigt anvisades enheten kommunens strategiska planering, befolkningsplanering samt bl.a. hantering av ändringar i samband med byggprojekt. I samband med organisationsförändringen överfördes två nya personer till enheten och enhetens personal indelades i två team: projektadministration och stödtjänster.

Kunnan kaavatalouden seurannan kehittämistä jatkettiin vuoden 2023 aikana mm. kehittämällä kaavatalouslaskuria ja varhaisempien suunnitteluvaiheiden kaavatalouden arvioinnin työkaluja. Hankehallintaa vahvistettiin ja kaavoitus- ja investointiohjelmien välistä sidosta tiivistettiin. Työn tavoitteena on ollut hankkeiden parempi ohjaus ja entistä sujuvampi yhdyskuntakehityksen prosessi. Samalla yksittäisten investointihankkeiden seuranta parannettiin ja muodostettiin selkeä ja läpinäkyvä toimintatapa hankkeiden talouden seurantaan.

Utvecklingen av uppföljningen av kommunens planekonomi fortsatte under år 2023 med bl.a. utveckling av räknare för planekonomin och verktyg för utvärdering av planekonomin i tidigare planeringsskeden. Projekthanteringen förstärktes och bandet mellan planläggnings- och investeringsprogram intensifierades. Målet med arbetet har varit att förbättra styrningen av projekt och göra processen för samhällsutveckling smidigare. Samtidigt förbättrades uppföljningen av enstaka investeringsprojekt och ett tydligt och transparent verksamhetssätt utarbetades för uppföljning av ekonomin.

Vuoden 2023 aikana järjestettiin useita asukastapahtumia osana kaavoituksen ja suunnittelun prosesseja. Näiden lisäksi G28 Sipoon yleiskaavan 2050 suunnittelutyö eteni rakennemallivaiheeseen. Sipoon rakennemallivaihetta esiteltiin asukkaille tehostetusti vuoden 2023 aikana. Yleiskaavasta järjestettiin useita asukastilaisuuksia sekä niin sanottu pop up-kiertue. Pop up-kiertue kiersi Sipoon kylä niin Etelä- kuin Pohjois-Sipoossa.

År 2023 ordnades flera invånarmöten som en del av processerna för planläggning och planering. Utöver dessa framskred planeringsarbetet av G28 Generalplan för Sibbo 2050 till strukturmodellskedet. Sibbos strukturmodellskede presenterades effektiverat till invånarna under år 2023. Flera invånarmöten samt en popup-turné ordnades om generalplanen. Popup-turnén besökte Sibbobyarna både i södra och norra Sibbo.

Näissä asukastapahtumien järjestämisessä sekä niistä viestimässä kehittäminen ja tuki -yksikkö teki tiivistä yhteistyötä kaavoitusyksikön kanssa.

Vuoden aikana yksikkö organisoii yhteistyötä Sipoon lukion sekä Sipoonjoen koulun kanssa. Oppilaille ja opiskelijoille järjestettiin syksyllä 2023 työpajoja sekä opiskelijaryhmiä kutsuttiin vierailulle Yhdyskuntatalolle. Vierailut sisältöineen toteutettiin yhteistyönä yhdyskunnan ja ympäristön toimialan eri yksiköiden kesken. Vuoden 2023 aika toteutettiin #MunSipoo – saaristo osallistuvan budjetoinnin hanke. Hanke keskittyi Sipoon saariston kehittämiseen. Sipolaiset pääsivät ideoimaan ja äänestämään ehdotuksia saariston viihtyisyyden, hyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden kehittämiseksi. #MunSipoo - saaristo.hankkeen aikana kunnostettiin saariston grillipaikkoja ja laitureita sekä kartoitettiin saariston esteettömyyttä.

Enheten Utveckling och stödtjänster samarbetade tätt med enheten Planläggning med både ordnandet av invånarmöten och informeringen om dem.

Under året organiserade enheten samarbetet med både Sipoon lukio och Sipoonjoen koulu. Hösten 2023 ordnades workshoppar för elever och studerande och besök till Samhällshuset för studerandegrupper. Besöken med innehåll utfördes i samarbete med olika enheter inom sektorn för samhälle och miljö. Under år 2023 ordnades projektet #MittSibbo för deltagande budgetering. Projektet fokuserade på utveckling av Sibbo skärgård. Sibboborna fick komma med idéer och rösta om förslag för utveckling av trivseln, välfärden och den sociala gemenskapen i skärgården. Inom projektet #MittSibbo – skärgården istandsattes grillplatser och bryggor i skärgården och skärgårdens tillgänglighet kartlades.

Arvio tulevasta kehityksestä / Bedömning av den framtida utvecklingen

Lähi vuosien runsas hankkeiden määrä edellyttää hankejohtamisen ja -hallinnan jatkokehittämistä. Merkittävien infrahankkeiden, erityisesti Nikkilän kartanon keskuksen hankkeen, ohjaaminen edellyttää uusien toimintamallien käyttöönottoa, jotta hankkeiden tavoitteet voidaan saavuttaa. Asukasvuorovaikutus on keskeinen osa hankkeiden läpiviennin onnistumisessa. Kuntatalouden epävarmuudet korostavat jatkossa yhdyskuntakehityksen roolia talouden veturina. Tuottava yhdyskuntakehitys edellyttää hyvää strategista suunnittelua ja toimivaa kaavatalouden hallintaa.

Myös paineet kunnan kestävä kehityksen työn entistä laadukkaampaan organisointiin kasvavat. Tavoitteena on rakentaa kunnan toimintaa tukeva ja ohjaava kestävä kehityksen kehikko, joka huomioi ekologisen kestävä kehityksen ohella myös muut kestävä kehityksen näkökohdat. Kehitystyötä edellytetään myös hankintojen hallinnassa. Toimialan työstä suuri osa tuotetaan erilaisten hankintojen kautta. Hankintaosaamisen kasvattaminen ja hankintaprosessin kehittäminen ovat asioita, joihin kannattaa investoida.

Under de närmaste åren förutsätter den rikliga mängden projekt fortsatt utveckling av projektledning och -hantering. Ledning av betydande infrastrukturprojekt, särskilt projektet Nickby gårds centrum, kräver ibruktage av nya verksamhetsmodeller, så att projektens mål kan uppnås. Växelverkan med invånarna har en central roll i att genomförandet av projekt lyckas. Osäkerheterna kring den kommunala ekonomin framhäver i fortsättningen samhällsutvecklingens roll som ekonomins lok. En produktiv samhällsutveckling förutsätter god strategisk planering och fungerande hantering av planekonomin.

Även trycket för att organiseringen av kommunens arbete inom hållbar utveckling ska vara högklassigare än tidigare ökar. Målet är att bygga ett ramverk för hållbar utveckling, som stöder och styr kommunens verksamhet. Ramverket ska beakta utöver ekologiskt hållbar utveckling även övriga synpunkter inom hållbar utveckling. Utvecklingsarbete krävs också i hantering av upphandlingar. En stor del av sektorns arbete produceras via olika upphandlingar. Det lönar sig att investera i tillökning av

upphandlingskompetens och utveckling av upphandlingsprocessen.

Rakennusvalvonta / Byggnadstillsyn

Vastuuhenkilö / Ansvarsperson: Rakennusvalvontapäällikkö / Byggnadstillsynschef

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ändring	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk.% /Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	555		555	784	229	41,26 %	751
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 910		- 910	- 962	- 52	5,76 %	- 932
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 355		- 355	- 178	177	-49,76 %	- 181

Toiminta-ajatus / Verksamhetsidé

Rakennusvalvonta toimii Sipoon kunnan rakennus- ja ympäristövaliokunnan alaisena rakennusvalvontaviranomaisena.

Rakennusvalvonnan tehtävänä on osaltaan varmistaa terveellistä ja turvallista rakentamista ja hyvää kuntakuvaa sekä viihtyisää elinympäristöä. Rakennusvalvonnan tehtäviin kuuluvat rakennetun ympäristön valvonta, rakentamista koskeva ohjaus, neuvonta ja lupakäsittely sekä rakentamisaikainen valvonta.

Rakennusvalvonnan toimintaa ohjaavat mm. Maankäyttö- ja rakennuslaki sekä -asetus, Sipoon kunnan rakennusjärjestys, Suomen rakentamismääräyskokoelma, Ympäristöministeriön asetukset toimialaan liittyen sekä yleis- ja asemakaavat.

Rakennusvalvonnan toiminta on asiakaslähtöistä ja myönteistä.

Enheten Byggnadstillsyn fungerar som byggnadstillsynsmyndighet och är underställd byggnads- och miljöutskottet i Sibbo kommun.

Byggnadstillsynens uppgift är att för sin del säkerställa ett hälsosamt och tryggt byggande, en god kommunbild och en trivsamt boendemiljö. Till Byggnadstillsynens uppgifter hör tillsyn av den byggda miljön, styrning, rådgivning och tillståndsbehandling avseende byggande samt tillsyn under byggandet.

Byggnadstillsynsverksamheten styrs bland annat av markanvändnings- och bygglagen, markanvändnings- och byggförordningen, Sibbo kommuns byggnadsordning, Finlands byggbestämmelsesamling, Miljöministeriets förordningar som rör sektorn samt general- och detaljplaner.

Byggnadstillsynens verksamhet är kundorienterad och positiv.

Taloudellinen tulos / Ekonomiskt resultat

Rakennusvalvonnan ennustamat toimintatulot ylittyivät selkeästi. Lupahakemusten määrää ja niihin sisältyvien hankkeiden laatua on vaikea ennustaa: hakemukset syntyvät asiakkaan tarpeesta. Tulokseen pääseminen on tarkoittanut

Byggnadstillsynens prognostiserade verksamhetsintäkter överskreds tydligt. Det är svårt att förutsäga antalet tillståndsansökningar och de inkluderade projektens kvalitet: ansökningarna uppkommer ur kundens behov. Vi

tehokasta lupakäsittelyä ja ketterää yhdessä tekemistä koko yksikön voimalla. Osin myös useamman laajan logistiikka- tai muun yritysraennuksen osalta tehty yksittäinen lupapäätös kasvattaa tuloja neliöperusteiseen taksaan pohjautuen; kerrostalohankkeiden osalta lupahakemusten vähäisyys oli leimallista vuodelle 2023.

Toimintamenojen ylitykseen päätyminen johtuu konsulttien käytöstä suunnittelutarveratkaisujen ja poikkeamispäätösten valmistelussa. Haja-asutusalueen rakentamisen luvat -yksikkö muodostaa oman talousyksikkönsä 1.1.2024 alkaen.

har uppnått detta resultat med effektiv tillståndshantering och smidigt samarbete med hela enheten. Dels ökar ett enstaka lovbeslut intäkterna för flera omfattande logistik- eller andra företagsbyggnader baserat på den kvadratbaserade taxan; år 2023 präglades av tillståndsansökningarnas knapphet för höghusprojektens del.

Överskridningen av verksamhetskostnader beror på användningen av konsulter i beredningen av avgöranden som gäller planeringsbehov och beslut om undantag. Enheten Tillstånd för byggande i glesbygden bildar en egen resultatenhet från och med 1.1.2024.

Olennaiset tapahtumat toiminnassa / Väsentliga händelser i verksamheten

Sähköinen asiointi- ja arkistointijärjestelmä Lupapiste.fi on ollut koko rakennusvalvonnan henkilöstön aktiivisessa käytössä 1.1.2017 alkaen. Lupapiste.fi on tehnyt prosesseistamme ketterämmät, avoimemmat ja yhteistyötä palvelevat sekä viranomaisten että asiakkaiden näkökulmasta.

Rakennus- ja ympäristövaliokunnan toiveesta on jatkettu lupahakemusmäärien säännöllistä tilastointia, seuranta ja tiedoksi saattamista, minkä tavoitteena on viestittää valiokunnallesiään jätettyjen hakemusten määrää ja määrän muutoksia sekä vireillä olevien hakemusten määrää lupalajeittain. Tällä tavalla valiokunta tulee tietoiseksi rakennusvalvonnan työmäärästä ja resurssien riittävydestä suhteessa asetettuihin sitoviin tavoitteisiin lupakäsittelyn keston osalta. Kaikista Sipoossa käsitellyistä rakentamisen luvista (rakennusvalvonta ja haja-asutusalueen rakentamisen luvat) 97,37 % päätettiin myönteisinä vuonna 2023.

Tunnuslukuissa on nähtävissä vähäistä laskua rakennuslupahakemusten ja -päätösten osalta myös Sipoossa - rakentajat ovat varovaisempia ja rakentamisen aloittamista harkitaan pidempään. Käsittelykelpoisen rakennusluvan käsittelyaika on pysynyt lyhyenä ja selkeästi alle sitovan tavoitteen mukaisen lupauksen. Lyhyet käsittelyajat kertovat henkilöstön pysyvyydestä ja kokeneisuudesta,

Den elektroniska ärendehanteringstjänsten Lupapiste.fi togs i bruk 1.1.2017 och används aktivt av hela Byggnadstillsynens personal. Lupapiste.fi har gjort våra processer smidigare, öppnare och mer samarbetsinriktade för både myndigheter och kunder.

På byggnads- och miljöutskottets begäran har enheten fortsatt regelbunden statistik, övervakning och kommunikation av antalet tillståndsansökningar i syfte att informera utskottet om antalet inlämnade ansökningar och förändringar i detta antal samt om antalet pågående ansökningar per tillståndstyp. På detta sätt kommer utskottet att få kännedom om Byggnadstillsynens arbetsbelastning och resursernas tillräcklighet i förhållande till de bindande mål som fastställts för handläggningstiderna. I Sibbo kommun beviljades 97,37 procent av alla behandlade bygglov (Byggnadstillsyn och Tillstånd för byggande i glesbygden) år 2023.

Nyckeltalen påvisar en liten nedgång för bygglovsansökningarnas del även i Sibbo – byggarna är försiktigare och överväger längre inledandet av byggprojekt. Behandlingstiden för beredningsbara bygglov har hållits kort och klart under löftet enligt det bindande målet. De korta behandlingstiderna talar om personalens stabilitet och erfarenhet, effektivitet samt utveckling av

tehokkuudesta sekä prosessien kehittämistä. Asuinrakentamiseen myönnettyjen lupien sisältämä asuntomäärä on selkeästi vähentynyt; tässä luvussa näkyy selkeästi kerrostalohankkeiden vähentyminen. Käyttöön otettujen asuntojen osalta lukumäärä sen sijaan on poikkeuksellisen korkea: 475 asuntoa ja mikäli lukuun sisällytetään myös käyttötarkoituksen muutokset (Jokipuiston uuden hallintorakennuksen muutos asunnoiksi), niin asuntojen määrä nousee lukuun 546.

Haja-asutusalueen rakentamisen luvat -yksikkö on irrotettu erilliseksi yksiköksi Rakennusvalvontayksiköstä 1.1.2023 alkaen.

Keskimääräiset käsittelyajat on kirjattu tunnuslukuihin sekä hakemusten käsittelykelpoisuudesta että hakemusten jättöpäivästä laskien: käsittelykelpoisten rakennuslupahakemusten osalta käsittelyaika on ollut keskimäärin 0,4 kuukautta ja hakemusten jättöpäivästä laskien 3,4 kuukautta.

processerna. Antalet bostäder som ingår i de beviljade loven för bostadsbyggande har minskat tydligt; i detta tal syns tydligt att antalet höghusprojekt har minskat. Antalet bostäder som har tagits i bruk är dock exceptionellt hög: 457 bostäder, och om vi räknar med även ändringar i användningsändamål (den gamla förvaltningsbyggnaden i Östanåparken ändrades till bostäder), är antalet bostäder 546.

Enheten Tillstånd för byggande i glesbygden avskildes från enheten Byggnadstillsyn från och med 1.1.2023.

De genomsnittliga handläggningstiderna har antecknats i nyckeltalen både räknat från det ansökningarna konstaterats vara korrekt uppgjorda och från datumet då de lämnats in: handläggningstiden för ansökningar om bygglov har i genomsnitt varit 0,4 månader från att de konstaterats vara korrekt uppgjorda och 3,4 månader från datumet då de lämnades in.

Arvio tulevasta kehityksestä / Bedömning av den framtida utvecklingen

Sipoon on ollut viime vuosina väkilukuun suhteutettuna yksi voimakkaimmin kasvavista kunnista. Voidaan odottaa, että rakentamisen lähdeyttä Suomessa jälleen nousuun, näkyy se Sipoossa ensimmäisten kuntien joukossa. Erityisesti pientalorakentaminen tulee saamaan vauhtia uusien asemakaavojen ja vahvistuvan kaavavarannon myötä. Koulu- ja päiväkotijärjestelmien rakentamisella on saatu aikaan reserviä. Rakennusvalvonta on vahvasti mukana kunnan Yritystiimissä tarjoamassa nykyisille ja tuleville sipoolaisille yrityksille ketterää ja matalan kynnyksen palvelua.

Rakentamislain voimaantuloon valmistautuminen edellyttää koulutautumisen lisäksi mm. kunnan rakennusjärjestyksen sekä rakennusvalvonnan toimintasäännön ja taksan uudistamista. Rakennusvalvonnan tulee valmistautua myös tietomallinnukseen sekä valtakunnalliseen rakennetun ympäristön tietojärjestelmään (RYHTI) (kokoaa yhteen rakentamiseen ja kaavoitukseen liittyvät tiedot).

Yhteistyökuvioilla haetaan joustavaa suunnittelu-

Sibbo har varit en av de kraftigaste växande kommunerna i relation till folkmängden. Vi kan förvänta oss att Sibbo kommer vara en av de första kommunerna i Finland där byggandets framtida uppsving syns. Särskilt byggandet av småhus kommer att öka betydligt tack vare nya detaljplaner och en större planreserv. Vi har lyckats åstadkomma en reserv i och med byggande av skolor, daghem och vårdbyggnader. Byggnadstillsynen deltar aktivt i kommunens Företagsteam där nuvarande och kommande Sibboföretag erbjuds smidiga tjänster med låg tröskel.

Förberedelse för ikraftträdande av bygglagen förutsätter utöver utbildning även bl.a. uppdatering av kommunens byggnadsordning samt Byggnadstillsynens verksamhetsstadga och taxa. Byggnadstillsynen ska också förbereda sig inför datamodellering samt riksomfattande datasystemet för byggd miljö (RYHTI) (samlar ihop uppgifter angående byggande och planläggning).

Samarbetsformerna syftar till att uppnå en flexibel planerings- och tillståndsprocess; processen ökar

ja lupaprosessia; prosessilla lisätään kokonaisajattelua rakentuvasta ympäristöstä ja tehtäväkokonaisuuksien sujuvuutta yhteistyötahojen välillä. Tavoitteenamme on laajentaa yhteistyötä edelleen sekä myös haastaa meidät kokonaan uusiin työtapoihin ja -tuloksiin.

Rakennustarkastajien käytössä oleva ns. väliarkisto (keskeneräiset rakennushankkeet) on tavoitteena saattaa paperisesta sähköiseen muotoon vuoden 2024 aikana; näin mahdollistuisi kokonaan ilman papereita myös rakentamisaikainen viranomaisosio.

Rakennus- ja huoneistorekisterin laadunparannusprosessi jatkuu; laadunparannustyöllä on pysyvä ja kasvattava vaikutus kunnan kiinteistöverokertymään. Rekisterin oikeellisuus on myös asiakkaiden etu ja se helpottaa rakennusvalvonnan henkilöstön työtä monella eri taholla.

den övergripande förståelsen för den byggda miljön och gör arbetsuppgifterna smidigare mellan parterna. Vårt mål är att utvidga vårt samarbete ytterligare och att utmana oss själva till helt nya arbetssätt och resultat.

Det s.k. mellanarkivet som är i pappersform och används av byggnadsinspektörerna (halvfärdiga byggprojekt) ska digitaliseras under 2024. Detta skulle också möjliggöra helt elektronisk tillgång till myndighetens del av processen under byggtiden.

Förbättringen av byggnads- och lägenhetsregistrets kvalitet fortsätter, kvalitetsförbättringsarbetet har en permanent och ökande inverkan på de kommunala fastighetskatteintäkterna. Registrets riktighet är också kundernas fördel och underlättar arbetet för Byggnadstillsynens personal på många håll.

Haja-asutusalueen rakentamisen luvat / Tillstånd för byggande i glesbygden

Vastuuhenkilö / Ansvarsperson: Lupavalmistelupäällikkö / Lovberedningschef

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ändring	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk.% /Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter						0,00 %	
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader				- 81	- 81	0,00 %	
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag				- 81	- 81	0,00 %	

Toiminta-ajatus / Verksamhetsidé

Haja-asutusalueen rakentamisen luvat yksikkö vastaa asemakaava-alueiden ulkopuolella käsiteltävistä poikkeamispäätöksistä ja suunnittelutarveratkaisusta. Haja-asutusalueen rakentamisen luvat yksikön työtehtäviin kuuluu suunnittelutarveratkaisujen ja poikkeamispäätöksien lupakäsittely sekä niihin liittyvä asiakkaiden ohjaus ja neuvonta. Lupapäätösten valmistelua säätelee maankäyttö- ja rakennuslaki. Lisäksi toimintaa ohjaavat voimassa oleva yleiskaava ja osayleiskaavat sekä

Enheten Tillstånd för byggande i glesbygden ansvarar för undantagsbeslut och avgörande om planeringsbehov som beviljas utanför detaljplaneområden. Enhetens arbetsuppgifter innefattar tillståndsbehandling av avgöranden om planeringsbehov och undantagsbeslut samt samhörande handledning och rådgivning av kunder. Markanvändnings- och bygglagen föreskriver beredningen av tillståndsbesluten. Dessutom styrs verksamheten av den gällande generalplanen och de gällande

Sipoon kunnan rakennusjärjestys.

delgeneralplanerna samt Sibbo kommuns byggnadsordning.

Taloudellinen tulos / Ekonomiskt resultat

Haja-asutusalueen rakentamisen luvat –yksikkö irrotettiin rakennusvalvonnasta omaksi yksiköksen keväällä 2023. Haja-asutusalueen rakentamisen luvat -yksikön toiminnasta syntyvät tuotot muodostuvat lupakäsittelymaksuista saatavista tuloista. Haja-asutusalueen rakentamisen luvat -yksikön menot koostuvat pääosin henkilöstömenoista ja konsulttikuluista. Yksikkö on muodostettu vuoden 2023 talousarvion laatimisen jälkeen ja talousarviossa yksikön tulot ja menot on esitetty osana rakennusvalvonta-yksikön talousarviota.

Enheten Tillstånd för byggande i glesbygden avskildes från enheten Byggnadstillsyn våren 2023. Intäkterna från enheten Tillstånd för byggande i glesbygden verksamhet uppstår av intäkter som lovbehandlingen inbringar. Enhetens utgifter består till största delen av personalutgifter och konsultavgifter. Enheten har bildats efter att budgeten för år 2023 utarbetades och enhetens inkomster och utkomster framförs som en del av budgeten för enheten Byggnadstillsyn.

Olellaiset tapahtumat toiminnassa / Väsentliga händelser i verksamheten

Yksikön toiminta on käynnistetty vuonna 2023, aiemmin yksikön vastuulla olevat asiakokonaisuudet kuuluivat rakennusvalvontayksikölle. Yksikön käsittelemien lupien määrä on runsas ja kuten muissakin viranomaisyksiköissä, on asiakaspalvelu tärkeä tehtävä.

Saapuneiden lupahakemusten määrää ja niiden käsittelyaikaa tilastoidaan rakennus- ja ympäristövaliokunnalle. Näin rakennus- ja ympäristövaliokunta tiedostaa haja-asutusalueen rakentamisen luvat –yksikön työmäärän suhteessa käytössä oleviin resursseihin. Kaikista Sipoossa käsitellyistä rakentamisen luvista (rakennusvalvonta ja haja-asutusalueen rakentamisen luvat) 97,37 % päätettiin myönteisinä vuonna 2023.

Ostopalveluja on edelleen käytetty hakemusjonojen purkamiseksi mutta odotukset merkittävästi ylittäneet lupahakemusmäärä on johtanut tilanteeseen jossa käsittelyajat ovat edelleen pitkät ja ostopalveluiden tarve jopa lisääntyi syksyn mittaan.

Enhetens verksamhet inleddes år 2023. Helheterna som enheten ansvarar för hörde tidigare till enheten Byggnadstillsyns ansvar. Enheten behandlar väldigt många tillstånd och precis som i övriga myndighetsenheter är kundservice en viktig uppgift.

Vi statistikför antalet inlämnade tillståndsansökningar och deras behandlingstider för byggnads- och miljöutskottet. Således är byggnads- och miljöutskottet medveten om enhetens arbetsmängd i relation till tillgängliga resurser. År 2023 beviljades 97,37 procent av alla tillstånd för byggande (Byggnadstillsyn och Tillstånd för byggande i glesbygden) i Sibbo kommun.

Vi har fortsatt använt köpta tjänster för att förkorta köerna, men på grund av att antalet tillståndsansökningar har betydligt överskridit förväntningarna, är vi i en situation där behandlingstiderna är ännu långa och behovet för köpta tjänster även steg under hösten.

Arvio tulevasta kehityksestä / Bedömning av den framtida utvecklingen

Rakentamisen suhdanne ei ole näkynyt suunnittelutarveratkaisujen ja poikkeamispäätösten määrän vähenemisenä. Asemakaavoja valmistuu Sipoossa vuosittain melko vähän, joka puolestaan näkyy asemakaavojen lievealueiden ja haja-asutusalueen rakennuspaineena. Sipoon ei myöskään ole otanut tavaksi laatia MRL 44 §:n mukaisia kyläosayleiskaavoja, joiden nojalla voidaan myöntää suoraan rakennuslupia.

Yksikölle on osoitettu vuoden 2024 talousarviossa lisäresurssi lupavalmisteluun. Lisäresurssi on sekä taloudellisesti että toiminnallisesti tärkeä tekijä yksikön toiminnassa. Uusi rakentamislaki on astumassa voimaan 1.1.2025 joka ennakkotietojen perusteella vaikuttaa yksikön toimintaan merkittävästi. Lakimuutoksesta on uutisoitu laajasti kansallisessa mediassa ja muutoksiin kohdistuu mielenkiintoa. Odotettavissa on, että hakemusten määrä lisääntyy joko loppuvuonna 2024 tai alkuvuonna 2025 kun lain yksityiskohtia käsitellään julkisuudessa.

Byggandets konjunktur har inte syns som en minskning av antalet avgöranden om planeringsbehov och undantagsbeslut. Ganska lite detaljplaner färdigställs årligen i Sibbo, vilket däremot syns som ett tryck mot byggande i ytterområden av detaljplaner och i glesbygden. Sibbo kommun har inte heller som vana att utarbeta bydelgeneralplaner enligt 44 § i markanvändnings- och bygglagen. Med stöd av bydelgeneralplaner kan bygglov beviljas direkt.

Enheten har anvisats en tilläggsresurs för tillståndberedning i budgeten för år 2024. Tilläggsresursen är en viktig ekonomisk och funktionell faktor för enhetens verksamhet. Den nya bygglagen träder i kraft 1.1.2025, och enligt preliminära uppgifter påverkar den betydligt enhetens verksamhet. Nationella medier har rapporterat omfattande om lagändringen och ändringarna väcker intresse. Det förväntas att antalet tillstånd ökar antingen i slutet av år 2024 eller i början av år 2025 då lagens detaljer behandlas i offentligheten.

Ympäristövalvonta / Miljöövervakning

Vastuuhenkilö / Ansvarsperson: Ympäristövalvontapäällikkö / Miljötillsynschef

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ändring	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk.% /Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	50		50	49	- 1	-1,90 %	17
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 616		- 616	- 516	100	-16,26 %	- 448
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 566		- 566	- 467	99	-17,52 %	- 431

Toiminta-ajatus / Verksamhetsidé

Ympäristövalvonta toimii Sipoon kunnan rakennus- ja ympäristövaliokunnan alaisena ympäristönsuojeluviranomaisena. Ympäristövalvonnan tulee ohjauksen, neuvonnan, lupakäsittelyn ja valvonnan kautta huolehtia siitä, että ympäristönsuojelusta annettua lainsäädäntöä ja määräyksiä noudatetaan. Lisäksi yksikölle on

Miljöövervakningen fungerar som miljöförvaldning i Sibbo kommun och är underställd byggnads- och miljöutskottet. Miljöövervakningen ska via styrning, rådgivning, tillståndsbehandling och övervakning se till att lagstiftningen och bestämmelserna om miljöförvaldning följs. Enheten sköter även de uppgifter som hör till

annettu hoidettavaksi leirintäalueviranomaisen tehtävät.

den kommunala myndigheten för campingområden.

Yksikön määrärahaan sisältyy alueellisesti hoidetun maaseutuhallinnon tehtäviä varten varattu määräraha.

I enhetens anslag ingår ett anslag reserverat för uppgifter inom den regionalt administrerade lantbruksförvaltningen.

Taloudellinen tulos / Ekonomiskt resultat

Ympäristövalvonnan toimintakate säilyi edellisvuoden tasolla, alittaen selkeästi talousarvion. Olennaisimmat asiaan vaikuttavat seikat, olivat edelleen maaseutuhallinnon ennakoitua maltillisempi maksu sekä henkilötyövuosivajeesta johtuva alhaisempi toimintameno.

Miljöövervakningens verksamhetsbidrag förblev oförändrad i jämförelse med året innan och underskred budgeten rejält. De mest väsentliga orsakerna var fortsättningsvis att landsbygdsförvaltningens avgift var måttligare än beräknat samt att verksamhetskostnaden var lägre på grund av underskott i årsverken.

Olennaiset tapahtumat toiminnassa / Väsentliga händelser i verksamheten

Ympäristövalvonnassa on vuonna 2023 ollut pitkästä aikaa kaikki vakanssit täytettynä, joten tilanne on huomattavasti parempi verrattuna edelliseen kolmeen vuoteen. Henkilöstöresurssit kohenivat yhdellä henkilötyövuodella verrattuna vuoteen 2022. Osa-aikaisuudesta sekä poissaoloista johtuen tuotetussa henkilötyövuosimäärässä on kuitenkin vielä yhden henkilötyövuosimäärän vaje. Huomionarvoista on kuitenkin, että aikasemmin pitkään jatkuneen vajeen vaikutukset näkyvät toiminnassa vuosia ja toiminta on vuonna 2023 vasta alkanut normalisoitumaan, joskin koko henkilöstö on edelleen on joutunut venymään ja joitakin tehtäviä on ouduttu uudelleenpriorisoimaan.

Hajajätevesilainsäädännön toimeenpanon suunnitelmalliseen valvontaan kuuluvat tarkastukset oli suunniteltu aloitettaviksi alun perin vuonna 2020 ja aloitusta on siirretty jo kahden aikaisemman vuoden aikana. Kyseisiä tarkastuksia ei valitettavasti kyetty tekemään myöskään vuonna 2023, joten aloitusta joudutaan edelleen siirtämään vuodelle 2024 tai mahdollisesti jopa sitä myöhemmäksi.

Jälkivalvonnan haittaperusteisten ilmoitusasioiden määrä näyttää normalisoituneen pandemian edeltänelle tasolle. Vuonna 2023 tarkastusten määrä on lisääntynyt huomattavasti, tämä koske

fter en lång tid har alla befattningar varit besatta i enheten Miljöövervakning år 2023, så situationen har varit betydligt bättre jämfört med de föregående tre åren. Personalresurserna förbättrades med ett årsverke jämfört med år 2022. På grund av deltidsarbete och frånvaron fanns det dock ett underskott på ett årsverke i antalet producerade årsverken. Det är dock beaktansvärt att en tidigare brist som har pågått länge syns i verksamheten i flera år och att verksamheten har normaliserats först år 2023, om än personalen har fortsatt varit tvungen att tänja sig och prioritera vissa uppgifter på nytt.

Inspektionerna som en del av den planerade övervakningen av genomförandet av lagstiftningen om behandling av hushållsavlloppsvatten i områden utanför avloppsnätet skulle ursprungligen inledas 2020, men har redan skjutits upp under två föregående år. Det har tyvärr inte heller varit möjligt att genomföra dessa inspektioner under 2023, så starten måste skjutas upp ytterligare till 2024 eller kanske till och med senare.

Antalet anmälningar i eftertillsynen om olägenheter ser ut att ha normaliserats till nivån före pandemin. Antalet inspektioner ökade markant år 2023, och det gäller både planerad övervakning och särskilt inspektioner till följd av

sekä suunnitelmallista valvontaa että erityisesti haittailmoitukisien johdosta tehtyjä tarkastuksia.

On huomioitava, että viranomaistoiminnassa on erittäin haasteellista ennakkoon arvioida tunnuslukuina seurattavia suoritteita. Tämä johtuu pitkälti siitä, että määreet eivät ole viranomaisen toimista, vaan asiakkaan toiminnasta johtuvia. Näin ollen, yksikön mahdollisuus vaikuttaa toteumaan on erittäin rajoitettu, jos ei lähes mahdoton.

anmälningar om olägenheter.

Det måste konstateras att det är mycket utmanande för offentliga myndigheter att i sin verksamhet i förväg bedöma de prestationer som följs upp som indikatorer. Detta beror till stor del på att beloppen inte är ett resultat av myndighetens åtgärder utan av kundens verksamhet. Enhetens möjligheter att påverka utfallet är därför mycket begränsade, för att inte säga nästan omöjliga.

Arvio tulevasta kehityksestä / Bedömning av den framtida utvecklingen

Ympäristövalvonnassa käynnissä oleva digitalisaatioon liittyvä projekti jatkuu. Lupapiste.fi-palvelua käytetään edelleen ensisijaisen kanavana lupakäsittelyssä sekä ilmoitus- ja rekisteröintimenettelyissä.

Kunnan tiedonhallintajärjestelmän edellyttämän tiedonohjaussuunnitelman laadinta ja päivittäminen jatkuu. Yksikkö jatkaa myös muun sähköisen asioinnin kehittämistä resurssiensa puitteissa. Yksikkö pyrkii resurssiensa puitteissa omalta osaltaan edistämään mahdollisuutta siirtää sähköiseen arkistointiin.

Ympäristövalvonnan tavoitteena on lähivuosina aloittaa hajajätevesilainsäädännön toimeenpanon suunnitelmalliset tarkastukset sekä jatkaa jo aloitettua hevostallien tarkastusprojektiä. Myös lakimuutoksen johdosta rekisteröintivelvollisuuden laajentumisen piiriin kuuluvat huvivenesatamat pyritään saamaan rekisteröityä muutamana seuraavana tulevana vuonna.

Ympäristövalvonnalle on myönnetty valtionhallinnon 50 % rahoitus pohjavesialueiden suojeleusuunnitelman päivittämiseksi vuosille 2023-2024. Projekti ei ole edennyt aivan suunnitellun mukaisesti ja saattaa jakua vielä vuonna 2025.

Digitaliseringsprojektet som pågår inom miljöövervakningen fortsätter. Lupapiste.fi används också i fortsättningen som den primära kanalen för handläggning av tillstånd, anmälningar och registreringsförfaranden.

Utarbetandet och uppdateringen av den datahanteringsplan som krävs enligt kommunens datahanteringssystem fortsätter. Enheten fortsätter också att utveckla andra elektroniska tjänster inom ramen för sina resurser. Enheten strävar inom ramen för sina egna resurser att för sin del främja möjligheten att övergå till digital arkivering.

Miljöövervakningens mål är att inom de närmaste åren inleda planerad övervakning av genomförandet av lagstiftningen om behandling av hushållsavloppsvatten i områden utanför avloppsnätet samt fortsätta det redan inledda inspektionsprojektet om häststallar. I och med lagändringen som utvidgar registreringskyldigheten är strävan att alla småbåtshamnar ska vara registrerade under de några följande åren.

Miljöövervakning har beviljats statsunderstöd på 50 procent för uppdatering av skyddsplan för grundvattenområden åren 2023-2024. Projektet har inte framskridit helt enligt plan och kan fortsätta även till år 2025.

Katu- ja viheralueet / Gator och grönområden

Vastuuhenkilö / Ansvarsperson: Kuntatekniikan päällikkö / Kommunteknisk chef

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ ändring	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk.% /Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	263		263	279	17	6,31 %	307
Valmistus omaan käyttöön / Tillverkning för eget bruk						0,00 %	
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 2 296		- 2 296	- 2 273	24	-1,03 %	- 2 582
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 2 034		- 2 034	- 1 994	40	-1,98 %	- 2 275

Toiminta-ajatus / Verksamhetsidé

Tulosityksikön toiminta koostuu katujen ja yleisten alueiden kunnossapitotöistä, asiakaspalvelusta, viranomaispäätöksistä ja -yhteistyöstä, asiakaspalvelusta sekä investointihankkeiden katu- ja toteutussuunnittelusta, rakennuttamisesta sekä yleisten alueiden perusparantamisesta. Tulosityksikkö vastaa kunnan metsien hoidosta sekä jätelain romuajoneuvolain ja yksityisistä teistä annetun lain mukaisten kunnan tehtävien hoidosta.

Resultatenhetens verksamhet består av underhåll av gator och allmänna områden, kundservice, myndighetsbeslut och -samarbete, gatu- och genomförandeplanering av investeringsprojekt, byggande samt sanering av allmänna områden. Resultatenheten ansvarar för skötseln av kommunens skogar samt för kommunens uppgifter enligt avfallslagen, skrotfordonslagen samt lagen om enskilda vägar.

Taloudellinen tulos / Ekonomiskt resultat

Toimintayksikön tulot perustuvat pääosin metsänmyyntituottoihin. Vuonna 2023 metsänmyyntituotot ylittyivät hieman suunnitellusta.

Toimintayksikkö saa toimintatuottoja myös yleisten alueiden vuokrista, lähinnä kaivuluvista ja katualueiden vuokraamisesta.

Toimintakulut olivat talousarvion mukaisella tasolla.

Verksamhetsenhetens intäkter består i huvudsak av intäkter från skogsförsäljning. Intäkterna från skogsförsäljningen överskred planerna en aning år 2023.

Verksamhetsenheten får också verksamhetsintäkter av hyror från allmänna områden, närmast grävtillstånd och uthyrning av gatuområden.

Verksamhetskostnaderna utföll enligt budgeten.

Olennaiset tapahtumat toiminnassa / Väsentliga händelser i verksamheten

Uusien hyväksytyjen asemakaavojen myötä tulosityksikön toiminta uuden infran osalta painottui katujen ja yleisten alueiden suunnitteluun. Suurin osa hankkeiden suunnitteluttamisesta suoritettiin ostopalveluna. Infrahankkeiden rakentamisen osalta jäätiin hieman alle vuoden 2022 tasoon nähden.

I och med de nya godkända detaljplanerna betonas resultatenhetens verksamhet för den nya infrastrukturens del av planering av gator och allmänna områden. Den största delen av projektens planering utfördes som köpta tjänster. Byggande infrastrukturprojekt underskred en aning nivån från år 2022.

Uusien kaava-alueiden myötä toimintayksikön ylläpidettävä katu- ja viheralueiden määrä on kasvanut. Osa ylläpidon töistä on hankittu ostopalveluna ylläpidon laadun säilyttämiseksi. Ostopalveluiden määrä tulee kasvamaan alueiden lisääntyessä.

Antalet gator och grönområden som underhålls av verksamhetsenheten har vuxit i och med de nya planområdena. För att upprätthålla underhållets kvalitet har en del av underhållsarbetena anskaffats som köpta tjänster. Antalet köpta tjänster kommer att öka när antalet områden ökar.

Arvio tulevasta kehityksestä / Bedömning av den framtida utvecklingen

Kunnan kasvu tulee näkymään toimintayksikössä infrainvestointien määrän kasvuna. Infrainvestointien määrän kasvu ja ylläpidettävien alueiden lisääntyminen toimintayksikössä tulee kasvattamaan yksikön työmäärää tulevina vuosina. Ylläpitoon ja infran suunnitteluttamiseen kohdistuu kovaa resurssipainetta.

Kommunens tillväxt kommer att synas i verksamhetsenheten som ökning av antalet investeringar i infrastruktur. Ökningen av antalet investeringar i infrastruktur kommer att öka enhetens arbetsmängd de kommande åren. Resurserna inom underhåll och planering är under ett högt tryck.

Kunnossapidon laatutason ylläpitämisen säilyttämiseksi on tarpeen uusia kunnan omaa kunnossapitolakustoa.

Det är nödvändigt att förnya kommunens egen underhållsutrustning för att bevara underhållets kvalitet.

Toimitilat / Lokalitetsförvaltning

Vastuuhenkilö / Ansvarsperson: Tilapalvelupäällikkö / Lokalservicechef

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ändring	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk.% /Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	8 876		8 876	9 220	344	3,88 %	10 514
Valmistus omaan käyttöön / Tillverkning för eget bruk				7	7	0,00 %	1
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 11 284		- 11 284	- 11 414	- 130	1,15 %	- 11 950
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 2 408		- 2 408	- 2 187	221	-9,19 %	- 1 435

Toiminta-ajatus / Verksamhetsidé

Tulosyksikkö suunnittelee, rakennuttaa, kunnossapitää ja vuokraa toimitiloja kunnan omien yksiköiden tarpeisiin sekä turvaa rakennuskannan arvon säilymistä ennakoivalla ja kestäväällä kiinteistönpidolla.

Resultatenheten planerar, låter bygga, underhåller och hyr ut lokaler för kommunens egna enheters behov samt säkrar att byggnadsbeståndets värde bevaras genom en proaktiv och hållbar fastighetsförvaltning.

Taloudellinen tulos / Ekonomiskt resultat

Vuoden 2023 talousarvioon verrattuna tulot ja menot ylittivät, mutta toimintakate allitti talousarvion.

Jämfört med budgeten för år 2023 överskreds intäkterna och utkomsterna, men verksamhetsbidraget underskred budgeten.

Olellaiset tapahtumat toiminnassa / Väsentliga händelser i verksamheten

Vuoden 2023 alusta käynnistyi Itä-Uudenmaan hyvinvointialue, jonne siirtyivät SOTE-toimintojen mukana rakennuksia ja tiloja, heidän vuokraohteina on yli kaksikymmentä tilaa kunnan kiinteistöistä, joista merkittävimmät ovat Nikkilän SOTE-asema ja seniorikeskus. Lisäksi vuoden aikana valmistui Nikkilän uusi pelastusasema, joka otettiin hyvinvointialueen käyttöön, jolloin samalla vapautui kunnalle takaisin Nikkilän vanha paloasema rakennuksineen. Tunnuksissa näkyvät osastojen käytössä olevien neliöiden pienentyminen suurelta osin johtuu SOTE-kiinteistöjen siirtymisestä ulkoisen vuokrauksen piiriin.

Investoinneissa merkittävimmät hankkeet olivat uuden Sipoon pelastuslaitoksen ja Nikkilän SOTE-aseman peruskorjauksen valmistuminen ikääntyvien- sekä akuutti- ja kuntoustusosastoissa, jolloin myös Mäntsälän väistötiloista päästiin luopumaan. Topeliussalin peruskorjaus saatiin valmiiksi, kun taas Sibbo Gymnasiumin peruskorjaus jatkui.

Purkukohteina olivat Landsängenin päiväkoti, vanha linja-autoasema sekä Nikkilän vanhan koulukeskuksen C-rakennus.

Leasing-kohteena aloitti Västerskogin päiväkoti ja lisäksi vuokrattiin varhaiskasvatuksen tarpeisiin Talman -sekä Taasjärven päiväkodit.

Vuoden aikana myytiin kunnan omistama entinen Huvikummun päiväkoti sekä Gesterbyn entinen koulu.

Kustannusten nousu niin rakentamisessa, kiinteistönhoidossa kuin energiassa ei ennättänyt vielä 2023 aikana huomattavasti näkyä aikaisemmin tehtyjen sopimusten sekä energiasäästöohjelman ansiosta. Rakentamisen puolella koettiin muutaman urakoitsijan konkurssi.

I början av år 2023 inledde Östra Nylands välfärdsområde sin verksamhet och social- och hälsovården överfördes dit med byggnader och lokaler. Östra Nylands välfärdsområde hyr över tjugo lokaler i kommunens fastigheter, varav de mest betydande är Nickby social- och hälsostation och Sibbo seniorcenter. Under året blev dessutom den nya räddningsstationen i Nickby färdigt och togs i bruk av välfärdsområdet, vilket betydde att kommunen fick tillbaka den gamla brandstationen med byggnader. I nyckeltalen syns att storleken på de kvadrater som används av sektorerna har minskat till stor del på grund av att social- och hälsovårdfastigheterna överfördes till extern uthyrning.

De mest betydande investeringsprojekten var Sibbos nya räddningsstation och att saneringen av Nickby social- och hälsostation färdigställdes i Regnbågen samt akut- och rehabiliteringsavdelningarna, vilket betydde att vi kunde flytta ut ur de tillfälliga lokalerna i Mäntsälä. Saneringen av Topeliussalen färdigställdes medan saneringen av Sibbo gymnasium fortsatte.

Rivningsobjekten bestod av Landsängens daghem, den gamla busstationen samt C-huset i Nickby gamla skolcenter.

Västerskog daghem började som leasingobjekt och dessutom hyrdes Talman päiväkoti och Taasjärven päiväkoti för småbarnspedagogikens behov.

Under året såldes de kommunägda före detta daghemmet Huvikumpu och Gesterby skola.

Ökningen av kostnader i byggande, fastighetsskötsel och energi hann inte synas anmärkningsvärt ännu år 2023 tack vare avtal som ingåtts tidigare samt energisparprogrammet. Några entreprenörer inom byggande gick i konkurs.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle siirtyi vuoden vaihteessa neljä henkilöä.

Fyra personer överfördes till Östra Nylands välfärdsområde i årsskiftet.

Arvio tulevasta kehityksestä / Bedömning av den framtida utvecklingen

Tilamuutoksista tärkeimpiä tulevat olemaan Sibbo Gymnasiumin siirtyminen takaisin omiin tiloihinsa keväällä 2024 peruskorjauksen valmistuttua. Lisäksi Landsängenin paviljonkipäiväkoti valmistuu ja otetaan käyttöön kesällä 2024.

Sibbo gymnasiums flytt tillbaka till sina lokaler efter att saneringen färdigställs våren 2024 kommer att vara en av de viktigaste lokalförändringarna. Dessutom kommer paviljongdaghemmet i Landsängen färdigställas och tas i bruk sommaren 2024.

Keskeisimmät investoinnit kohdistuvat Miilin alueelle, jossa Miilin liikuntahallin ja Söderkulla skolan suunnittelu jatkuu. Lisäksi Miilin kiinteistön puolella tullaan tekemään joukko toiminnallisia tilamuutoksia.

De mest centrala investeringarna riktas mot Miiliområdet, där planeringen av idrottshallen och Söderkulla skola fortsätter. Dessutom kommer vi göra ett antal funktionella lokalförändringar i bildningscentret Miili.

Keskeisin purkukohde on entisen Etelä- Sipoon koulukeskuksen A- ja B-osan purkaminen.

Det mest centrala rivningsobjektet är A- och B-delen i skolcentret i södra Sibbo.

Vuoden 2024 aikana odotetaan henkilöstömäärän kasvavan yhdellä henkilötyövuodella.

Personalstyrkan väntas öka med ett årsverke år 2024.

Paine kustannusten nousuun niin rakentamisessa kuin kiinteistöhuollossa on edelleen olemassa.

Ökningen av kostnader skapar fortsatt ett tryck mot både byggande och fastighetsskötsel.

6.4.6 Peruskunta yhteensä / Primärkommunen totalt

Sipoon kunta / Sibbo kommun 1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos /BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ ändring 2023	Toteuma /Utfall 2023	Poik- keama/ Avvikelse	Poikk.%/ Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	33 463	- 1 900	31 563	33 271	1 708	5,41 %	45 682
Valmistus omaan käyttöön / Tillverkning för eget bruk				7	7	0,00 %	1
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 100 588	- 1 555	- 102 143	- 100 651	1 492	-1,46 %	- 110 314
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 67 125	- 3 455	- 70 580	- 67 373	3 207	-4,54 %	- 64 630
Poistot ja arvonalentumiset / Avskrivningar och nedskrivningar	- 9 240		- 9 240	- 13 712	- 4 473	48,41 %	- 9 159

6.5 Tuloslaskelmaosan toteutuminen / Resultaträkningsdelens utfall

Sipoon kunta ilman Sipoon vesi / Sibbo kommun utan Sibbo Vatten 1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos /BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ändring	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama/Avvikelse	Poikk.%/Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	33 463	- 1 900	31 563	33 271	1 708	5,41 %	45 682
Myyntituotot / Försäljningsintäkter	1 762		1 762	1 592	- 170	-9,63 %	1 921
Maksutuotot / Avgiftsintäkter	2 692	- 40	2 652	2 817	165	6,22 %	4 546
Tuet ja avustukset/Understöd och bidrag	1 027		1 027	1 704	676	65,84 %	1 753
Muut toimintatuotot / Övriga verksamhetsintäkter	27 982	- 1 860	26 122	27 158	1 036	3,97 %	37 462
Valmistus omaan käyttöön / Tillverkning för eget bruk				7	7	0,00 %	1
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 100 588	- 1 555	- 102 143	- 100 651	1 492	-1,46 %	- 110 314
Henkilöstökulut / Personalkostnader	- 43 050	- 2 001	- 45 050	- 45 348	- 298	0,66 %	- 47 106
Palvelujen ostot / Köp av tjänster	- 23 519	- 420	- 23 939	- 23 359	579	-2,42 %	- 29 571
Aineet, tarvikkeet ja tavarat / Material, förnödenheter och varor	- 6 347	- 30	- 6 377	- 6 432	- 55	0,86 %	- 6 586
Avustukset / Bidrag	- 6 042	- 130	- 6 172	- 5 814	358	-5,80 %	- 5 761
Avustukset liikelaitoksille						0,00 %	
Muut toimintakulut / Övriga verksamhetskostnader	- 21 631	1 026	- 20 606	- 19 698	907	-4,40 %	- 21 289
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 67 125	- 3 455	- 70 580	- 67 373	3 207	-4,54 %	- 64 630
Verotulot / Skatteinkomster	59 692	2 008	61 700	62 393	693	1,12 %	122 204
Valtionosuudet / Statsandelar	21 835	- 90	21 745	22 093	348	1,60 %	19 177
Rahoitustuotot ja -kulut / Finansiella intäkter och kostnader	- 98		- 98	- 284	- 186	190,52 %	552
Korkotuotot / Ränteintäkter	80		80	1	- 79	-98,89 %	25
Korkotuotot antolain.ulkopuoli / Ränteinkomster från övriga						0,00 %	
Korkotuotot liikelaitoksilta / Ränteinkomster från affärsverk						0,00 %	
Muut rahoitustuotot / Övriga finansiella intäkter	735		735	883	148	20,12 %	1 012
Peruspääoman korv.vesi-viem.l / Ersättning för grundkapitalet från affärsverk	735		735	735		0,00 %	735
Korkokulut / Räntekostnader	- 900		- 900	- 1 157	- 257	28,52 %	- 469
Muut rahoituskulut / Övriga finansiella kostnader	- 13		- 13	- 11	2	-14,08 %	- 16
Poistot ja arvonalentumiset / Avskrivningar och nedskrivningar	- 9 240		- 9 240	- 13 712	- 4 473	48,41 %	- 9 159
Suunnitelman mukaiset poistot / Avskrivningar enligt plan	- 9 240		- 9 240	- 8 794	445	-4,82 %	- 8 583
Arvonalentumiset / Nedskrivningar				- 4 918	- 4 918	0,00 %	- 576
Satunnaiset erät / Extraordinära poster						0,00 %	185
Satunnaiset tuotot / Extraordinära intäkter						0,00 %	185
Satunnaiset kulut / Extraordinära kostnader						0,00 %	
Tilikauden tulos / Räkenskapsperiodens resultat	5 065	- 1 537	3 528	3 117	- 411	-11,65 %	68 329
Poistoeron lis(-) tai väh(+)/Ökning(-) eller minskning(+) av avskrivningsdifferens	1 200		1 200	- 1 117	- 2 317	-193,05 %	1 698
Varausten lis(-) tai väh(+)/ Ökning(-) eller minskning(+) av reserver				3 050	3 050	0,00 %	
Rahastojen lis(-) tai väh(+)/ Ökning(-) eller minskning(+) av fonder						0,00 %	
Tilikauden yli-/alijäämä /Räkenskapsperiodens över-/underskott	6 265	- 1 537	4 728	5 051	323	6,82 %	70 027

Verotulojen erittely / Specifikation av skatteintäkter

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos /BU ändring 2023	TA/BU+muutos /ändring 2023	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama/ Avvikelse
Verotulot / Skatteinkomster	59 692	2 008	61 700	62 393	693
Kunnan tulovero / Kommunens inkomstskatt	44 757	2 008	46 765	44 788	-1 977
Kiinteistövero / Fastighetsskatt	10 318		10 318	11 624	1 306
Osuus yhteisöveron tuotosta / Andel av intäkten av samfundsskatt	4 617		4 617	5 981	1 364

Tuloveroprosentti ja verotettava tulo / Inkomstskattesats och beskattningsbar inkomst

Vuosi / År	Tulovero-% / Inkomstskatte-%	Verotettava tulo / Beskattningsbar inkomst M €	Muutos-% / Förändring-%
2020	19,25	514,4	3,68%
2021	19,25	545,9	6,12%
2022	19,25	573,8	5,11%
2023	6,6	603,9	5%

Kiinteistöveroprosentit / Fastighetskattesatser

Vuosi / År	2020	2021	2022	2023
Yleinen kiinteistövero / Allmän fastighetsskatt	1,00	1,00	1,00	1,00
Vakituiset asuinrakennukset / Stadigvarande bosättningar	0,50	0,50	0,50	0,50
Muut asuinrakennukset / Andra bosättningar	1,10	1,10	1,10	1,10
Rakentamaton rakennuspaikka / Icke bebyggd byggplats	6,00	6,00	6,00	6,00

Valtionosuuksien erittely / Specifikation av statsandelar

Valtionosuudet / Statsandelar 1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos /BU ändring 2023	TA/BU+muutos /ändring 2023	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama/ Avvikelse
Valtionosuudet / Statsandelar	21 835	- 90	21 745	22 093	348
Kunnan ja peruspalv.valtionosu /Statsandel för kommunal basservice inkl. Utjämningar	22 188	- 90	22 098	22 318	221
Opetus- ja kultt. muut valt.os / Övriga statsandelar för undervisnings- och kulturverksamhet	- 2 153		- 2 153	- 2 115	37
Hark.var. valtionosuud.korotus / Behovsprövad höjning av statsandelen					
Verotulomenetysten kompensatio / Kompensationen för förlorade skatteinkomster	2 434		2 434	2 530	96

6.6 Investointien toteutuminen / Investeringsdelens utfall

Investoinnit yhteenveto, Sipoon Vesi mukaan lukien / Investeringar, sammandrag, inklusive Sibbo Vatten

	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ ändring 2023	Toteuma /Utfall 2023	Tot-%	Toteuma /Utfall 2022
Bruttoinvestoinnit yhteensä / Bruttoinvesteringar sammanlag	- 24 482	2 175	- 22 307	- 15 713	70,44 %	- 18 110
Myynnit / försäljning	5 460	- 1 860	3 600	3 977	110,47 %	13 698
Rahoitusosuus investointeihin / Finansieringsandelar för investeringar					0,00 %	827
Investoinnit yhteensä / Investeringar sammanlagt, netto	- 19 022	315	- 18 707	- 11 736	62,74 %	- 3 586

Bruttoinvestoinnit yhteensä / Bruttoinvesteringar sammanlagt

	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ ändring 2023	Toteuma /Utfall 2023	Tot-%	Toteuma /Utfall 2022
Bruttoinvestoinnit Infraan ja rakennuksiin / Bruttoinvesteringar till infra och byggnader						
Yhteensä / Sammanlagt	- 15 475	2 425	- 13 050	- 10 464	80,18 %	- 8 877
Bruttoinvestoinnit Sipoon Vesi / Bruttoinvesteringar Sibbo Vatten						
Yhteensä / Sammanlagt	- 5 075		- 5 075	- 2 537	49,99 %	- 5 157
Maanosto / Markköp						
Yhteensä / Sammanlagt	- 2 500	- 250	- 2 750	- 2 337	85,00 %	- 3 396
Irtain omaisuus / Löseegendom, sammalagt						
Yhteensä / Sammanlagt	- 1 235		- 1 235	- 462	37,38 %	- 622
Osakkeet ja osuudet / Aktier och andelar, netto						
Yhteensä / Sammanlagt	- 197		- 197	86	-43,84 %	147

Bruttoinvestoinnit infraan ja rakennuksiin / Bruttoinvesteringar i infrastruktur och byggnader

	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ ändring 2023	Toteuma /Utfall 2023	Tot-%	Toteuma /Utfall 2022
Laajennus investoinnit, kaava-alueet / Utvidgningsinvesteringar, planeområden						
Yhteensä / Sammanlagt	- 5 360	2 480	- 2 880	- 2 169	75,33 %	- 4 170
Laajennus investoinnit, rakennukset / Utvidgningsinvesteringar, byggnader						
Yhteensä / Sammanlagt	- 595		- 595	- 342	57,55 %	- 289
Uudelleen investoinnit / Återinvesteringar						
Yhteensä / Sammanlagt	- 635	200	- 435	- 149	34,17 %	- 353
Peruskorjausinvestoinnit / Saneringsinvesteringar						
Yhteensä / Sammanlagt	- 7 630	50	- 7 580	- 7 068	93,25 %	- 3 783
Muut investoinnit / Övriga investeringar						
Yhteensä / Sammanlagt	- 1 255	- 305	- 1 560	- 735	47,12 %	- 282

Yhdyskunnan ja ympäristön toimialan bruttoinvestointeihin oli budjetoitu talouskauden

Sektorn för samhälle och miljö bruttoinvesteringar budgeterades i början av

alussa - 15,475 milj.€. Määrärahoja on tarkennettu talouskauden aikana kolmesti.

Toimitilojen kohdennetuissa peruskorjaushankkeissa joidenkin projektien määrärahat osoittautuivat riittämättömiksi, siksi näiden projektien osalta päätettiin määrärahojen korotuksesta teknisessä valiokunnassa 24.5.2023. Myös joidenkin infran projektien määrärahoja oli perusteltua tarkastella uudestaan ja samalla lisätä yleisiin investointeihin uutena hankkeena Gumbostrand-Västerskog-Hitån ja Eriksnäs in kaavataloustarkastelu ja infran laajennusinvestointeihin N 51 kaavamuutos, Lukkarintie. Määrärahamuutokset hyväksyttiin valtuustossa 4.9.2023. Lisäksi Tekninen valiokunta muutti elokuun kokouksessaan 29.8.2023 kaava-alueiden laajennusinvestointien hankkeiden välisiä määrärahoja. Näillä muutoksilla ei ollut vaikutusta infran laajennusinvestointien kokonaiserän suuruuteen, vaan se säilyi entisellään. Merkittävimmät muutokset kohdistuvat T6 Taasjärven itäpuolen, N60 Oikopolun ja Etelä-Pähkinälehdon alueen pysäköinnin ratkaisujen määrärahoihin.

Osavuosisikatsaus II:ssa ennuste talouskauden loppuun mennessä oli, että budjetti alittuu 2,425 miljoonaa euroa. Keskeisimpiä syitä alittumiseen oli se, että infran laajennusinvestoinnit eivät ole edenneet suunnitellun mukaisesti muun muassa NG8 Nikkilän kartanon ja N65 Metsärinteen alueilla. Alitusta syntyi myös infran peruskorjauksissa, joissa muun muassa henkilöresurssivajeen takia ei käynnistynyt Urheilutien saneeraus sekä Nikkilän keskuspuiston hankkeen aloitus viivästyi.

Bruttoinvestointien ennuste talouskauden loppuun oli -13,050 milj.€. Määrärahojen muutosprosessi käynnistettiin 24.10.2023 teknisessä valiokunnassa ja kunnanvaltuusto hyväksyi korjatun bruttoinvestointien talousarvion 13.11.2023.

Talouskauden lopussa bruttoinvestointien toteuma oli -10,497 milj.€ Rakennukset ja liikuntapaikkarakentamisen toteuma oli noin 90 %. Infran investointien alhaisempi toteuma (70 %) selittää enimmäkseen tulosta.

räkenskapsperioden för 15,475 miljoner euro. Anslagen har justerats tre gånger under ekonomiperioden.

Anslagen för vissa av Lokalitetsförvaltnings saneringsprojekt har visat sig vara otillräckliga, och tekniska utskottet föreslog den 24 maj 2023 att anslagen för dessa projekt ska höjas. Dessutom var det motiverat att på nytt justera anslagen för vissa av projekt inom infrastruktur samt att samtidigt lägga till ett nytt projekt, den ekonomiska granskningen av detaljplanerna Gumbostrand-Västerskog-Hitå och Eriksnäs, till de allmänna investeringarna och N51 planändring för Klockarvägen till utbyggnadsinvesteringar i infrastruktur. Anslagsändringarna godkändes av fullmäktige den 4 september 2023. Dessutom ändrade tekniska utskottet vid sitt möte den 29 augusti 2023 anslagen för utbyggnadsinvesteringar på planområden mellan olika projekt. Dessa ändringar påverkade inte storleken på utbyggnadsinvesteringar i infrastruktur i sin helhet, utan den förblev oförändrad. De största skillnaderna riktar sig mot anslagen för parkeringslösningar i T6 Östra Tastråk, N60 Genstigen och K8B Södra Hassellunden.

Prognosen i Delårsöversikt II fram till slutet av ekonomiperioden visade att budgeten underskrids med 2,425 miljoner euro. De mest centrala orsakerna till underskridandet var att utbyggnadsinvesteringarna i infrastrukturen inte har framskridit enligt planerna i bland annat NG8 Nickby gårds centrum och N65 Skogsbacken. Även saneringar av infrastruktur underskred budgeten, eftersom bland annat saneringen av Idrottsvägen inte kunde inledas på grund av personalbrist och att inledandet av projektet för Nickby centralpark fördröjdes.

Prognosen för bruttoinvesteringarna fram till slutet av ekonomiperioden var -13,050 miljoner euro. Processen för att ändra anslagen påbörjades i tekniska utskottet den 24 oktober 2023 och kommunfullmäktige godkände den korrigerade budgeten för bruttoinvesteringar den 13 november 2023.

I slutet av ekonomiperioden utföll bruttoinvesteringarna -10,497 miljoner euro.

Utfallet för byggnader och byggande av idrottsanläggningar var cirka 90 procent. Resultatet förklaras i huvudsak av att investeringar inom infrastruktur utföll lägre (70 %).

Laajennusinvestoinnit, infra / Utbyggnadsinvesteringar, infrastruktur

Laajennusinvestoinnit, kaava-alueet / Utbyggnadsinvesteringar, planområden

	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ ändring 2023	Toteuma /Utfall 2023	Tot-%	Toteuma /Utfall 2022
Investointitulot / Intäkter					0,00 %	290
Investointimenot / Kostnader	- 5 350	2 480	- 2 870	- 2 161	75,30 %	- 3 493
Netto	- 5 350	2 480	- 2 870	- 2 161	75,30 %	- 3 203

Väylähankkeet / Trafikledsprojekt

	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ ändring 2023	Toteuma /Utfall 2023	Tot-%	Toteuma /Utfall 2022
Investointitulot / Intäkter					0,00 %	15
Investointimenot / Kostnader	- 10		- 10	- 8	83,27 %	- 677
Netto	- 10		- 10	- 8	83,27 %	- 663

Infran laajennusinvestoinneissa talouskauden aikana valmistui Uuden Porvoontien liikerakennusten kortteli, K8B Etelä-Pähkinälehdon kerrostaloalueella tehdyt pysäköintiratkaisut, N49 korttelin 1015 asemakaavamuutos (linja-autoaseman purku), N60 Oikopolku ja B13 Örnvikintien länsiosa.

Uusien asemakaavojen osalta talousarviossa oli varauduttu suunnittelun käynnistämiseen NG8 Nikkilän kartanon keskuksessa ja toteutuksen käynnistämiseen N65 Metsärinteessä, S20 Söderkullan kartanossa, T6 Taasjärven itäpuolella ja TM1 Puu-Talmassa. Näiden asemakaavahankkeiden kaavoitus on viivästynyt osittain kaavoituksen resurssivajeen ja osittain hallinnollisten seikkojen, muistutusten ja valitusten johdosta.

T6 Taasjärven asemakaava tuli lainvoimaiseksi 23.11.2023. T6 Taasjärven itäpuolen katu- ja rakennussuunnittelu pääsi vauhtiin vuoden 2023 alkusyksystä ja suunnitelmat valmistuvat keväällä 2024. Alueen suunnittelussa on havaittu haasteelliseksi uusien katujen yhteensovittaminen nykyiseen, katutilaltaan kapeaan ympäristöön. Tavoitteena on kuitenkin alueen huvilamaiset ominaispiirteet ja aiheuttaa mahdollisimman vähän haittaa nykyisille asukkaille. Tämän jälkeen

Under ekonomiperioden färdigställdes följande utbyggnadsinvesteringar inom infrastruktur: kvartersområdet för affärsbyggnader vid Nya Borgåvägen, parkeringslösningar vid höghusområdet i K8B Södra Hassellunden, N49 detaljplaneändring för kvarter 1015 (busstationen revs), N60 Genstigen och B13 västra delen av Örnviksvägen.

I budgeten har man berett sig för inledandet av planeringen av NG8 Nickby gårds centrum och byggandet av N65 Skogsbacken, S20 Söderkulla gårds bostadsområde, T6 Östra Tasträsk och TM1 Trä-Tallmo. Planläggning av dessa detaljplaneprojekt har fördröjts delvis på grund av bristen på resurser inom planläggning och delvis på grund av administrativa faktorer, anmärkningar och besvär.

Detaljplanen T6 Tasträsk trädde i kraft den 23 november 2023. Gat- och konstruktionsplaneringen av T6 Östra Tasträsk kom igång i början av hösten 2023 och planerna blir färdiga våren 2024. Samordnande av nya gator i den nuvarande, smala gatubilden visade sig vara utmanande i planeringen av området. Målet är dock att bevara områdets villalikheter och förorsaka så lite olägenheter som möjligt för områdets nuvarande invånare. Efter detta kan de

päästään käynnistämään ensimmäistä urakkaa Graniittitien jatkamiseksi.

S20 Söderkullan kartanon ja TM1 Puu-Talman asemakaavat tulivat lainvoimaisiksi 17.8.2023. Kummassakin hankkeessa on käynnissä katu- ja rakennussuunnittelu. S20 Söderkullan kartanon katusuunnitelmat tulivat nähtäville 26.9.2023 ja katusuunnitelmat valmistuivat vuoden 2023 lopussa. TM1 Puu-Talman katusuunnitelmat valmistuivat vuoden 2023/2024 vuoden vaihteessa ja ne asetettiin nähtäville 27.2.2024.

N65 Metsärinteen asemakaavan hyväksymisprosessi alkoi loka-marraskuussa 2023 ja asemakaava hyväksyttiin valtuustossa 12.2.2024. Hankkeessa käynnistyi katu- ja rakennussuunnittelu ja katusuunnitelmat valmistuivat vuoden 2023/2024 vuoden vaihteessa. Katusuunnitelmat asetettiin nähtäville 27.2.2024.

NG8 Nikkilän kartanon keskuksen asemakaava hyväksyttiin valtuustossa 5.6.2023. Asemakaavasta on tullut valituksia, joiden käsittely etenee ulkoilureittien, frisbeegolf-radan sekä asemakaava-alueen ja radan alituksen katu- ja rakennussuunnittelun ohella. Ulkoilureittien ja frisbeegolf-radan suunnittelu käynnistyi 2023 aikana ja suunnitelmat valmistuivat tammikuussa 2024. Asemakaava-alueen katu- ja rakennussuunnittelusta päätettiin kunnanhallituksessa 22.1.2024 ja suunnittelu kestää koko vuoden 2024.

första arbetskedena av förlängningen av Granitvägen inledas.

Detaljplanerna för S20 Söderkulla gård och TM1 Trä-Tallmo trädde i kraft den 17 augusti 2023. Gatue- och byggplaneringen är i gång i båda projekten. Gatuplanerna för S20 Söderkulla gård framlades den 26 september 2023 och gatuplanerna färdigställdes i slutet av år 2023. Gatuplanerna för TM1 Trä-Tallmo färdigställdes i årsskiftet 2023/2024 och framlades den 27 februari 2024.

Godkännandeprocessen för N65 Skogsriden inleddes i oktober-november 2023 och detaljplanen godkändes av fullmäktige den 12 februari 2024. Gatue- och byggplaneringen inleddes i projektet, och gatuplanerna blev färdiga i årsskiftet 2023/2024. Gatuplanerna framlades den 27 februari 2024.

Detaljplanen för N8 Nickby gårds centrum godkändes av fullmäktige den 5 juni 2023. Besvär har lämnats in om detaljplanen, och deras behandling framskrider utöver planeringen av friluftsleder och discgolfbanan samt gatue- och byggplaneringen av detaljplaneområdet och järnvägsunderfarten. Planeringen av friluftslederna och discgolfbanan inleddes år 2023 och blev färdiga i januari år 2024. Kommunstyrelsen beslöt om gatue- och byggplaneringen av detaljplaneområdet den 22 januari 2024 och planeringen fortsätter hela år 2024.

Laajennusinvestoinnit, rakennukset / Utbyggnadsinvesteringar, byggnader

	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ ändring 2023	Toteuma /Utfall 2023	Tot-%	Toteuma /Utfall 2022
Investointitulot / Intäkter					0,00 %	
Investointimenot / Kostnader	- 595		- 595	- 342	57,55 %	- 289
Netto	- 595		- 595	- 342	57,55 %	- 289

Nikkilän Sydämen opetustilojen laajentamisen (vaihe 2.) hankkeessa on tehty vielä tilaajalle kuuluvia takuuajaisia tehtäviä.

Pikku-Sydämen pihan laajentamisen suunnitelmat on saatu valmiiksi, lisäksi työstettiin Nikkilän Sydämen pihan suunnitelmia (puretun C-

Garantitida arbeten, som ingår i avtalet, har ännu gjorts i projektet "Utbyggnad av Nickby Hjärta, fas 2".

Planerna för utbyggandet av Daghemmet Lillhjärtat är färdiga, och dessutom utarbetades planerna för Nickby Hjärtas gårdsplan (där C-

rakennuksen kohdalta).

Etelä-Sipoon varhaiskasvatusratkaisuja on edistetty vuoden 2023 aikana suunnitellusti ja ko. hankkeiden päätösten mukaisesti. Västerskogin paviljonkipäiväkoti avasi ovensa elokuussa. Landsängens daghem ja Vita paviljong purettiin Opintieltä ja uuden korvaavan paviljonkipäiväkodin suunnittelu ja valmistelu eteni aikataulussaan.

byggnaden har rivits).

Lösningar för småbarnspedagogiken i södra Sibbo främjades år 2023 som planerat och i enlighet med beslut om projekten i fråga. Västerskog daghem öppnades i augusti. Landsängens daghem och Vita paviljongen revs på Lärdomsvägen och planeringen och beredningen av det nya ersättande paviljongsdaghemmet framskred enligt tidtabellen.

Uudelleen investoinnit / Återinvesteringar

	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ ändring 2023	Toteuma /Utfall 2023	Tot-%	Toteuma /Utfall 2022
Investointitulot / Intäkter					0,00 %	150
Investointimenot / Kostnader	- 635	200	- 435	- 149	34,17 %	- 353
Netto	- 635	200	- 435	- 149	34,17 %	- 203

Nikkilän Sydämen 2. vaiheen uudelleeninvestoinnin, eli liikuntahallin osalta on toteutettu tilaajalle kuuluvia takuuaikaisia tehtäviä.

Miilin alueen sivistyksen tilaratkaisujen (sis. Söderkulla skola) suunnitelmien tarkistamiseen varauduttiin vuoden 2023 aikana. Söderkulla skolan hankesuunnitelman päivitystyö käynnistyi alkutalvesta. Koulun oppilasmittauksesta päätettiin kunnanhallituksessa joulukuussa 2023, jolloin suunnittelu pääsi täyteen vauhtiin.

Miilin sivistyskeskuksen muutostöiden suunnittelu käynnistyi syyskuudella ja suunnitelmat valmistuivat vuoden 2023/2024 vaihteessa.

Miilin liikuntahallin suunnitteluun varattiin 250 000 €. Kohteen rakennuttajakonsultti aloitti työnsä keväällä 2023 ja hankkeen suunnittelu käynnistyi syksyllä 2023.

Återinvesteringen för fas 2 av Nickby Hjärta, dvs. garantitida arbeten som ingår i avtalet, har utförts i gymnastiksalen.

I budgeten 2023 har man förberett sig för granskningen av planeringen av "Bildningens utrymmeslösningar vid Miili-området" (inkl. Söderkulla skola). Uppdateringen av projektplanen för Söderkulla skola inleddes i början av vintern. Kommunstyrelsen beslöt i december 2023 om skolans elevdimensionering, och då kunde planeringen komma i gång ordentligt.

Planeringen av ändringsarbetena i bildningscentret Miili inleddes på hösten och planerna blev färdiga i årsskiftet 2023/2024.

Ett anslag på 250 000 euro reserverades för planeringen av idrottshallen i Miiliområdet. Byggkonsulten för idrottshallen inleddes sitt arbete våren 2023 och hallens planeringsarbete inleddes hösten 2023.

Peruskorjausinvestoinnit / Saneringsinvesteringar

	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ ändring 2023	Toteuma /Utfall 2023	Tot-%	Toteuma /Utfall 2022
Investointitulot / Intäkter					0,00 %	
Investointimenot / Kostnader	- 7 630	50	- 7 580	- 7 068	93,25 %	- 3 783
Netto	- 7 630	50	- 7 580	- 7 068	93,25 %	- 3 783

Neiti Miilin tien sivistyskeskusalueen liikunnan ja huollon tilat valmistuivat lokakuussa 2023. Taasjärven uimarannan saniteettitilat valmistuvat puolestaan marraskuussa 2023. Söderkullan urheilukentän peruskorjaushankkeen osalta on toteutettu vielä takuuaikaisia tehtäviä. Söderkullan ulkotekojään suunnittelu jatkui syksyllä 2023.

Nikkilän yleisurheilukentän saneeraus on toteutunut suunnitellusti. Hankkeelle oli varattu vuodelle 2023 yhteensä 1,2 milj. euroa ja sen toteuma noin 1,1 milj.euroa.

Sibbo Gymnasiumin peruskorjaus on otettu vastaa loppuvuodesta 2023, koulun kalustaminen ja käyttöönotto tapahtuu keväällä 2024. Kohdennetuissa rakennusten peruskorjaushankkeissa Topeliussali ja Cook and chill-hankkeen lämpökeskus valmistuivat. Jokipuiston koulun hankkeen osalta tehtiin vielä takuuajan töitä.

Söderkullan koirapuiston toteuttaminen eteni suunnitellusti ja kohde valmistui joulukuussa. Urheilutien saneeraus viivästyy ja sen menot (520 000 euroa) ovat kokonaisuudessaan siirretty.

I bildningscentret vid Fröken Miilis väg färdigställdes projektet för servicebyggnaden i gymnastik- och underhållslokaler i oktober 2023. Sanitetsutrymmena vid Tastråsk badstrand färdigställdes i november 2023. Däremot görs ännu garantitida arbeten i Söderkulla idrottsplan angående saneringsprojektet. Planeringen av konstisbanan utomhus i Söderkulla fortsatte hösten 2023.

Saneringen av Nickby centralidrottsplan har genomförts enligt planerna. För projektet hade det reserverats totalt 1,2 miljoner euro för år 2023, och dess utfall var cirka 1,1 miljoner euro.

Saneringen av Sibbo gymnasium godkändes i slutet av år 2023 och skolan möbleras och tas i bruk våren 2024. Av specificerade saneringsprojekt färdigställdes Topeliussalen och värmecentralen i Cook & Chill-projektet. Garantitida arbeten utfördes ännu för Jokipuiston koulu.

Byggandet av hundparken i Söderkulla framskred som planerat och hundparken färdigställdes i december. Saneringen av Idrottsvägen fördröjs och dess utgifter (520 000 euro) har överförts i sin helhet.

Yleiset investoinnit / Allmänna investeringar

	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ ändring 2023	Toteuma /Utfall 2023	Tot-%	Toteuma /Utfall 2022
Investointitulot / Intäkter					0,00 %	90
Investointimenot / Kostnader	- 1 255	- 305	- 1 560	- 735	47,12 %	- 282
Netto	- 1 255	- 305	- 1 560	- 735	47,12 %	- 192

Yleiset investoinnit sisältävät ELY-keskuksen kanssa yhteistyössä tehtävät väylähankkeet sekä muut investoinnit, joista suurin yksittäinen ryhmä ovat ELY-keskuksen kanssa yhteistyössä tehtävät investoinnit.

De allmänna investeringarna omfattar trafikledsprojekt i samarbete med NTM-centralen samt övriga investeringar, varav den största enskilda gruppen är investeringarna i samarbete med NTM-centralen.

ELY-keskuksen kanssa toteutettavia investointeja ovat Brobörentien ja Öljytien risteys, Nikkilä-Söderkulla jalankulku- ja pyöräilyväylä, sekä jalankulku- ja pyöräilyväylän parannushankkeet Mt 170 (Box-Kulloo) ja Mt 140 (Kyytitie-Mt 152) osalta. Mt 140 hanke on edennyt urakkavaiheeseen, muut hankkeet ovat suunnitteluvaiheessa. Brobörentien ja Öljytien risteuksen rakennusurakka alkoi vuoden 2024 alussa.

Brobölen patohanke valmistui kuluneen talouskauden aikana, samoin sähköautojen latausverkon rakentaminen kunnan kiinteistöihin vuoden 2023 osalta.

Investeringarna som genomförs i samarbete med NTM-centralen omfattar korsningen mellan Brobölevägen och Oljevägen, gång- och cykelväg mellan Nickby och Söderkulla samt förbättring av gång- och cykelväg längs lv 170 (Box-Kulloo) och lv 140 (Skjutsvägen-lv 152). Projektet lv 140 har framskridit till byggskedet, andra projekt är i planeringsskedet. Byggnadsentreprenaden för korsningen mellan Brobölevägen och Oljevägen inleddes i början av år 2024.

Dammprojektet i Broböle färdigställdes under ekonomiperioden och likaså färdigställdes byggandet av ett laddningsnätverk för elfordon vid kommunens fastigheter för år 2023.

Maanmyynti ja -osto / Markförsäljning och markköp

	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ ändring 2023	Toteuma /Utfall 2023	Tot-%	Toteuma /Utfall 2022
Kiinteäomaisuus myynti / Fast egendom, försäljning	5 460	- 1 860	3 600	3 977	110,47 %	13 698
Kiinteäomaisuus osto / Fast egendom, inköp	- 2 500	- 250	- 2 750	- 2 337	85,00 %	- 3 396
Netto	2 960	- 2 110	850	1 639	192,88 %	10 301

Sipoon kunnan maanmyyntitulot olivat vuonna 2023 noin 3,3 miljoonaa euroa. Omakotitontteja myytiin noin 0,9 miljoonalla eurolla Taasjärven ja Pohjanniityn alueilta, kerros- rivitalotontteja myytiin noin 0,5 miljoonalla eurolla Kalliomäen alueelta. Yritystontteja myytiin noin 1,9 miljoonalla eurolla Bastukärren ja Vaahteramäen työpaikka-alueilta.

Kunta hankki yleiskaavan mukaista asemakaavoitettavaksi tarkoitettua aluetta yhteensä noin 2,5 miljoonalla eurolla (noin 61,5 ha). Lisäksi kunta hankki omistukseensa asemakaavan mukaisia katualueita lunastamalla.

Sibbo kommuns markförsäljningsintäkter uppgick till cirka 3,3 miljoner euro år 2023. Egnahemshustomter såldes för cirka 0,9 miljoner euro i Tasträsk och Norrängen, och höghus- och radhustomter såldes för cirka 0,5 miljoner euro i Stenkulla. Företagstomter såldes för cirka 1,9 miljoner euro i arbetsplatsområdena i Bastukärr och Lönnbacka.

Kommunen skaffade sammanlagt cirka 61,5 hektar mark som ska detaljplaneras i enlighet med generalplanen, värdet var cirka 2,5 miljoner euro. Dessutom har kommunen tagit gatuområden som ingår i en detaljplan i sin besittning genom inlösning.

Irtaimen omaisuuden investoinnit / Investeringar i lös egendom

	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ ändring 2023	Toteuma /Utfall 2023	Tot-%	Toteuma /Utfall 2022
Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen						
Yhteensä / Sammanlagt	- 635		- 635		0,00 %	
Sosiaali- ja teveysvaliokunta / Social- och hälsovårdsutskottet						
Yhteensä / Sammanlagt					0,00 %	- 167
Sivistysvaliokunta / Bildningsutskottet						
Yhteensä / Sammanlagt	- 500		- 500	- 389	77,78 %	- 404
Tekninen valiokunta / Tekniska utskottet						
Yhteensä / Sammanlagt	- 100		- 100	- 73	72,70 %	- 51

Osakkeet ja osuudet / Aktier och andelar

	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ ändring 2023	Toteuma /Utfall 2023	Tot-%	Toteuma /Utfall 2022
Netto	- 197		- 197	86	-43,84 %	147

6.7 Rahoitusosan toteutuminen / Finansieringsdelens utfall

Vastuhenkilö (rahoitus ja rahavarat): Talousjohtaja

Pitkäaikaisia ja lyhytaikaisia luottoja lyhennettiin 12,9 M€, pitkäaikaisia luottoja otettiin 10 M€.

Rahoitukseen liittyvät riskit

Kunnan pitkäaikaisten lainojen keskiporko (sisältäen rahoituslaitoksen marginaalin) oli tilivuonna 1,12 %. Edellisenä vuonna vastaava keskiporko oli 0,35%.

Ansvarsperson (finansiering och likvida medel): Ekonomidirektör

Kort- och långfristiga krediter amorterades till ett belopp av 12,9 miljoner euro, långfristiga lån lyftes till ett belopp av 10 miljoner euro.

Finansieringsrisker

Den genomsnittliga räntan på kommunens långfristiga lån (inklusive finansinstitutets marginal) var 1,12 procent under räkenskapsåret. Under föregående år var lånens genomsnittsränta 0,35 procent.

Sipoon kunta ilman Sipoon vesi / Sibbo kommun utan Sibbo vatten 1000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA+Muutos/ BU+Ändring 2023	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk. / Avvik. %	Toteuma /Utfall 2022
Toiminta ja investoinnit / Verksamhet och investeringar							
Toiminnan rahavirta / Verksamhetens kassaflöde	8 844	323	9 167	12 852	3 685	40,2%	7 739
Vuosikate / Årsbidrag	14 304	-1 537	12 767	16 829	4 062	31,8%	21 527
Satunnaiset erät / Extraordinära poster	0	0	0	0	0		185
Tulorahoituksen korjauserät / Korrektivposter till internt tillförda medel	-5 460	1 860	-3 600	-3 977	-377	10,5%	-13 973
Investointien rahavirta/Kassaflödet för investeringarnas del	-13 947	315	-13 632	-9 068	4 564	-33,5%	1 581
Investointimenot / Investeringarutgifter	-19 407	2 175	-17 232	-13 415	3 817	-22,1%	-13 334

Rahoitusosuudet investointimenoihin / Finansieringsandelar för investeringsutgifter	0	0	0	0	0		827
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot/ Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	5 460	-1 860	3 600	4 347	747	20,7%	14 088
Toiminta ja investoinnit / Verksamhet och investeringar, netto	-5 103	638	-4 465	3 784	8 249	-185%	9 320
Rahoitustoiminta / Finansieringsverksamhet							
Antolainauksen muutokset/Förändringar i utlåningen				1	1		1
Antolainasaamisten vähennykset / Minskning av utlåningen				1	1		1
Lainakannan muutokset /Förändringar i lånebeståndet	280		280	-5 897	-6 177		-23 969
Pitkäaikaisten lainojen lisäys/Ökning av långfristiga lån	15 000		15 000	10 000	-5 000	-33,3%	13 550
Pitkäaikaisten lainojen vähennys / Minskning av långfristiga lån	-14 720		-14 720	-12 897	1 823	-12,4%	-13 519
Lyhytaikaisten lainojen muutos / Förändring av kortfristiga lån	0		0	-3 000	-3 000		-24 000
Oman pääoman muutokset/Förändringar i eget kapital					0		
Muut maksuvalmiuden muutokset / Övriga förändringar i likviditeten				-6 009	-6 636		3 785
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset / Förändring av förvaltade medel och förvaltat kapital							
Vaihto-omaisuuden muutos / Förändring av omsättningstillgångar							
Saamisten muutos / Förändring av fordringar				-5 703	-2 222		168
Korottomien velkojen muutos / Förändring av räntefria skulder				-306	-4 414		3 617
Vaikutus maksuvalmiuteen /Inverkan på likviditeten	560	0	560	-11 906	-12 813	-2226%	-20 184

6.8 Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta / Sammanfattning av hur anslag och inkomstbudgetar har uppnåtts

	Määrärahat 1 000 €					Tuloarviot 1 000 €					
	Sitovuus	Alkup. talousarvio	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Alkup. Talousarvio	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteuma	Poikkeama
KÄYTTÖTALOUSOSA											
Keskusvaalilautakunta	N	-40	0	-40	-40	0	0		0	40	40
Tarkastuslautakunta	N	-44	0	-44	-43	2					
Kunnanhallitus	N	-1 414	0	-1 414	-1 795	-382	13 912	-1 860	12 052	12 321	269
Sivistysvaliokunta	N	-66 653	-1 555	-68 208	-67 384	824	7 587	-40	7 547	7 778	231
Tekniikka- ja ympäristövaliokunta	N	-22 869	0	-22 869	-22 889	-20	11 657	0	11 657	12 378	721
TUOSLASKELMAOSA											
Verotulot	B						59 692	2 008	61 700	62 393	693
Valtionosuudet	B						21 835	-90	21 745	22 024	279
Korkotulot	B						80	0	80	1	-79
Muut rahoitustulot	B						736	0	736	883	148
Korkomenot	B	-900	0	-900	-1 157	-257					
Korvaus peruspääomasta	B										
Muut rahoitusmenot	B	-13	0	-13	-11	2					
Rahoitustuotot ja -kulut:	N	-913	0	-913	-1 168	-255					
Satunnaiset erät	N										
INVESTOINTIOSA											
Laajennusinvestoinnit kaava-alueet	N	-5 360	2 480	-2 880	-2 169						
Laajennusinvestoinnit, rakennukset	N	-595	0	-595	-342						
Uudelleen investoinnit	N	-635	200	-435	-149						
Peruskorjausinvestoinnit	N	-7 630	50	-7 580	-7 067						
Yleiset investoinnit	N	-1 255	-305	-1 560	-735						
Kiinteä omaisuus	N	-2 500	-250	-2 750	-2 337						
Irtain käyttöomaisuus	N	-1 235	0	-1 235	-462						
Osakkeet ja osuudet	N	-197	0	-197	86						
RAHOITUSOSA											
Antolainauksen muutokset	B				-1						
Lainakannan muutokset	B										
Pitkäaikaisten lainojen muutokset	B	-14 720	0	-14 720	-12 897		15 000	0	15 000	10 000	
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	B				-3 000						
Oman pääoman muutokset	B				0						
Muut maksuvalmiuden muutokset	N				-5 382						
YHTEENSÄ											

1) N=sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio, B=bruttomääräraha/-tuloarvio

	Anslag 1 000 €					Beräknade inkomster 1 000 €					
	Bindning	Urspr. budget	Budget-ändring	Budget efter ändring	Utfall	Avvikelse	Urspr. budget	Budget-ändring	Budget efter ändring	Utfall	Avvikelse
DRIFTSEKONOMIDEL											
Centralvalnämnden	N	-40	0	-40	-40	0	0		0	40	40
Revisionsnämnden	N	-44	0	-44	-43						
Kommunstyrelsen	N	-1 414	0	-1 414	-1 795	-382	13 912	-1 860	12 052	12 321	269
Bildningsutskottet	N	-66 653	-1 555	-68 208	-67 384						
Utskottet för teknik och miljö	N	-22 869	0	-22 869	-22 889	-20	11 657	0	11 657	12 378	721
RESULTATRÄKNINGSDEL				0							
Skatteinkomster	B			0		0	59 692	2 008	61 700	62 393	693
Statsandelar	B			0							
Ränteinkomster	B			0		0	80	0	80	1	-79
Övriga finansiella inkomster	B			0							
Ränteutgifter	B	-900	0	-900	-1 157	-257					
Ersättning för grundkapital	B	0	0	0	0						
Övriga finansiella utgifter	B	-13	0	-13	-11	2					
Finansiella intäkter och kostnader	N	-913	0	-913	-1 168						
Extraordinära poster	N									0	
INVESTERINGSDEL											
Laajennusinvestoinnit kaava-alueet	N	-5 360	2 480	-2 880	-2 169						
Laajennusinvestoinnit, rakennukset	N	-595	0	-595	-342						
Uudelleen investoinnit	N	-635	200	-435	-149						
Peruskorjausinvestoinnit	N	-7 630	50	-7 580	-7 067						
Yleiset investoinnit	N	-1 255	-305	-1 560	-735						
Fast egendom	N	-2 500	-250	-2 750	-2 337						
Lös egendom	N	-1 235	0	-1 235	-462						
Aktier och andelar	N	-197	0	-197	86						
FINANSIERINGSDEL											
Förändringar av utlåningen	B				-1						
Förändringar av lånebeståndet	B										
Förändring av långfristiga lån	B	-14 720	0	-14 720	-12 897		15 000	0	15 000	10 000	
Förändring av kortfristiga lån	B				-3 000						
Förändringar av eget kapital	B				0						
Övriga förändringar i likviditeten	N				-5 382						
TOTALT											

1) N=bindande nettoanslag/nettoinkomst, B=bindande bruttoanslag/bruttoinkomst

7 Tilinpäätöslaskelmat / Bokslutskalkyler

7.1 Tuloslaskelma / Resultaträkning

Peruskunta & Sipoon Vesi, eliminoinnit huomioitu / Primärkommunen & Sibbo Vatten, elimineringsarna beaktade

Euro	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	19 074 986,23	35 964 788,42
Myyntituotot / Försäljningsintäkter	6 537 826,98	7 894 752,52
Maksutuotot / Avgiftsintäkter	2 816 691,58	6 168 352,15
Tuet ja avustukset/Understöd och bidrag	1 703 642,17	4 522 050,05
Muut toimintatuotot / Övriga verksamhetsintäkter	8 016 825,50	17 379 633,70
Valmistus omaan käyttöön / Tillverkning för eget bruk	7 213,09	1 453,16
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	-83 813 377,53	-153 800 541,12
Henkilöstökulut / Personalkostnader	-45 952 525,89	-60 971 704,52
Palkat ja palkkiot / Löner och arvoden	-37 051 600,21	-49 259 307,05
Henkilösivukulut / Lönebikostnader	-8 900 925,68	-11 712 397,47
Eläkekulut / Pensionskostnader	-7 447 062,21	-10 022 350,32
Muut henkilösivukulut / Övriga lönebikostnader	-1 453 863,47	-1 690 047,15
Palvelujen ostot / Köp av tjänster	-20 940 265,45	-69 754 292,91
Asiakaspalvelujen ostot / Köp av kundtjänster	-4 711 140,29	-42 237 285,07
Muiden palvelujen ostot / Köp av övriga tjänster	-16 229 125,16	-27 517 007,84
Aineet, tarvikkeet ja tavarat / Material, förnödenheter och varor	-7 374 315,84	-8 987 826,59
Avustukset / Bidrag	-5 813 936,05	-8 861 732,59
Muut toimintakulut / Övriga verksamhetskostnader	-3 732 334,30	-5 224 984,51
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	-64 731 178,21	-117 834 299,54
Verotulot / Skatteinkomster	62 392 731,53	122 204 221,44
Valtionosuudet / Statsandelar	22 093 094,00	19 176 567,00
Rahoitustuotot ja -kulut / Finansiella intäkter och kostnader	-1 015 437,92	-179 693,74
Korkotuotot / Ränteintäkter	884,80	24 724,76
Muut rahoitustuotot / Övriga finansiella intäkter	151 580,23	280 282,15
Korkokulut / Räntekostnader	-1 156 703,01	-468 739,39
Vuosikate / Årsbidrag	18 739 209,40	23 366 795,16
Poistot ja arvonalentumiset / Avskrivningar och nedskrivningar	-14 909 535,23	-10 338 450,15
Suunnitelman mukaiset poistot / Avskrivningar enligt plan	-9 991 552,64	-9 762 508,63
Arvonalentumiset / Nedskrivningar	-4 917 982,59	-575 941,52
Satunnaiset erät / Extraordinära poster	0,00	185 175,97
Satunnaiset tuotot / Extraordinära intäkter	0,00	185 175,97
Satunnaiset kulut / Extraordinära kostnader	0,00	0,00
Tilikauden tulos / Räkenskapsperiodens resultat	3 829 674,17	13 213 520,98
Poistoeron lis(-) tai väh(+)/Ökning(-) eller minskning(+) av avskrivningsdifferens	-1 116 640,36	1 698 050,01
Varausten lis(-) tai väh(+)/ Ökning(-) eller minskning(+) av reserver	3 050 000,00	0,00
Rahastojen lis(-) tai väh(+)/ Ökning(-) eller minskning(+) av fonder	0,00	0,00
Tilikauden yli-/alijäämä /Räkenskapsperiodens över-/underskott	5 763 033,81	14 911 570,99

7.2 Rahoituslaskelma / Finansieringskalkyl

Peruskunta & Sipoon Vesi, keskinäiset eliminoinnit huomioitu / Primärkommunen & Sibbo Vatten, interna elimineringar beaktade

Euro	1.1 - 31.12.2023	1.1 - 31.12.2022
Toiminnan rahavirta / Kassaflödet i verksamheten		
Vuosikate / Årsbidrag	18 739 209,40	23 366 795,16
Satunnaiset erät / Extraordinära poster		185 175,97
Tulorahoituksen korjauserät / Korrektivposter till internt tillförda medel	-3 976 969,84	- 13 973 273,28
	14 762 239,56	9 578 697,85
Investointien rahavirta / Kassaflödet för investeringarnas del		
Investointimenot / Investeringsutgifter	-15 952 136,76	- 18 491 167,84
Rahoitusosuudet investointimenoihin / Finansieringsandelar för investeringsutgifter	0,00	826 547,55
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot / Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	4 346 865,00	14 088 173,96
Toiminnan ja investointien rahavirta / Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	3 156 967,80	6 002 251,52
Rahoituksen rahavirta / Kassaflödet för finansieringens del		
Antolainauksen muutokset / Förändringar i utlåningen		
Antolainasaamisten lisäys / Ökning av utlåningen		
Antolainasaamisten vähennys / Minskning av utlåningen	600,00	600,00
Lainakannan muutokset / Förändringar i lånebeståndet		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys / Ökning av långfristiga lån	10 000 000,00	13 550 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys / Minskning av långfristiga lån	-12 897 356,70	- 13 519 403,41
Lyhytaikaisten lainojen muutos / Förändring av kortfristiga lån	-3 000 000,00	- 24 000 000,00
	-5 897 356,70	-23 969 403,41
Oman pääoman muutokset / Förändringar i eget kapital		
Muut maksuvalmiuden muutokset / Övriga förändringar i likviditeten	-5 381 733,40	7 101 396,63
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset / Förändring av förvaltade medel och förvaltat kapital		
Vaihto-omaisuuden muutos / Förändring av omsättningstillgångar		
Saamisten muutos / Förändring av fordringar	1 205 188,33	1 582 374,70
Korottomien velkojen muutos / Förändring av räntefria skulder	-6 586 921,73	5 519 021,93
Rahoituksen rahavirta / Kassaflödet för finansieringens del	-11 278 490,10	- 16 867 406,78
Rahavarojen muutos / Förändring av likvida medel	-8 121 522,30	-10 865 155,26
Rahavarojen muutos / Förändring av likvida medel		
Rahavarat / Likvida medel 31.12.	3 633 667,97	11 755 190,38
Rahavarat / Likvida medel 1.1.	11 755 190,38	22 620 345,64

7.3 Tase / Balansräkning

Peruskunta & Sipoon Vesi, eliminoinnit huomioitu / Primärkommunen & Sibbo Vatten, elimineringarna beaktade

Vastaavaa / Aktiva, euro	31.12.2023	31.12.2022
VASTAAVAA / AKTIVA	278 974 303,82	293 446 174,45
PYSYVÄT VASTAAVAT / BESTÄENDE AKTIVA	269 560 749,77	274 664 338,86
Aineettomat hyödykkeet / Immateriella tillgångar	35 343,11	22 214,76
Muut pitkävaikutteiset menot / Övriga utgifter med lång verkningstid	35 343,11	22 214,76
Aineelliset hyödykkeet / Materiella tillgångar	229 486 467,49	228 907 304,82
Maa- ja vesialueet / Mark- och vattenområden	48 093 948,11	45 699 925,89
Rakennukset / Byggnader	104 374 325,57	108 070 515,67
Kiinteät rakenteet ja laitteet / Fasta konstruktioner och anordningar	70 821 509,09	66 066 957,79
Koneet ja kalusto / Maskiner och inventarier	931 528,22	908 121,78
Muut aineelliset hyödykkeet / Övriga materiella tillgångar	56 580,60	56 580,60
Ennakkomaksut ja keskenerä. hankinnat/Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar	5 208 575,90	8 105 203,09
Sijoitukset / Placeringar	40 038 939,17	45 734 819,28
Osakkeet ja osuudet / Aktier och andelar	40 038 583,18	45 733 863,29
Muut lainasaamiset / Övriga lånefordringar	355,99	955,99
TOIMEKSIANTOJEN VARAT / FÖRVALTADE MEDEL	214 135,92	255 706,72
Lahjoitusrahastojen varat / Donationsfondernas särskilda täckning	122 809,41	133 024,71
Muut toimeksiantojen varat / Övriga förvaltade medel	91 326,51	122 682,01
VAIHTUVAT VASTAAVAT / RÖRLIGA AKTIVA	9 199 418,13	18 526 128,87
Saamiset / Fordringar	5 565 750,16	6 770 938,49
Pitkäaikaiset saamiset / Långfristiga fordringar	50 000,00	50 000,00
Lainasaamiset / Lånefordringar	50 000,00	50 000,00
Lyhytaikaiset saamiset / Kortfristiga fordringar	5 515 750,16	6 720 938,49
Myyntisaamiset / Kundfordringar	2 559 060,84	3 806 385,83
Lainasaamiset / Lånefordringar	5 975,90	5 975,90
Muut saamiset / Övriga fordringar	1 366 387,64	2 023 330,27
Siirtosaamiset / Resultatregleringar	1 584 325,79	885 246,49
Rahoitusarvopaperit / Finansiella värdepapper	73,20	73,20
Osakkeet ja osuudet / Aktier och andelar	73,20	73,20
Rahat ja pankkisaamiset / Kassa och bank	3 633 594,77	11 755 117,18
VASTAAVAA YHTEENSÄ / AKTIVA SAMMANLAGT	278 974 303,82	293 446 174,45

Vastattavaa / Passiva, euro	31.12.2023	31.12.2022
VASTATTAVAA / PASSIVA	278 974 303,82	293 446 174,45
OMA PÄÄOMA / EGET KAPITAL	107 799 091,63	105 354 766,20
Peruspääoma / Grundkapital	64 794 653,34	68 113 361,72
Edell. tilikauden yli-/alijäämä / Över-/underskott från tidigare räkenskapsperioder	37 241 404,48	22 329 833,49
Tilikauden yli-/alijäämä / Räkenskapsperiodens över-/underskott	5 763 033,81	14 911 570,99
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET / AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH RESERVER	37 817 244,91	39 750 604,55
Poistoero / Avskrivningsdifferenser	32 817 244,91	31 700 604,55
Vapaaehtoiset varaukset / Reserver	5 000 000,00	8 050 000,00
PAKOLLISET VARAUKSET / AVSÄTTNINGAR	70 489,01	70 489,01
Muut pakolliset varaukset / Övriga avsättningar	70 489,01	70 489,01
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT / FÖRVALTAT KAPITAL	214 135,92	255 706,72
Lahjoitusrahastojen pääomat / Donationsfondernas kapital	214 135,92	255 706,72
VIERAS PÄÄOMA / FRÄMMANDEKAPITAL	133 073 342,35	148 014 607,97
Pitkäaikainen / Långfristigt	102 708 294,47	105 223 645,98
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta / Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	85 010 000,00	88 285 000,00
Lainat julkisyhteisöiltä / Lån från offentliga samfund	24 989,87	46 428,75
Lyhytaikainen / Kortfristigt	30 365 047,88	42 790 961,99
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta / Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	16 275 000,00	18 875 000,00
Lainat julkisyhteisöiltä / Lån från offentliga samfund	22 143,88	22 356,70
Saadut ennakot / Erhållna förskott	1 132 669,41	1 837 207,76
Ostovelat / Leverantörsskulder	5 786 173,93	11 682 524,26
Siirtovelat / Resultatregleringar	6 241 795,66	9 292 718,66
VASTATTAVAA YHTEENSÄ / PASSIVA SAMMANLAGT	278 974 303,82	293 446 174,45

7.4 Konsernilaskelmat / Koncernkalkyler

Konsernituloslaskelma / Koncernresultaträkning

Euroa / Euro	1.1 - 31.12.2023	1.1 - 31.12.2022
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter	38 726 169,09	94 122 295,95
Toimintakulut / Verksamhetskostnader	-101 193 841,28	-208 794 717,03
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta) / Andel av intressesamfundens vinst (förlust)	4 285,34	-65 648,57
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	-62 463 386,85	-114 738 069,65
Verotulot / Skatteinkomster	62 392 731,53	122 204 221,44
Valtionosuudet / Statsandelar	22 093 094,00	19 176 567
<i>Rahoitustuotot ja -kulut / Finansiella intäkter och kostnader</i>	-958 331,63	-449 030,25
Korkotuotot / Ränteintäkter	41 936,00	29 347,84
Muut rahoitustuotot / Övriga finansiella intäkter	282 174,63	296 910,60
Korkokulut / Räntekostnader	-1 224 675,94	-515 040,41
Muut rahoituskulut / Övriga finansiella kostnader	-57 766,31	-260 248,28
Vuosikate / Årsbidrag	21 064 107,05	26 193 688,54
<i>Poistot ja arvonalentumiset / Avskrivningar och nedskrivningar</i>		
Suunnitelman mukaiset poistot / Avskrivningar enligt plan	-11 817 566,17	-13 137 706,21
Omistuksen eliminointierot	-29 609,05	-2,96
Arvonalentumiset / Nedskrivningar	-4 917 982,59	-577 705,29
Satunnaiset erät / Extraordinära poster	0,00	185 175,97
Tilikauden tulos / Räkenskapsperiodens resultat	4 298 949,24	12 663 450,05
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+) / Ökning (-) eller minskning (+) av fonder		
Tilinpäätössiirrot / Bokslutsdispositioner	3 295,27	0,00
<i>Tilikauden verot ja laskennalliset verot / Räkenskapsperiodens skatter och beräknade skatter</i>		
Tilikauden verot / Räkenskapsperiodens skatter	-287,64	-3 793,22
Laskennalliset verot / Beräknade skatter	0,00	-2 663,61
Vähemmistöosuudet / Minoritetsandelar	3 451,66	-16 008,05
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) / Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	4 305 408,54	12 640 985,18

Konsernirahoituslaskelma / Koncernfinansieringskalkyl

Euro	1.1 - 31.12.2023	1.1 - 31.12.2022
Toiminnan rahavirta / Kassaflödet i verksamheten		
Vuosikate / Årsbidrag	21 064 107,05	26 193 688,55
Satunnaiset erät / Extraordinära poster	0,00	185 175,97
Tilikauden verot / Skatter under verksamhetsåret	- 287,64	-3 793,22
Tulorahoituksen korjauserät / Korrektivposter till internt tillförda medel	- 3 978 584,75	-13 666 614
	17 085 234,67	12 708 457,30
Investointien rahavirta / Investeringarnas kassaflöde		
Investointimenot / Investeringsutgifter	- 17 739 168,46	-24 090 292,33
Rahoitusosuudet investointimenoihin / Finansieringsandelar för investeringsutgifter	2 426,09	857 348,82
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot / Inkoster från överlåtelse av tillgångar bland bestående aktiva	4 350 574,74	14 278 494,02
	- 13 386 167,63	-8 954 449,49
Toiminnan ja investointien rahavirta / Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	3 699 067,04	3 754 007,81
Rahoituksen rahavirta / Finansieringens kassaflöde		
Antolainauksen muutokset / Förändringar i utlåningen		
Antolainasaamisten lisäykset / Ökning av utlåningen	0,00	177,72
Antolainasaamisten vähennykset / Minskning av utlåningen	600,00	600,00
	600,00	777,72
Lainakannan muutokset / Förändringar av lånestocken		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys / Ökning av långfristiga lån	10 063 650,76	15 481 976,53
Pitkäaikaisten lainojen vähennys / Minskning av långfristiga lån	- 12 897 356,70	-13 966 783,45
Lyhytaikaisten lainojen muutos / Förändring av kortfristiga lån	- 3 000 000,00	-23 908 046,31
	- 5 833 705,94	-22 392 853,23
Oman pääoman muutokset / Förändringar i eget kapital	14 910,29	106 874,92
Muut maksuvalmiuden muutokset / Övriga förändringar av likviditeten		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset / Förändring av förvaltade medel och förvaltat kapital	- 567,12	-849,08
Vaihto-omaisuuden muutos / Förändring av omsättningstillgångar	- 21 010,41	68 384,08
Saamisten muutos / Förändring av fordringar	1 974 702,40	-1 195 890,64
Korottomien velkojen muutos / Förändring av räntefria skulder	6 519 642,95	6 632 745,31
Muut maksuvalmiuden muutokset / Övriga förändringar av av likviditeten	- 4 566 518,08	5 504 389,67
Rahoituksen rahavirta / Finansieringens kassaflöde	- 10 384 713,73	-16 780 810,92
Rahavarojen muutos / Förändring av likvida medel	- 6 685 646,68	-13 026 803,11
Rahavarat / Likvida medel 31.12.	11 558 738,32	20 053 273,80
./. Sotekuntayhtymät / Sotesamkommuner 1.1	- 1 808 888,79	
Rahavarat / Likvida medel 1.1.	20 053 273,80	33 080 076,91

Konsernitase / Koncernbalansräkning

VASTAAVAA / AKTIVA	31.12.2023	31.12.2022
PYSYVÄT VASTAAVAT / BESTÅENDE AKTIVA	265 850 724,77	288 190 156,41
Aineettomat hyödykkeet / Immateriella tillgångar	1 451 067,58	2 328 735,12
Aineettomat oikeudet / Immateriella rättigheter	1 190 720,39	1 162 640,82
Muut pitkävaikutteiset menot / Övriga utgifter med lång verkningstid	124 216,23	1 056 583,40
Ennakkomaksut / Förskottsbetalningar	136 130,96	109 510,90
Aineelliset hyödykkeet / Materiella tillgångar	257 699 056,81	277 246 611,51
Maa- ja vesialueet / Mark- och vattenområden	48 570 349,11	46 434 697,23
Rakennukset / Byggnader	129 737 765,87	142 891 967,64
Kiinteät rakenteet ja laitteet / Fasta konstruktioner och anordningar	72 512 240,83	68 125 389,40
Koneet ja kalusto / Maskiner och inventarier	1 255 174,99	2 758 826,35
Muut aineelliset hyödykkeet / Övriga materiella tillgångar	66 705,16	153 546,63
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat / Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar	5 556 820,85	16 882 184,27
Sijoitukset / Placeringar	6 700 600,38	8 614 809,78
Osakkuusyhteisöosuudet / Andelar av intressesamfund	2 202 503,73	2 808 139,10
Muut osakkeet ja osuudet / Övriga aktier och andelar	4 484 526,43	5 786 669,75
Muut lainasaamiset / Övriga lånefordringar	355,99	955,99
Muut saamiset / Övriga fordringar	13 214,23	19 044,94
TOIMEKSIANTOJEN VARAT / FÖRVALTADE MEDEL	446 451,70	452 159,36
Valtion toimeksiannot / Statliga uppdrag	69 011,51	89 401,60
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet / Donationsfondernas särskilda täckning	123 662,82	134 819,18
Muut toimeksiantojen varat / Övriga förvaltade medel	253 777,37	227 938,58
VAIHTUVAT VASTAAVAT / RÖRLIGA AKTIVA	18 347 247,60	33 377 065,38
Vaihto-omaisuus / Omsättningstillgångar	54 642,55	616 073,10
Aineet ja tarvikkeet / Material och förnödenheter	5 008,53	587 626,07
Keskeneräiset tuotteet / Varor under tillverkning	43 179,18	27 599,06
Muu vaihto-omaisuus / Övriga omsättningstillgångar	6 454,83	847,97
Saamiset / Fordringar	6 733 866,73	12 707 718,49
Pitkäaikaiset saamiset / Långfristiga fordringar	64 319,58	50 111,28
Lainasaamiset / Lånefordringar	50 000,00	50 000
Muut saamiset / Övriga fordringar	14 319,58	111,28
Lyhytaikaiset saamiset / Kortfristiga fordringar	6 669 547,15	12 657 607,21
Myyntisaamiset / Kundfordringar	2 807 336,19	7 358 369,46
Lainasaamiset / Lånefordringar	8 456,12	5 983,63
Muut saamiset / Övriga fordringar	1 893 609,26	2 673 641,87
Siirtosaamiset / Resultatregleringar	1 960 145,57	2 619 612,25
Rahoitusarvopaperit / Finansiella värdepapper	1 994 625,01	1 913 777,27
Osakkeet ja osuudet / Aktier och andelar	1 195,56	1 195,56
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin / Placeringar i penningmarknadsinstrument	1 074 750,33	996 735,75
Muut arvopaperit / Övriga värdepapper	918 679,12	915 845,96
Rahat ja pankkisaamiset / Kassa och bank	9 564 113,31	18 139 496,52
VASTAAVAA YHTEENSÄ / AKTIVA TOTALT	284 644 424,08	322 019 381,15

VASTATTAVAA / PASSIVA	31.12.2023	31.12.2022
-----------------------	------------	------------

OMA PÄÄOMA / EGET KAPITAL	145 325 961,92	145 124 600,91
Peruspääoma / Grundkapital	64 794 653,34	68 113 361,72
Muut omat rahastot / Övriga egna fonder	107 363,43	76 950,41
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) / Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder	76 118 536,61	64 293 303,61
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) / Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	4 305 408,54	12 640 985,17
VÄHEMMISTÖOSUUDET / MINORITETSANDELAR	325 601,87	339 502,00
PAKOLLISET VARAUKSET / AVSÄTTNINGAR	129 489,01	691 863,02
Eläkevastuuvaraukset / Avsättningar för pensioner	0,00	7 667,62
Muut pakolliset varaukset / Övriga avsättningar	129 489,01	684 195,41
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT / FÖRVALTAT KAPITAL	446 487,94	453 872,28
Valtion toimeksiannot / Statliga uppdrag	69 011,51	89 620,92
Lahjoitusrahastojen pääomat / Donationsfondernas kapital	215 025,57	258 831,73
Muut toimeksiantojen pääomat / Övrigt förvaltad kapital	162 450,86	105 419,63
VIERAS PÄÄOMA / FRÄMMANDE KAPITAL	138 416 883,34	175 409 542,94
Pitkäaikainen / Långfristigt	104 970 587,01	120 269 609,65
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta / Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	87 266 577,35	103 294 396,43
Lainat julkisyhteisöiltä / Lån från offentliga samfund	24 989,87	46 428,75
Saadut ennakot / Erhållna förskott	4 098,84	13 197,68
Liittymismaksut ja muut velat / Anslutningsavgifter och övriga skulder	17 674 920,95	16 915 586,79
Lyhytaikainen / Kortfristigt	33 446 296,33	55 139 933,29
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta / Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	16 661 534,84	19 809 210,40
Lainat julkisyhteisöiltä / Lån från offentliga samfund	21 438,88	22 356,70
Saadut ennakot / Erhållna förskott	1 524 711,39	2 323 715,31
Ostovelat / Leverantörsskulder	6 910 976,86	17 271 724,65
Liittymismaksut ja muut velat / Anslutningsavgifter och övriga skulder	995 900,35	1 396 968,68
Siirtovelat / Resultatregleringar	7 224 245,53	14 183 695,07
Laskennalliset verovelat / Uppskjutna skatteskulder	107 488,50	132 262,46
VASTATTAVAA YHTEENSÄ / PASSIVA TOTALT	284 644 424,08	322 019 381,15

8 Tilinpäätöksen liitetiedot / Noter till bokslutet

ARVOSTUS- JA JAKSOTUSPERIAATTEET SEKÄ MENETELMÄT / VÄRDERINGS- OCH PERIODISERINGSPRINCIPER SAMT METODER

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseessa hankintamenoa.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen painotetun keskihankintahinnan tai sitä alemman todennäköisen hankintamenoa tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilikauden tiedot eivät ole vertailukelpoisia edelliseen tilikauteen. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen

Periodiseringsprinciper

Intäkter och utgifter har tagits upp i resultaträkningen på prestationsbasis. Avvikande från redovisning på prestationsbasis har skatteintäkter bokförts enligt redovisningstidpunkten på räkenskapsperioden i fråga.

Värdering av tillgångar bland bestående aktiva

Immateriella och materiella tillgångar bland bestående aktiva har upptagits i balansräkningen enligt anskaffningsutgift minskad med avskrivningar enligt plan och med finansieringsandelar för investeringsutgifter. Avskrivningarna enligt plan har beräknats utgående från en på förhand upprättad avskrivningsplan. Beräkningsgrunderna för avskrivningarna enligt plan anges i noterna till resultaträkningen i avsnittet om grunderna för avskrivningar enligt plan.

Värdering av placeringar

Poster av placeringskaraktär bland bestående aktiva har upptagits i balansräkningen enligt anskaffningsutgift.

Värdering av omsättningstillgångar

Omsättningstillgångarna har upptagits i balansräkningen enligt det vägda medelanskaffningspriset eller till en lägre sannolik anskaffningsutgift eller till beloppet av det sannolika överlåtelsepriset.

Värdering av finansieringstillgångar

Fordringarna har upptagits i balansräkningen till nominellt värde eller till lägre sannolikt värde. Finansiella värdepapper har upptagits i balansräkningen till anskaffningsutgiften eller till ett lägre sannolikt överlåtelsepris.

Jämförbarheten med uppgifterna för föregående räkenskapsperiod

Räkenskapsperiodens uppgifter är inte jämförbara med föregående räkenskapsperiod. I och med

uudistuksen myötä kunnan sosiaali- ja terveydenhuolto lukuun ottamatta hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä sekä pelastustoimi siirtyivät Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle 1.1.2023 lukien. Konsernirakenteesta poistuivat HUS-, Eteva- ja Kärkulla-kuntayhtymät (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä sekä Laki pelastustoimen järjestämisestä).

Sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymien jäsenosuuksien, irtaimen omaisuuden ja lomapalkkavelan siirto on kirjattu peruspääomaa vastaan avaavassa taseessa 1.1.2023 (Kirjanpitolautakunnan lausunto 137/2023 kunnan ja kuntayhtymän vuoden 2023 konsernitilinpäätöksen laatimisesta):

- kuntayhtymien jäsenosuudet
31.12.2022 (euroa)

HUS	5 140 995,21
Kärkulla Samkommun	384 919,72
Eteva ky	82 196,17

- siirretyn irtaimen omaisuuden arvo 31.12.2022 (euroa): 169 810,40
- siirretty lomapalkkavelka 31.12.2022 (euroa): 2 016 128.

reformen av social- och hälsovården samt räddningsväsendet har kommunens social- och hälsovård, med undantag av främjande av välfärd och hälsa, samt räddningsväsendet överförts till Östra Nylands välfärdsområde från och med den 1 januari 2023. Samkommunerna HUS, Eteva och Kärkulla överfördes från kommunens organisation till välfärdsområdet (lag om ordnande av social- och hälsovård och lag om ordnande av räddningsväsendet).

Överföringen av medlemsandelar, lös egendom och semesterlöneskuld i social- och hälsovårdens samkommuner bokförs i den inledande balansräkningen 1.1.2023 mot grundkapitalet (Bokföringsnämndens utlåtande 137/2023 om utarbetandet av kommunens och samkommunens koncernbokslut år 2023):

- samkommunernas medlemsandelar
31.12.2022 (euro)

HUS	5 140 995,21
Kärkulla Samkommun	384 919,72
Eteva ky	82 196,17

- värdet av överförd lös egendom 31.12.2022 (euro): 169 810,40
- överförd semesterlöneskuld 31.12.2022 (euro): 2 016 128.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET / PRINCIPER FÖR UPPRÄTTANDE AV KONCERNBOKSLUT

Esittämistapa

Konsernilaskenta tehtiin CGI:n Konsta-järjestelmässä.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitaseeseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt (omistusosuus yli 50 %) sekä kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Osakkuusyhteisöistä, joissa kunnan omistusosuus on yli 20 %, on yhdistetty konsernitilinpäätökseen kunnan omistusosuutta vastaava määrä voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta. Tällaisia osakkuusyhteisöjä on neljä, mutta edellisten vuosien tapaan Asunto Oy Sipoon Mäntykankaan osalta yhdistelyä ei ole tehty vähäisen merkityksen vuoksi.

Uppställningsform

Koncernkalkylen utarbetades i CGI:s program Konsta.

Koncernbokslutets omfattning

I koncernbalansräkningen sammanställs alla dottersammanslutningar (ägarandel över 50 %) samt samkommuner där kommunen är medlem.

Av de intressesamfund där kommunens ägarandel överstiger 20 % ska i koncernbokslutet tas upp ett mot kommunens ägarandel svarande belopp av intressesamfundens vinst eller förlust samt av förändringen i eget kapital. Det finns fyra sådana intressesamfund, men i likhet med tidigare år har Bostads Ab Sibbo Tallmo inte upptagits på grund av sin ringa betydelse.

Osakkuusyhteisöjen Kiinteistö Oy Söderkulla Tallbacka Fastighets Ab:n ja Bostads Ab Sato-Talma Asunto Oy:n tilinpäätös on laadittu valtioneuvoston asetuksen pien- ja mikroyrityksille tilinpäätöksessä esitettävissä tiedoissa säädettyjen 2 ja 3 lukujen pienyrityssäännösten mukaisesti.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on eliminoitu sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on eliminoitu, vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty. Tämä koskee myös apporttiluovutuksessa syntyntä myyntivoittoa ja kiinteistöjen arvonnkorotuksia. Kiinteistövero ei ole eliminoitu vähäisen vaikutuksen vuoksi.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty nimellis- eli pariarvomenetelmällä.

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu.

Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Asunto-osakeyhtiöiden ja muiden keskinäisten kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistoja ei ole oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Vaikutus konsernitaseen kannalta on vähäinen.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotuserusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien

Angående intressesamfundens Kiinteistö Oy Söderkulla Tallbacka Fastighets Ab och Bostads Ab Sato-Talma Asunto Oy har bokslutet upprättats enligt kapitel 2 respektive 3 i statsrådets förordning om uppgifter som ska tas upp i små- och mikroföretags bokslut.

Interna affärshändelser och interna bidrag

Koncernsamfundens interna intäkter och kostnader samt fordringar och skulder har eliminerats. Intäkter och kostnader samt fordringar och skulder mellan koncernsammanslutningar och de samkommuner där kommunen är delägare har eliminerats med undantag för transaktioner av ringa betydelse. Väsentliga interna bidrag som ingår i bestående aktiva har eliminerats. Detta gäller också en försäljningsvinst som uppstod i samband med en apportöverlåtelse och uppskrivningar av fastigheternas värde. Fastighetsskatten har inte eliminerats på grund av dess ringa verkan.

Eliminering av internt ägande

Kommunens och dess dottersamfunds interna innehav har eliminerats enligt den nominella metoden (parivärdesmetoden).

Kommunens och dess dottersamfunds samt samkommunernas interna innehav har eliminerat. Den differens som uppkommit vid elimineringen har i sin helhet bokförts på räkenskapsperioden för anskaffningen.

Minoritetsandelar

Minoritetsandelarna har avräknats från koncernens över- och underskott i koncernresultaträkningen samt från koncernens eget kapital i koncernbalansen.

Justering av planenliga avskrivningar

Avskrivningar på immateriella och materiella tillgångar i bostadsaktiebolag och andra ömsesidiga fastighetsdotterbolag har inte korrigerats enligt plan. De har ringa påverkan på koncernbalansen.

Intressesamfund

Ägarintressesamfundens har sammanställts i koncernbokslutet enligt kapitalandelsmetoden.

Avskrivningsdifferenser och reserver

I koncernens balansräkning har frivilliga och skattebaserade reserver samt

erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemisessä. Osakkuusyhteisöistä ei ole aikaisempina vuosina huomioitu poistoeroa ja vapaaehtoista varausta.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Mukana peruskunta ja Sipoon Vesi, ilman keskinäisiä kiinteistöosakeyhtiöitä. Konsernin liitetiedoissa on otettu huomioon peruskunta, Sipoon Vesi, tytäryhtiöt ja kuntayhtymät.

Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Konsernitiilin päätöstä laadittaessa on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin kunnan tilinpäätöksessä.

Poikkeavat tilikaudet

Ollennaiset tapahtumat tilikaudella

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilikauden tiedot eivät ole vertailukelpoisia edelliseen tilikauteen. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen myötä kunnan sosiaali- ja terveydenhuolto lukuun ottamatta hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä sekä pelastustoimi siirtyivät Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle 1.1.2023 lukien. Konsernirakenteesta poistuivat HUS-, Eteva- ja Kärkulla-kuntayhtymät (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä sekä Laki pelastustoimen järjestämisestä).

Laskelma konsernitiilin päätöksen edellisten tilikausien yli-/alijäämien muutoksesta verrattuna vuoden 2022 konsernitiilin päätökseen:

avskrivningsdifferenser fördelats på fritt eget kapital och latent skatteskuld.

Fördelningen har tagits i beaktande vid elimineringen av innehav, separeringen av minoritetsandelar samt sammanställningen av ägarintressesammanslutningar. Angående ägarintressesamfund har avskrivningsdifferenser och reserver inte beaktats under föregående år.

Noter angående resultaträkningen

Innefattar primärkommunen och Sibbo Vatten utan de ömsesidiga fastighetsaktiebolagen. I koncernens noter beaktas primärkommunen, Sibbo Vatten, dottersamfunden och samkommunerna.

Avvikande värderings- och periodiseringsprinciper och periodiseringsmetoder

Koncernbokslutet ha utarbetats enligt samma värderings- och periodiseringsprinciper som kommunens bokslut.

Avvikande räkenskapsperioder

Väsentliga händelser under räkenskapsperioden

Jämförbarheten med uppgifterna för föregående räkenskapsperiod

Räkenskapsperiodens uppgifter är inte jämförbara med föregående räkenskapsperiod. I och med reformen av social- och hälsovården samt räddningsväsendet har kommunens social- och hälsovård, med undantag av främjande av välfärd och hälsa, samt räddningsväsendet överförts till Östra Nylands välfärdsområde från och med den 1 januari 2023. Samkommunerna HUS, Eteva och Kärkulla överfördes från kommunens organisation till välfärdsområdet (lag om ordnande av social- och hälsovård och lag om ordnande av räddningsväsendet).

Beräkning av ändringar i koncernbokslutets föregående räkenskapsperioders över- och underskott jämfört med koncernbokslutet år 2022:

	31.12.2022, tase, eur	1.1.2023 tase, eur	avaava	ero / diff
VASTAAVA/AKTIVA				
PYSYVÄT VASTAAVAT / BESTÅENDE AKTIVA	288 190 156,42	265 171 500,29	-	23 018 656,13
Aineettomat hyödykkeet / Immateriella tillgångar	2 328 735,12	1 382 854,31	-	945 880,81
Aineettomat oikeudet / Immateriella rättigheter	1 162 640,82	1 162 489,52	-	151,30
Muut pitkävaikutteiset menot / Övriga utgifter med lång	1 056 583,40	110 853,88	-	945 729,52
Ennakkomaksut / Förskottsbetalningar	109 510,90	109 510,90	-	0,00
Aineelliset hyödykkeet / Materiella tillgångar	277 246 611,52	257 010 966,86	-	20 235 644,66
Maa- ja vesialueet / Mark- och vattenområden	46 434 697,23	46 173 018,67	-	2 61 678,56
Rakennukset / Byggnader	142 891 967,64	132 593 342,91	-	10 298 624,73
Kiinteät rakenteet ja laitteet / Fasta konstruktioner och	68 125 389,40	67 660 127,66	-	465 261,74
Koneet ja kalusto / Maskiner och inventarier	2 758 826,35	1 073 705,46	-	1 685 120,89
Muut aineelliset hyödykkeet / Övriga materiella tillgångar	153 546,63	96 314,21	-	57 232,42
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat / Förskottsbet. och	16 882 184,27	9 414 457,95	-	7 467 726,32
Sijoitukset / Placeringar	8 614 809,78	6 777 679,12	-	1 837 130,66
Osakkuusyhteisöosuudet / Andelar av intressesamfund	2 808 139,10	2 198 218,39	-	609 920,71
Muut osakkeet ja osuudet / Övriga aktier och andelar	5 786 669,75	4 565 305,70	-	1 221 364,05
Muut lainasaamiset / Övriga lånefordringar	955,99	955,99	-	-
Muut saamiset / Övriga fordringar	19 044,94	13 199,04	-	5 845,90
TOIMEKSIANTOJEN VARAT / FÖRVALTADE MEDEL	452 159,36	358 274,84	-	93 884,52
Valtion toimeksiannot / Statliga uppdrag	89 401,60	89 401,60	-	-
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet / Donationsfondernas	134 819,18	133 872,38	-	946,80
Muut toimieksiantojen varat / Övriga förvaltade medel	227 938,58	135 000,86	-	92 937,72
VAIHTUVAT VASTAAVAT / RÖRLIGA AKTIVA	33 377 065,37	26 986 586,27	-	6 390 479,10
Vaihto-omaisuus / Omsättningstillgångar	616 073,10	33 632,13	-	582 440,97
Aineet ja tarvikkeet / Material och förnödenheter	587 626,07	5 185,10	-	582 440,97
Kesken eräiset tuotteet / Varor under tillverkning	27 599,06	27 599,06	-	-
Muu vaihto-omaisuus / Övriga omsättningstillgångar	847,97	847,97	-	-
Saamiset / Fordringar	12 707 718,49	8 708 569,14	-	3 999 149,35
Pitkäaikaiset saamiset / Långfristiga fordringar	50 111,28	50 111,28	-	0,00
Lainasaamiset / Lånefordringar	50 000,00	50 000,00	-	-
Muut saamiset / Övriga fordringar	111,28	111,28	-	0,00
Lyhytaikaiset saamiset / Kortfristiga fordringar	12 657 607,21	8 658 457,85	-	3 999 149,35
Myyntisaamiset / Kundfordringar	7 358 369,46	4 005 637,11	-	3 352 732,34
Lainasaamiset / Lånefordringar	5 983,63	5 983,63	-	0,00
Muut saamiset / Övriga fordringar	2 673 641,87	2 630 719,41	-	42 922,46
Siirtosaamiset / Resultatregleringar	2 619 612,25	2 016 117,69	-	603 494,56
Rahoitusarvopaperit / Finansiella värdepapper	1 913 777,27	1 913 777,28	-	0,01
Osakkeet ja osuudet / Aktier och andelar	1 195,56	1 195,56	-	-
Rahamarkkinainstrumentit / Penningmarknadsinstrument	996 735,75	996 735,75	-	0,00
Muut arvopaperit / Övriga värdepapper	915 845,96	915 845,96	-	0,00
Rahat ja pankkisaamiset / Kassa och bank	18 139 496,52	16 330 607,72	-	1 808 888,79
VASTAAVAA YHTEENSÄ / AKTIVA TOTALT	322 019 381,15	292 516 361,40	-	29 503 019,76
VASTATTAVAA / PASSIVA				
OMA PÄÄOMA / EGET KAPITAL	145 124 600,91	140 944 962,05	-	4 179 638,87
Peruspääoma / Grundkapital	68 113 361,72	64 794 653,36	-	3 318 708,37
Muut omat rahastot / Övriga egna fonder	76 950,41	63 637,23	-	13 313,18
Edellisten tilikaudien ylijäämä (alijäämä) / Överskott	64 293 303,61	76 086 671,46	-	11 793 367,85
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) / Räkenskapsperiodens	12 640 985,17	-	-	12 640 985,17
VÄHEMMISTÖOSUUDET / MINORITETSANDELAR	339 502,00	329 053,53	-	10 448,47
PAKOLLISET VARAUKSET / AVSÄTTNINGAR	691 863,03	123 989,01	-	567 874,02
Eläkevastuutaraukset / Avsättningar för pensioner	7 667,62	-	-	7 667,62
Muut pakolliset varaukset / Övriga avsättningar	684 195,41	123 989,01	-	560 206,40
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	453 872,28	358 878,19	-	94 994,09
Valtion toimeksiannot / Statliga uppdrag	89 620,92	89 620,92	-	-
Lahjoitusrahastojen pääomat / Donationsfondernas kapital	258 831,73	256 775,36	-	2 056,37
Muut toimeksiantojen pääomat / Övrigt förvaltat kapital	105 419,63	12 481,91	-	92 937,72
VIERAS PÄÄOMA / FRÄM MANDE KAPITAL	175 409 542,93	150 759 478,57	-	24 650 064,36
Pitkäaikainen / Långfristigt	120 269 609,65	107 464 036,98	-	12 805 572,68
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta / Lån från fin. institut	103 294 396,43	90 510 590,14	-	12 783 806,29
Lainat julkisyhteisöiltä / Lån från offentliga samfund	46 428,75	46 428,75	-	-
Saadut ennakot / Erhållna förskott	13 197,68	13 197,68	-	-
Liittymismaksut ja muut velat / Anslutningsavgifter och övriga	16 915 586,79	16 893 820,41	-	21 766,38
Lyhytaikainen / Kortfristigt	55 139 933,27	43 295 441,60	-	11 844 491,68
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta / Lån från fin. institut	19 809 210,40	19 217 177,02	-	592 033,38
Lainat julkisyhteisöiltä / Lån från offentliga samfund	22 356,70	22 356,70	-	-
Saadut ennakot / Erhållna förskott	2 323 715,31	2 324 665,96	-	950,65
Ostovelat / Leverantörsskulder	17 271 724,65	12 900 514,86	-	4 371 209,80
Liittymismaksut ja muut velat / Anslutningsavgifter och övriga	1 396 968,68	1 150 236,71	-	246 731,97
Siirtovelat / Resultatregleringar	14 183 695,07	7 573 001,85	-	6 610 693,22
Laskennalliset verovelat / Uppskjutna skatteskulder	132 262,46	107 488,50	-	24 773,96
VASTATTAVAA YHTEENSÄ / PASSIVA TOTALT	322 019 381,15	292 516 361,40	-	29 503 019,76

Yhteenveto avaavan taseen 1.1.2023 ja tase 31.12.2022 välisistä eroista:

	Helsingin ja Uudenmaan Sairaanhoidopiiri n kuntayhtymä	Eteva kuntayhtymä	Kärkulla samkommun	Siirto Iä- Uudenmaan hyvinvointialu- elle	Sipoon Terveystie 1	Muut	Eliminoinnit	yhteensä
VASTAAVAA/AKTIVA								
Pysyvät vastaavat / Bestående aktiva	19 820 692,12	407 930,75	1 794 948,78	166 784,47	827 500,00	800,00		23 018 656,12
Toimeksiantojen varat	92 937,72	946,80						93 884,52
Vaihtuvat vastaavat / Rörliga aktiva	6 107 840,13	146 819,62	176 522,10			6 202,99	- 46 905,72	6 390 479,12
Yhteensä/Totalt	26 021 469,97	555 697,17	1 971 470,88	166 784,47	827 500,00	7 002,99	- 46 905,72	29 503 019,76
								-
VASTATTAVAA/PASSIVA								
Oma pääoma/eget kapital	5 170 381,19	90 325,86	384 964,09	- 2 290 202,72	827 500,00	800,00	- 4 129,57	4 179 638,85
Vähemistöosuudet / Minoritetsandelar	4 258,19	6 190,29						10 448,48
Pakolliset varaukset / Avsättningar	567 874,02							567 874,02
Toimeksiantojen pääomat	92 937,72		2 056,37					94 994,09
Vieras pääoma / Främmande kapital	20 228 352,07	378 843,22	1 627 535,24	2 456 987,19		5 252,34	- 46 905,74	24 650 064,32
Yhteensä/Totalt	26 063 803,19	475 359,37	2 014 555,70	166 784,47	827 500,00	6 052,34	- 51 035,31	29 503 019,76

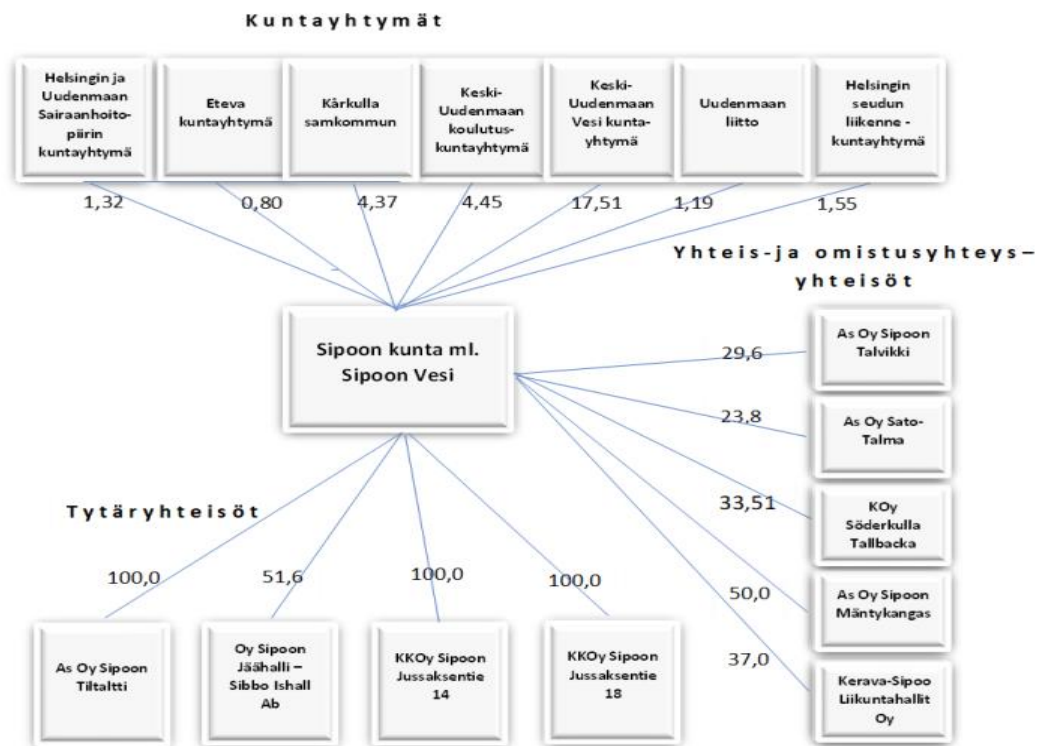
Konsernirakenteen muutokset tilikaudella

Konsernirakenteesta poistuivat HUS-, Eteva- ja Kärkulla-kuntayhtymät (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä sekä Laki pelastustoimen järjestämisestä).

Förändringar i koncernstrukturen under räkenskapsperioden

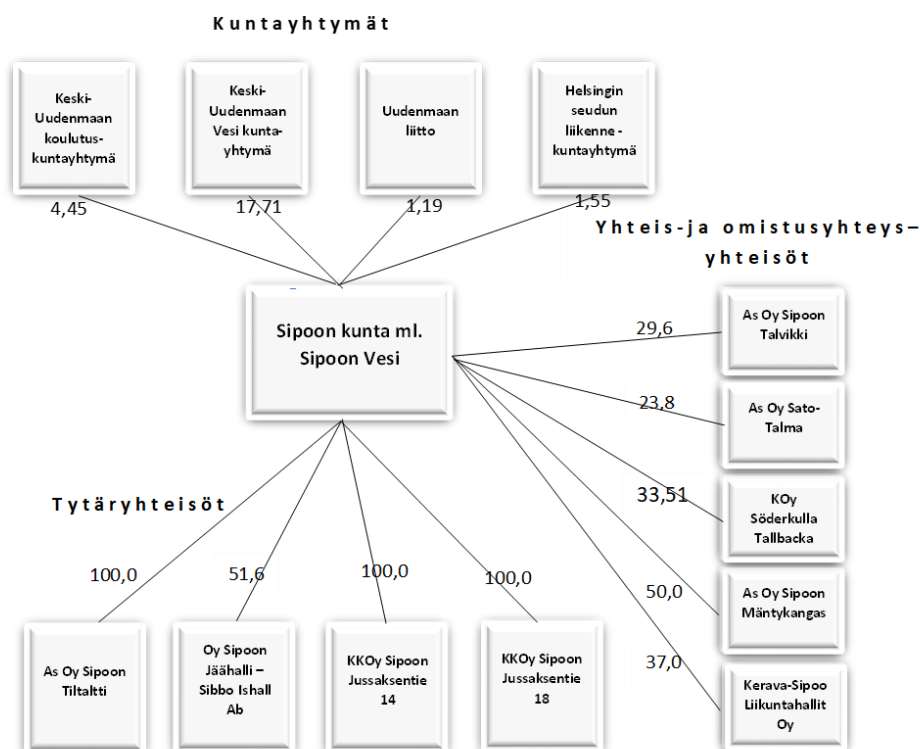
Samkommunerna HUS, Eteva och Kärkulla överfördes från kommunens organisation till välfärdsområdet (lag om ordnandet av social- och hälsovård och lag om ordnande av räddningsväsendet).

Konsernirakenne 31.12.2022 saakka / Koncernstrukturen till den 31 december 2022:

Konsernirakenne 1.1.2023 alkaen: / Koncernstrukturen från och med den 1 januari 2023:

SIPOON KUNTAKONSERNIN RAKENNE 2023

TOIMINTATUOTOT KUNNAN MÄÄRITTELEMINÄ TEHTÄVÄKOKONAISUUKSINA / VERKSAMHETSINTÄKTER PRESENTERADE SOM AV KOMMUNEN FASTSTÄLLDA UPPGIFTSHELHETER

Liite / Bilaga 6	Konserni / Koncernen		Kunta / Kommunen	
	2023	2022	2023	2022
Yleishallinto / Allmän förvaltning		14 118 555,36		13 974 630,98
Sosiaali- ja terveysosasto / Social- och hälsovårdsavdelningen		50 321 476,47		8 325 127,73
Sivistysosasto / Bildningsavdelningen		8 137 929,29		4 848 626,16
Tekniikka- ja ympäristöosasto / Avdelningen för teknik och miljö		21 544 334,83		8 816 403,55
Kunnan toimintatuotot yhteensä / Kommunens verksamhetsintäkter totalt		94 122 295,95		35 964 788,42
Konsernipalvelut / Koncerntjänster	4 689 711,62		4 568 267,31	
Arki ja vapaa-aika / Vardag och fritid	1 462 501,16		1 114 829,14	
Varhaiskasvatus / Småbarnspedagogik	1 271 073,02		1 271 073,02	
Koulutus / Utbildning	5 549 088,82		2 233 958,23	
Yhdyskunta ja ympäristö / Samhälle och miljö	25 753 794,46		9 886 858,53	
Kunnan toimintatuotot yhteensä / Kommunens verksamhetsintäkter totalt	38 726 169,09		19 074 986,23	

1.5.2023 toteutuneen uuden organisaatiomuutoksen takia luvut eivät ole vertailukelpoisia. / På grund av organisationsreformen som genomfördes 1.5.2023 är talen inte jämförbara.

VEROTULOJEN ERITTELY / SPECIFIKATION AV SKATTEINTÄKTER

Liite / Bilaga 7	2023	2022
Verotulot / Skatteinkomster	62 392 731,53	122 204 221,44
Kunnan tulovero / Kommunens inkomstskatt	44 787 613,66	103 992 855,93
Kiinteistövero / Fastighetsskatt	11 624 089,25	10 644 448,55
Osuus yhteisöveron tuotosta / Andel av intäkten av samfundsskatt	5 981 028,62	7 566 769,26
Muut verot / Övriga skatter	0,00	147,70

VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY / SPECIFIKATION AV STATSANDELAR

Liite / Bilaga 8	2023	2022
Valtionosuudet / Statsandelar	22 093 094,00	19 176 567,00
Kunnan ja peruspälv.valtionosu / Statsandel för kommunal basservice inkl. Utjämningar	22 318 370,00	19 556 090,00
Verotulo.perust.valt.os.tasaus / Utjämning av statsandelen på basis av	-640 179,00	-6 251 939,00
Järjestelmämuutoksen tasaus / Utjämning till följd av systemändringen (+/-)	0,00	0,00
Opetus- ja kultt. muut valt.os / Övriga statsandelar för undervisnings- och kulturverksamhet	-2 115 475,00	-2 186 728,00
Verotulomenetysten kompensatio / Kompensationen för förlorade skatteinkomster	2 530 378,00	8 059 144,00

PALVELUJEN OSTOJEN ERITTELY / SPECIFIKATION AV KÖPTA TJÄNSTER

Liite / Bilaga 9	2023	2022
Asiakaspalvelujen ostot / Köp av kundtjänster	-6 206 258,35	-49 187 490,80
Muiden palvelujen ostot / Köp av övriga tjänster	-14 734 007,10	-20 566 802,11
Kunnan palvelujen ostot yhteensä / Skatteinkomster totalt	-20 940 265,45	-69 754 292,91

SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEET JA NIIDEN MUUTOKSET / GRUNDERNA FÖR

AVSKRIVNINGAR ENLIGT PLAN OCH ÄNDRINGAR I DEM

Poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Avskrivningarna har beräknats utgående från en på förhand upprättad avskrivningsplan. Avskrivningarna enligt plan har beräknats på anskaffningsutgiften för immateriella och materiella tillgångar enligt den uppskattade ekonomiska livslängden.

Arvioidut poistoajat sekä poistomenetelmät ovat:

Muut pitkävaikutteiset menot		
Atk-ohjelmistot	2 vuotta	Tasapoisto
Muut	2–5 vuotta	Tasapoisto*
Hallinto- ja laitosrakennukset	25 vuotta	Tasapoisto
Asuinrakennukset	30 vuotta	Tasapoisto
Muut rakennukset	10–20 vuotta	Tasapoisto
Kadut, tiet, torit ja puistot	20 vuotta	Tasapoisto
Verkostot	30 vuotta	Tasapoisto
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	10–15 vuotta	Tasapoisto
Kuljetusvälineet	5–10 vuotta	Tasapoisto
Atk-laitteet	3 vuotta	Tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	3–5 vuotta	Tasapoisto
Luonnonvarat		Käytön mukainen poisto

De uppskattade avskrivningstiderna och avskrivningsmetoderna är:

Övriga utgifter med lång verkningstid		
Adb-program	2 år	Linjär avskrivning
Övriga	2-5 år	Linjär avskrivning*
Förvaltnings- och institutionsbyggnader	25 år	Linjär avskrivning
Bostadsbyggnader	30 år	Linjär avskrivning
Övriga byggnader	10-20 år	Linjär avskrivning
Gator, vägar, torg och parker	20 år	Linjär avskrivning
Nätverk	30 år	Linjär avskrivning
Övriga fasta konstruktioner och anordningar	10-15 år	Linjär avskrivning
Transportmedel	5-10 år	Linjär avskrivning
Datautrustning	3 år	Linjär avskrivning
Övrig utrustning och möbler	3-5 år	Linjär avskrivning
Naturreсурser		Avskrivning enligt användning

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, on kunnassa kirjattu vuosikuluiksi.

Små anskaffningar inom bestående aktiva, vars anskaffningskostnad är lägre än 10 000 euro, har kommunen bokfört som årskostnader.

Poistojen osalta on noudatettu yllä mainittua poistosuunnitelmaa vuoden 2015 valmistuneiden kohteiden osalta. Aikaisempien vuosien valmistuneiden hyödykkeitten osalta on käytetty pidempää poistoajoja saatujen erityisperusteiden perusteella. Ryhmässä Muut aineettomat hyödykkeet* on kuitenkin Sipoon kunnan investoinneissa muiden kuntien vesi- ja viemärlaitoksiin (esim. Sipoon kunnan osuus Viikinmäen puhdistamoon) noudatettu enimmäissuosituksen mukaista 20 vuoden poistoajaa.

Vid avskrivningarna har ovanstående avskrivningsplan följts för de objekt som blivit färdiga år 2015. För tillgångar som blivit färdiga under tidigare år har man använt längre avskrivningstider utgående från särskilda kriterier som erhållits. Under gruppen Övriga immateriella tillgångar* har dock beträffande Sibbo kommuns investeringar i andra kommuners vatten- och avloppsverk (t.ex. Sibbo kommuns andel i Viksbacka reningsverk) tillämpats en maximal rekommenderad avskrivningstid på 20 år.

PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOKSET / ÄNDRINGAR I AVSÄTTNINGAR

Liite / Bilaga 12 Konsernvaraukset uusi, alkaen 2021 / Avsättningar för koncernen, ny för 2021	Konserni / Koncernen		Kunta / Kommunen	
	2023	2022	2023	2022
Kaatopaikan maisemointivaraus / Avsättning för iståndsättande av avstjälpningsplats 1.1.	70 489,01	70 489,01	70489,01	70 489,01
Lisäykset tilikaudella / Ökningar under räkenskapsperioden				
Vähennykset tilikaudella / Minskningar under räkenskapsperioden				
Kaatopaikan maisemointivaraus / Avsättning för iståndsättande av avstjälpningsplats 31.12.	70 489,01	70 489,01	70 489,01	70 489,01
Potilasvastuuvaraus / Patientansvarsavsättning 1.1.	508 973,81	508 973,81		
./ Sote-kuntayhtymät / Sote-samkommun 1.1. (HUS)	- 508 973,81			
Lisäykset tilikaudella / Ökningar under räkenskapsperioden	0,00			
Vähennykset tilikaudella / Minskningar under räkenskapsperioden	0,00			
Potilasvastuuvaraus / Patientansvarsavsättning 31.12.	0,00	508 973,81		
Eläkevaraus / Pensionsavsättning 1.1.	7 667,61	7 667,61		
./ Sote-kuntayhtymät / Sote-samkommun 1.1. (HUS)	- 7 667,61			
Lisäykset tilikaudella / Ökningar under räkenskapsperioden				
Vähennykset tilikaudella / Minskningar under räkenskapsperioden				
Eläkevaraus / Pensionsavsättning 31.12.	0,00	7 667,61		
Muut pakolliset varaukset / Övriga avsättningar 1.1.	104 732,59	104 790,08		
./ Sote-kuntayhtymät / Sote-samkommun 1.1. (HUS)	- 51 232,59			
Lisäykset tilikaudella / Ökningar under räkenskapsperioden	5 500,00	16 442,51		
Vähennykset tilikaudella / Minskningar under räkenskapsperioden		- 16 500		
Muut pakolliset varaukset / Övriga avsättningar 31.12.	59 000,00	104 732,59		

PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSVOITOT JA -TAPPIOT / FÖRSÄLJNINGSVINSTER OCH -FÖRLUSTER FRÅN TILLGÅNGAR BLAND BESTÅENDE AKTIVA

Liite / Bilaga 13	Konserni / Koncernen		Kunta / kommunen	
	2023	2022	2023	2022
<i>Muut toimintatuotot / Övriga verksamhetsintäkter</i>				
Myyntivoitot, osakkeet / Vinster från överlåtelse, aktier	217 239,99	291 168,33	217 239,99	290 732,31
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot / Vinster från överlåtelse av mark- och vattenområden	3 437 263,32	13 037 873,67	3 437 263,32	13 027 346,35
Rakennusten luovutusvoitot / Vinster från överlåtelse av byggnader	25 323,99	384 901,26	322 466,53	379 677,07
Muut luovutusvoitot / Övriga överlåtelsevinster		68 634,02		
Luovutusvoitot yhteensä / Överlåtelsevinster totalt	3 679 827,30	13 782 577,28	3 976 969,84	13 697 755,73
<i>Muut toimintakulut / Övriga verksamhetskostnader</i>				
Myyntitappiot, rakennukset / Förlust vid försäljning, byggnader		20,02		
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot / Förlust vid överlåtelse av mark- och vattenområden		485,31		485,31
Osakkeiden luovutustappiot / Förluster vid överlåtelse av aktier				
Myyntitappiot, muut / Förlust vid försäljning, övrigt	27,90	49 866,87		
Myyntitappiot yhteensä / Försäljningsförluster totalt	27,90	50 372,20	0,00	485,31

SATUNNAISTEN TUOTTOJEN JA KULUJEN ERITTELY / SPECIFIKATION AV EXTRAORDINÄRA INTÄKTER OCH KOSTNADER

Liite / Bilaga 14	Konserni / Koncernen		Kunta / Kommunen	
	2023	2022	2023	2022
Satunnaiset tuotot / Extraordinära intäkter	0,00	185 175,97		185 175,97
Kiinteistöosakeyhtiö Terveystie 1 lopputilitys, varat siirretty Sipoon kunnan tilille / Slutredovisning av fastighetsaktiebolaget Hälsövägen 1, medlen överförda till Sibbo kommuns konto				
Satunnaiset tuotot yhteensä / Extraordinära intäkter totalt	0,00	185 175,97	0,00	185 175,97
Satunnaiset kulut / Extraordinära kostnader				
Satunnaiset kulut yhteensä / Extraordinära kostnader totalt	0,00	0,00	0,00	0,00

OSINKOTUOTTOJEN JA PERUSPÄÄOMAN KORKOTUOTTOJEN ERITTELY / SPECIFIKATION AV DIVIDENDINTÄKTER OCH RÄNTA PÅ GRUNDKAPITAL

Liite / Bilaga 15	2023	2022
Osinkotuotot muista yhteisöistä / Dividendintäkter från andra samfund	116 786,60	69 635,70
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä / Ränta på grundkapital från samkommuner		173 928,38
Yhteensä	116 786,60	243 564,08

Tasetta koskevat liitetiedot / Noter angående balansräkningen

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot / Noter till aktiva i balansräkningen

AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET / MATERIELLA OCH IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

Pysyvät vastaavat hyödykkeet / Bestående aktiva

Liite 19a Aineettomat hyödykkeet / Immateriella tillgångar	Aineettomat oikeudet / Immateriella rättigheter	Muut pitkävaikuttaiset menot / Övriga utgifter med lång verkningstid	Yhteensä / Totalt
Poistamaton hankintameno / Oavskriven anskaffningsutgift 1.1.		22 214,76	22 214,76
Lisäykset tilikauden aikana / Ökningar under räkenskapsperioden		29986,78	29986,78
Rahoitusosuudet tilikaudella / Finansieringsandelar under räkenskapsperioden			
Vähennykset tilikauden aikana / Minskningar under räkenskapsperioden			
Siirrot erien välillä / Överföringar mellan poster			
Tilikauden poistot / Räkenskapsperiodens avskrivningar		-16 858,43	-16 858,43
Arvonalennukset ja niiden palautukset / Nedskrivningar och återföringar av dem			
Poistamaton hankintameno / Oavskriven anskaffningsutgift 31.12.	0,00	35 343,11	35 343,11

Liite 19a Aineelliset hyödykkeet / Materiella tillgångar	Maa- ja vesialueet / Mark- och vattenområden	Rakennukset / Byggnader	Kiinteät rakenteet ja laitteet / Fasta konstruktioner och anordningar	Koneet ja kalusto / Maskiner och inventarier	Muut aineelliset hyödykkeet / Övriga materiella tillgångar	Ennakkomaksut ja keskenen. hankinnat / Förskottsbet. och pågående nyanläggningar	Yhteensä / Totalt
Poistamaton hankintameno / Oavskriven anskaffningsutgift 1.1.	45 699 925,89	108 070 515,67	66 066 957,79	741 337,31	56 580,60	8 105 203,09	228 740 520,35
Lisäykset tilikauden aikana / Ökningar under räkenskapsperioden	2 503 623,90					13 301 135,19	15 804 759,09
Rahoitusosuudet tilikaudella / Finansieringsandelar under räkenskapsperioden							0,00
Vähennykset tilikauden aikana / Minskningar under räkenskapsperioden	-109 601,68	-56 533,47					-166 135,15
Siirrot erien välillä / Överföringar mellan poster		6 817 634,26	8 918 530,92	461 597,20		-16 197 762,38	0,00
Tilikauden poistot / Räkenskapsperiodens avskrivningar		-5 539 308,30	-4 148 803,98	-266 514,52			-9 954 626,80
Muut lisäpoistot (alle 1000e)			-15 175,64	-4 891,77			-20 067,41
Arvonalennukset ja niiden palautukset / Nedskrivningar och återföringar av dem		-4 917 982,59					-4 917 982,59
Poistamaton hankintameno / Oavskriven anskaffningsutgift 31.12.	48 093 948,11	104 374 325,57	70 821 509,09	931 528,22	56 580,60	5 208 575,90	229 486 467,49

Sijoitukset / Placeringar

Liite / Bilaga 19. b	Osakkeet, konserniyhtiöt / Aktier, koncernbolag	Osakkeet, omistusyht. yhteisöt / Aktier, intressebolag	Kuntayhtymäosuudet / Andelar i samkommuner	Muut osakkeet ja osuudet / Övriga aktier och andelar
Hankintameno / Anskaffningsutg 1.1.	32 340 006,72	1 514 261,57	2 364 252,10	3 906 431,80
Lisäykset / Ökningar				117 391,00
Vähennykset / Minskningar				-203 760,01
Siirrot erien välillä / Överföringar				
Hankintameno / Anskaffningsutg 31.12.	32 340 006,72	1 514 261,57	2 364 252,10	3 820 062,79

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt / Dottersamfund, samkommunandelar samt ägarintressesamfund

Liite / Bilaga 20-22		Kuntakonsernin osuus / Kommunkoncernens andel, €			
Nimi / Namn	Y-tunnus	Konsernin omistusosuus/ omasta Koncernens ägarandel, %	pääomasta/ av eget kapital	vieraasta pääomasta/ av främmande kapital	tilik.voitosta /tappiosta / av räkenskapern as vinst/förlust
Tytäryhteisöt / Dottersamfund					
Asunto Oy Tiltalitti / Bostads Ab Gransångaren	0877809-5	100,00	274 371,34	77 108,67	2,46
Oy Sipoon Jäähalli - Sibbo lshall Ab	1488818-6	51,60	243 309,11	389 027,39	- 10 202,10
Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö Sipoon Jussaksentie 14 / Ömsesidigt fastighetsaktiebolag Sibbos Jussasvägen 14	2732804-9	100,00	21 376 366,83	108 172,02	- 439 692,44
Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö Sipoon Jussaksentie 18 / Ömsesidigt fastighetsaktiebolag Sibbos Jussasvägen 18	2732807-3	100,00	5 869 656,27	44 081,40	100 143,31
		Yhteensä	27 763 703,55	618 389,48	- 349 748,77
Kuntayhtymät / Samkommuner					
Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä konserni	0213834-5	4,45	3 626 097,58	617 623,43	- 3 341,81
Keski-Uudenmaan Vesi kuntayhtymä	0131665-6	17,71	3 118 072,73	295 066,06	9 648,81
Uudenmaan liitto	0201296-1	1,19	16 227,92	38 628,02	- 605,75
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä	2274586-3	1,55	1 707 344,01	2 228 533,35	465 921,53
		Yhteensä	8 467 742,24	3 179 850,86	471 622,78
Yhteis- ja omistusyhteisyhteisöt / Intressesamfund					
Asunto Oy Sipoon Talvikki / Bostads Ab Sibbo Vintergröna	0212887-6	29,60	50 391,29	14 248,75	- 1 271,90
Bostads Ab Sato-Talma Asunto Oy	0661055-5	23,80	290 634,20	13 500,89	2 852,23
Kiinteistö Oy Söderkulla Tallbacka Fastighets Ab	2166899-0	33,51	100 721,63	2 891 634,21	14 460,78
Kerava-Sipoo liikuntahallit Oy	3307983-5	37,00	1 093 736,91	2 429,37	- 11 755,77
Asunto Oy Sipoon Mäntykangas / Bostads Ab Sibbo Tallmo	1522656-3	50,00	Ei yhdistelty		
		Yhteensä	1 535 484,03	2 921 813,22	4 285,34

SAAMISTEN ERITTELY / SPECIFIKATION AV FORDRINGAR

Liite / Bilaga 23	2023	2022
Lyhytaikaiset saamiset / Kortfristiga fordringar		
Saamiset tytäryhteisöiltä / Fordringar på dottersamfund		
Myyntisaamiset / Kundfordringar	37 269,94	36 978
Lainasaamiset / Lånefordringar		
Muut saamiset / Övriga fordringar		
<i>Yhteensä / Totalt</i>	37 269,94	36 978
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä / Fordringar på samkommuner, i vilka kommunen är medlem		
Myyntisaamiset / Kundfordringar	52 983,18	64 717,73
Lainasaamiset / Lånefordringar		
Muut saamiset / Övriga fordringar		
Siirtosaamiset / Resultatregleringar	571 000,00	393 868,50
<i>Yhteensä / Totalt</i>	623 983,18	458 586,23
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä / Fordringar på intresse- och andra ägarintressesamfund		
Myyntisaamiset / Kundfordringar	9 204,00	6 078,85
Lainasaamiset / Lånefordringar		
Muut saamiset / Övriga fordringar		
Siirtosaamiset / Resultatregleringar		
<i>Yhteensä / Totalt</i>	9 204,00	6 078,85
Saamiset yhteensä / Fordringar sammanlagt	661 253,12	501 643,08

LYHYTAIKAISIIN SIIRTOSAMISIIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT / VÄSENTLIGA POSTER SOM INGÅR I RESULTATREGLRERINGAR INOM KORTFRISTIGA FORDRINGAR

Liite / Bilaga 24	Konserni / Koncernen		Kunta / Kommunen	
	2023	2022	2023	2022
Pitkäaikaiset siirtosaamiset / Långfristiga resultatreguleringar				
Menoennakot / Utgiftsförskott				
Etukäteen maksetut vuokratulot / På förhand erlagda hyreskostnader				
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä / Långfristiga resultatreguleringar totalt	0,00	0,00	0,00	0,00
Lyhytaikaiset siirtosaamiset / Kortfristiga resultatreguleringar				
Tulojäämät / Icke erhållna inkomster				
Siirtyvät korot / Räntor som överförs				
KELA:n korvaus työterveydenhuollosta / FPA:s ersättning för företagshälsovård				
EU-tuet ja avustukset / EU-bidrag och understöd				
Kauppahintasaamisia / Oerhållen köpesumma				
Hyvityksiä kunnilta ja kuntayhtymiltä / Krediteringar från kommuner och samkommuner	0,00	398 651,69	572 191,29	398 651,69
Muut tulojäämät / Övriga inkomster som inte erhållits	1 960 145,57	2 220 960,56	1 012 134,50	486 594,80
Tulojäämät yhteensä / Icke erhållna inkomster totalt	1 960 145,57	2 619 612,25	1 584 325,79	885 246,49
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä / Kortfristiga resultatreguleringar totalt	1 960 145,57	2 619 612,25	1 584 325,79	885 246,49

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot / Noter till passiva i balansräkningen

OMAN PÄÄOMAN ERITTELY / SPECIFIKATION AV EGET KAPITAL

Liite / Bilaga 25	Konserni / Koncernen		Kunta / Kommunen	
	2023	2022	2023	2022
Peruspääoma / Grundkapital 1.1.	68 113 361,72	68 113 361,72	68 113 361,72	68 113 361,72
./ Sote-kuntayhtymät/Sote-samkommuner 1.1.	-3 318 708,38		-3 318 708,38	
Lisäykset / Ökningar				
Peruspääoma / Grundkapital 31.12.	64 794 653,34	68 113 361,72	64 794 653,34	68 113 361,72
Muut omat rahastot / Övriga egna fonder 1.1.	76 950,41	31 619,03		
./ Sotekuntayhtymät / Sotesamkommuner 1.1.	-13 313,18			
Lisäykset / Ökningar	47 021,47	45 456,44		
Vähennykset / Minskningar	-3 295,27	-166,09		
Siirrot erien välillä / Överföringar mellan poster		41,03		
Muut omat rahastot yhteensä / Övriga egna fonder totalt 31.12.	107 363,43	76 950,41		
Edellisten tilikausien ylijäämä / Överskott från tidigare räkenskapsperioder 1.1.	64 293 303,61	63 511 235,60	37 241 404,48	22 329 833,49
./ Sotekirjaukset / Sotesavskrivningars 1.1.	-24 246,86			
./ Sipoon Terveystie 1 kirjaus/avskrivning 1.1.	-827 500,00			
./ Muut taseen alkusaldojen korjaukset / Andra korrigeringar till startsaldon av balansen 1.1.	4 129,57			
Edellisten tilikausien ylijäämä yht./ Överskott från tidigare räkenskapsperioder tot. 1.1.	63 445 686,32			
Muut muutokset / Övriga förändringar	31 865,15	782 073,91		
Edellisen tilikauden virheen oikaisu / Rättelse av fel som uppkommit under föregående räkenskapsperiod	0,00	- 5,90		
Edellisten tilikausien ylijäämä / Överskott från tidigare räkenskapsperioder 31.12.	12 640 985,17	64 293 303,61	37 241 404,48	22 329 833,49
Tilikauden ylijäämä/alijäämä / Räkenskapsperiodens överskott/underskott	4 305 408,54	12 640 985,17	5 763 033,81	14 911 570,99
Oma pääoma yhteensä / Eget kapital totalt	145 325 961,92	145 047 650,50	107 799 091,63	105 354 766,20

POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET / AVSKRIVNINGSDIFFERENSER OCH RESERVER

Liite / Bilaga 26	2023	2022
- Investointivaraus uusien kaava-alueiden kunnallistekniikan rakentamiseen	4 419 062,33	6 088 795,23
- Investointivaraus Koulukeskus Nikkilän sydän rakentamiseen	14 181 809,32	14 181 809,32
- Sipoonlahden koulun laajentaminen	11 430 000,00	11 430 000,00
- Sibbo gymnasium	2 786 373,26	
<i>Poistoerot yhteensä</i>	32 817 244,91	31 700 604,55
Vapaa-ehtoiset varaukset		
- Investointivaraus Sipoonlahden koulun laajentamiseen, vaihe II	5 000 000,00	5 000 000,00
- Investointivaraus Sibbo Gymnasium 2021		3 050 000,00
<i>Varaukset yhteensä</i>	5 000 000,00	8 050 000,00
Yhteensä / Totalt	37 817 244,91	39 750 604,55

PITKÄAIKASEEN VIERAASEEN PÄÄOMAAN KUULUVAT VELAT, JOTKA ERÄÄNTYVÄT MYÖHEMMIN KUIN VIIDEN VUODEN KULUTTUA / TILL LÅNGFRISTIGT FRÄMMANDE KAPITAL HÖRANDE SKULDER SOM FÖRFALLER SENARE ÄN EFTER FEM ÅR

Liite / Bilaga 27	Konserni / Koncernen		Kunta / Kommunen	
	2023	2022	2023	2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta / Lån från kreditinstitut och försäkringsanstalter	49 481 342,00	62 365 744,62	46 685 000,00	51 460 000,00
Lainat julkisyhteisöiltä / Lån från offentliga samfund				
Pitkäaikaiset velat yhteensä / Långfristiga skulder sammanlagt	49 481 342,00	62 365 744,62	46 685 000,00	51 460 000,00

KUNTATODISTUKSILLA NOSTETUT LAINAT / LÅN SOM LYFTES MED KOMMUNCERTIFIKAT

Liite / Bilaga 28	2023	2022
1.1. - 31.1.2024 erääntyvät / som förfaller		
- korko / ränta 4,0500	3 000 000	
- korko / ränta 2,0500		6 000 000

PAKOLLISET VARAUKSET / AVSÄTTNINGAR

Liite / Bilaga 29	Konserni / Koncernen		Kunta / Kommunen	
	2023	2022	2023	2022
Ympäristövastuut / Miljöansvar	70 489,01	70 489,01	70 489,01	70 489,01
Osuus kuntayhtymän alijäämästä / Andel av samkommunens underskott	-	0,00		
Potilasvahinkovastuuvaraus / Avsättning för patientskadeansvar	-	508 973,81		
Eläkevaraus / Avsättning för pensioner	-	7 667,62		
Muut pakolliset varaukset / Övriga avsättningar	59 000,00	104 732,59		

VELAT TYTÄRYHTEISÖILLE, KUNTAYHTYMILLE SEKÄ OSAKKUUS- JA MUILLE OMISTUSYHTEISYHTEISÖILLE / SKULDER TILL DOTTERSAMFUND, SAMKOMMUNER SAMT INTRESSESAMFUND OCH ÖVRIGA ÄGARINTRESSESAMFUND

Liite / Bilaga 30		
Lyhytaikainen / Kortfristig	2023	2022
Velat tytäryhteisöille / Skulder till dottersamfund		
Saadut ennakot / Erhållna förskott		950,65
Ostovelat / Leverenatorsskulder	12 898,62	159 949,37
Muut velat / Övriga skulder		
Siirtovelat / Resultatregleringar	4 029,37	
Yhteensä / Totalt	16 927,99	160 900,02
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä		
Saadut ennakot / Erhållna förskott		
Ostovelat / Leverenatorsskulder	645 467,75	3 757 669,23
Muut velat / Övriga skulder		
Siirtovelat / Resultatregleringar		40 653,69
Yhteensä / Totalt	645 467,75	3 798 322,92
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille		
Saadut ennakot / Erhållna förskott		
Ostovelat / Leverenatorsskulder	-17 749,75	827,53
Muut velat / Övriga skulder		
Siirtovelat / Resultatregleringar		
Yhteensä / Totalt	-17 749,75	827,53
Vieras pääoma yhteensä / Främmande kapital sammanlagt	644 645,99	3 960 050,47

MUIDEN VELKOJEN ERITTELY / SPECIFIKATION AV ÖVRIGA SKULDER

Liite / Bilaga 32	Konserni / Koncernen		Kunta / Kommunen	
	2023	2022	2023	2022
Muut pitkäaikaiset velat / Övriga långfristiga skulder				
Ennakkomaksut	4 098,84	0,00		
Liittymismaksut / Anslutningsavgifter	17 674 920,95	16 915 586,79	17 673 304,60	16 892 217,23
Muut velat / Övriga skulder				

LYHYTAIKAISEN VIERAAN PÄÄOMAN SIIRTOVELKoihin SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT / VÄSENTLIGA POSTER SOM INGÅR I RESULTATREGLERINGAR INOM KORTFRISTIGT FRÄMMANDE KAPITAL

Liite / Bilaga 33	Konserni / Koncernen		Kunta / Kommunen	
	2023	2022	2023	2022
Lyhytaikaiset siirtovelat / Kortfristiga resultatregleringar				
Tuloennakot	426 969,91	0,00		
Menojäämät / Obetalda utgifter				
Lomapalkkajaksotus / Periodisering av semesterlöner	5 313 805,29	10 848 703,68	5 027 624,78	7 328 777,66
Muut palkkojen ja henkilösivukuljaksotukset / Periodisering av löner och lönebikostnader	999 102,66	2 072 694,70	924 163,32	1 520 541,77
Korkojaksotukset / Räntheperiodiseringar	192 041,52	103 871,02	181 794,08	85 563,84
Muut menojäämät / Övriga obetalda utgifter	292 236,15	1 158 425,67	108 213,48	357 835,39
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä / Kortfristiga resultatregleringar sammanlagt	7 224 155,53	14 183 695,07	6 241 795,66	9 292 718,66

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot / Noter angående säkerheter och ansvarsförbindelser

VUOKRAVASTUIDEN YHTEISMÄÄRÄ / DET SAMMANLAGDA BELOPPET AV HYRESANSVAR

Liite / Bilaga 38	Konserni / Koncernen		Kunta / Kommunen	
	2023	2022	2023	2022
Toimitilojen vuokravastuut / Lokalitetsförvaltningens hyresgarantier	24 162 735	19 452 972	18 278 810	12 709 724
Seuraavalla tilikaudella maksettavat / Förfaller under följande räkenskapsperiod	3 948 471	2 514 549	1 791 540	1 327 296
Myöhemmin maksettavat / Förfaller senare	20 214 264	16 938 424	16 487 270	11 382 428
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut / Hyresgarantier för maskiner och anläggningar	1 075 451	3 142 740	296 426	2 346 563,42
Seuraavalla tilikaudella maksettavat / Förfaller under följande räkenskapsperiod	626 097	1 503 576	195 740	1 188 493
Myöhemmin maksettavat / Förfaller senare	449 353	1 639 164	100 686	1 158 070
Muut vuokravastuut / Övriga hyresgarantier	491 674	3 766	410 512	
Seuraavalla tilikaudella maksettavat / Förfaller under följande räkenskapsperiod	337 107	3 766	306 087	
Myöhemmin maksettavat / Förfaller senare	154 567		104 425	
Yhteensä / Totalt	25 729 859	22 599 478	18 985 748	15 056 287,42

Vuokrasopimukseen ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastuehdon mukaisia vastuuta. / Hyresavtalen innehåller inga väsentliga ansvar på grund av uppsägnings- och inlösningsvillkor

KUNNAN ANTAMAT VASTUUSITOUKSET / ÖVRIGA ANSVARFÖRBINDELSER GIVNA AV KOMMUNEN

Liite / Bilaga 40a	2023	2022
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta / Borgensförbindelser för samfund inom samma koncern		
Alkuperäinen pääoma / Ursprungligt kapital	1 231 762,96	1 231 762,96
Jäljellä oleva pääoma / Återstående kapital	522 889,88	611 269,22
Takaukset muiden puolesta / Borgensförbindelser till förmån för övriga		
Alkuperäinen pääoma / Ursprungligt kapital	9 507 428,92	11 820 929,92
Jäljellä oleva pääoma / Återstående kapital	7 483 201,20	8 486 270,41

VASTUU KUNTIEN TAKAUSKESKUKSEN TAKAUSVASTUISTA / ANSVAR FÖR KOMMUNERNAS GARANTICENTRALS BORGENSANSVAR

Liite / Bilaga 40b	2023	2022
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12. / Kommunens andel av garanticentralens borgensansvar 31.12	185 162 909	167 992 018
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12. / Kommunens andel av garanticentralens borgensansvar utan täckning 31.12		
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12. / Kommunens eventuella ansvar för garanticentralens fond 31.12	147 394	97 147

MAHDOLLISET OIKEUDELLISET VASTUUT / EVENTUELLA RÄTTSLIGA SKYLDIGHETER

Liite 41

Sipoon kunta on osallinen muutamaiin oikeudellisiin toimiin ja neuvotteluihin, joiden tulosta ei voi ennustaa. Ottaen huomioon tällä hetkellä saatavissa olevat tiedot arvioidaan kuitenkin, että näiden tuloksilla ei ole merkittävää vaikutusta kunnan tulokseen.

Bilaga 41

Sibbo kommun är delaktig i några rättsliga förfaranden och förhandlingar, vars resultat inte kan förutspås. Med tanke på den information som man för tillfället har till sitt förfogande kan det dock uppskattas att resultatet inte kommer att ha någon avsevärd inverkan på kommunens resultat.

ARVONLISÄVERON PALAUTUSVASTUU / SKYLDIGHET ATT ÅTERBETALA MERVÄRDESSKATT

Liite 41

Kunnan myydessä rakennuttamansa rakennusta alle kymmenen vuotta aktivoinnista, on suoritettava arvonlisäveron palautus.

Vuonna 2023 kunta ei myynyt tällaista rakennuskohdetta.

Kunnan rakennuskannassa oleva palautettavan arvonlisäveron määrä 31.12.2023 oli noin 13 260 000 euroa. Tästä määrästä vajaa 4 % eli noin 486 000 euroa oli sitoutunut Sosiaali- ja Terveydenhoidon kiinteistöihin.

Bilaga 41

När kommunen säljer en byggnad som den låtit bygga innan tio år har förflutit från byggnadens aktivering ska kommunen återbetala mervärdesskatten.

Kommunen sålde inga ovan nämnda byggobjekt år 2023.

Mervärdesskattebeloppet som ska återbetalas i kommunens byggnadsbestånd uppgick 31.12.2023 till cirka 13 260 000 euro. Av denna summa var knappt 4 %, dvs. cirka 486 000 euro, bunden till social- och hälsovårdens fastigheter.

HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ 31.12 / ANTAL ANSTÄLLDA 31.12

Liite 42	2023		2022	
	Kokoaikaisia / Heltid	Osa-aikaisia / Deltid	Kokoaikaisia / Heltid	Osa-aikaisia / Deltid
Yleishallinto / Allmän förvaltning			100	7
Sosiaali- ja terveystoimi / Social- och hälsovård			285	52
Opetus- ja kulttuuritoimi / Undervisning och kultur			578	117
Tekniikka- ja ympäristötoimi / Teknik och miljö			117	9
Yhteensä / Totalt			1080	185
Konsernipalvelut / Koncerttjänster	33			
Arki ja vapaa-aika / Vardag och fritid	102	18		
Varhaiskasvatus / Småbarnspedagogik	231	19		
Koulutus / Utbildning	299	95		
Yhdyskunta ja ympäristö / Samhälle och miljö	136	12		
Yhteensä / Totalt	665	132		

Luvut eivät ole vertailukelpoisia 1.5.2023 alkavan uuden organisaatiomuutoksen takia. / På grund av organisationsreformen som genomfördes 1.5.2023 är talen inte jämförbara.

HENKILÖSTÖKULUT / PERSONALKOSTNADER

Liite / Bilaga 43	2023	2022
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan / Personalkostnader enligt resultaträkningen	45 952 525,89	60 971 704,52
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin / Personalkostnader som aktiverats bland immateriella och materiella tillgångar		
Henkilöstökulut yhteensä / Personalkostnader sammanlagt	45 952 525,89	60 971 704,52

LUOTTAMUSHENKILÖN PALKKIOISTA PERITYT JA TILITETYT LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT / FÖRTROENDEVALDAS AVGIFTER SOM DRAGITS AV FRÅN FÖRTROENDEVALDAS ARVODEN OCH REDOVISATS

Liite / Bilaga 44	2023	2022
Svenska folkpartiet	11 062,50	10 653,00
Kokoomus / Samlingspartiet	9 812,50	9 747,00
Sipoon demarit	174,75	462,00
Sibbo Socialdemokrater	2 754,50	2 241,50
Sipoon Vihreät / De gröna i Sibbo	3 608,25	3 420,00
Yhteinen Sipoomme / Vårt gemensamma Sibbo	0,00	0,00
Sipoon Perussuomalaiset	3 763,50	3 685,00
Keskustapuolueen Sipoon paikallisyhdistys	811,00	871,00
Suomen Kristillisdemokraatit / Kristdemokraterna i Finland	0,00	0,00
Liike Nyt	2 990,27	2 985,02
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä / Redovisade förtroendevaldaavgifter totalt	34 977,27	34 064,52

TILINTARKASTAJAN PALKKIOT / ARVODEN TILL REVISOR

Liite 45	Kunta / Kommunen	Kunta / Kommunen
----------	------------------	------------------

	2023	2022
KPMG Oy Ab		
Tilintarkastuspalkkiot / Revisionsarvoden	24 520,82	24 840,21
Tilintarkastajan lausunnot / Utlåtanden av revisor		
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät / Uppgifter som skreterare för revisionsnämnden	6 346,92	8 067,56
Muut palkkiot / Övriga arvoden	18 226,67	53 574,51
Palkkiot yhteensä / Arvoden sammanlagt	49 094,41	86 482,28

9 Sipoon Vesi, liikelaitos / Sibbo Vatten, affärsverk

TOIMINTAKERTOMUS / VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa / Väsentliga händelser i verksamheten och ekonomin

Liikelaitosjohtajan katsaus / Affärsverksdirektörens översikt

Talousarviovuosi 2023 jatkoi vuonna 2022 alkanutta taloudellisen epävarmuuden aikaa. Vuonna 2022 alkanut veden ominaiskulutuksen pieneneminen jatkui edelleen ja liikevaihdon pitkään jatkunut kasvu lähestulkoon pysähtyi. Liikevaihdon kasvun taittuminen, pitkään jatkunut kustannustason kasvu sekä korkeahko investointitaso aiheuttivat selkeän taksan tarkistamisen tarpeen. Hinnoittelun tarkastelu aloitettiin syksyllä 2023 ja päätökset taksan tarkastamisesta tehdään alkuvuodesta 2024.

Vuoden aikana saatiin valmiiksi Nikkilä-Kerava siirtoviemäriin, jolla varmistetaan keski- ja pohjois-Sipoon jätevesien siirtokapasiteetin riittävyys 2060-luvulle saakka. Urakan yhteydessä saneerattiin myös siirtolinjan pääpumppaamot Nikkilässä ja Vaahteramäessä. Saneerausten yhteydessä pumppaamoiden toimintavarmuutta parannettiin merkittävästi. Molemmat pumppaamot varustettiin varavoimakoneilla, Nikkilässä pumppaamon viereen rakennettiin huomattavat ylivuoto- ja virtaaman tasausaltaat. Lisäksi siirtoviemäriin on nyt kahdennettu, joten toisen linjan vikaantuessa tai tullessa saneerausikään, on mahdollista käyttää vain toista linjaa jätevesien johtamiseen. Tällä vähennetään myös korjausten yhteydessä aiheutuvia kustannuksia. Pumppaamoiden toimintatapaa muutettiin myös, jonka seurauksena energiankulutus kohteissa on nykyään noin 30-50 prosenttia entisestä.

Vesihuoltolaitokselle tehtiin vesihuoltolain mukaisen terveydensuojeluviranomaisen tarkastus sekä vesihuoltolain valvontaviranomaisen (ELY-

Budgetåret 2023 fortsatte med de ekonomiska osäkerheter som började år 2022. Den specifika vattenförbrukningen började minska år 2022, och denna minskning fortsätter ännu. Ökningen av omsättningen som pågick länge stannade nästan av helt. Ett tydligt behov av att granska taxan orsakades av att omsättningens tillväxt kröktes, den länge fortsatta ökningen av kostnadsnivån samt av en relativt hög investeringsnivå. Granskning av prissättningen inleddes hösten 2023 och beslut fattas om granskning av taxan i början av år 2024.

Överföringsledningen Nickby-Kervo färdigställdes under året, och den säkerställer överföringskapaciteten för avloppsvatten i mellersta och norra Sibbo ända till 2060-talet. I samband med entreprenaden sanerades även huvudpumpstationerna vid överföringsledningen i Nickby och Lönnbacka. Pumpstationernas funktionssäkerhet förbättrades anmärkningsvärt i samband med saneringarna. Båda pumpstationerna utrustades med reservgeneratorer och stora utjämningsbassänger byggdes bredvid pumpstationen i Nickby för överflödigt avloppsvatten och genomströmning. Dessutom har överföringsledningen nu dubblats, vilket betyder att om ett fel uppkommer i en ledning kan den andra ledningen användas för överföring av avloppsvatten. Således minskas även kostnader som uppstår av reparationer. Pumpstationernas verksamhetsätt ändrades också så att energiförbrukningen är nu cirka 30-50 procent av vad den var förr.

Vattentjänsteverk granskades av

keskus) vesihuoltotarkastus lain noudattamisesta. Kummastakaan viranomaistarkastuksesta ei tullut huomautuksia eikä toiminnassa todettu olevan korjattavaa. Veden analyysitulokset vuoden ajalta täyttivät Sosiaali- ja terveysministeriön asettamat laatuvaatimukset ja -suositukset 100 %:sesti.

Varautumiseen ja toimintavarmuuteen kiinnitettiin vuoden aikana edelleen tavanomaista enemmän huomiota. Keski-Uudenmaan Veden valmiussuunnitelma valmistui, kunnan valmiussuunnitelmaa päivitettiin vesihuollon osalta sekä varautumissuunnitelmaa päivitettiin. Toimintavarmuuden parantamiseksi läpi vuoden panostettiin merkittävästi viemäröinnin ennakoivaan huoltoon sekä vuotovesien paikantamiseen ja vähentämiseen. Viettomäriä kuvattiin noin 80 kilometriä eli noin 30 %:a koko viettoviemäriverkostosta. Vuotovesien hallinnan suhteen voidaan todeta, että toiminta on ollut onnistunutta ja Keski-Uudenmaan Vedelle toimitettava jätevesimäärä oli vuoden 2023 osalta alhaisemmalla tasolla kuin vuonna 2017.

Vuosi 2023 suoritettiin jälleen vajaalla henkilöstöllä. Ylläpitoryhmässä on edelleen yhden henkilön vajuus. Myös toimistohenkilökunnan puolella tultiin toimeen yhden henkilön vajauksella. Ylläpitoryhmään pyrittiin saamaan täydennystä läpi koko vuoden, mutta useammasta hausta huolimatta soveltuva henkilöä ei saatu rekrytoitua. Molempiin vajaukset pyritään täyttämään alkuvuoden 2024 aikana.

Vuoden aikana saatiin valmiiksi useamman kohteen saneeraussuunnitelmat, joita toteutetaan määrärahojen puitteissa vuoden 2024 aikana. Toimintavarmuuden osalta merkittävä saneeraus tulee olemaan Söderkullan vesitornia syöttävän asebestisementtisen vesijohdon saneeraus. Lisäksi saneerattavia alueita suunniteltiin Nikkilään ja Västerskogiin. Suursuon alueella Nikkilässä selvitettiin liitettyjen kiinteistöjen hulevesien johtamisjärjestelyitä alueen viemäröinnin kapasiteetin ahtauden vuoksi.

Loppuvuodesta aloitettiin myös veden mittauksen etäluentapilotti, jolla on tarkoitus selvittää, kuinka etäluettavat mittarit toimivat yhteen nykyisen asiakastietojärjestelmän kanssa sekä käytännön mahdolliset ongelmakohdat. Etäluentaan

hälsoskyddsmyndigheten enligt lagen om vattentjänster samt en vattentjänstgranskning av tillsynsmyndigheten (NTM-centralen) i lagen om vattentjänster om att lagen följs. Ingendera myndighetskontroll medförde anmärkningar och verksamheten konstaterades inte ha några behov för ändringar. Resultaten av vattenanalysen uppfyllde Social- och hälsovårdsministeriets kvalitetskrav och -rekommendationer till 100 procent.

Under året fästes mer uppmärksamhet än tidigare vid beredskap och funktionssäkerhet. Beredskapsplanen för Keski-Uudenmaan Vesi blev färdig, kommunens beredskapsplan uppdaterades för vattentjänsternas del och enhetens beredskapsplanen uppdaterades. För att förbättra funktionssäkerheten satsade Sibbo Vatten hårt på förebyggande underhåll av avloppssystem samt lokalisering och minskning av läckagevatten under hela året. Cirka 80 kilometer av avloppsnät, dvs. cirka 30 procent av hela dräneringsavloppsnätet filmades. Hanteringen av läckagevatten var lyckad och mängden avloppsvatten som levererades till Keski-Uudenmaan Vesi var på en lägre nivå år 2023 än år 2017.

År 2023 utfördes igen med svag personalstyrka. Det saknas fortfarande en person i underhållsteamet. Även kansliet saknade en person. Under hela året var strävan att komplettera underhållsteamet, men det var inte möjligt att rekrytera en behörig person trots flera rekryteringsomgångar. Strävan är att besätta de båda befattningarna i början av år 2024.

Under året färdigställdes saneringsplaner för flera objekt, och dessa saneringar genomförs inom ramen för anslagen under år 2024. Med tanke på funktionssäkerhet kommer en stor sanering vara saneringen av vattenledningen av asbestcement som matar in vatten till vattentornet i Söderkulla. Dessutom planerades områden med saneringsbehov i Nickby och Västerskog. I Storkärr i Nickby utreddes ledningsarrangemang för fastigheternas dagvatten på grund av avloppssystemets trånga kapacitet.

I slutet av året inleddes även pilotprojektet för fjärravläsning av vattenmätning. Avsikten är att utreda hur fjärravläsningsmätarna fungerar med

siirtymisestä käynnistettiin selvitystyö, joka toteutetaan diplomityönä Lappeenrannan teknilliseen yliopistoon. Työn on tarkoitus valmistua loppuvuodesta 2024, jonka jälkeen tehdään päätökset etäluennan kokonaisuudesta.

Sipoon Vesi saavutti vuodelle 2023 asetetut tavoitteet erinomaisesti. Sipoon Vesi jatkaa toimintansa kehittämistä edelleen vuonna 2024 etenkin vuotovesien hallinnan sekä saneeraustoiminnan kehittämisen suhteen. Tehokkaasti kohdentuvat saneerausinvestoinnit edellyttävät oikeaa tietoa verkoston kunnosta ja tilasta. Tämän mahdollistamiseksi kuntotutkimuksiin panostetaan edelleen merkittävästi

det nuvarande klientdatasystemet samt eventuella praktiska problem. En utredning inleddes om övergång till fjärravläsning, och utredningen utförs som ett diplomarbete i Lappeenrannan teknillinen yliopisto. Avsikten är att arbetet färdigställs i slutet av år 2024, och efter det fattas beslut om fjärravläsning som en helhet.

Sibbo Vatten uppnådde sina mål för 2023 på ett utmärkt sätt. År 2024 fortsätter Sibbo Vatten att vidareutveckla sin verksamhet, särskilt när det gäller hanteringen av läckagevatten och utvecklingen av saneringsåtgärder. Korrekt information om nätets skick och tillstånd är en förutsättning för effektivt riktade saneringsinvesteringar. Konditionsundersökningar betonas även i framtiden för att möjliggöra detta.

Hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset / Förvaltning och förändringar i den

Sipoon Vesi toimii kunnanhallituksen alaisena liikelaitoksena. Sipoon Veden toimielimenä toimii kunnanvaltuuston valitsema johtokunta, jossa on viisi jäsentä ja yhtä monta varajäsentä. Johtokunnan tehtäviin kuuluu Sipoon Veden hallintosäännön mukaan mm. vesihuoltoliikelaitoksen tilinpäätöksen valmistelu. Liikelaitoksen johtaja johtaa, kehittää ja vastaa asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta. Sipoon Veden johtokunta kokoontui viisi kertaa vuoden 2023 aikana ja käsiteltäviä asioita oli yhteensä 12 kappaletta.

Sibbo Vatten fungerar som ett affärsverk underställt kommunstyrelsen. Som organ för Sibbo Vatten fungerar en av kommunfullmäktige vald direktion med fem ledamöter och lika många ersättare. Enligt Sibbo Vattens instruktion hör det till direktionsens uppgifter bl.a. att bereda vattenaffärsverkets bokslut. Affärsverkets direktör leder, utvecklar och svarar för att målen som uppställts uppnås. Direktionen för Sibbo Vatten sammanträdde fem gånger under år 2023 och behandlade sammanlagt 12 ärenden.

Sipoon Veden johtokunta / Sibbo Vattens direktions

puheenjohtaja / ordförande
varapuheenjohtaja / viceordförande
jäsen / ledamot
jäsen / ledamot
jäsen / ledamot

Stefan Sandström	RKP / SFP
Jani Rämäkkö	KOK / Saml
Brita Ekebom	PS / Sannf
Maria Forss	RKP / SFP
Kjell Grönqvist	SDP

Muut kokoukseen osallistuvat/Övria mötesdeltagare:

esittelijä / föredragande

Matti Huttunen

liikelaitosjohtaja /
affärsverksdirektör

pöytäkirjan pitäjä / protokollförare

Rosa Pakarinen

hallinnon suunnittelija/
förvaltningsplanerare

tekninen johtaja / teknisk direktör

Ilari Myllyvirta

vt. tekninen johtaja / tf teknisk direktör

Lari Sirén

Olennaiset muutokset liikelaitoksen toiminnassa ja taloudessa / Väsentliga förändringar i

affärsverkets verksamhet och ekonomi

Sipoon Vesi toimii kuntalain tarkoittamana kunnan omistamana liikelaitoksena. Sipoon Vesi vastaa kunnan vesihuoltolaitokselle kuuluvista tehtävistä. Sipoon Vesi varmistaa ja turvaa sipoolaisille korkealaatuiset vesihuollon peruspalvelut. Sipoon Vesi toimii kunnan strategian ja sen toteuttamishjelmien mukaisesti. Sipoon Vedellä on oma johtokunta ja se toimii kunnanhallituksen alaisena liikelaitoksena. Liikelaitoksen perustoiminnassa ei tapahtunut talousarviovuoden aikana olennaisia muutoksia.

Väestömäärä kunnassa kasvoi 22 313 asukkaasta 22 590 asukkaaseen. Väestönkasvu kunnassa oli noin 1,2 %. Tästä huolimatta liikevaihto kasvoi vain noin 0,8 %. Asukaskasvu jatkuu edelleen, mutta on aavistuksen hidastunut edellisistä vuosista. Lisäksi vaikuttaisi, että veden käyttöön kiinnitetään säästösyistä entistä enemmän huomiota. Tämä näkyy Sipoon Veden liikevaihdon kehityksen pysähtymisenä. Talousarvion liikevaihtoarvio vuodelle 2023 on ennustettu vuoden 2021 toteutuneen liikevaihdon perusteella. Tällöin asukasmäärä kunnassa oli voimakkaassa kasvussa, eikä veden käyttöön kohdistunut säästöpainetta. Liikevaihto toteutuikin vuonna 2021 selvästi suurempana kuin 2022 ja 2023. Talousarvion liikevaihtoennuste alittuikin vuonna 2023 selkeästi, noin 266 000 euroa. Toisaalta myös ennustetut kulut alittuivat tiukan kuluseurannan vuoksi, noin 320 000 euroa. Näin ollen liikevaihtojäämä muodostui kuitenkin talousarviossa ennustettua noin 300 000 euroa paremmaksi. Ylijäämän positiivisempaan tulokseen vaikuttivat myös ennustettua alhaisemmat korkokulut.

Talousarviovuoden aikana jätevedenpuhdistuksen kustannukset kasvoivat, samoin kuin talousveden ostohinta. Nykyinen liikevaihto ei riitä nyt eikä tulevaisuudessa muodostamaan toiminnan ja investointien rahavirtaa ylijäämäiseksi. Muutaman viime vuoden aikana liikevaihto ei ole riittänyt kattamaan kaikkia vesihuoltolaitoksen kustannuksia, kuten vesihuoltolaki edellyttää. Lisäksi korkea investointitaso näyttää jatkuvan myös pitkälle tulevaisuuteen. Tämän lisäksi materiaalien ja jäteveden sekä talousveden ostohinnat ovat nousseet viime vuosina huomattavasti. Voimakas asukaskasvu on

Sibbo Vatten fungerar som ett kommunalt affärsverk enligt vad som avses i kommunallagen. Sibbo Vatten ansvarar för uppgifter som hör till kommunens vattentjänstverk. Sibbo Vatten säkerställer och tryggar Sibboborna en högklassig basservice inom vattentjänster. Sibbo Vatten bedriver sin verksamhet i enlighet med kommunens strategi och dess verkställighetsprogram. Sibbo Vatten har en egen direktion och fungerar som ett vattenaffärsverk som är underställt kommunstyrelsen. Det har inte skett några väsentliga ändringar i affärsverkets grundläggande verksamhet under budgetåret.

Kommunens befolkning ökade från 22 313 invånare till 22 590 invånare. Kommunens befolkningstillväxt var cirka 1,2 procent. Trots detta ökade omsättningen endast med cirka 0,8 procent. Tillväxten av invånare fortsätter, men den har avtagit lite jämfört med föregående år. Dessutom verkar det som att kunderna fäster mer uppmärksamhet vid vattenförbrukningen av ekonomiska skäl. Detta syns i att utvecklingen av Sibbo Vattens omsättning har avstannat. Uppskattningen av omsättningen i budgeten år 2023 har utförts enligt omsättningens utfall år 2021. Då växte invånarantalet kraftigt i kommunen, och inga spartryck riktades mot vattenförbrukningen. Omsättningen var klart större år 2021 än åren 2022 och 2023. Den budgeterade uppskattningen för omsättningen underskreds tydligt år 2023, cirka 266 000 euro. Å andra sidan underskreds de uppskattade kostnaderna på grund av en sträng kostnadskontroll, cirka 320 000 euro. Följaktligen blev rörelseöverskottet cirka 300 000 euro bättre än i budgeten. Även lägre räntekostnader än uppskattat bidrog till rörelseöverskottets positiva resultat.

Kostnaderna för rening av avloppsvatten ökade under budgetåret, liksom inköpspriset för hushållsvatten. Den nuvarande omsättningen räcker inte nu eller i framtiden till att göra verksamhetens och investeringarnas penningflöde positivt. Under de senaste åren har omsättningen inte varit tillräcklig för att täcka alla vattentjänsteverkets kostnader, på det sätt som lagen om vattentjänster förutsätter. Dessutom ser

aikaisempina vuosina huolehtinut liikevaihdon voimakkaasta kasvusta ja taannut sen, ettei taksaa tarvitse korottaa. Hiipuva asiakasmäärän kasvu yhdistettynä kustannusten kasvuun ja korkeaan investointitasoon johtaa taksan korotustarpeeseen, jota on korotettu viimeksi 1.1.2017.

Yhteistyökumppaneista Keski-Uudenmaan Vesi kuntayhtymä (Kuvesi) korottaa vedenmyynnin hintaa 10,3 %. Hinnan korotus johtuu Kuvesin lainojen korkokulujen kasvusta sekä sähkön hinnan noususta. Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymä (KUVES) korotti vuoden 2023 aikana jätevedestä perittävää maksua noin 20 % johtuen Viikinmäen jätevedenpuhdistamon laskutuksesta. Jätevedenpuhdistuksen kustannukset ovat kasvaneet sähkön, materiaalien ja kemikaalien hintojen noustessa.

Maarakennuskustannusindeksi nousut viimeisen taksankorotuksen (2017) jälkeen vuoden 2023 heinäkuuhun mennessä 25,6 %.

Maarakennuskustannusindeksi kuvaa niiden kustannusten muutoksia, joita maarakennusalan yrittäjälle koituu panosten ostamisesta ja käyttämisestä. Indeksillä sisältyy työvoiman, kaluston, kone- ja kuljetuspalveluiden, materiaalien ja työmaiden yhteiskustannusten vaikutukset.

Investointien osalta vuoden 2023 määrärahat alitettiin lähes 2,5 miljoonalla eurolla. Pääosa alituksesta muodostui kaava-alueinvestointien arvioitua suppeammasta toteutumisesta. Sipoon Veden omiin investointeihin oli vuodelle 2023 varattu 2,025 miljoonaa euroa. Nämä toteutuivat 1,78 miljoonan suuruisina, alittaen budjetin noin 250 000 eurolla. Kaava-alueiden toteutuksessa budjetti alittui noin 1,45 miljoonaa euroa.

den höga investeringsnivån att fortsätta långt in i framtiden. Därtill har inköspriserna på material, avloppsvatten och hushållsvatten ökat anmärkningsvärt de senaste åren. Den kraftiga tillväxten av invånare har under tidigare år sorgit för omsättningens kraftiga tillväxt och garanterat att taxan inte har behövts höjas. Den fallande tillväxten av antalet kunder tillsammans med de ökade kostnaderna och den höga investeringsnivån leder till ett behov av att höja taxan, som höjdes senast 1.1.2017.

Av samarbetspartnerna höjer Samkommunen Mellersta Nylands Vatten (Kuvesi) sin vattenavgift med 10,3 procent. Prishöjningen beror på de ökade räntekostnaderna på Kuvesis lån samt det förhöjda elpriset. Samkommunen för vattenskydd i Mellersta Nyland (KUVES) höjde år 2023 avgiften för avloppsvatten med cirka 20 procent på grund av Viksbacka avloppsreningsverkets fakturering. Kostnaderna för rening av avloppsvatten har ökat på grund av stigande priser på el, material och kemikalier.

Jordbyggnadskostnadsindexet har stigit sedan den senaste förhöjningen av taxan (2017) med 25,6 procent tills juli år 2023.

Jordbyggnadskostnadsindexet beskriver förändringarna i de kostnader som uppkommer för företagare i mark- och anläggningsbranschen vid förvärv och användning av insatser. Indexet inkluderar inverkan av de sammanlagda kostnaderna av arbetskraft, maskin- och transporttjänster, material och bygge.

För investeringarnas del underskreds anslagen för år 2023 med nästan 2,5 miljoner euro. Största delen av underskridningen berodde på att investeringar i planområden realiserades mindre än uppskattat. År 2023 reserverades 2,025 miljoner euro till Sibbo Vattens egna investeringar. Dessa investeringar utföll till 1,78 miljoner euro, vilket betyder att budgeten underskreds med cirka 250 000 euro. Budgeten för planområden underskreds med cirka 1,45 miljoner euro.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä / Bedömning av den sannolika framtida utvecklingen

Vuonna 2023 neuvottelut Helsingin kaupungin ja Helsingin seudun ympäristöpalveluiden (HSY)

År 2023 framskred följande förhandlingar knappt med Helsingfors stad och Helsingforsregionens

kanssa jätevesien johtamis- ja käsittelysopimuksen laajentamisesta ja lisäkapasiteetin ostamisesta sekä jäteveden hinnoittelusta sekä Östersundomin vesihuollon järjestämisestä eivät juurikaan edenneet. Neuvottelut on aloitettu uudestaan vuoden 2024 alussa. Neuvotteluiden lopputuloksilla tulee olemaan Sipoon Vedelle ja Sipoon Veden asiakkaille selkeitä taloudellisia vaikutuksia ratkaisusta riippumatta. Lisäksi Östersundomin vesihuollon järjestämisen ratkaisuilla tulee olemaan huomattavia toiminnallisia vaikutuksia Sipoon Vedelle.

Vuoden 2024 aikana on tavoitteena nostaa vesihuoltotaksoja siten, että vuoteen 2026 mennessä Sipoon Vesi pystyy kattamaan kaikki kulunsa keräämällään maksuilla vesihuoltolain mukaisesti. Nykyisin toiminnan ja investointien rahavirta on alijäämäinen. Lisäliikevaihtoa taksan korotuksilla on tarkoitus saada noin 1,1 miljoonaa euroa vuoteen 2026 mennessä.

Toiminnassa panostetaan edelleen ennakoivan kunnossapidon toimiin sekä kuntotutkimuksiin. Tavoitteena on pitää verkosto mahdollisimman hyvässä kunnossa toiminnallisesti. Ennakoiva huolto on aina edullisempaa kuin äkilliset korjaustyöt. Tavoitteena on myös vähentää vuotovesiä jätevesiverkostosta kohdennetuilla putki- ja kaivokorjauksilla sekä suuremmilla saneerauskokonaisuuksilla.

Omaisuuksienhallintaan liittyviä järjestelmiä pyritään kehittämään siten, että ne mahdollistavat ohjelmistojen hyödyntämisen mahdollisimman tehokkaasti. Sopimus- ja laskutusprosessin kehittämistä selvitetään tulevan vuoden aikana. Tavoitteena on laskutuksen ja vastuiden selventäminen asiakkaiden ja liikelaitoksen välillä.

Etäluentaan siirtymistä selvitetään vuoden 2024 aikana diplomityöntekijän voimin. Tavoitteena on selvittää Sipoon Vedelle sopivin tapa siirtyä etäluentaan sekä selvittää, millaisia taloudellisia, toiminnallisia ja hallinnollisia muutoksia ja vaikutuksia etäluennalla voi olla.

Henkilöstön osalta pyritään täyttämään yksi ylläpitoryhmän avoin vakanssi. Henkilöstöä pyritään kouluttamaan sopivilla ja tarkoituksenmukaisilla kokonaisuuksilla.

miljötjänster (HRM): utvidgning av lednings- och hanteringsavtalet om avloppsvatten, köp av tilläggskapacitet, prissättning av avloppsvatten samt ordnande av Östersundoms vattentjänster. Förhandlingarna inleddes på nytt i början av år 2024. Resultatet av förhandlingarna medför tydliga ekonomiska konsekvenser för Sibbo Vatten och Sibbo Vattens kunder oberoende lösningen. Dessutom kommer lösningarna för ordnandet av vattentjänster i Östersundom att få betydande operativa konsekvenser för Sibbo Vatten.

Målet är att höja vattentjänsternas taxa år 2024 således att Sibbo Vatten kan täcka alla sina utgifter med de avgifter affärsverket uppbär enligt lagen om vattentjänster senast år 2026. Nuförtiden uppvisar verksamhetens och investeringarnas kassaflöde underskott. Avsikten är att uppbära en tilläggsomsättning på cirka 1,1 miljoner euro med förhöjningar i taxan senast år 2026.

Verksamheten satsar fortsatt på förebyggande underhåll samt konditionsundersökningar. Målet är att nätets funktionella kondition upprätthålls så bra som möjligt. Förebyggande underhåll är alltid förmånligare än plötsliga reparationsarbeten. Målet är också att minska läckagevatten med koncentrerade reparationer av rör och brunnar samt större saneringshelheter.

Strävan är att utveckla system samhörande egendomsförvaltning således att de möjliggör ett så effektivt utnyttjande av programmen som möjligt. Utvecklingen av avtals- och faktureringsprocessen utreds under det kommande året. Målet är att förtydliga faktureringen och ansvaren mellan kunderna och affärsverket.

Övergång till fjärravläsning utreds under år 2024 med hjälp av en diplomstuderande. Målet är att utreda det lämpligaste sättet för Sibbo Vatten att övergå till fjärravläsning samt utreda vilka ekonomiska, funktionella och administrativa ändringar och konsekvenser fjärravläsning kan medföra.

Strävan är att besätta en öppen befattning i underhållsteamet. Affärsverket strävar också efter att utbilda sin personal med lämpliga och ändamålsenliga helheter.

Liikelaitoksen henkilöstö / Affärsverkets personal

Toimistohenkilökunnassa ei tapahtunut muutoksia vuoden 2023 aikana. Ylläpitoryhmässä on edelleen yhden vesihuoltoasentajan vajuus. Tämän vuoksi osin ostopalveluin on pyritty tasaamaan ylläpitoryhmän henkilöstövaje työnteon kapasiteetissa. Vesihuoltoasentajien osalta yhden työntekijän rekrytointi on edelleen tarpeen. Ylläpitoryhmän henkilöstömäärä on tällä hetkellä jopa pienempi, mitä se oli ennen vuotta 2018. Henkilöstön koulutuksessa liikelaitos käytti lähinnä Vesilaitosyhdistyksen järjestämiä kursseja sekä joitakin muita ulkopuolisten tarjoamia koulutuksia, mikäli ne koettiin tarkoituksen mukaisiksi.

Det skedde inga förändringar i kansliets personal år 2023. Det saknas fortfarande en vattenförsörjningsinstallatör i underhållsteamet. Därför har man delvis med hjälp av köptjänster strävat efter att balansera decimeringen i kapaciteten för arbete. Det är fortfarande nödvändigt att rekrytera ytterligare en vattenförsörjningsinstallatör. Antalet anställda i underhållsteamet är för närvarande även lägre än före år 2018. I utbildningen av personalen anlät affärsverket främst kurser som ordnades av Finlands Vattenverksförening, och även utbildning av externa utbildare användes om man ansåg att den var ändamålsenlig.

Arvio merkittävimmistä riskeistä / Bedömning av de viktigaste riskerna

Sipoon Veden riskit voidaan jakaa toiminnallisiin, taloudellisiin sekä ympäristöön ja terveyteen liittyviin riskeihin. Talousveden saastuminen on toiminnallinen riski, mutta myös taloudellinen riski, koska siitä aiheutuvat taloudelliset korvaukset voivat olla merkittäviä. Tällaisessa tapauksessa riskinä on myös vedenjakeluun tarvittavan kaluston, säiliöiden, astioiden ja riittävän talousvesimäärän toimittamiseen liittyvät asiat. Näihin toiminnallisiin riskeihin on varauduttu mm. naapurilaitoksien kanssa yhteisesti sovitulla käytännöllä, joita ovat avun ja laitteiden sekä kaluston lainaaminen erityistilanteissa. Näihin on saatavana apua myös pelastuslaitokselta ja puolustusvoimilta.

Toiminnallisena ja taloudellisena riskinä voidaan pitää myös rankkasateiden tai viemäreiden sortumisen aiheuttamat viemäritulvat, joista saattaa aiheutua ympäristöhaittoja ja korvausvaatimuksia. Näihin on varauduttu mm. tekemällä jätevesipumppaamoille varavirransyöttöpistokkeita, kehittämällä pumppaamoiden kaukovalvontaa ja systemaattisilla viemäriverkoston kuvauksilla ja verkoston kunnon seurannalla sekä saneerauksilla. Vuonna 2018 on selvitetty kriittisten pumppaamoiden energiavarmuuden parantamismahdollisuuksia yhteistyössä Keravan

Riskerna som rör Sibbo Vatten kan delas in i operativa risker, ekonomiska risker samt risker i anknytning till miljö och hälsa. Nedsmutsning av hushållsvattnet är dels en operativ risk, dels en ekonomisk risk, eftersom de ekonomiska ersättningarna som orsakas kan vara betydande. I sådana fall omfattar risken också utrustning, cisterner och kärl som behövs för att distribuera vatten samt angelägenheter i anknytning till att kunna leverera en tillräcklig mängd hushållsvatten. För sådana här operativa risker har man förberett sig genom bl.a. gemensamt överenskomna förfaringsätt med vattentjänstverken i grannkommunerna. Dessa omfattar assistans och utlåning av utrustning i specialsituationer. För dessa situationer finns också hjälp att få av räddningsverket och Försvarmakten.

De operativa och ekonomiska riskerna kan också inbegripa översvämning av avlopp på grund av störtregn eller raserade avlopp, vilket kan orsaka miljöolägenheter och krav på ersättning. Sådana risker har man förberett sig för genom att bl.a. bygga eluttag för reservström, utveckla fjärrövervakningen av pumpstationer och systematisk fotografering av avloppsnetet samt genom att följa upp nätets skick och sanera det. År 2018 har man i samarbete med Kervo Energi utrett möjligheterna att förbättra energisäkerheten hos

Energian kanssa. Kriittiset energiankäyttökohteet on käyty läpi vuoden 2022 aikana paikallisen energiayhtiön kanssa. Vuoden 2023 aikana pohjois- ja keski-Sipoon siirtoviemäriinjan pumppaamot varusteltiin varavoimakonein. Taloudellisia riskejä ovat myös vesihuoltoverkostoiden yllättävät korjaukset sekä vesijohto-/viemärikuodot ja tulvimiset. Yllättävät putkirikot tulevat merkittävästi kalliimmiksi kuin suunnitellut korjaukset.

Riskien pienentämiseksi on tehty selvityksiä ja parannuksia. On selvitetty pumppaamoiden automaatio- ja kaukovalvontajärjestelmän nykytila sekä laadittu etenemistapa järjestelmän kehittämiseksi. Lisäksi vuoden 2023 aikana päivitettiin Sipoon Veden varautumissuunnitelma, jossa kartoitettiin vesihuoltolaitoksen häiriötilannetoimintaa ja tehtiin toimintakortit siitä, kuinka eri häiriötilanteissa tulee toimia. Lisäksi kunnan valmiussuunnitelma päivitettiin vuoden 2023 aikana vesihuollon osalta. Töidenhallintajärjestelmän avulla ylläpitotoiminnan ennakoivuus ja suunnitelmallisuus paranevat edelleen pienentäen em. riskejä. Vuosien 2019–2021 aikana on kartoitettu merkittävä määrä omaisuutta, josta saatu tieto parantaa verkon hallintaa ja nopeuttaa häiriötilanteissa toimimista. Omaisuuden kartoitusta jatketaan vuosittain. Vuoden 2023 aikana on kuvattu yli 30 % koko viettoviemäriverkostosta omaisuuden kunnan selvittämiseksi, viemäroinnin toimintavarmuuden parantamiseksi sekä vuotovesien vähentämiseksi.

Vuoden 2022 aikana laadittiin myös SSP (Sanitation Safety Plan) ja sitä ennen Water Safety Plan (WSP). WSP:n avulla talousvettä toimittava laitos voi kuvata koko vedentuotantoketjun raakavesilähteeltä kiinteistölle, tunnistaa talousveden laatua uhkaavat vaarat ja arvioida niistä aiheutuvat riskit, selvittää keinot ja määrittää tarvittavat toimet riskien vähentämiseksi, vaarojen poistamiseksi ja veden laadun turvaamiseksi. WSP päivitetään vuosittain. SSP:n avulla jäteveden puhdistuslaitos voi kuvata jäteveden puhdistusketjun kiinteistöltä purkuvesistöön, tunnistaa ja arvioida viemäroinnin ja jäteveden puhdistamisen mahdolliset terveys- ja ympäristöriskit, selvittää keinot ja määrittää tarvittavat toimet riskien vähentämiseksi, vaarojen

kritiska pumpstationer. Kritiska energianvändningsobjekt har granskats under året tillsammans med det lokala energibolaget. Pumpstationerna vid överföringsledningen i norra och mellersta Sibbo utrustades med reservgeneratorer år 2023. Överraskande reparationer av vattentjänstnäten samt läckage och översvämningar i vatten- eller avloppsnätet är också en ekonomisk risk. Överraskande ledningsbrott blir betydligt dyrare än planerade reparationer.

I syfte att minska riskerna har man gjort utredningar och förbättringar. Man har utrett nuläget för pumpstationernas automations- och fjärrövervakningssystem samt utarbetat ett sätt för hur man går vidare i syfte att utveckla systemet. År 2023 uppdaterades också Sibbo Vattens beredskapsplan där man kartlade vattentjänstverkets funktion vid störningssituationer och utarbetade verksamhetskort för hur man ska gå till väga i olika störningssituationer. Dessutom uppdaterades kommunens beredskapsplan för vattenförsörjningens del år 2023. Tack vare arbetshanteringssystemet förbättras underhållsarbetets planlighet och beredskap vidare och ovan nämnda risker minskar. En stor mängd av affärsverkets egendom kartlades 2019–2021, vilket kommer att förbättra nätverksförvaltningen och påskynda åtgärderna vid eventuella störningar. Kartläggningen av egendomen fortsätter årligen. Under år 2023 filmades över 30 procent av dräneringsavloppsnätet för att utreda dess kondition, förbättra avloppssystemets funktionssäkerhet och minska läckagevatten.

År 2022 utarbetades också en SSP (Sanitation Safety Plan) och före det en WSP (Water Safety Plan). Med hjälp av WSP kan en anläggning som levererar hushållsvatten beskriva hela vattenproduktionskedjan från råvattenkälla till fastighet, identifiera faror som hotar vattenkvaliteten och bedöma vilka risker dessa medför, utreda metoder och bestämma behövliga åtgärder för att minska riskerna, eliminera farorna och trygga vattenkvaliteten. WSP uppdateras årligen. Med hjälp av SSP kan avloppsreningsverk beskriva vattenreningskedjan från fastighet till recipient, identifiera och bedöma eventuella

poistamiseksi ja jätevesihuollon hallitsemiseksi.

Varallaolojärjestelmällä pienennetään mm. vesihuollon erityistilanteissa syntyvien lisävahinkojen syntymistä ja edistetään asiakkaille syntyvien haittojen nopeaa korjaamista sekä vähennetään velvoitteita mm. veden jakelun keskeytystilanteissa syntyvistä korvausvaatimuksia.

Lisäksi henkilöstön koulutukset, esim. vesityökorttikoulutus, lisäävät ymmärrystä ja siten vähentävät riskitilanteita. Kriisi-tilanneharjoituksia järjestetään yhteistyössä Keski-Uudenmaan Veden, Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen, pelastuslaitosten sekä naapurikuntien vesihuoltolaitoksien kanssa.

hälo- och miljörisker i anslutning till avloppshantering och avloppsvattenreningen, utreda metoder och bestämma behövliga åtgärder för att minska riskerna, eliminera farorna och kontrollera avloppsvattenhanteringen.

Beredskapssystemet bidrar till att minska bl.a. risken för ytterligare skador vid specialsituationer inom vattentjänsterna och främjar snabb korrigerande av olägenheter som drabbar kunderna samt minskar ersättningskyldigheten som uppstår vid bl.a. avbrott i vattendistributionen.

Dessutom minskar personalens utbildningar, bl.a. vattenarbetskort, risksituationer inom vattentjänster. Övningar för krissituationer ordnas i samarbete med Mellersta Nylands Vatten, Mellersta Nylands Miljöcentral, räddningsverken samt grannkommunernas vattentjänstverk.

Ympäristötekijät / Miljöfaktorer

Sipoon Vedellä ei ole jätevedenpuhdistamoita vaan kaikki jätevesi johdetaan Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymän Viikinmäen jätevedenpuhdistamolle keskitetysti puhdistettavaksi. Taloudelliseen tulokseen vaikuttavia ympäristötekijöitä ei vuoden aikana ollut.

Sibbo Vatten har inga reningsverk för avloppsvatten utan allt avloppsvatten leds centralt till rening vid Viksbacka avloppsreningsverk som ägs av samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster. Under året fanns inga miljöfaktorer som inverkade på det ekonomiska resultatet.

Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä / Redogörelse för hur den interna kontrollen samt riskhanteringen har ordnats

Sipoon Veden sisäisen valvonnan periaatteet ja toiminta seuraavat kunnan toimintoja ja päätöksiä.

Principerna för den interna kontrollen och verksamheten hos Sibbo Vatten följer kommunens funktioner och beslut.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arviointi / Uppfyllelse av målen, kontroll över användningen av tillgångarna, utvärdering av verksamheten med avseende på resultatet

Toimintakertomusvuodelle asetetut tavoitteet saavutettiin hyvin. Vuoden 2023 talousarvion ja käyttösuunnitelman tavoitteet johdettiin kuntastrategian pohjalta. Varojen käyttöä ja tuloksellisuutta arvioitiin kuukausittaisesti tuotetun raportointitiedon sekä osavuositarkastusten pohjalta.

Målen som ställts för verksamhetsåret uppnåddes bra. Målen för budgeten och dispositionsplanen för år 2023 härleddes ur kommunstrategin. Användningen av tillgångarna och den verksamhetsmässiga resultatet utvärderades i regel utifrån rapporter som producerades månatligen och delårsöversikterna.

Sisäinen valvonta / Intern kontroll

Sisäinen valvonta on osa kunnan ja kuntakonsernin johtamis- ja hallintojärjestelmää. Se on kunnan ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskien hallintaa, toiminnan kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia.

Den interna kontrollen är en del av kommunens och kommunkoncernens lednings- och förvaltningsystem. Den är ett verktyg för kommunen och förvaltningen som används för att bedöma hur målen, verksamhetsprocesserna och riskerna förverkligas. Syftet med kontrollen är att främja en effektiv ledning av organisationen, riskhanteringen, utvecklingen av verksamheten och utvärderingen av verksamheten med avseende på resultatet.

Päivittäinen valvonta / Daglig tillsyn

Päivittäistä toimintaa ohjataan hallintosäännöllä, henkilöstön vastuiden ja valtuuksien määrittelyllä sekä toimenkuvien, hyväksymisvaltuuksien ja varamiesmenettelyjen määrittelyllä sekä työohjeilla. Esimiesten tehtävänä on seurata päivittäisen toiminnan lain sekä ohjeistuksien mukaisuutta.

Den dagliga verksamheten styrs genom förvaltningsstadgan, definiering av personalens ansvar och befogenheter, definiering av befogenheterna för godkännande och ersättarrangemang samt genom arbetsinstruktioner. Chefernas uppgift är att se till att den dagliga verksamheten följer lagen och instruktionerna.

Talouden seuranta, rahoituksen valvonta, hyväksymisoikeudet ja investoinnit / Uppföljning av ekonomin, kontroll av finansieringen, godkännanderättigheter och investeringar

Sipoon Vesi vastaa taloutensa raportoinnista. Liikelaitosjohtaja ja controller tarkastavat kuukausitulokset. Talouden kehitystä ja riskejä käydään läpi kuukausittain yhdyskunta- ja ympäristöosaston johtoryhmässä. Taloudesta raportoidaan säännöllisesti myös Sipoon Veden johtokunnan kokouksissa, jotta johtokunta saa mahdollisimman ajantasaisen tiedon talouden toteutumasta suhteessa talousarvioon sekä edellisiin vuosiin.

Sibbo Vatten ansvarar för rapporteringen av sin egen ekonomi. Affärsverksdirektören och kontrollern granskar månadsresultaten. Den ekonomiska utvecklingen och riskerna behandlas månatligen i ledningsgruppen för sektorn för samhälle och miljö. Man rapporterar regelbundet om ekonomin även vid mötena för Sibbo Vattens direktion så att direktionen får aktuell information om ekonomins utfall i förhållande till budgeten samt de förgående åren.

Toimintamenojen, merkittävien sopimusten ja investointien hyväksymisoikeudet on määritelty valtuuston hyväksymän hallintosäännön sekä siinä hyväksytyjen kunnanhallituksen, johtokunnan ja viranhaltijoiden toimivaltuuksien mukaisesti sekä johtokunnan erillispäätöksillä.

Rättigheterna att godkänna verksamhetsutgifter, betydande avtal och investeringar har definierats i den av fullmäktige godkända förvaltningsstadgan samt enligt de befogenheter som i stadgan godkänts för kommunstyrelsen, direktionen och tjänsteinnehavarna samt med särskilda beslut av direktionen.

Investointien toteutumaa seurataan yhdessä yhdyskunta- ja ympäristöosaston johtoryhmän sekä investointipäällikön kanssa kuukausittain sekä Sipoon Veden osavuositarkastusten ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Utfallet av investeringarna följs månatligen upp tillsammans med ledningsgruppen för sektorn för samhälle och miljö och investeringschefen samt i samband med Sibbo Vattens delårsöversikt och med upprättandet av bokslut.

Riskienhallinnan järjestäminen / Ordnande av riskhantering

Riskienhallinnan menetelmiä ja toimintatapoja arvioidaan jatkuvasti normaalitoiminnan ohella. Vesihuoltolaitoksella on tehty riskikartoituksia sekä suunniteltu toimenpiteitä riskien hallitsemiseksi. Sipoon Veden riskinarviointi on tehty Maailman terveysjärjestön suosittelman Water Safety Plan (WSP) -periaatteen mukaisesti.

Koko vedenjakelun toiminnan kattava riskienarviointi on tehty vesihuoltolaitoksen henkilökunnan kanssa. Mahdolliset veden laatuun ja toimitusvarmuuteen vaikuttavat riskit luokiteltiin vakavuuden perusteella ja havainnot käytiin läpi yhdessä terveydensuojeluviranomaisen kanssa. WSP:n mukainen riskienarviointi kattaa vesihuoltolain edellyttämän selvilläolo- ja tarkkailuveloitteet. Myös viemärlaitostoinnin riskienarviointi (SSP) on laadittu. Riskienarviointi käydään läpi säännöllisesti terveydensuojeluviranomaisen kanssa ja terveydensuojeluviranomainen valvoo, että veden laatua ja toimitusvarmuutta turvaavat toimenpiteet tulee tehdä vesihuoltolaitoksella. Terveydensuojeluviranomainen on hyväksynyt riskinarvioinnin.

Sipoon Veden varautumis- ja valmiussuunnitelma päivitettiin vuonna 2023. Toimintatapoja ja ohjeistusta tarkennetaan jatkuvasti saatuja kokemuksia ja oppeja hyödyntäen.

Metoderna och verksamhetssätten inom riskhanteringen utvärderas kontinuerligt i samband med den normala verksamheten. Riskkartläggningar gjordes för vattentjänstverket och åtgärder för att hantera riskerna planerades. Sibbo Vattens riskbedömning har gjorts enligt principerna i vattensäkerhetsplanen Water Safety Plan (WSP) som rekommenderas av Världshälsoorganisationen.

En riskbedömning av hela vattendistributionsverksamheten har gjorts i samarbete med vattentjänstverkets personal. Riskerna som eventuellt påverkar vattnets kvalitet eller distributionssäkerheten klassificerades enligt deras allvarlighetsgrad och observationerna behandlades med hälsoskyddsmyndigheten. En riskbedömning enligt WSP omfattar skyldigheten att hålla sig informerad och kontrollskyldigheter enligt det som avses i lagen om vattentjänster. Även riskbedömningen för avloppsverksamhet (SSP) har utarbetats. Riskbedömningen går igenom regelbundet med hälsoskyddsmyndigheten och hälsoskyddsmyndigheten övervakar att vattenverket utför åtgärderna som försäkrar vattnets kvalitet och distributionssäkerheten. Hälsoskyddsmyndigheten godkände riskbedömningen.

Sibbo Vattens beredskapsplan uppdaterades år 2023. Verksamhetssätten och anvisningarna preciseras kontinuerligt utgående från erfarenheterna och lärdomarna.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vastuu ja seuranta / Ansvaret för och uppföljningen av den interna kontrollen och riskhanteringen

Kunnanhallitus ja Sipoon Veden johtokunta seuraavat ja arvioivat päätöksenteon laatua, suunnitelmien toteutumista, riskienhallinnan järjestämisen asianmukaisuutta ja tavoitteiden saavuttamista mm. heille toimitettavan toiminnallisen ja taloudellisen raportointitiedon, esityslistojen, pöytäkirjojen, päätösten ja suunniteltujen toimenpiteiden vaikutusten sekä riskiarviointien tulosten perusteella.

Kunnanjohtaja, johtavat viranhaltijat ja tulosalueiden ja yksiköiden esimiehet vastaavat kokonaisvaltaisen riskienhallinnan ja valvonnan

Kommunstyrelsen och Sibbo Vattens direktion följer upp och utvärderar beslutsfattandets kvalitet, förverkligandet av planerna, ändamålsenligheten i ordnandet av riskhanteringen och uppnåendet av målen bl.a. utifrån rapporter de tillställs om verksamheten och ekonomin, föredragningslistor, protokoll, konsekvenser av beslut och planerade åtgärder samt resultatet av riskbedömningar.

Kommundirektören, de ledande tjänsteinnehavarna samt cheferna för resultatområdena och enheterna ansvarar för

viemisestä käytäntöön sekä säännöllisestä raportoinnista hallitukselle ja johtokunnalle vähintään osavuosikatsausten ja toimintakertomuksen laadinnan yhteydessä.

genomförandet av en genomgripande riskhantering och kontroll samt för en regelbunden rapportering till kommunstyrelsen och direktionen minst i samband med utarbetandet av delårsöversikterna och verksamhetsberättelsen.

Tilikauden tuloksen käsittely / Behandling av räkenskapsperiodens resultat

Johtokunnan on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Tilikauden tuloksella tarkoitetaan tällöin tilikauden yli-/alijäämää ennen tilinpäätössiirtoja.

Tilikauden ylijäämä ennen tilinpäätössiirtoja on 712 451,51 €. Tämä esitetään siirrettäväksi Sipoon Veden omaan pääomaan yli-/alijäämätillille.

I verksamhetsberättelsen ska direktionen lägga fram ett förslag till behandling av räkenskapsperiodens resultat. Med räkenskapsperiodens resultat avses i detta fall räkenskapsperiodens över-/underskott före bokslutsdispositioner.

Räkenskapsperiodens överskott före bokslutsdispositioner är 712 451,51 euro. Överskottet föreslås överföras till överskotts-/underskottskontot för Sibbo Vattens eget kapital.

SIPOON VESI, TILINPÄÄTÖSLASKELMAT JA TUNNUSLUVUT / SIBBO VATTEN, BOKSLUTSKALKYLER OCH NYCKELTAL

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos/ BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ ändring 2023	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk.% /Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Liikevaihto / Omsättning	5 350		5 350	5 084	- 266	-4,97 %	5 044
Liiketoiminnan muut tuotot / Övriga intäkter av affärsverksamhet	300		300	293	- 7	-2,32 %	377
Materiaalit ja palvelut / Material och tjänster	- 2 200		- 2 200	- 1 978	222	-10,07 %	- 2 114
Ostot tilikauden aikana / Inköp under räkenskapsperioden	- 1 100		- 1 100	- 1 008	92	-8,33 %	- 1 042
Palvelujen ostot / Köp av tjänster	- 1 100		- 1 100	- 970	130	-11,81 %	- 1 072
Henkilöstökulut/ Personalkostnader	- 714		- 714	- 604	110	-15,37 %	- 584
Palkat ja palkkiot / Löner och arvoden	- 587		- 587	- 498	89	-15,20 %	- 486
Henkilösivukulut/ Lönebikostnader	- 127		- 127	- 107	21	-16,17 %	- 98
Eläkekulut / Pensionskostnader	- 105		- 105	- 85	19	-18,50 %	- 79
Muut henkilösivukulut / Övriga lönebikostnader	- 23		- 23	- 21	1	-5,42 %	- 19
Poistot ja arvonalentumiset / Avskrivningar och nedskrivningar	- 1 200		- 1 200	- 1 198	2	-0,21 %	- 1 178
Suunnitelman mukaiset poisto / Avskrivningar enligt plan	- 1 200		- 1 200	- 1 198	2	-0,21 %	- 1 178
Arvonalentumiset/Nedskrivningar						0,00 %	
Liiketoiminnan muut kulut / Övriga kostnader för affärsverksamhet	- 140		- 140	- 152	- 12	8,76 %	- 151
Liikelyijäämä (-alijäämä) / Rörelseöverskott (-underskott)	1 396		1 396	1 444	48	3,47 %	1 394
Rahoitustuotot ja -kulut / Finansiella intäkter och kostnader	- 982		- 982	- 732	251	-25,51 %	- 732
Korkotuotot / Ränteintäkter						0,00 %	
Muut rahoitustuotot / Övriga finansiella intäkter	3		3	4	1	21,33 %	4
Korkokulut / Räntekostnader	- 250		- 250		250	-100,00 %	
Korvaus peruspääomasta / Ersättning för grundkapital	- 735		- 735	- 735		0,00 %	- 735
Muut rahoituskulut / Övriga finansiella kostnader						0,00 %	
Ylijäämä(alijä)enn.satunn.eriä / Överskott (underskott) före extraordinära poster	413		413	712	299	72,35 %	662
Satunnaiset tuotot ja -kulut						0,00 %	
Ylijäämä(alijä)ennen varauksia / Överskott (underskott) före överföring till reserver	413		413	712	299	72,35 %	662
Tilikauden ylijäämä(alijäämä) / Räkenskapsperioden överskott (underskott)	413		413	712	299	72,35 %	662

Tuloslaskelman tunnusluvut / Resultaträkningens nyckeltal	31.12.2023	31.12.2022
Sijoitetun pääoman tuotto / Avkastning av placerat kapital, %	14,2	14,7
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto / Avkastning av kommunen placerade kapital, %	14,2	14,7
Voitto / Vinst, %	14	13,1

Sipoon Veden liikevaihto ja muut tuotot vuonna 2023 olivat noin 5 377 000 euroa. Tuotot alittivat talousarvion noin 273 000 eurolla. Menot olivat vuonna 2023 noin 2 734 000 euroa. Alitusta talousarvioon syntyi noin 320 000 euroa.

Sibbo Vattens omsättning och övriga intäkter år 2023 uppgick till cirka 5 377 000 euro. Intäkterna underskred budgeten med cirka 273 000 euro. Utgifterna var cirka 2 734 000 euro år 2023. Budgeten underskreds med cirka 320 000 euro.

Taksankorotuksia vuonna 2023 ei ollut. Kate oli 2 643 000 euroa ennen poistoja ja rahoituskuluja. Näin ollen vuoden tulos muodostui noin 299 000 euroa talousarviota suuremmaksi. Tuloksen muodostumista on käsitelty tarkemmin kohdassa "Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa".

Vattentaxorna höjdes inte år 2023. Verksamhetsbidraget före avskrivningar och finansieringskostnader var 2 643 000 euro. Resultatet för året blev således cirka 299 000 euro bättre än budgeterat. Hur resultatet har räknats förklaras närmare under punkten "Väsentliga förändringar i verksamheten och ekonomin".

Rahoituslaskelman toteutuminen / Finansieringskalkylens utfall

1 000 €	Talousarvio/ Budget 2023	TA/BU muutos/ ändring 2023	TA/BU + Muutos/ Ändring 2023	Toteuma / Utfall 2023	Poik- keama / Avvikelse	Poikk. /Avvik. %	Toteuma / Utfall 2022
TULORAAHOITUS / INTERN TILLFÖRDA MEDEL							
Liikeylijäämä / Rörelseöverskott	1 396		1 396	1 444			1 394
Poistot ja arvonalentumiset / Avskrivningar och nedskrivningar	1 200		1 200	1 198			1 178
Rahoitustuotot ja -kulut / Finansiella intäkter och kostnader	-982		-982	-732			-732
Toiminnan rahavirta / Verksamhetens kassaflöde				1 910			
INVESTOINNIT / INVESTERINGAR							
Käyttöomaisuusinvestoinnit / Investeringar i anläggningstillgångar	-5 075		-5 075	-2 537			-5 157
Rahoitusosuudet investointimenoihin / Finansieringsandelar för investeringsutgifter				0			
Tulorahoitus ja investoinnit, netto / Internt tillförda medel och investeringar, netto				-2 537			
Toiminnan ja investointien rahavirta / Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde				-627			
RAHOITUSTOIMINTA / FINANSIERINGVERKSAMHET							
Muut maksuvalmiuden muutokset / Övriga förändringar av likviditeten							
Saamisten muutos muilta / Förändring avfordringar				19			63
Korottomien velkojen muutos / Förändringar av räntefria skulder				608			3 210
Rahoitustoiminta netto / Finansieringsverksamhet netto				627			3 273
Rahavarojen muutos / förändring av likvida medel				0			
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT / FINANSIERINGSKALKYLENS NYCKELTAL				31.12.2023	31.12.2022		
Investointien tulorahoitus / Intern finansiering av investeringar, %					75,3		35,7
Quick ratio					0,6		0,6
Current ratio					0,6		0,6
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta / Kassaflödet i verksamheten och för investeringarnas del för 5 år, t.euroa					-8 536		-9 646

Rahoitusosa toteutui tulo-rahoituksen osalta suunniteltua aavistuksen positiivisemmin. Liikelyijäämä oli budjetoitua suurempi johtuen menojen selvästä budjetin alituksesta. Investoinnit toteutuivat myös selvästi alle budjetoidun. Quick ratio eli maksuvalmiussuhde kertoo, miten hyvin lyhytaikaisesti sidotuilla varoilla pystytään kattamaan lyhytaikaiset velat. Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä: yli 1, tyydyttävä: 0,5–1, heikko: alle 0,5. Current ratio eli käyttöpääomasuhde kertoo nopeakiertoisen omaisuuden ja nopeakiertoisten velkojen suhteen. Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä: yli 2, tyydyttävä: 1–2, heikko: alle 1. Maksuvalmius ja käyttöpääomasuhde on liikelaitoksella ollut vuonna 2023 tyydyttävällä tasolla.

Finansieringsdelen för interna finansieringens utföll en aning mer positivt än planerat. Rörelseöverskottet överskred tydligt budgeten eftersom utgifterna var mindre än budgeterat. Investeringarna utföll också klart under budgeten. Quick ratio, dvs. kassalikviditeten, utvisar i vilken mån kortfristiga lån kan täckas med kortfristigt bundna medel. Ett nyckeltal på mer än 1 är bra, 0,5–1 är tillfredsställande och mindre än 0,5 är svagt. Current ratio, dvs. balanslikviditeten, utvisar förhållandet mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Ett nyckeltal på mer än 2 är bra, 1–2 är tillfredsställande och mindre än 1 är svagt. Affärsverkets likviditet och balanslikviditet var på en tillfredsställande nivå år 2023.

Tase / Balansräkning

1 000 €	31.12.2023	31.12.2022
VASTAAVAA	31 295	29 974
PYSYVÄT VASTAAVAT	29 580	28 241
Aineettomat hyödykkeet	5	22
Aineelliset hyödykkeet	27 771	26 415
Sijoitukset	1 804	1 804
VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 715	1 734
Vaihto-omaisuus		
Saamiset	1 715	1 734
VASTAAVAA YHTEENSÄ	31 295	29 974

	31.12.2023	31.12.2022
VASTATTAVAA	31 295	29 974
OMA PÄÄOMA	10 518	9 806
Peruspääoma	6 128	6 128
Edellisten tilik. yli/alijäämä	3 678	3 016
Tilikauden yli/alijäämä	712	662
VIERAS PÄÄOMA	20 777	20 169
Pitkäaikainen	17 853	17 072
Muut velat/Liittymismaksut ja	17 853	17 072
Lyhytaikainen	2 924	3 097
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	31 295	29 974

TASEEN TUNNUSLUVUT	2023	2022
Omavaraisuusaste / Soliditetsgrad, %	33,6	32,7
Suhteellinen velkaantuneisuus / Relativ skuldsättningsgrad,-%	386,4	372
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista / Skulder och anmsvar i procent av verksamhetsintäkterna, %	386,4	372,8
Kertynyt ylijäämä(alijäämä) / Upplupet överskott (underskott), 1 000 €	4 390	3678
Asukasmäärä / Invånarantal	22 590	22 313

Talousarviotavoitteiden toteutuminen / Budgetmålen utfall

Liikelaitoksen vuoden 2023 vuositavoitteet perustuivat kunnan vuositavoitteiden, toimenpiteiden ja toteutusohjelmien esityksiin. Alla on esitetty valtuuston asettamat sitovat tavoitteet Sipoon Vedelle:

- Toteuttaa kunnan kehittämisprojekteja yhdessä muun kunnan organisaation kanssa
- Vuosikate kattaa poistot ja kunnan päättämät pääomakustannukset ilman taksankorotuksia kasvun tuomien lisätulojen avulla.
- Laatii investointiohjelman ja -suunnitelman yhteensopivaksi kunnan investointien kanssa

Lisäksi Sipoon Vedelle asetettiin tavoitteeksi:

- Sipoon asiakkaiden tiedottamisen kehittäminen yhteistyössä kunnan ja kumppanien kanssa
- Raportoi talouden toteutumisesta ja toteumaennusteesta kerran kuussa

Kaikki asetetut tavoitteet ovat toteutuneet.

Målen som ställts upp för affärsverket för år 2023 grundar sig på förslag på kommunens årliga mål, åtgärder och verkställighetsprogram. Nedan presenteras de bindande mål som fullmäktige ställt upp för Sibbo Vatten:

- Genomföra kommunens utvecklingsprojekt tillsammans med den övriga kommunorganisationen
- Årsbidraget täcker avskrivningarna och de kapitalkostnader som kommunen beslutat med de extra intäkter som tillväxten medför så att vattentaxorna inte behöver höjas
- Utarbetar ett investeringsprogram och en plan som är förenlig med kommunens investeringar.

Därtill har följande mål ställts upp för Sibbo Vatten:

- Utvecklar informationen till kunderna i Sibbo i samarbete med kommunen och partnerna
- Att rapportera om hur ekonomin förverkligas och om utfallsprognosen en gång i månaden.

Alla de mål som uppställts för verksamheten har uppfyllts.

Tunnusluvut / Nyckeltal

	TP2020	TP2021	TP2022	TA2023	TP2023	TS2024	TS2025
Vesihuollon hintatasoa kuvaavat tunnusluvut							
Talousveden käyttömaksu (€/m ³) sis. alv	1,67	1,67	1,67	1,67	1,67	1,67	1,67
Jäteveden käyttömaksu (€/m ³) sis. alv	2,38	2,38	2,38	2,38	2,38	2,38	2,38
Vesihuoltomaksujen vertailuhinta (€/m ³) sis.alv	6,4	6,4	6,4	6,4	6,4	6,4	6,4
Vesihuollon tehokkuutta kuvaavat tunnusluvut							
Laskuttamattoman talousveden osuus (%)	9	9	9,5	9	15,4	9	9
Laskuttamattoman jäteveden osuus (%)	17	17	21	22	25,8	22	22
Vesihuollon laatua kuvaavat tunnusluvut							
Terveysperustaiset laatuvaatimukset täyttävä veden laatu (%)	100	100	100	100	100	100	100
Putkirikkojen määrä (kpl/km/vuosi)	0,007	0,007	0	0	0,001	0,007	0,007
Hinnanalennukseen oikeuttavien virheiden määrä (kpl)	0	0	0	0	0	0	0
Vesihuollon kannattavuutta kuvaavat tunnusluvut							

Toiminnan tuotot/toiminnan kulut (%)	198,4	194,0	189,8	185	196,7	182,5	181,5
Tuloutus suhteessa liikevaihtoon (%)	14,6	14,2	13,6	13	13,7	12,8	12,5
Investoinnit/poistot	3	2,7	4,4	4,2	2,1	3,8	3,8
Investointien tulorahoitus (%)	74,8	83,3	35,7	51,2	75,3	56,4	57,9

Investointiosan toteutuminen / Investeringsdelens utfall

	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ ändring 2023	Toteuma /Utfall 2023	Tot-%	Toteuma /Utfall 2022
Investointitulot / Intäkter					0,00 %	
Investointimenot / Kostnader	- 5 075		- 5 075	- 2 537	49,99 %	- 5 157
Netto	- 5 075		- 5 075	- 2 537	49,99 %	- 5 157

	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ ändring 2023	Toteuma /Utfall 2023	Tot-%	Toteuma /Utfall 2022
Laajennus investoinnit, uudet kaava-alueet / Utvidgningsinvesteringar, nya planeområden						
Yhteensä / Sammanlagt	- 3 050		- 3 050	- 759	24,88 %	- 1 453
Laajennus investoinnit, olemassa olevat alueet / Utvidgningsinvesteringar, ändringsområden för nuvarande palner						
Yhteensä / Sammanlagt	- 300		- 300	- 996	332,05 %	- 2 162
Haja-asutusalueet / Glesbygden						
Yhteensä / Sammanlagt	- 1 025		- 1 025	- 193	18,79 %	- 731
Peruskorjausinvestoinnit / Saneringsinvesteringar						
Yhteensä / Sammanlagt	- 700		- 700	- 589	84,19 %	- 811

Vesihuollon laajennusinvestoinneissa talouskauden aikana valmistui Uuden Porvoontien liikerakennusten kortteli, N49 korttelin 1015 asemakaavamuutos (linja-autoaseman purku), N60 Oikopolku ja B13 Örnvikintien länsiosa.

Uusien asemakaavojen osalta talousarviossa oli varauduttu suunnittelun käynnistämiseen NG8 Nikkilän kartanon keskuksessa ja toteutuksen käynnistämiseen N65 Metsärinteessä, S20 Söderkullan kartanossa, T6 Taasjärven itäpuolella ja TM1 Puu-Talmassa. Näiden asemakaavahankkeiden kaavoitus on viivästynyt osittain kaavoituksen resurssivajeen ja osittain hallinnollisten seikkojen, muistutusten ja valitusten johdosta.

T6 Taasjärven asemakaava tuli lainvoimaiseksi 23.11.2023. T6 Taasjärven itäpuolen rakennussuunnittelu pääsi vauhtiin vuoden 2023 alkusyksystä ja suunnitelmat valmistuvat keväällä 2024. S20 Söderkullan kartanon ja TM1 Puu-

Under ekonomiperioden färdigställdes följande utbyggnadsinvesteringar inom vattentjänster: kvartersområdet för affärsbyggnader vid Nya Borgåvägen, N49 detaljplaneändring för kvarter 1015 (rivning av busstationen), N60 Genstigen och B13 västra delen av Örnviksvägen.

I budgeten hade man berett sig för inledandet av planeringen av följande nya detaljplaner: NG8 Nickby gårds centrum, N65 Skogsbacken, S20 Söderkulla gårds bostadsområde, T6 Östra Tasträsk och TM1 Trä-Tallmo. Planläggning av dessa detaljplaneprojekt har fördröjts delvis på grund av bristen på resurser inom planläggning och delvis på grund av administrativa faktorer, anmärkningar och besvär.

Detaljplanen T6 Östra Tasträsk trädde i kraft 23.11.2023. Byggnadsplaneringen av T6 Östra Tasträsk kom igång i början av hösten 2023 och planerna färdigställs våren 2024. Detaljplanerna för S20 Söderkulla gård och TM1 Trä-Tallmo trädde

Talman asemakaavat tulivat lainvoimaisiksi 17.8.2023. Kummassakin hankkeessa on käynnissä rakennussuunnittelu. N65 Metsärinteen asemakaavan hyväksymisprosessi alkoi lokamarraskuussa 2023 ja asemakaava hyväksyttiin valtuustossa 12.2.2024. Hankkeessa on käynnistynyt rakennussuunnitteluvaihe

NG8 Nikkilän kartanon keskuksen asemakaava hyväksyttiin valtuustossa 5.6.2023. Asemakaavasta on tullut valituksia, joiden käsittely etenee ulkoilureittien, frisbeegolf-radan sekä asemakaava-alueen ja radan alituksen katu- ja rakennussuunnittelun ohella. Asemakaava-alueen rakennussuunnittelusta päätettiin kunnanhallituksessa 22.1.2024 ja suunnittelu kestää koko vuoden 2024.

Perusparannusinvestointien osalta saneeraukset kohdennettiin kuntotutkimusten perusteella Nikkilän sairaalan alueen viemärointiin. Alueen viemäriverkostossa havaittiin poikkeuksellisen paljon vuotovesiä sekä rakenteellisia vikoja. Siirtoviemärihankkeen yhteydessä saneerattiin Nikkilän ja Vaahteramäen jätevedenpumppaamot. Saneerausten seurauksena kyseisten pumppaamoiden energiankulutus on pienentynyt 50-60 prosenttia.

i kraft den 17 augusti 2023. Byggplaneringen är i gång i båda projekten. Godkännandeprocessen för detaljplanen N65 Skogsbacken inleddes i oktober–november 2023 och fullmäktige godkände detaljplanen 12.2.2024. Projektets byggnadsplanering har inletts.

Detaljplanen för N8 Nickby gårds centrum godkändes av fullmäktige 5.6.2023. Besvär har lämnats in om detaljplanen, och deras behandling framskrider utöver planeringen av friluftsleder och discgolfbanan samt gatu- och byggplaneringen av detaljplaneområdet och järnvägsunderfarten. Kommunstyrelsen beslutade om byggnadsplaneringen av detaljplaneområdet 22.1.2024 och planeringen fortsätter hela år 2024.

För saneringsinvesteringarnas del riktades saneringarna enligt konditionsundersökningar till avloppssystemet i sjukhusområdet i Nickby. Under saneringarna upptäcktes ovanligt mycket läckagevatten samt strukturella fel i områdets avloppsnät. I samband med byggandet av överföringsavloppet sanerades avloppspumpstationerna i Nickby och Lönnbacka. Till följd av saneringarna har pumpstationernas energiförbrukning minskat med 50–60 procent.

Tilinpäätöslaskelmat / Bokslutskalkyler

Tuloslaskelma / Resultaträkning

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Liikevaihto / Omsättning	5 083 878,21	5 044 019,53
Liiketoiminnan muut tuotot / Övriga intäkter av affärsverksamhet	293 028,78	377 049,07
Materiaalit ja palvelut / Material och tjänster	-1 978 436,82	-2 114 203,70
Aineet, tarvikkeet ja tavarat / Material, förnödenheter och varor	-1 008 400,11	-1 042 308,97
Ostot tilikauden aikana / Inköp under räkenskapsperioden	-1 008 400,11	-1 042 308,97
Palvelujen ostot / Köp av tjänster	-970 036,71	-1 071 894,73
Henkilöstökulut/ Personalkostnader	-604 488,67	-583 861,44
Palkat ja palkkiot / Löner och arvoden	-497 735,02	-485 769,28
Henkilösivukulut/ Lönebikostnader	-106 753,65	-98 092,16
Eläkekulut / Pensionskostnader	-85 341,04	-78 858,15
Muut henkilösivukulut / Övriga lönebikostnader	-21 412,61	-19 234,01
Poistot ja arvonalentumiset / Avskrivningar och nedskrivningar	-1 197 520,30	-1 178 210,99
Suunnitelman mukaiset poisto / Avskrivningar enligt plan	-1 197 520,30	-1 178 210,99
Liiketoiminnan muut kulut / Övriga kostnader för affärsverksamhet	-152 268,38	-150 991,62
Liikelylijäämä (-alijäämä) / Rörelseöverskott (-underskott)	1 444 192,82	1 393 800,85
Rahoitustuotot ja -kulut / Finansiella intäkter och kostnader	-731 741,31	-731 900,52
Korkotuotot / Ränteintäkter	0,00	0,00
Muut rahoitustuotot / Övriga finansiella intäkter	3 639,84	3 530,71
Korkokulut / Räntekostnader	0,00	0,00
Korvaus peruspääomasta / Ersättning för grundkapital	-735 350,22	-735 350,22
Muut rahoituskulut / Övriga finansiella kostnader	-30,93	-81,01
Ylijäämä(alijä)enn.satunn.eriä / Överskott (underskott) före extraordinära poster	712 451,51	661 900,33
Ylijäämä(alijä)ennen varauksia / Överskott (underskott) före överföring till reserver	712 451,51	661 900,33
Tilikauden ylijäämä(alijäämä) / Räkenskapsperioden överskott (underskott)	712 451,51	661 900,33

Rahoituslaskelma / Finansieringskalkyl

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Toiminnan rahavirta / Verksamhetens kassaflöde		
Liikelylijäämä / Rörelseöverskott	1 444 192,82	1 393 800,85
Poistot ja arvonalentumiset / Avskrivningar och nedskrivningar	1 197 520,30	1 178 210,99
Rahoitustuotot ja -kulut / Finansiella intäkter och kostnader	-731 741,31	-731 900,52
Satunnaiset erät / Extraordinära poster		
	1 909 971,81	1 840 111,32
Investointien rahavirta / Investeringarnas kassaflöde		
Käyttöomaisuusinvestoinnit / Investeringar i anläggningstillgångar	-2 536 928,31	-5 156 697,03
Rahoitusosuudet investointimenoihin / Finansieringsandelar för investeringsutgifter	0	
	-2 536 928,30	-5 156 697,03
Toiminnan ja investointien rahavirta / Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-626 956,49	-3 316 585,71
Rahoituksen rahavirta / Finansieringens kassaflöde		
Vaihto-omaisuuden lisäys / Ökning av omsättningstillgångar		
Saamisten muutos / Förändring avfordringar	18 844,16	62 667,44
Korottomien velkojen muutos / Förändringar av räntefria skulder	608 112,34	3 209 839,66
Rahoituksen rahavirta / Kassaflödet för finansieringens del	626 956,50	3 272 507,10
Rahavarojen muutos / Förändring av likvida medel	0,00	-44 078,61

Tase / Balansräkning

	31.12.2023	31.12.2022
VASTAAVAA	31 294 959,13	29 974 395,28
PYSYVÄT VASTAAVAT	29 579 980,04	28 240 572,03
Aineettomat hyödykkeet	5 383,71	22 214,76
Muut pitkävaikutteiset menot	5 383,71	22 214,76
Aineelliset hyödykkeet	27 770 836,28	26 414 597,22
Kiinteät rakenteet ja laitteet	26 606 821,03	22 224 296,43
Koneet ja kalusto	0,00	1 356,32
Ennakkomaksut ja keskeneräiset	1 164 015,25	4 188 944,47
Sijoitukset	1 803 760,05	1 803 760,05
Osakkeet ja osuudet	1 803 760,05	1 803 760,05
VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 714 979,09	1 733 823,25
Saamiset	1 714 979,09	1 733 823,25
Lyhytaikaiset saamiset	1 714 979,09	1 733 823,25
Myyntisaamiset	1 655 781,23	1 733 823,25
Siirtosaamiset	59 197,86	0,00
VASTAAVAA YHTEENSÄ	31 294 959,13	29 974 395,28

	31.12.2023	31.12.2022
VASTATTAVAA	31 294 959,13	29 974 395,28
OMA PÄÄOMA	10 518 044,17	9 805 592,66
Peruspääoma	6 127 918,54	6 127 918,54
Edellisten tilik. yli/alijäämä	3 677 674,12	3 015 773,79
Tilikauden yli/alijäämä	712 451,51	661 900,33
VIERAS PÄÄOMA	20 776 914,96	20 168 802,62
Pitkäaikainen	17 852 882,92	17 071 795,55
Muut velat/Liittymismaksut ja	17 852 882,92	17 071 795,55
Lyhytaikainen	2 924 032,04	3 097 007,07
Ostovelat	665 501,33	1 588 886,25
Muut velat/Liittymismaksut ja	2 135 442,86	1 408 998,05
Siirtovelat	123 087,85	99 122,77
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	31 294 959,13	29 974 395,28

SIPOON VESI, TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT / SIBBO VATTEN, NOTER TILL BOKSLUTET

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Pysyvien vastaavien arvostus
Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Rahoitusomaiseuden ja vieraan pääoman arvostus
Saamiset ja velat on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Avustusten käsittely
Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenoa vähennykseksi.

Jaksotusperiaatteet
Tulot ja menot on merkitty suoriteperusteisesti

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus
Organisaatiota ei ole tilikauden aikana muutettu, joten vuosien 2022 ja 2023 tiedot ovat vertailukelpoisia.

Värderingsprinciper och -metoder samt periodiseringsprinciper och -metoder som använts vid upprättandet av bokslutet

Värdering av bestående aktiva
Immateriella och materiella tillgångar bland bestående aktiva har upptagits i balansräkningen enligt anskaffningsutgift minskad med avskrivningar enligt plan och med finansieringsandelar för investeringsutgifter. Avskrivningarna enligt plan har beräknats utgående från en på förhand upprättad avskrivningsplan. Beräkningsgrunderna för avskrivningarna enligt plan anges i noterna till resultaträkningen i avsnittet om grunderna för avskrivningar enligt plan.

Värdering av finansieringstillgångar och främmande kapital
Fordringar och skulder har tagits upp i balansräkningen till deras nominella värde.

Behandling av bidrag
Finansiella bidrag som erhållits för anskaffning av materiella tillgångar inom bestående aktiva har tagits upp som avdrag för anskaffningsutgiften.

Periodiseringsprinciper
Intäkter och utgifter har tagits upp enligt prestationsprincipen.

Jämförbarheten med uppgifterna för föregående räkenskapsperiod
Organisationen har inte ändrats under räkenskapsperioden, varför uppgifterna för åren 2022 respektive 2023 är jämförbara.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot / Noter angående resultaträkningen

Toimintatuotot eriteltynä / Verksamhetsintäkter specificerade

Liite / Bilaga 6	2023	2022
Toimintatuotot eriteltynä / Specifikation av verksamhetsintäkterna		
Vedenmyynti / Vattenförsäljning		
Perusmaksut / Grundavgifter	570 145,30	557 762,40
Kulutuskasut / Förbrukningsavgifter	1 640 969,65	1 684 753,26
	2 211 114,95	2 242 515,66
Jätevesilaskutus / Avloppsvattenfakturerering		
Perusmaksut / Grundavgifter	732 915,93	717 504,84
Kulutuskasut / Förbrukningsavgifter	2 008 740,42	1 959 424,38
	2 741 656,35	2 676 929,22
Muut myyntituotot / Övriga försäljningsintäkter		
Lietteen vastaanotto / Slammottagning	98 334,98	110 287,26
	98 334,98	110 287,26
Muut tuotot / Övriga intäkter	22 950,59	4 934,90
Muut vuokratulot / Övriga hyresinkomster	9 821,34	9 352,49
Valmistus omaan käyttöön / Tillverkning för eget bruk		
Liikevaihto / Omsättning	5 083 878,21	5 044 019,53
Asennustoiminta / Installationsverksamhet		
Työlaskutus / Arbetsfakturerering	293 028,78	377 049,07
Muut tuotot / Övriga intäkter	293 028,78	377 049,07
Toimintatuotot yhteensä / Verksamhetsintäkter, sammanlagt	5 376 906,99	5 421 068,60

Palvelujen ostot / Köp av tjänster

Liite / Bilaga 9	2023	2022
Asiakaspalvelujen ostot / Köp av kundtjänster	- 916 240,39	- 998 758,27
Muiden palvelujen ostot / Övriga köptjänster	- 53 796,32	- 73 136,46
Palvelujen ostot yhteensä / Köp av tjänster totalt	- 970 036,71	- 1 071 894,73

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista / Utredning om grunderna för avskrivningar enligt plan

Käytetyt poistomenetelmät ovat tasapoisto / De använda avskrivningsmetoderna är linjär avskrivning

Liite / Bilaga 1	2023	2022
Maa- ja vesialueet / Mark- och vattenområden	ei poistoja / Avskrivs ej	ei poistoja / Avskrivs ej
Muut pitkävaikutteiset menot / Övriga långfristiga utgifter	2 vuotta / år	2 vuotta / år
Kunnan investoinneissa muiden kuntien vesi- ja viämrilaitoksiin / beträffande Sibbo kommuns investeringar i andra kommuners vatten- och avloppsverk	20 vuotta / år	20 vuotta / år
Rakennukset / Byggnader		
Vesilaitosrakennukset / Vattenverksbyggnader	20 vuotta / år	20 vuotta / år
Viemärlaitosrakennukset / Avloppsverksbyggnader	20 vuotta / år	20 vuotta / år
Hallintorakennukset / Förvaltningsbyggnader	25 vuotta / år	25 vuotta / år
Vesitornit / Vattentorn	30 vuotta / år	30 vuotta / år
Kiinteät rakenteet ja laitteet / Fasta konstruktioner och anordningar	30 vuotta / år	30 vuotta / år
Verkostot / Nät	30 vuotta / år	30 vuotta / år
Muut maa- ja vesirakenteet / Övriga mark- och vattenkonstruktioner	15 vuotta / år	15 vuotta / år
Laituskoneistot / Maskiner i anläggningar	10 vuotta / år	10 vuotta / år
Automaatiojärjestelmät / Automationssystem	7 vuotta / år	7 vuotta / år
Koneet ja kalusto / Maskiner och inventarier		
Kuljetusvälineet / Transportmedel	3-5 vuotta / år	3-5 vuotta / år
Vesimittarit / Vattenmätare	5 vuotta / år	5 vuotta / år
Tietokonelaitteet / Datautrustning	3 vuotta / år	3 vuotta / år

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet / Materiella och immateriella tillgångar

Liite 19.a								
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	Aineettomat hyödykkeet	Aineelliset hyödykkeet						
	Muut pitkävaikuttiset menot	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	22 214,76			22 224 296,43	1 356,32		4 188 944,47	26 436 811,98
Lisäykset tilikauden aikana		0,00	0,00			0,00	2 536 928,31	2 536 928,31
Rahoitusosuudet tilikaudella		0,00	0,00			0,00		0,00
Vähennykset tilikauden aikana		0,00	0,00			0,00		0,00
Siirrot erien välillä		0,00	0,00	5 561 857,53		0,00	-5 561 857,53	0,00
Tilikauden poistot	-16 831,05	0,00	0,00	-1 179 332,93	-1 356,32	0,00		-1 197 520,30
Arvonalennukset ja niiden palautukset		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	5 383,71	0,00	0,00	26 606 821,03	0,00	0,00	1 164 015,25	27 776 219,99
Arvonkorotukset								
Kirjanpitoarvo 31.12.								

Bilaga 19.a								
Materiella tillgångar	Immateriella tillgångar	Materiella tillgångar						
	Övriga utgifter med lång verkningstid	Mark- och vattenområden	Byggnader	Fasta konstruktioner och anordningar	Maskiner och inventarier	Övriga materiella tillgångar	Förskottsbet och pågående nyanläggningar	Totalt
Oavskriven anskaffningsutgift 1.1	22 214,76			22 224 296,43	1 356,32		4 188 944,47	26 436 811,98
Ökningar under räkenskapsperioden		0,00	0,00			0,00	2 536 928,31	2 536 928,31
Finansieringsandelar under räkenskapsperioden		0,00	0,00			0,00		0,00
Minskningar under räkenskapsperioden		0,00	0,00			0,00		0,00
Överföringar mellan poster		0,00	0,00	5 561 857,53		0,00	-5 561 857,53	0,00
Räkenskapsperiodens avskrivningar	-16 831,05	0,00	0,00	-1 179 332,93	-1 356,32	0,00		-1 197 520,30
Nedskrivningar och återföringar av dem		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Oavskriven anskaffningsutgift 31.12	5 383,71	0,00	0,00	26 606 821,03	0,00	0,00	1 164 015,25	27 776 219,99
Uppskrivningar								
Bokföringsvärde 31.12								

Sijoitukset / Placeringar

Liite / Bilaga 19.b Osakkeet ja osuudet / Aktier och andelar	Kuntayhtymäosuudet	Yhteensä
Hankintameno / Anskaffningsutg 1.1.	1 803 760,05	1 803 760,05
Lisäykset / Ökningar		
Vähennykset / Minskningar		
Hankintameno / Anskaffningsutg 31.12.	1 803 760,05	1 803 760,05

Oman pääoman erittely / Specifikation av det egna kapitalet

Liite / Bilaga 25	2023	2022
Peruspääoma / Grundkapital 31.12.	6 127 918,54	6 127 918,54
Edellisten tilikausien ylijäämä / Överskott från tidigare räkenskapsperioder 31.12.	3 677 674,12	3 015 773,79
Tilikauden ylijäämä/alijäämä / Räkenskapsperiodens överskott/underskott	712 451,51	661 900,33
Oma pääoma yhteensä / Eget kapital totalt	10 518 044,17	9 805 592,66

Velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille sekä osakkuusyhteisöille / Skulder till dottersamfund, samkommuner samt intressesamfund

Liite / Bilaga 30 Pitkä- tai lyhytaikaiset velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille sekä osakkuusyhteisöille / Lång- eller kortfristiga skulder till dottersamfund, samkommuner samt ägarintressesamfund	2023	2022
Lyhytaikaiset ostovelat / Kortfristiga inköpsskulder	60 547,69	389 982,98

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät / Väsentliga poster som ingår i resultatregleringsskulder

Liite / Bilaga 33 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät / Väsentliga poster som ingår i resultatregleringar	2023	2022
Lomapalkkavelka / Semesterlöneskuld	112 179,09	93 988,80
Palkkajaksotus / Löneperiodisering		
Muut siirtovelat / Övriga resultatregleringar	10 908,76	5 133,97
Yhteensä / Totalt	123 087,85	99 122,77

Saamiset tytäryhteisöille, kuntayhtymille sekä osakkuusyhteisöille / Fordringar på dottersamfund, samkommuner samt intressesamfund

Liite / Bilaga 23	2023	2022
Pitkä- tai lyhytaikaiset saamiset tytäryhteisöiltä/osakkuusyhteisöiltä / Lång- och kortfristiga fordringar av dottersamfund/ägarintressesamfund		
Lyhytaikaiset myyntisaamiset / Kortfristiga kundfordringar	43 287,99	43 056,85

Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät / Väsentliga poster som ingår i resultatregleringsfordringar

Liite / Bilaga 24	2023	2022
Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät / Väsentliga poster som ingår i resultatregleringarna		
Muut siirtosaamiset / Övriga resultatregleringar	59 197,86	0

Henkilöstön lukumäärä 31.12. / Antal anställda 31.12

Liite / Bilaga 42	2023	2022
Henkilöstömäärä / Personal		
Vakituiset / Ordinarie	10	10
Osa-aikaiset / Deltid	0	0
Yhteensä / Sammanlagt	10	10

Henkilöstökulut / Personalkostnader

Liite / Bilaga 43	2023	2022
Palkkaerittely / Lönespecifikation		
Tuntipalkat / Timlöner	- 200 102,85	- 209 175,09
Kuukausipalkat / Månadslöner	- 303 435,28	- 264 088,13
Palkkiot / Arvoden	- 9 165,00	- 9 607,50
Maksetut palkat (tuloslaskelma) / Betalda löner (resultaträkning)	- 512 703,13	- 482 870,72
Jaksotetut palkat ja palkkiot/muutos		
Lomapalkkavaraukset / Semesterpengsreservering/förändring	- 13 098,77	- 13 494,02
Henkilöstön korvauserät / Ersättningsrat till personalen	28 066,88	10 595,46
Tulovaikutteiset palkat / Löner som inverkar på resultatet	- 497 735,02	- 485 769,28
Aktivoidut palkat / Aktiverade löner		
Palkat yhteensä / Sammanlagda löner	- 497 735,02	- 485 769,28
Lakisäätöiset henkilöstösivukulut / Lagstadgade personalbikostnader		
Sosiaaliturvamaksut / Socialskyddsavgifter	- 7 380,49	- 6 261,55
Eläkevakuutusmaksut / Pensionsförsäkringsavgifter	- 85 341,04	- 78 858,15
Tapaturmavakuutusmaksut / Olycksfallsförsäkringsavgifter	- 11 456,92	- 10 565,11
Maksetut sivukulut (tuloslaskelma) / Betalda bikostnader (resultaträkning)	- 104 178,45	- 95 684,81

Jaksotetut sivukulut/muutos / Periodiserade sidokostnader/förändring	- 2 575,20	- 2 407,35
Tulosvaikutteiset sivukulut / Bikostnader som inverkar på resultatet	- 106 753,65	- 98 092,16
Sivukulut yhteensä / Sammanlagda bikostnader	- 106 753,65	- 98 092,16

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot / Noter angående säkerheter och ansvarsförbindelser

Leasingvastuiden yhteismäärä / Det sammanlagda beloppet av leasingansvar

Liite / Bilaga 38	2023	2022
Seuraavalla tilikaudella maksettavat / Förfaller under följande räkenskapsperiod	6 715,83	18 041,65
Myöhemmin maksettavat / Förfaller senare	0,00	6 629,96
Yhteensä / Sammanlagt	6 715,83	24 671,61

ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT / UNDERSKRIFTER OCH ANTECKNINGAR

Sipoossa X.päivänä maaliskuuta / Sibbo den X mars 2024

Sipoon vesihuoltoliikelaitoksen johtokunta / Direktionen för Sibbo vattenaffärsverk

---

Liikelaitosjohtaja / Affärsverksdirektör _____

Matti Huttunen

TILINTARKASTUSMERKINTÄ / REVISIONSANTECKNING

Olemme tarkastaneet tilinpäätöksen / Vi har granskat bokslutet

Sipoossa / Sibbo _____ 2024

KPMG Oy Ab

Martin Slotte

HT, JHT / GR, OFGR

SIPOON VESI -LIIKELAITOKSEN VAIKUTUS KUNNAN TALOUTEEN / AFFÄRSVERKET SIBBO VATTENS INVERKAN PÅ KOMMUNENS EKONOMI

Kuntaorganisaatioon kuuluu Sipoon Vesi.

Liikelaitoksen johtokunta päättää kuntalain mukaisesti omista talousarvioistaan ja taloussuunnitelmistaan. Liikelaitoksen talousarvio ja taloussuunnitelma esitetään kunnan talousarvion liitetietona, mutta liikelaitosten tilinpäätösten luvut yhdistellään kunnan tilinpäätökseen.

Liikelaitos toimii erillisenä yksikkönä kuntaorganisaation sisällä, mutta kuuluu juridisesti kunnan emoyhteisöön. Liikelaitos on itsenäisestä roolistaan huolimatta suoraan osa kunnan taloutta. Liikelaitos laatii omat tilinpäätöslaskelmansa liitetietoineen. Tiedot yhdistellään kunnan vastaaviin tilinpäätöslaskelmiin rivi riviltä siten, että sisäiset ostot, sisäiset myynnit ja muut sisäiset erät eliminoidaan.

Sibbo Vatten hör till kommunorganisationen.

Affärsverkets direktion beslutar i enlighet med kommunallagen om sin budget och ekonomiplan. Affärsverkets budget och ekonomiplan presenteras som bilaga till kommunens budget, men affärsverkets bokslutssiffror sammanställs med kommunens bokslut.

Affärsverket är en separat enhet inom kommunorganisationen, men hör juridiskt till kommunens modersamfund. Trots sin självständiga roll är affärsverket direkt en del av kommunens ekonomi. Affärsverket gör upp sina egna bokslutskalkyler jämte bilagor. Uppgifterna sammanställs med kommunens motsvarande bokslutskalkyler rad för rad så att interna köp, interna försäljningar och andra interna poster elimineras.

Tuloksen muodostuminen / Affärsverkets resultat

Liikelaitoksen toiminnan kokonaisvaikutus kunnan tilikauden 2023 tuloksen muodostumiseen oli positiivinen. Liikelaitoksen vuosikate oli 1,9 M€, poistot 1,2 M€ ja tilikauden tulos 0,7 M€.

Kunnan tilikauden ylijäämä ilman liikelaitosta on 5,05 M€. Liikelaitos mukaan lukien ylijäämä on 5,76 M€. Kunnan käyttötalouden sisäiset menot ja tulot ovat 19,1 M€.

Kunnan ja liikelaitoksen käyttötalouden sisäisiä eriä oli yhteensä 0,46 M€.

Helhetseffekten av affärsverkets verksamhet på resultatet för kommunens räkenskapsperiod 2023 var positiv. Affärsverkets årsbidrag var 1,9 miljoner euro, avskrivningarna 1,2 miljoner euro och räkenskapsperiodens resultat var 0,7 miljoner euro.

Kommunens räkenskapsperiod exklusive affärsverket visade ett överskott på 5,05 miljoner euro. Inklusive affärsverket var överskottet 5,76 miljoner euro. Driftsekonomin interna utgifter och inkomster uppgick till 19,1 miljoner euro.

Interna poster i kommunens och affärsverkets driftsekonomi uppgick till sammanlagt 0,46 miljoner euro.

Toiminnan rahoitus / Finansiering av verksamheten

Kunnan osalta toiminnan ja investointien rahavirta oli 3,78 M€. Sipoon veden toiminnan ja investointien rahavirta oli -0,63 M€. Sipoon veden vuotuisia investointeja rahoitetaan

Kassaflödet av verksamheten och investeringarna för kommunens del var 3,78 miljoner euro. Kassaflödet av verksamheten och investeringarna för Sibbo Vattens del var -0,63 miljoner euro.

toimintatulojen lisäksi liittymismaksutuloilla. Liittymismaksuja kertyi viime vuonna 0,78 M€.

Sipoon veden rahoitustarpeisiin ei ollut tarpeen ottaa lainaa. Sipoon veden maksuvalmius hoidetaan kunnan keskuskassan välityksellä.

Sibbo Vattens årliga investeringar finansieras genom verksamhetsintäkter och inkomster från anslutningsavgifter. I fjol inflöt 0,78 miljoner euro i anslutningsavgifter.

Inga lån behövde lyftas för Sibbo Vattens finansieringsbehov. Sibbo Vattens likviditet sköts genom kommunens centralkassa.

TULOSLASKELMAN YHDISTELY / RESULTATRÄKNINGENS SAMMANSTÄLLNING	Kunta / Kommunen	Sipoon Vesi / Sibbo Vatten	Yhteensä / Sammanlagt	Eliminointi / Elimineringar	Sipoon kunta yhteensä / Sibbo kommun sammanlagt
TOIMINTATUOTOT / VERKSAMHETENS INTÄKTER					
Myyntituotot / Försäljningsintäkter	1 592	5 074	6 666	-128	6 538
Maksutuotot / Avgiftsintäkter	2 817	0	2 817	0	2 817
Tuet ja avustukset / Understöd och bidrag	1 704	0	1 704	0	1 704
Muut toimintatuotot / Övriga verksamhetsintäkter	8 047	303	8 351	-334	8 017
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ / VERKSAMHETENS INTÄKTER TOTALT	14 160	5 377	19 537	-462	19 075
Valmistus omaan käyttöön / Tillverkning för eget bruk	7	0	7	0	7
TOIMINTAKULUT / VERKSAMHETSKOSTNADER					
Henkilöstökulut / Personalkostnader	-45 348	-604	-45 953	0	-45 953
Palkat ja palkkiot / Löner och arvoden	-36 554	-498	-37 052	0	-37 052
Henkilösivukulut / Lönebikostnader	-8 794	-107	-8 901	0	-8 901
Eläkekulut / Pensionskostnader	-7 362	-85	-7 447	0	-7 447
Muut henkilösivukulut / Övriga lönebikostnader	-1 432	-21	-1 454	0	-1 454
Palvelujen ostot / Köp av tjänster	-20 266	-970	-21 236	295	-20 940
Aineet, tarvikkeet ja tavarat / Material, förnödenheter och varor	-6 432	-1 008	-7 440	66	-7 374
Avustukset / Understöd	-5 814	0	-5 814	0	-5 814
Muut toimintakulut / Övriga verksamhetskostnader	-3 681	-152	-3 833	101	-3 732
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ / VERKSAMHETSKOSTNADER TOTALT	-81 540	-2 735	-84 275	462	-83 813
TOIMINTAKATE / VERKSAMHETS BIDRAG	-67 373	2 642	-64 731	0	-64 731
Verotulot / Skatteinkomster	62 393	0	62 393	0	62 393
Valtionosuudet / Statsandelar	22 093	0	22 093	0	22 093
Rahoitustuotot ja -kulut/ Finansiella intäkter och kostnader:	-284	-732	-1 015	0	-1 016
Korkotuotot / Ränteintäkter	1	0	1	0	1
Muut rahoitustuotot / Övriga finansiella intäkter	148	4	152	0	152
Korkokulut / Räntekostnader	-1 157	0	-1 157	-735	-1 892
Korvaus peruspääomasta / Ersättning för grundkapital	735	-735	0	735	735
Muut rahoituskulut / Övriga finansiella kostnader	-11	0	-11	0	-11
VUOSIKATE / ÅRS BIDRAG	16 829	1 910	18 740	0	18 739
Poistot ja arvonalentumiset / Avskrivningar och nedskrivningar	-13 712	-1 198	-14 909	0	-14 909
Suunnitelman mukaiset poistot / Avskrivningar enligt plan	-8 794	-1 198	-9 991	0	-9 991

Arvon alentumiset / Nedskrivningar	-4 918	0	-4 918	0	-4 918
Satunnaiset erät / Extraordinära poster	0	0	0	0	0
Satunnaiset tuotot / Extraordinära intäkter	0	0	0	0	0
Satunnaiset kulut / Extraordinära kostnader	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS / RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	3 117	713	3 831	0	3 830
Poistoeron lis (-) tai väh (+) / Ökn. (-) eller minskn. (+) av avskrivn.diff.	-1116,64	0	-1116,64	0	-1116,64
Varausten lis (-) tai väh (+) / Ökn. (-) eller minskn. (+) av reserver	3050	0	3050	0	3050
Rahastojen lis (-) tai väh (+) / Ökn. (-) eller minskn. (+) av fonder					
TILIKAUDEN YLI-JÄÄMÄ / RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVERSKOTT	5 051	713	5 764	0	5 763

RAHOITUSLASKELMAN YHDISTELY/SAMMANSTÄLLNING AV FINANSIERINGSANALYS	Kunta / Kommunen	Sipoon Vesi / Sibbo vatten	Yhteensä / Sammanlagt	Eliminointi / Elimineringar	Sipoon kunta yhteensä/Sibbo kommun sammanlagt
Toiminnan rahavirta/Kassaflödet i verksamheten					
Vuosikate/Årsbidrag	16 829	1 910	18 739	0	18 739
Satunnaiset erät/Extraordinära poster	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät/Korrektivposter till internt tillförda medel	-3 977	0	-3 977	0	-3 977
Tulorahoitus yhteensä/Internt tillförda medel sammanlagt	12 852	1 910	14 762	0	14 762
Investointien rahavirta/Kassaflödet för investeringarnas del	-9 068	-2 537	-11 605	0	-11 605
Investointimenot/Investeringsutgifter	-13 415	-2 537	-15 952	0	-15 952
Rahoitusosuudet investointimenoihin/Finansieringsandelar för investeringsutgifter	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot/Överlåtelseink. av tillgångar bl. bestående aktiva	4 347	0	4 347	0	4 347
Toiminnan ja investointien rahavirta/Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	3 784	-627	3 157	0	3 157
Rahoituksen rahavirta/Kassaflödet för finansieringens del	-11 906	627	-11 279	0	-11 279
Antolainauksen muutokset/Förändringar i utlåningen					
Antolainasaamisten vähennykset/Minskning av utlåningen	1	0	1	0	1
Lainakannan muutokset/Förändringar i lånebeståndet	-5 897		-5 897	0	-5 897
Pitkäaikaisten lainojen lisäys/Ökning av långfristiga lån	10 000	0	10 000	0	10 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys/Minskning av långfristiga lån	-12 897	0	-12 897	0	-12 897
Lyhytaikaisten lainojen muutos/Förändring av kortfristiga lån	-3 000	0	-3 000	0	-3 000
Muut maksuvalmiuden muutokset/Övriga förändringar i likviditeten	-6 009	627	-5 382	0	-5 382
Vaihto-omaisuuden muutos/Förändring av omsättningstillgångar			0	0	0
Saamisten muutos/Förändring av fordringar	566	19	585	620	1 205
Korottomien velkojen muutos/Förändring av räntefria skulder	-6 575	608	-5 967	-620	-6 587
RAHAVAROJEN MUUTOS/FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL	-8 122	0	-8 122	0	-8 122

TASEEN YHDISTELY VASTAAVA / SAMMANSTÄLLNING AV BALANSEN AKTIVA	Kunta / Kommunen	Sipoon Vesi / Sibbo vatten	Yhteensä / Sammanlagt	Eliminointi / Elimineringar	Sipoon kunta yhteensä / Sibbo kommun sammanlagt
PYSYVÄT VASTAAVAT/BESTÅENDE AKTIVA	246 288 266,59	29 579 980,04	275 868 246,63	-6 307 496,86	269 560 749,77
Aineettomat hyödykkeet/Immateriella tillgångar	29 959,40	5 383,71	35 343,11	0,00	35 343,11
Muut pitkävaikutteiset menot/Övriga utgifter med lång verkningstid	29 959,40	5 383,71	35 343,11	0,00	35 343,11
Aineelliset hyödykkeet/Materiella tillgångar	201 715 631,21	27 770 836,28	229 486 467,49	0,00	229 486 467,49
Maa- ja vesialueet/Mark- och vattenområden	48 093 948,11	0,00	48 093 948,11	0,00	48 093 948,11
Rakennukset/Byggnader	104 374 325,57	0,00	104 374 325,57	0,00	104 374 325,57
Kiinteät rakenteet ja laitteet/Fasta konstruktioner och anordningar	44 214 688,06	26 606 821,03	70 821 509,09	0,00	70 821 509,09
Koneet ja kalusto/Maskiner och inventarier	931 528,22	0,00	931 528,22	0,00	931 528,22
Muut aineelliset hyödykkeet/Övriga materiella tillgångar	56 580,60	0,00	56 580,60	0,00	56 580,60
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat/Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar	4 044 560,65	1 164 015,25	5 208 575,90	0,00	5 208 575,90
Sijoitukset/Placeringar	44 542 675,98	1 803 760,05	46 346 436,03	-6 307 496,86	40 038 939,17
Osakkeet ja osuudet/Aktier och andelar	44 362 741,67	1 803 760,05	46 166 501,72	-6 127 918,54	40 038 583,18
Muut lainasaamiset/Övriga lånefordringar	355,99	0,00	355,99	0,00	355,99
Muut saamiset/Övriga fordringar	179 578,32	0,00	179 578,32	-179 578,32	0,00
TOIMEKSIANTOJEN VARAT/FÖRVALTADE MEDEL	214 135,92	0,00	214 135,92	0,00	214 135,92
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet/Donationsfondernas särskilda täckning	122 809,41	0,00	122 809,41	0,00	122 809,41
Muut toimeksiantojen varat/Övriga förvaltade medel	91 326,51	0,00	91 326,51	0,00	91 326,51
VAIHTUVAT VASTAAVAT/RÖRLIGA AKTIVA	9 456 468,05	1 714 979,09	11 171 447,14	-1 972 029,01	9 199 418,13
Saamiset/Fordringar	5 822 800,08	1 714 979,09	7 537 779,17	-1 972 029,01	5 565 750,16
Pitkäaikaiset saamiset/Långfristiga fordringar	50 000,00	0,00	50 000,00	0,00	50 000,00
Lainasaamiset/Lånefordringar	50 000,00	0,00	50 000,00	0,00	50 000,00
Lyhytaikaiset saamiset/Kortfristiga fordringar	5 772 800,08	1 714 979,09	7 487 779,17	-1 972 029,01	5 515 750,16
Myyntisaamiset/Kundfordringar	903 279,61	1 655 781,23	2 559 060,84	0,00	2 559 060,84
Lainasaamiset/Lånefordringar	5 975,89	0,00	5 975,89	0,00	5 975,89
Muut saamiset/Övriga fordringar	3 338 416,65	0,00	3 338 416,65	-1 972 029,01	1 366 387,64
Siirtosaamiset/Resultatregleringar	1 525 127,93	59 197,86	1 584 325,79	0,00	1 584 325,79
Rahoitusomaisuusarvopaperit/Finansiella värdepapper	73,20	0,00	73,20	0,00	73,20
Osakkeet ja osuudet/Aktier och andelar	73,20	0,00	73,20	0,00	73,20
Rahat ja pankkisaamiset/Kassa och bank	3 633 594,77	0,00	3 633 594,77	0,00	3 633 594,77
VASTAAVAA YHTEENSÄ/AKTIVA SAMMANLAGT	255 958 870,56	31 294 959,13	287 253 829,69	-8 279 525,87	278 974 303,82

TASEEN YHDISTELY VASTATTAVAA/SAMMANSTÄLLNING Kunta / AV BALANSEN PASSIVA Kommunen	Sipoon Vesi / Sibbo vatten	Yhteensä / Sammanlagt	Eliminointi / Elimineringar	Sipoon kunta yhteensä / Sibbo kommun sammanlagt	
OMA PÄÄOMA/EGET KAPITAL	103 408 966,00	10 518 044,17	113 927 010,17	-6 127 918,54	107 799 091,63
Peruspääoma/Grundkapital	64 794 653,34	6 127 918,54	70 922 571,88	-6 127 918,54	64 794 653,34
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä/Över-/underskott från tidigare räkenskapsperioder	33 563 730,36	3 677 674,12	37 241 404,48		37 241 404,48
Tilikauden yli-/alijäämä/Räkenskapsperiodens över-/underskott	5 050 582,30	712 451,51	5 763 033,81		5 763 033,81
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET/AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH RESERVER	37 817 244,91	0,00	37 817 244,91	0,00	37 817 244,91
Poistoerot/Avskrivningsdifferenser	32 817 244,91	0,00	32 817 244,91	0,00	32 817 244,91
Vapaaehtoiset varaukset/Reserver	5 000 000,00	0,00	5 000 000,00	0,00	5 000 000,00
PAKOLLISET VARAUKSET/AVSÄTTNINGAR	70 489,01	0,00	70 489,01	0,00	70 489,01
Muut pakolliset varaukset/Övriga avsättningar	70 489,01	0,00	70 489,01	0,00	70 489,01
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT/FÖRVALTAT KAPITAL	214 135,92	0,00	214 135,92	0,00	214 135,92
Lahjoitusrahastojen pääomat/Donationsfondernas kapital	214 135,92	0,00	214 135,92	0,00	214 135,92
VIERAS PÄÄOMA/FRÄMMANDE KAPITAL	114 448 034,72	20 776 914,96	135 224 949,68	-2 151 607,33	133 073 342,35
Pitkäaikainen/Långfristigt	85 034 989,87	17 852 882,92	102 887 872,79	-179 578,32	102 708 294,47
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta/Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	85 010 000,00	0,00	85 010 000,00	0,00	85 010 000,00
Lainat julkisyhteisöiltä/Lån från offentliga samfund	24 989,87	0,00	24 989,87	0,00	24 989,87
Liittymismaksut ja muut velat/Anslutningsavgifter och övriga skulder	0,00	17 852 882,92	17 852 882,92	-179 578,32	17 673 304,60
Lyhytaikainen/Kortfristigt	29 413 044,85	2 924 032,04	32 337 076,89	-1 972 029,01	30 365 047,88
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta/Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	16 275 000,00	0,00	16 275 000,00	0,00	16 275 000,00
Lainat julkisyhteisöiltä/Lån från offentliga samfund	21 438,88	0,00	21 438,88	0,00	21 438,88
Saadut ennakot/Erhållna förskott	1 132 669,41	0,00	1 132 669,41	0,00	1 132 669,41
Ostovelat/Leverantörsskulder	5 120 672,60	665 501,33	5 786 173,93	0,00	5 786 173,93
Liittymismaksut ja muut velat/Anslutningsavgifter och övriga skulder	744 556,15	2 135 442,86	2 879 999,01	-1 972 029,01	907 970,00
Siirtovelat/Resultatregleringar	6 118 707,81	123 087,85	6 241 795,66	0,00	6 241 795,66
VASTATTAVAA YHTEENSÄ/PASSIVA SAMMANLAGT	255 958 870,56	31 294 959,13	287 253 829,69	-8 279 525,87	278 974 303,82

10 Tilinpäätöksen allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä / Unvertecknande av bokslutet och revisionsanteckningar

Sipoossa / Sibbo 25. päivänä maaliskuuta / den 25 mars 2024

Sipoon kunnanhallitus / Kommunstyrelsen i Sibbo

_____
Kaj Lindqvist (Puheenjohtaja/Ordförande)

_____
Tuomas Alaterä

_____
Suvi Vuoksenranta

_____
Antti Skogster

_____
Ritva Tarvainen

_____
Micaela Röman

_____
Clara Lindqvist

_____
Tom Sundbäck

_____
Roy Harkimo

_____
Marketta Mattila

_____
Mikael Grannas
kunnanjohtaja / kommundirektör

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ / REVISIONSANTECKNING

Olemme tänään antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta kertomuksen.
Vi har idag avgivit berättelse över utförd revision

Sipoossa / Sibbo _____._____.2024

KPMG Oy Ab

_____
Martin Slotte
HT, JHT, CIA / GR, OFGR, CIA

11 Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat / Handlingar som bekräftar bokslutet

Sähköiset arkistoraportit

- päiväkirja
- pääkirja
- talousarvion toteutumisvertailu
- tase
- tase tileittäin
- tuloslaskelma
- tuloslaskelma tileittäin
- rahoituslaskelma
- ostoreskontra
- avoimet ostolaskut 31.12.2023
- myyntireskontra
- laskutusluettelot
- avoimet myyntilaskut 31.12.2023
- pysyvien vastaavien hyödykkeiden luettelo
- irtaimistoluettelot

palkanmaksu kausittain
palkanmaksuerittely henkilöittäin
palkanmaksuerittely kirjaustunnisteittain

antolainat
asunto- ja lisälainat

Kortistot
asunto- ja lisälainat

Tasekirja

TOSITELAJIT

Id	Nimitys
ALKUSA	Alkusaldot
BUD	Talousarvio
BUDL	Talousarviomuutokset
KASSA1	Palvelukassa
KLALKU	Konsernin alkusaldot
KLKIRJ	Konsernikirjaukset
KLYHT	Tytäryht./Kuntayht.
KOMTOS	Käyttöomaisuustositteet
MUIJAK	Muistioiden jaksotus
MUISIS	Muistio, sisäinen

Elektroniska arkivrapporter

- dagbok
- huvudbok
- budgetutfall
- balans
- balans kontovis
- resultaträkning
- resultaträkning kontovis
- finansieringskalkyl
- inköpsreskontra
- öppna inköpsfakturer per 31.12.2022
- försäljningsreskontra
- faktureringslängder
- öppna kundfakturer per 31.12.2022
- förteckning över tillgångar bland bestående aktiva
- inventarieförteckningar

löneutbetalning periodvis
specifikation av löneutbetalning personvis
specifikation av löneutbetalning per
bokföringskod

utlåning
bostads- och tilläggsån

Kartotek
bostads- och tilläggsån

Balansbok

VERIFIKATSLAG

Id	Benämning
ALKUSA	Ingående saldo
BUD	Budget
BUDL	Budgetändringar
KASSA1	Servicekassa
KLALKU	Koncernens ingående balans
KLKIRJ	Koncernbokningar
KLYHT	Dotterbolag/Samkommuner
KOMTOS	Anläggningstillgångar, verifikat
MUIJAK	Memorialperiodisering
MUISIS	Memorial, interna

MUIST1	Muistiotositteet 1	MUIST1	Memorialverifikat 1
OMAKSU	Ostoreskontramaksut	OMAKSU	Inköpsreskontra, betalningar
OSTOT	Ostolaskut	OSTOT	Inköpsfakturor
PALKAT	Palkkatositteet	PALKAT	Löneverifikat
PANKKI	Pankkien tiliotteet	PANKKI	Bankernas kontoutdrag
SISLAS	Sisäiset laskut Proe	SISLAS	Interna fakturor Proe
YMR01	Ennakkomaksut	YMR01	Förskottsbetalningar
YMR10	MR Laskulaji 10	YMR10	MR Verifikatslag 10 Enheten för ekonomitjänster, allmän fakturering
YMR14	Talousspalveluyksikön yleislaskutus	YMR14	MR Verifikatslag 14 Fritidsväsendets allmänna fakturering
YMR15	MR Laskulaji 14 Vapaa-aikatoimen yleislaskutus	YMR15	MR Verifikatslag 15 Teknik- och miljöavdelningens allmänna fakturering
YMR17	MR Laskulaji 15 Tekniikka- ja ympäristöosaston yleislaskutus	YMR17	MR Verifikatslag 17 Byggnadstillsynen
YMR18	MR Laskulaji 17 Rakennusvalvonta	YMR18	MR Verifikatslag 18 Hyror
YMR19	MR Laskulaji 18 Vuokrat	YMR19	MR Verifikatslag 19 Morgon- och eftermiddagsverksamhet
YMR20	MR Laskulaji 19 Aamu- ja iltapäivätoiminta	YMR20	MR Verifikatslag 20 Fritidssektorns idrottsanläggningar
YMR21	MR Laskulaji 20 Vapaa-aikatoimen liikuntapaikat	YMR21	MR Verifikatslag 21 Kursavgifter
YMR22	MR Laskulaji 21 Kurssimaksut	YMR22	MR Verifikatslag 22 Motionskurser
YMR23	MR Laskulaji 22 liikuntakurssit	YMR23	MR Verifikatslag 23 Arrende
YMR53	MR Laskulaji 23 Maanvuokrat	YMR53	MR Verifikatslag 53 Dagvård allmän fakturering
YMR54	MT Laskulaji 53 Päivähoito yleislaskutus	YMR54	MR Verifikatslag 54 Dagvård
YMR56	MR Laskulaji 54 Päivähoito	YMR56	MR Verifikatslag 56 Boende, köptjänster
YMR77	MR Laskulaji 56 Asuminen, ostopalvelut	YMR77	MR Verifikatslag 77 Vattentjänster
YMRHYV	MR Laskulaji 77 Vesihuolto	YMRHYV	MR Kreditfakturakvitteringar
YMRK	MR Hyvityslaskukuittaukset	YMRMAN	MR Manuella betalningar
YMRMAN	MR Tileistä poistot	YMRVII	MR Referensbetalningar
YMRVII	MR Manuaalisuoritukset		
	MR Viitesuoritukset		

Kirjanpidon ja tositteiden säilytys / Förvaring av bokföringen och verifikaten

Tasekirja, talousarvion toteutumisvertailu ja tilikartta säilytetään pysyvästi. Päivä- ja pääkirjat sekä tositteet säilytetään vähintään kuusi vuotta. Siirtolistat osakirjanpidoista säilytetään vähintään kaksi vuotta.

Talousarvion toteutumisvertailu ja pääkirja, päiväkirja sekä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luettelot ovat Raindance-ohjelmassa. Muut ovat paperitulosteena.

Atk-kirjanpito-ohjelmana on käytetty CGI Suomi Oy:n toimittamaa ohjelmaa Raindance.

Balansboken, tablån över budgetutfallet och kontoplanen förvaras beständigt. Dag- och huvudböckerna samt verifikaten förvaras minst sex år. Transferlistorna över delbokföringen förvaras minst två år.

Tablån över budgetutfallet och huvudboken, dagboken samt förteckningarna över tillgångar bland bestående aktiva finns i programmet Raindance. Alla övriga är pappersutskrift.

Programmet Raindance som levererats av CGI Suomi Oy har använts som databokföringssystem.

TASE ERITTELY 31.12.2023

VAITAAVAA	12/2023	12/2022
PYÖRYVÄT VAITAAVAT		
ANEEITOMATHYÖDYKKEET	35343,11	22214,76
MUUTPIIKKAUKAISET MENOT	35343,11	22214,76
#10 Muut pitkävaikutteiset menot	35343,11	22214,76
ANIELLEET HYÖDYKKEET	229486467,49	228907304,82
MAA- JA VESILUUEET	48093948,11	45699925,89
#100 Maa- ja vesialueet	48093948,11	45699925,89
RAKENNUKSET	104374325,57	108070515,67
#115 Hallinto- ja lähtökannukset	103893068,37	107834399,77
#121 Takuurakennukset	339047,91	82249,96
#122 Vapaa-ajan rakennukset	142209,29	153866,34
KINTEÄTRAKENTEET JA LAITTEET	70821509,09	66066957,79
#130 Maa- ja vesialueet	5252646,03	4213468,21
#131 Kadut, tie-, torjinta puistot	36681410,16	37247177,20
#132 Sillat, silteillä ulmaat	1364460,62	1437288,76
#135 Valtokätkökoivut	9315098,48	9190186,76
#136 Viemärikoivut	17291722,55	13034109,67
#138 Sähköpöytämuuribussit	98233,71	106428,71
#140 Jätekeskukset ja laitteen	708485,49	702911,92
#150 Muut kiinteät rakennukset	109452,05	135386,96
KONEET JA KALUSTO	931528,22	908121,78
#160 Käteväkoneet	0,00	2665,90
#164 Muut liikkeitä työkoneet	300855,77	327634,39
#165 Muut koneet	1406,91	1875,88
#167 Sähkövoimavälineet	0,00	169810,40
#170 Muut koneet ja kaluste	629265,54	406135,61
MUUT ANIELLEET HYÖDYKKEET	56580,60	56580,60
1184 Aino- ja talousesineet	56580,60	56580,60
ENNAKKOMAKSUT JA KESKEISET	5208575,90	8105203,09
#1190 Ennakkomaksut	63156,68	194170,87
1195 Keskenäiset hankinnat	5145417,32	7911032,22
SUOJUKSET	40038939,17	45734819,28
OSAKKEET JA OSUudet	40038939,17	45734819,28
1201 Työryhymäksäntia-osuudet	32340006,72	32340006,72
1203 Kurjityhymäosuudet	2364252,10	7972363,30
1209 Liikälaitosten pensäpömbösuu	0,00	0,00
1212 Muut osakkeet ja osuudet	3820062,79	3907231,80
1205 Osakkyhteisöosakkeet, -osuudet	1514261,57	1514261,57
MUUTLAANSAMMEET	355,99	955,99
1238 Muut laansammit multa	355,99	955,99
MUUTSAMMEET	0,00	0,00
1248 Muut sammit liikälaitteita	0,00	0,00
PYÖRYVÄT VAITAAVAT YHTEEN SA	289680749,77	274884338,88
TOMEKSIANTOEN VARAT		
LAJIMUURAVASTOJENVARAT	122809,41	133024,71
1440 Lajimuravastosten varat	122809,41	133024,71
MUUT TOMEKSIANTOEN VARAT	91326,91	122682,01
1475 Testamenttien osuudet	91326,91	122682,01
TOMEKSIANTOEN VARAT YHTEEN SA	214136,32	255706,72
VAHTUUVAT VAITAAVAT		
SAMMEET	5960750,16	6770938,49
PIIKKAUKAISET SAMMEET	50000,00	50000,00
LAANSAMMEET	50000,00	50000,00
1651 Laansammit kunnalta	50000,00	50000,00
LÄHTÄKÄISET SAMMEET	5510750,16	6720938,49
MYNTISAMMEET	259960,94	3908385,88
1720 Myntisammit työryhymäksäntia	37269,94	36978,00
1725 Myntisammit kurjityhymäksäntia	52983,18	64717,73
1730 Myntisammit osakkeet ja osuudet	9204,00	6078,85
1740 Myntisammit muuta	2459603,72	3698611,25
LAANSAMMEET	5975,89	5975,90
1770 Laansammit multa	5975,89	5975,90
MUUT SAMMEET	1366387,64	2023330,27
1791 Valtokätkökoivut	68671,00	125858,00
1796 Muut sammit Spoon Vesi	0,00	0,00
1806 Alveot vettä täyttävät	1018142,36	1608702,92
1810 Muut sammit	279574,28	288769,75
SIRTOSAMMEET	1584325,79	885246,49
1825 Sammit tulojen vuokraus	0,00	800,00
1826 Muut sirtosammit multa	1584325,79	884446,49
RHOITUSARVOPAPERIT	73,20	73,20
OSAKKEET JA OSUudet	73,20	73,20
1831 Osakkeet ja osuudet	73,20	73,20
RAVAT JA PANKKISAMMEET	3633594,77	11755117,18
1901 Pääosa	500,00	10087,28
1902 ARIHEIÄ, montimalli	199,65	358,40
1903 ARIHEIÄ, kirjausto NIKKÄ 2	220,70	87,05
1904 ARIHEIÄ, Skulan kirja	215,55	315,35
#905 ARIHEIÄ, info 1	230,95	462,30
#906 ARIHEIÄ, info 2	176,35	330,65
#908 ARIHEIÄ, kirjausto NIKKÄ 1	103,15	51,00
#921 Osuus POK 5561 04100006 32	174145,57	912929,94
#925 Aika POK 4095 701000025 32	3293013,27	10608801,06
#926 Nordea F87 2378 1800 0600 12	80970,73	90478,65
#942 Osuus Bank 800016-251707	78467,74	78983,28
#945 Oshelua IF20 55610420048241	969,21	969,21
#970 Miksu-palveluiden selvitykset	4381,90	51262,87
VAHTUUVAT VAITAAVAT YHTEEN SA	9189418,18	18628128,87
VAITAAVAA YHTEEN SA	278974303,82	283448174,46

	12/2023	12/2022
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
PERUSPÄÄOMA	64 794 653,34	68 113 361,72
2000 Peruspääoma	64 794 653,34	68 113 361,72
EDELLTILKAUS YLHÄLÄÄMÄ	37 241 404,48	22 329 833,49
2040 Edell.tilikausien yl-ali jääm	37 241 404,48	22 329 833,49
TILIKAUDEN YLHÄLÄÄMÄ	5 783 033,81	14 911 570,99
Tubstit	5 783 033,81	14 911 570,99
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	107 799 091,63	105 354 766,20
POISTOERO JA VAPAA EHT VARAUKS		
POISTOERO	32 817 244,91	31 700 604,55
2100 Poistero	32 817 244,91	31 700 604,55
VAPAAEHTOISET VARAUKSET	5 000 000,00	8 050 000,00
2110 Investointi varaukset	5 000 000,00	8 050 000,00
POISTOERO JA VAPAA EHT VARAUKS	37 817 244,91	39 750 604,55
PAKOLLISET VARAUKSET		
MUUT PAKOLLISET VARAUKSET	70 489,01	70 489,01
2130 Muut pakolliset varaukset	70 489,01	70 489,01
PAKOLLISET VARAUKSET YHTEENSÄ	70 489,01	70 489,01
TOMEKSANTOJEN PÄÄOMAT		
LAHOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	214 135,92	255 706,72
2325 Lahoitusrahastoje.n.pääomat	122 809,41	133 024,71
2326 Testamenbidut.pääomat	91 326,51	122 682,01
TOMEKSANTOJEN PÄÄOMAT	214 135,92	255 706,72
VERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN	102 708 294,47	105 223 645,98
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSL	85 010 000,00	88 285 000,00
2410 Lainat kotim.talletuspankeilta	26 677 500,00	30 677 500,00
2411 Lainat Kuntarahoitus Oy:iltä	58 332 500,00	57 607 500,00
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	24 989,87	46 428,75
2420 Lainat Valtolta	24 989,87	46 428,75
MUUT VELAT	17 673 304,60	16 892 217,23
2488 Muut velat muille	0,00	0,00
2489 Liitynmaksut ja muut velat	17 673 304,60	16 892 217,23
LYHYTAIKAINEN	30 385 047,88	42 790 961,99
LAINAT RAH- JA VAKUUT.LAITOKS.	16 275 000,00	18 875 000,00
2511 Lyhytaik.lainat Kuntarahoitus	3 000 000,00	6 000 000,00
2515 Lyh.osuudet rahoitus- ja vakuu	13 275 000,00	12 875 000,00
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	21 438,88	22 356,70
2525 Lyh.osuudet julkisyhteisöiltä	21 438,88	22 356,70
SAADUT ENNAKOT	1 132 669,41	1 837 207,76
2544 Lyhytaik.saadut ennakot muilta	1 132 669,41	1 837 207,76
LYHYTAIKAISET OSTOVELAT	5 788 173,93	11 682 524,26
2545 Lyhytaik.ostovelat työryhteis	12 898,62	159 949,37
2546 Lyhytaik.ostovelat jäsenkuntay	645 467,75	3 757 689,23
2547 Lyhytaik.ostovelat osakkuus-j	-17 749,75	827,63
2549 Lyhytaik.ostovelat muille	5 145 557,31	7 764 078,13
MUUT VELAT	907 970,00	1 081 154,61
2555 Lyhytaik.muut velat muille	899,90	0,00
2557 Ennakkopidätysvelka	695 097,16	939 578,24
2558 Sosiaaliturvamaksuvelka	48 659,09	60 448,20
2559 Tubujen selvitykset	0,00	1 554,61
2560 Lyhytaik.muut velat	163 413,85	57 131,99
2564 Jäsenmaksut	0,00	21 969,16
2609 ESE	0,00	472,41
SIIRTOVELAT	6 241 795,66	9 292 718,66
2577 Korkojaksotus	181 794,08	85 563,84
2580 Lomapalkkajaksoitus	5 027 624,78	7 328 777,66
2588 Muut siirtovelat muille	64 221,48	225 807,39
2592 Kuel.työntantajan palkkaperuste	709 021,39	1 013 589,92
2594 VaEL-työntantajan eläkemaksut	66 118,52	70 393,83
2596 Työttömyys vak.maksut, työntek.	3 108,07	6 299,28
2597 Työtapaturmavak.maksut, työnantajan	44 630,06	24 861,72
2601 Palkkojen meno jäämät	101 285,28	403 397,02
2689 KOM-myyntih.maa- ja vesialueet	43 962,00	132 028,00
VERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	133 073 342,35	148 014 607,97
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	278 974 303,82	293 446 174,45